

אות-ד

אות-ד

אות-ד

אות-ה

אות-ה

אות-ה

אות-ו

אות-ו

אות-ו

אות-ז

אות-ז

אות-ז

אות-ח

אות-ח

אות-ח

אות-ט

אות-ט

אות-י

אות-י

אות-יא

אות-יא

אות-יב

אות-יב

אות-יג

אות-יג

אות-יד

אות-יד

אות-טו

אות-טו

אות-טז

אות-טז

אות-יז

אות-יז

אות-יח

אות-יח

אות-יט

אות-יט

אות-כ

אות-כ

אות-כא

אות-כא

אות-כב

אות-כב

אות-כג

אות-כג

אות-כד

אות-כד

אות-כה

אות-כה

אות-כו

אות-כו

אות-כוח

אות-כז

אות-כז

אות-כח

אות-כט

אות-כט

אות-ל

אות-ל

אות-לא

אות-לא

אות-לב

אות-לב

אות-לג

אות-לג

אות-לד

אות-לד

אות-לה

אות-לה

אות-לו

אות-לו

אות-לז

אות-לז

אות-לח

אות-לח

אות-לט

אות-לט

אות-מ

אות-מ

אות-מא

אות-מא

אות-מב

אות-מב

אות-מג

אות-מג

אות-מד

אות-מד

אות-מה

אות-מו

אות-מז

אות-מח

אות-מט

אות-נ

אות-נא

אות-נב

אות-נג

אות-נד

אות-נה

אות-נו

אות-נז

אות-נח

אות-נט

אות-ס

אות-סא

אות-סב

אות-סג

אות-סד

אות-סה

אות-סו

אות-סז

אות-סח

אות-סט

אות-ע

אות-עא

אות-עב

אות-עג

אות-עד

אות-עה

אות-עו

אות-עז

אות-עח

אות-עט

אות-פג

אות-פד

אות-פה

אות-פו

אות-פז

אות-פח

אות-פט

אות-צ

אות-צא

אות-צב

אות-צג

אות-צד

אות-צה

אות-צו

אות-צז

אות-צח

אות-צט

אות-ק

אות-קא

אות-קב

אות-קג

אות-קד

אות-קה

אות-קו

אות-קז

אות-קח

אות-קט

אות-קטו

אות-קטז

אות-קי

אות-קיא

אות-קיב

אות-קיג

אות-קיד

אות-קיו

אות-קיח

אות-קיט

אות-קכ

אות-קכא

אות-קכב

אות-קכג

אות-קכד

אות-קכה

אות-קכו

אות-קכז

אות-קכח

אות-קכט

אות-קל

אות-קלא

אות-קלב

אות-קלג

אות-קלד

זצוקי"ל

מברסלב

נחמן

רבי

אות-א

על ידי שְׂמֵחַפְּשִׁין וּמְבַקְשִׁין עַד שְׂמוּצָאִין בְּעֶצְמָן אֵיזָה נְקֻדָּת טוֹבוֹת בְּכַדֵּי
לְהַחֲיוֹת אֶת עֶצְמָם וּלְחַזֵּק אֶת עֶצְמָם בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין
כָּל הַתְּקוּנִים שְׁנַעֲשׂוּ עַל יְדֵי כְּהֻנִּים בְּעִבּוּדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם וְיִשְׂרָאֵל
בְּמַעֲמָדָם וְכֹן כָּל הַתְּקוּנִים שְׁנִמְשָׁכּוּ עַל יְדֵי קַרְבָּנוֹת וּקְטָרֹת (הַלְכוֹת

אות-א

מי שרוצה לשוב להשם יתברך, צריך להיות בקי בהלכה מאד, שלא יפיל ולא ירחק אותו שום דבר בעולם בין בעליה ובין בירידה. ובכל מה שיעבר עליו יחזק את עצמו (שקורין דער האלטין זיך) ויקים אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנך, שגם בשאל תחתינות יכולין לקרב את עצמו להשם יתברך, כי גם שם הוא יתברך נמצא, בבחינת ואציעה שאל הנך ("לקוטי מוהר"ן ח"א סימן ו) עין תשובה אות י וזו לשונו שם: כשרוצה אדם לילך בדרכי התשובה, צריך להיות בקי בהלכה וצריך להיות לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא בקי בשוב שזהו בחינת עיל ונפיק, בחינת: "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנך". הינו מי שרוצה לשוב להשם יתברך, צריך לחגר מתניו שיתחזק עצמו בדרכי השם תמיד בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאל הנך, הינו בין שיזכה לאיזה עליה לאיזה מדרגה גדולה או קטנה, אף על פי כן אל יעמד שם ולא יסתפק עצמו בזה וצריך שיהיה בקי בזה מאד, לידע ולהאמין שהוא צריך לילך יותר ויותר וכו' שזהו בחינת בקי ברצוא וכו' וכן להפך, שאפלו אם יפל חס ושלוס, למקום שיפל, אפלו בשאל תחתינות חס ושלוס, גם שם אל יתיאש את עצמו לעולם בשום אפן יהיה איך שיהיה, רק יחפש ויבקש את השם יתברך ויחזק עצמו בכל מקום שהוא ובכל מה שיוכל. כי גם בשאל תחתינות נמצא השם יתברך, וגם משם יכולין לדבק את עצמו אליו יתברך. וזה בחינת: "ואציעה שאל הנך" בחינת בקי בשוב, כי אי אפשר לזכות לתשובה כי אם כשבקי שתי בקיאות אלו. ובאמת היא בקיאות גדול מאד שיזכה לידע, שצריכין ליגע עצמו ולטרח בעבודת השם תמיד ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוהה יותר. ואף על פי כן אל יפל משום דבר ואפלו אם יהיה איך שיהיה חס ושלוס, אף על פי כן אל יפל בדעתו כלל ויקים ואציעה שאל הנך כנ"ל. וכשיש לו שתי בקיאות אלו אזי הוא הולך בדרכי התשובה, ואז ימין השם פשוטה לקבל תשובתו וזוכה לכבוד השם ונעשה על ידי זה אדם לשבת על הכסא אשרי לו (שם)

אות-א

לפְעָמִים יֵשׁ אָדָם שֶׁכָּבַר הוּא אֶצֶל הַפֶּתַח שֶׁל הַקִּדְשָׁה וְהוּא חוֹזֵר לְאַחֲרָיו, מִחֲמַת שְׂמִתְגַּבֵּר אֲזִי עָלָיו הַסֵּטְרָא אַחְרָא, וְהַבְּעַל דְּבַר בְּהַתְגַּבְרוֹת גְּדוֹל מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ לְכַנֵּס לְתוֹךְ הַפֶּתַח, וְעַל יָדֵי זֶה הוּא נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וְחוֹזֵר לְאַחֲוֹר לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי כֹן דְרָךְ הַבְּעַל דְּבַר וְהַסֵּטְרָא אַחְרָא כְּשֵׁרוֹאִין, שֶׁהָאָדָם סָמוּךְ מִמֶּשׁ לְשַׁעְרֵי הַקִּדְשָׁה וְכַמְעַט שְׂיִכְנֵס, אֲזִי הֵם מִתְפַּשְׁטִים עָלָיו בְּהַתְגַּבְרוֹת גְּדוֹל מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, עַל כֵּן צְרִיכִין אֲזִי הַתְחִזְקוֹת גְּדוֹל נִגְדָם לְעַמֵּד עַל עֲמָדוֹ וְלִבְלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ וְלִבְלִי לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַנְּפִילוֹת וְהִירִידוֹת וְהַבְּלִבוֹלִים שְׁעוֹבְרִין עָלָיו, רַק לְהַתְחַזֵּק מְאֹד לְהַתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת מַה שְׂיֻכַּל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם. וּבְרַבּוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים יִכְנֵס לְבִטָּח בְּעִזָּתוֹ יִתְבַּרְךְ לְתוֹךְ שַׁעְרֵי הַקִּדְשָׁה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ מְלֵא רַחֲמִים וְרוּצָה בְּעִבּוּדְתָנוּ מְאֹד. וְדַע, שְׁכָל הַתְּנוּעוֹת וְהַהֲעֲתָקוֹת שֶׁהָאָדָם נִתְקַ וְנִתְעַתֵּק בְּכָל פְּעַם אֵיזָה מְעַט מִן גְּשָׁמִיוֹתוֹ לְעִבּוּדְתּוֹ יִתְבַּרְךְ כָּלֵם מִתְקַבְּצִים וּמִתְחַבְּרִים וְנִתְקַשְּׁרִין וּבָאִים לְעִזָּרְתּוֹ בְּעַת הַצָּרָה, דְּהֵינּוּ כְּשֵׁיִשׁ חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזָה דַחֲקָ וְעַת צָרָה חֵס וְשְׁלוֹם. וְדַע, שְׂיִשׁ אֵילָן שְׂגֻדְלִים עָלָיו עֲלִים שְׁכָל עֲלָה צְרִיךְ לְהִיּוֹת גְּדֹל מֵאֵה שָׁנִים וּמִסְתַּמָּא בְּאֵלוֹ הַמֵּאָה שָׁנִים בּוֹדָאֵי עוֹבֵר עָלָיו מַה שְׁעוֹבֵר, וְאַחַר כֵּן בְּסוּף הַמֵּאָה שָׁנִים הוּא יוֹרֵה בְּקוֹל גְּדוֹל כְּמוֹ קִנְיָה שְׂרָפָה שְׂקוּרִין אוֹרְמָטִיעַ, וְהַנְּמָשֶׁל מוּבָן מִמֵּילָא ("לְקוּטֵי מוֹהַר"ו" חֲלָק ב סִימָן מ"ח)

אות-ב

אֶפְלוּ בְּמִדְרָגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת מְאֹד מְאִיר אוֹר הָאִין סוּף יִתְבַּרְךְ, כְּמוּבָן בְּכַתְבֵּים רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם גְּדוֹל וּבְלִבוּשֵׁין רַבִּים, אֲבָל כָּל מִי שֶׁרוּצָה לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ יְכוּל לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "אֲשַׁרִּי אִישׁ שֶׁלֹּא יִשְׁכַּחְךָ וְכֹן אָדָם יִתְאַמֵּץ בְּדָ", כִּי צְרִיכִין הַתְּאַמְצוֹת וְהַתְּחִזְקוֹת גְּדוֹל לָזֶה. וְכָל מִי שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה נְמוּכָה בְּיוֹתֵר צְרִיךְ לְהַתְחַזֵּק וְלְהַתְאַמֵּץ בְּזֶה בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי גַם בְּתַקְוָה חַשְׁשׁוֹ בְּגִיא צְלָמוֹת יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר הָאִין סוּף עַל יָדֵי שְׂיִסְתָם עֵינָיו וְיִבְטֹל עַצְמוֹ אֵיזָה שְׁעָה אֵלָיו יִתְבַּרְךְ וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיא צְלָמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אֶתָּה עֲמָדִי", וְכַתִּיב: "כִּי אָשֵׁב בַּחֲשָׁד הַ אֹר לִי" (הַלְכוֹת נְטִילַת יָדִים שְׁחֵרִית הַלְכָה ד אֹת א)

אות-ב

עקר גדלתו של הקדוש ברוך הוא הוא שגם הרחוקים ממנו יתברך מאד מאד גם הם יתקרבו לעבודתו ובזה נתיקר ונתעלה שמו יתברך למעלה ולמטה. על כן אין לאדם ליאש עצמו מלהתקרב לעבודת השם מחמת שנתרחק מאד מהשם יתברך על ידי חטאיו המרבים אף שהרבה לעשות רע חס ושלום. כי אדרבא, ממנו דיקא יתעלה וישתבח ויתגדל כבודו יתברך ביותר כנ"ל. אבל עקר התקרבות הרחוקים להשם יתברך הוא על ידי צדיקי הדור (שם) (י)

אות-ב

צריך האדם לחזק עצמו בעבודת השם בכל מה שיוכל אף אם הוא כמו שהוא ויסמך על רחמיו יתברך המרבים מאד בלי שעור, כי בודאי לא יעזב אותו אף אם עבר מה שעבר, העבר אין והעקר מכאן ולהבא לא יעשה עוד ויהיה שב ואל תעשה על כל פנים הן במעשה הן במחשבה, כי גם המחשבה של אנשים כאלו הוא גם כן עשיה, כי גם בעולם העשיה יש מחשבה וצריך להיות שב ואל תעשה במעשה ובמחשבה, כנזכר לעיל, ומה שנעשה עמו ממילא אל יחוש ואל יסתכל על זה כלל. ודע, כי בהכרח שיעבר עליו כל זה הנזכר לעיל, כי זה עקר התשובה השלמה כשאדם עובר באלו המקומות והבחינות אלו ממש, שהיה בהם מקדם ועכשו הוא פונה ערף מהם וכופה יצרו לבלי לעשות עוד מה שעשה הן במעשה הן במחשבה, כנזכר לעיל, וזהו עקר התשובה השלמה (שם)

אות-ג

צריך כל אדם לידיע שבכל עת שמתנוצץ לו איזה התנוצצות אלקות או אם נתעורר באיזה התעוררות חדש להשם יתברך, אזי מתגרים בו יותר

ויותר וצריך להיות חזק הרבה לבל יפל מזה ואל יחלש דעתו על ידי זה אפלו אם יהיה כן אלפים ורבות פעמים חס ושלו, רק צריך להתחזק הרבה על ידי התורה, הינו שיתחזק להמשיך חדושי תורה אמתיים ואפלו מי שאינו זוכה לזה, יחזק את עצמו על כל פנים לעסק בתורה בהתעוררות חדש ולקיים את כל דברי התורה בפשיטות ותמימות ולא יצא מדרכי התורה חס ושלו. כי אף על פי שלפי אור התלהבות לבבו הוא נכסף להיות קדוש ופרוש ומבדל לגמרי מהבלי עולם הזה לפי הזריחה של ההתנוצצות הזה, ובאמת כך ראוי להיות. אך אם אף על פי כן יצרו מתגבר עליו ומתגרה בו עתה ביותר דיקא, אל יפל לגמרי על ידי זה חס ושלו, רק יתחזק לבלי לצאת על כל פנים מדרכי התורה בפשיטות ויקיים מקרא שכתוב: "אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה" שלא ירשע הרבה חס ושלו, על ידי שרצה לצדק הרבה ולא עלתה בידו. ואז כשילך בדרכי זה ויהיה חזק בזה הרבה, אז ילך לבטח דרכו ויוכל בכל פעם לעורר את עצמו להשם יתברך ולסתם עיניו בכל עת מחיזו דהאי עלמא ולבטל עצמו אליו יתברך. ואם יזכה לבטל את עצמו באמת מעתה לצאת מחיזו דהאי עלמא לגמרי כראוי באמת בודאי מה טוב, ואם לאו חס ושלו, על כל פנים לא יפל מזה כלל וכלל רק יחזק את עצמו להיות איש כשר בפשיטות גמור על פי דרכי התורה הקדושה כי התורה משפרת ומבטלת כל הסטרא אחרא הרוצים להתגרות בנו חס ושלו (שם ט"ז)

אות-ג

החברים המקרבים לצדיקי אמת ואומזים את עצמם בהם, ראוי שיחזקו זה את זה ויעוררו זה את זה. ועקר ההתחזקות הוא בגדל פח הצדיק האמת שהוא גדול כל כך, עד שיוכל להעלות גם נפשו הפגומה ביותר ולא יצאה עדין מחל אל הקדש אפלו כחוט השערה, גם אותו יכול הצדיק להעלות ולחדשו לטובה בגדל פחו וזה עקר ההתחזקות של כל אחד. כי אפלו הגרוע שבגרועים יהיה מי שיהיה אפלו אם עכשו עובר עליו מה שעובר כל זמן שאוחז את עצמו בהצדיק האמת יש לו תקנה טובה ונפלאה לנצח. גם צריכין שכל אחד יחזק את חברו ויעוררו זה את זה ויחזקו זה את זה בעבודתו יתברך, ויזכיר כל אחד את חברו כל העצות טובות שיודעים ומבינים כל אחד כפי מה שקבלו מרבים (שם י"ג)

אות-ג

כָּבֵר מְבֹאֵר לְעֵיל מְעַנֵּן הָעֲלִיּוֹת וְהִירִידוֹת אֲלֵפִים וּרְבֻבוֹת עַד אֵין שְׁעוֹר, שְׁצָרִיכִין לְעֵבֵר עַל הָאָדָם קָדָם שְׂזוֹכִין לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם בְּשִׁלְמוֹת, וְשָׁגַם עַל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים עֵבֵר עֲלֵיהֶם כָּל זֶה. וְהֶעֱקָר לִהְיוֹת חֲזָק בְּדַעְתּוֹ מְאֹד שֶׁיֵּאָחֵז בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם לְעוֹלָם, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׂוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם, וְלֹא יִנְיַח עִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְעוֹלָם, וְאִפְלוּ אִם יַעֲבְרוּ עָלָיו חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כָּל הִירִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם אִף עַל פִּי #&; #&; כִּן יִהְיֶה מִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם בְּכָל מָה שְׁיֻכַּל. וְהֶעֱקָר שֶׁלֹּא לֵיָאֵשׁ עֲצֻמוֹ חֶסֶד וְשְׁלוֹם, רַק לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ כְּאִלוּ לֹא הִתְחִיל עַדּוֹן כָּלֵל לְכַנֵּס בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, רַק עֲתָה הוּא מִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וְכֵן בְּכָל פַּעַם וּפַעַם תְּמִיד וּלְפַעֲמִים צָרִיכִין לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ כְּמָה פְּעָמִים בְּיוֹם אֶחָד (שָׁם)

אות-ד

מִי שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, צָרִיךְ תְּמִיד לְבַקֵּשׁ אֶת הַבְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם וּלְקַשֵּׁר וּלְהַעֲלוֹת בְּחִינַת הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם, לְבַחֲחִינַת לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם, דְּהֵינּוּ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאִזּוֹ זוֹכָה לְעַבֵּד אֶת הַבְּאֻמַּת וְאֵין שׂוֹם מְקוֹם שֶׁיִּמְנַעְהוּ. וְאִפְלוּ מִי שֶׁנִּפְלַל לְאֵיזָה מְקוֹם לֹא טוֹב בְּחֻטְאָיו וְאִפְלוּ לְמְקוֹם נְמוּךְ וּמְגֻשָּׁם וּמְלַכְלָךְ מְאֹד חֶסֶד וְשְׁלוֹם רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, אִף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ שֶׁיִּזְכֹּר בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁשָּׁם יֵשׁ מְקוֹם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וְעַל כֵּן אֵין שׂוֹם נְפִילָה בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי מְכַל הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחַ לְשָׁם יָכוֹל לְחַזֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, בְּבַחֲחִינַת: "וּבְקִשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת הַאֱלֹקִיךָ", מִשָּׁם דִּיקָא מְקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם כְּמוֹבָא. (הַלְכוֹת צִיצִית הַלְכָה ג אֹת ט)

אות-ד

צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ מִתְפָּאֵר אִפְלוּ עִם הַקָּל שֶׁבְּקָלִים שֶׁבִּישְׂרָאֵל אִפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, כָּל זְמַן שֶׁשָּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו יֵשׁ בּוֹ הַתְּפָאֵרוֹת פְּרֻטֵי שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ מִתְפָּאֵר עִמוֹ. עַל כֵּן אֲסוּר לְאָדָם לֵיָאֵשׁ עֲצֻמוֹ מִהַשֵּׁם

יתברך אפלו אם קלקל ופגם הרבה מאד חס ושלום, כי עדין לא פסק חביבות השם יתברך ממנו כנ"ל ועל כן עדין יכול לשוב לשם. והעקר הוא על ידי אנשי אמת שהם יכולים למצא גם הטוב וההתפארות שיש אפלו בהגורע שבגורעים ולהשיב הכל לשם יתברך. (שם י"ג)

אות-ד

כשרואה האדם שהוא מתפלל ומעתייר ומפציר הרבה זה זמן רב כל כך, שיזכה להתקרב לעבודתו יתברך ואף על פי כן אין מסתכלין עליו כלל ואין שומעין לו, רק אדרבה, נדמה לו שמרחיקין אותו מעבודתו יתברך בכל מיני הרחקות וכאלו אין רוצין בו כלל וכלל, ועל ידי זה הוא נופל בדעתו ומרפה עצמו מעבודת השם חס ושלום, אזי צריך להתביש בעצמו על זה מאד, על שהרהר אחר מדותיו יתברך, כי באמת בודאי השם יתברך חנון ורחום וכו' ובודאי רוצה לקרבו וכו', על כן צריך לחזר ולהתחזק בדעתו להתחיל בכל פעם מחדש כנ"ל (שם)

אות-ה

כל מעשה האדם הם בזמן ובמקום ושם עקר אחיזת הסטרא אחרא. אבל השם יתברך הוא, כביכול, למעלה מהזמן והמקום ושם פלו טוב ואין שם אחיזת הסטרא אחרא כלל ושם נמתק הכל, וזה בחינת: "אם אסק שמים שם אתה וכו' ימים יוצרו ולא אחד בהם". הינו שאין שום מקום וזמן לברח ולהתנאש חס ושלום, מהשם יתברך כי כל המקומות שפעולם הם אצלו והוא מחיה את כל המקומות והמדרגות שפעולם וכן לענין הזמן. ועל כן בכל זמן ובכל מקום יכולין למצא אותו יתברך, כי המקום בכללו וכן הזמן בכללו הכל הוא מהשם יתברך. ועל כן על ידי תשובה יכולין להתקרב אליו יתברך ולעלות למעלה מהמקום והזמן (שם אות ט"ו)

אות-ה

כְּשֶׁצָרִיךְ הָאָדָם לְעֹלֹת מִדְרָגָא לְדְרָגָא צָרִיךְ שְׂיֵהִיָּה לּוֹ יְרִידָה קִדְּם הָעֲלִיָּה, כִּי הַיְרִידָה הִיא תְּכֻלִּית הָעֲלִיָּה. וּמִזֶּה יָכוֹל כָּל אָדָם לְהִבִּין כַּמָּה הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם וְלֹא יִפֹּל לְעוֹלָם בְּדַעְתּוֹ מִכָּל הַנְּפִילוֹת וְהַיְרִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם כִּי אִם יִתְאַמֵּץ וְיִתְחַזֵּק לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל זֶה בְּשׂוּם אִפֹּן שֶׁבְּעוֹלָם אִפְלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה, יִזְכֶּה לְבִסּוּף שְׂיִתְהַפְּכוּ כָּל הַיְרִידוֹת לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי הַיְרִידָה הִיא תְּכֻלִּית הָעֲלִיָּה. וַיֵּשׁ בְּזֶה הַרְבֵּה לְדַבֵּר כִּי כָּל אֶחָד שֶׁנִּפְּל לְמָקוֹם שֶׁנִּפְּל נִדְמָה לוֹ שֶׁעָלָיו אֵינָם נְאֻמִּים דְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁעָלָיו אֵינָם נְאֻמִּים רַק לְגְדוּלִים בְּמַעֲלָה הָעוֹלָם בְּכָל פַּעַם מִדְרָגָא לְדְרָגָא אֲבָל בְּאֻמַּת תְּדַע וְיִתְאַמֵּין, כִּי כָּל דְּבָרִים אֵלוֹ נְאֻמִּים גַּם עַל הַקָּטָן שֶׁבְּקִטְנִים וְהַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ טוֹב לְכָל תְּמִיד (שָׁם כ"ב)

אות-ה

כָּל אֶחָד לְפִי עֶרְכּוֹ כָּל מָה שֶׁרוּצָה יוֹתֵר לְכַנֵּס בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַבַּעַל דְּבַר וּמִתְגַּרְה בּוֹ בְּיוֹתֵר, כְּדָרֶךְ שְׁנֵי אַנְשִׁים הַנִּלְחָמִים זֶה בְּזֶה, כְּשֶׁאֶחָד רוּאָה שֶׁחֲבֵרוֹ מִתְגַּבֵּר נִגְדּוֹ אֲזִי הוּא מִתְחַזֵּק בְּכָל כַּחוֹ וּמִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר כְּנִגְדּוֹ. וּמִזֶּה בָּא מָה שֶׁלְּפַעֲמִים מִתְגַּרְה הַבַּעַל דְּבַר בְּיוֹתֵר בְּהָאָדָם וְזֶה מִחֲמַת שֶׁהָרַע רוּאָה, שֶׁהִתְחִיל אֵיזָה טוֹב לְהִתְעוֹרֵר בְּאָדָם אֲזִי הוּא מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר כְּנִגְדּוֹ. וְעַל כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִיּוֹת מְשֻׁכָּל עַל דְּבַר זֶה וּבְתַחֲבוּלוֹת יַעֲשֶׂה מְלַחְמָה לְהִתְגַּבֵּר עַל הָרַע בְּהִתְגַּבְרוֹת גְּדוּל בְּכָל פַּעַם

אות-ו

נִגְדֵּךְ כָּל הַבְּלָבוּלִים וְהַתְּאַוּוֹת וְהַמְּחַשְׁבוֹת רָעוֹת וְזָרוֹת הַרוֹדְפִים אַחַר הָאָדָם וּמְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ בְּכָל יַעַת וּבַפֶּרֶט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְהָאָדָם יֵשׁ לוֹ יְסוּרִים גְּדוּלִים מֵהֶם, הָעֶקֶר הוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִים שֶׁהוּא בְּחִינַת אָמוּנָה

כמבאר בפנים, הינו שיהיה לו אמונה שלמה בהשם יתברך ובהצדיקים וכשרים אמתיים ויתחזק בעבודתו ולא יפל משום דבר ולא יכפת לה ולא תקצר רוחו משום בלבול וחלישות הדעת, מה שהפעל דבר רוצה להכניס בדעתו כאלו אפס תקנה חס ושלו. כי צריך לבלי להסתפל על זה כלל רק להתחזק מאד, כי אין שום יאוש בעולם כלל. ואידך שהוא אף על פי שכבר נפל נפילה זאת בעצמו כמה פעמים בלי שעור אף על פי כן אין יאוש בעולם כלל וצריך להתחזק ולהתחיל בכל פעם מחדש ואל יפל לזקנה דסטרא אחרא כלל כי כל הנפילות שבעולם הם מבחינת זקנה דסטרא אחרא, שנדמה בעיניו שכבר נזקן בחטאיו ובמעשיו שרגיל בהם, עד שאי אפשר לו לצאת מהם בשום אופן חס ושלו. ובאמת הוא צריך לידע ולהאמין, שבכל יום ובכל עת ובכל שעה יש כח בהאדם להתחדש ולהיות נעשה בריה חדשה ממש, כי השם יתברך עושה חדשות בכל יום ואין שעה דומה לחברתה על כן צריך להתחזק ולהתחיל בכל פעם מחדש ולפעמים גם ביום אחד צריך להתחיל כמה פעמים, ואפלו אם יהיה כך זמן ארוך יהיה אידך שיהיה, צריך להזכיר את עצמו בה יתברך בכל עת ובכל שעה, ולשכח לגמרי כל מה שעבר עד הנה ולהתחיל מעתה מחדש ממש כל מה שיוכל, ואל יסתפל על שום בלבול וחלישות הדעת כלל. וכל זה הוא בחינת אריכת אפים שצריך להאריך רוחו, לעבר על כל הבלבולים והמניעות ולבלי להסתפל על שום דבר ולא תקצר רוחו מכל מה שעובר עליו. רק יתחזק בהשם יתברך בכל מה שיוכל, כי ה יתברך מלא רחמים בכל עת ו"חסדי ה לא תמנו ולא כלו רחמיו (הלכות תפלין הלכה ה אות ו)

אות-ו

כל אדם שבעולם אפלו מי שהוא במדרגה התחתונה מאד ואפלו אם הוא בתוך הארץ ממש עם כל זה כשרוצה לכנס בעבודת השם, בנדאי צריך שילך ויעלה מדרגא לדרגא. ובכל פעם ופעם שיוצא מדרגא לדרגא כפי בחינתו, אזי מתגברים עליו מחדש הקלפות שהם התאוות והדמיונות והמחשבות והבלבולים והמניעות ומתפשטים כנגדו בכל פעם מאד ואינם מניחים אותו לכנס לשערי קדשה. ובזה טועים החסידים הכשרים הרבה, כשרואים שפתאם מתגברים עליו תאוות ובלבולים ומניעות ונדמה לו שנפל ממדרגתו מחמת שבזמן הקדם לא היו אלו התאוות והבלבולים מתגברים עליו כל כך והיו נחים קצת על כן הוא סובר שנפל חס ושלו. אבל באמת אין זה נפילה כלל רק שזה מחמת שצריך לעלות מדרגא לדרגא לפי בחינתו, ומחמת זה מתגברים עליו מחדש בהתגברות גדול יותר כל התאוות והבלבולים והמניעות והעקמימות שבלב וכו', וצריך בכל פעם ופעם להתחזק את עצמו הרבה ולבלי לפל מזה בדעתו כלל, עד

אות-ו

לְפַעֲמִים נִדְמָה לְאָדָם שֶׁרְחוּק הוּא שְׂיִזְכָּה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבֵּא לְפִי גִדְל הַתְּרַחֲקוּתוֹ מִהַ יִתְבָּרֵךְ אֵף עַל פִּי כֹן יִהְיֶה חֶזֶק וְאַמִּיץ בְּדַעְתּוֹ, לְמִשְׁדָּ וְלִהְיוֹתוֹקֵק וְלִהְתַּגַּעֵגַע תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְלַעֲשׂוֹת בְּשִׂמְחָה מִהַ שְׂיִוִּכַל בְּעִבּוּדָתָהּ וְיִהְיֶה מְרוֹצָה לְעִבּוּד אֶת הַ תְּמִיד כֹּל יְמֵי חַיָּיו גַּם בְּלֹא עוֹלָם הַבֵּא. וְאַפְלוּ אִם נִרְאָה לוֹ שְׂיִהְיֶה לוֹ גִּיהֶנֶם גַּם כֹּן חֶסֶד וְשְׁלוֹם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה הוּא מְחַיֵּב לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ תְּמִיד וְלַעֲסֵק בְּעִבּוּדָתָהּ כֹּל מִהַ שְׂיִוִּכַל לְחֹטֵף וְלַעֲשׂוֹת אִיזָה מִצְוָה אוֹ תוֹרָה וְתַפְלָה וְכִיּוֹצֵא וְהַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה (שָׁם מ"ח)

אות-ז

כֹּל הַהִתְרַחֲקוּת שֶׁל רַב הָעוֹלָם מִהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא רַק מִחֲמַת נְפִילוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת. כִּי רַבִּים הִתְנַסּוּ כְּמִהַ פְּעָמִים וְהִתְחִילוּ בְּעִבּוּדָתָהּ וְאַחַר כֵּן נָפְלוּ לְמִהַ שֶׁנָּפְלוּ כֹּל אֶחָד כְּפִי נְפִילָתוֹ רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וְיִקְצַתֶם הַתְּעוֹרְרוֹ לְהִתְחִיל עוֹד הַפַּעַם אוֹ כְּמִהַ פְּעָמִים, אֲבָל אַחַר כֵּן כְּשֶׁרָאוּ שְׂאֵף עַל פִּי כֹן נָפְלוּ אַחַר כֵּן עַל כֹּן נִתְיָאֲשׁוּ בְּעַצְמוֹ. אֲבָל בְּאַמֶּת כֹּל זֶה מַעֲשֶׂה בְּעַל דְּבָר בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא זָקוֹן דִּסְטָרָא אַחֲרָא, כִּי נִקְרָא "זָקוֹן וְכִסִּיל" וְהוּא רוֹצֵה לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם לִיַּדִּי זָקֵנָה וְתִשׁוּת כַּח חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כְּאֵלּוּ כְּבָר נִזְקוֹן בְּחֻטְאֵיו וּבְמַעֲשָׂיו עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַשְׁתַּנּוֹת עוֹד. וּבְאַמֶּת לֹא כֹן הוּא, כִּי בְּכָל יוֹם הָאָדָם הוּא בְּרִיָּה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁמְבָרְכִין עַל זֶה כְּמִהַ בְּרַכּוֹת בְּבִרְכַת הַשַּׁחַר. וְעַל כֹּן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל עֵת וְיִהְיֶה דוֹמָה בְּעֵינָיו כְּאֵלּוּ הַיּוֹם נוֹלָד וְכְאֵלּוּ הַיּוֹם מִקְבֵּל הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ (שָׁם)

אות-ז

וְהַעֲצָה לָזֶה לִתֵּן צְדָקָה לְעֲנִיִּים הַגּוֹנִים, כִּי עֵקֶר גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ נִתְגַּלָּה עַל יְדֵי צְדָקָה שְׁנוֹתְנִים לְעֲנֵי הַגּוֹן שְׁעַל יְדֵי זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְהַכְנִיעַ הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלֹבָלִים וְכוּ שְׁמִתְגַּבְּרִים בְּכֹל דְרָגָא וְדְרָגָא כַּנִּיל (שָׁם)

אות-ז

אֶפְלוּ אִם אֵין הָאֵדָם זֹכֶה לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם, אָף עַל פִּי כֹן כָּל זְמַן שְׁמִיחַל עֲדִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בּוֹדְאֵי צָרִיךְ לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ עֲצָמוֹ מְאֹד בְּזֶה לְבַד גַּם כֹּן, בְּבַחֲיַנַּת חִזְקוֹ וְאַמְצוֹ לְבַבְכֶם כָּל הַמִּיחָלִים לָהּ. וְאֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, כִּי אֵין רָעָה גְדוֹלָה מִנְפִּילָה רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ. וְכֹן צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְחַזֵּק אֶת חֲבֵרוֹ לְבַל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם וְאַפְלוּ אִם הוּא יוֹדֵעַ בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אָף עַל פִּי כֹן יִחַזֵּק אֶת חֲבֵרוֹ, כִּי אֶת חֲבֵרוֹ בְּקַל יוֹתֵר לְחַזֵּקוֹ מִלְּחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, כִּי אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ וְכוּ. וְכִשְׁיִזְכֶּה לְבַלֵּי לְהַפִּיל אֶת חֲבֵרוֹ חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אָף עַל פִּי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא רַחוּק מִעִבּוּדָתוֹ רַק אֲדַרְבָּא, יִחַזֵּקוּ בְּכֹל מִינֵי הַתְּחַזְּקוֹת וַיִּחַיְהוּ וַיִּשְׁיִבְהוּ בְּכֹל מִינֵי דְבוּרִים הַמְּשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ, עַל יְדֵי זֶה יָכוֹל לְהִיּוֹת, שְׁאַחַר כֵּן יִזְכֶּה גַּם הוּא לְחֹזֵר וּלְשׁוֹב לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם. עֵין שָׁם (שָׁם ק"כ)

אות-ח

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ הוּא אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית וְכְמוֹ שֶׁאֵין עֲלֶיהָ בְּעוֹלָם לְפִי גְדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ וְכוּ, כְּמוֹ כֹן אֵין יְרִידָה בְּעוֹלָם, כִּי בְּכֹל הַיְרִידוֹת חֶסֶד וְשָׁלוֹם, יֵשׁ יְרִידָה גְרוּעָה בְּיוֹתֵר וּמֵאַחַר שֵׁישׁ יְרִידָה גְרוּעָה מְאֹד חֶסֶד וְשָׁלוֹם, צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לְבַלֵּי לְפַל יוֹתֵר חֶסֶד וְשָׁלוֹם. וְעֵקֶר הַהִתְחַזְּקוֹת הוּא בְּכַח הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים, שֶׁלֹּא עֲמָדוֹ לְעוֹלָם עַל מְדַרְגָּה אַחַת וְעָלוּ בְּכֹל פְּעַם יוֹתֵר וְאַפְלוּ כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְמְדַרְגָּה גְבוּהָ שֶׁבְּמְדַרְגוֹת אֶפְלוּ לְמְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה וְנוֹרָאָה מְאֹד אָף עַל פִּי כֹן לֹא הִסְתַּפְּקוּ אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה וְאוֹמְרִים, הֲלֹא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵין סוּף וּמִי יוֹדֵעַ מַה שְׁיִכּוֹלִים בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַשִּׁיג עוֹד. עַל כֵּן הֵם

מתחילים בכל פעם מחדש עד שבאמת באים בכל פעם למדרגה גבוהה יותר מאד וכן לעולם על כן בכח צדיקים אלו יש תקווה לכל הנופלים ואין שום יאוש בעולם כלל. כי אף על פי שנדמה לו שמירידה כזאת אי אפשר לעלות חס ושלום. אף על פי כן מי יודע גדלת חסדי ה', כי יש חסד כזה אצלו יתברך שגם משם יכולין לעלות וכל צעקה וצעקה שצועק אפלו בשאול תחתיות אינו נאבד לעולם יהיה אידו שיהיה אחר כך. כי הצדיקים הנ"ל משיגים, שכמו שאין עליה לעולם כמו כן אין ירידה לעולם, שלא יוכלו לעלות משם ובאמת הכל אחד, כי כל מה שהצדיק עולה למדרגה גבוהה יותר ומשיג יותר גדלת השם, הוא משיג יותר חסדי השם שזהו עקר גדלת השם יתברך, כי מדת החסד נקראת גדלה פי' דוע. ועל כן אלו הצדיקים שזוכים להשיג בכל פעם גדלת השם יתברך ביותר, הינו גדל חסדיו על ידי זה זוכין להשיג, כי אין שום ירידה ונפילה בעולם ואין שום יאוש בעולם כי משיגין בכל פעם חסדים כאלו שהם עקר גדלת הבורא עד שעל ידי זה הכל יכולין לעלות ועל כן באמת אפלו הקטנים במעלה מאד ואפלו אם נפלו לרשעות גמור חס ושלום, אף על פי כן כל זמן שהנשמה בקרבם כל זמן שיכולים לזוז עוד באיבר אחד, צריכין להאריך אפם ורוחם ולצפות לישועה תמיד ולהתגבר להתחיל בכל פעם מחדש בכל מה שיכולין יהיה אידו שיהיה, כי אין שום תנועה דקדושה ולא שום אנוחה וצעקה וכסופין דקדושה וכו' נאבד כלל לעולם, "כי לא יזנח לעולם ה" כי רבים רחמיו וחסדיו עד אין סוף ואין תכלית, כנזכר לעיל (שם ט)

אות-ח

עוד יצא לזה, שישמח את עצמו ויגיל וישיש בנקדוה הטובה במה שזכה להיות מזרע ישראל ולהתקרב לאנשי אמת המוליכין ומדריכין אותו בדרך האמת, אשר על ידי זה אידו שיהיה יש לו תקווה טובה לנצח ועל ידי השמחה הזאת הוא משבר הקלפות שהם המניעות וכו' שבכל דרגא (שם)

אות-ח

לְעַנְנֵנוּ קִצַּת אַנְשִׁים שְׁמֵתִקְרָבִין לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאַחַר כֵּן מִתְרַחֵקִין.
וְאַף עַל פִּי כֵן גַּם הִתְקַרְבוּת שְׁלֹפֵי שְׁעָה יָקָר גַּם כֵּן בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵף
עַל פִּי שְׁאַחַר כֵּן גַּעֲשֵׂה מָה שֶׁנֶּעֱשֶׂה חֵס וְשְׁלוֹם (שָׁם כ"ג)

אות-ט

לְפַעֲמִים הַנְּפִילָה וְהִירִידָה הִיא תְּכֵלֶת הָעֲלִיָּה. כִּי עֵקֶר הַנְּפִילָה הוּא כְּדִי
שְׂמִיתִחֲזֵק וְיִחְזַר וְיִתְחִיל וְיִחַדֵּשׁ חַיּוּתוֹ וּמַחוּ שְׁזָה עֵקֶר הָעֲבוֹדָה, לְחִיּוֹת
חַיִּים חֲדָשִׁים בְּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל עֵת (שָׁם אוֹת כ"ב)

אות-ט

כְּשֶׁמִּתְחַזֵּק וּמְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת וְכוּ וְכָל פַּעַם עוֹלָה לְמַדְרָגָה הַשְּׂנֵיָה הַגְּבוּהָה
יּוֹתֵר לְפִי בְּחִינָתוֹ, בְּזָה עוֹשֶׂה טוֹבָה גַּם לְחִבְרוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּאוֹתָהּ הַמְּדְרָגָה
שֶׁהוּא נִכְנָס בָּהּ עִתָּה, כִּי חִבְרוֹ יוֹצֵא מִמֶּנָּה וְעוֹלָה לְמַדְרָגָה יּוֹתֵר עֲלִיוֹנָה, כִּי
אִי אֶפְשָׁר לְשֵׁנִי בְּנֵי אָדָם שֶׁיַּעֲמִדוּ בְּמַדְרָגָה אַחַת וְזֶה בְּחִינַת הַרְמָה (שְׁקוֹרִין
הַיִּיבִין), מָה שֶׁאֶחָד מֵרִים וּמִגְבִּיָּה אֶת חִבְרוֹ, הֵינּוּ כְּנִזְכָּר לְעִיל (שָׁם)
כְּשֶׁרוֹאֶה אָדָם שְׂבָאִים עַל מַחְשַׁבְתּוֹ הַרְהוּרֵי זְנוּת וְהוּא מְשַׁבֵּר תַּאֲוָתוֹ
וּמְסִיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם, זֶהוּ עֵקֶר תְּשׁוּבָתוֹ וְתַקּוּנוֹ עַל פְּגַם הַבְּרִית שֶׁפָּגַם מִקִּדְּשׁוֹ,
כֹּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוֹ כִּי זֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמְּשַׁקֵּל מִמֶּשׁ. עַל כֵּן אֵל יִפְל
בְּדַעְתּוֹ כְּשֶׁרוֹאֶה שְׁמֵתִגְבְּרִין עָלָיו הַרְהוּרֵים רְעִים וּמִגְנִיִּים מְאֹד, כִּי אֲדַרְבָּא,
זֶה דִּיקָא תַקּוּנוֹ וְתְשׁוּבָתוֹ כִּי דִּיקָא עַל יְדֵי זֶה שְׂבָאִים עָלָיו אֵלוֹ הַרְהוּרֵים
וְהוּא מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הוּא עֵקֶר תַקּוּנוֹ וְתְשׁוּבָתוֹ כְּנִיִּל וּבְזָה
הוּא מוֹצֵא נִיצוּצֵי הַקִּדְּשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ עַל יְדֵי פְּגַם הַבְּרִית וְכוּ (שָׁם כ"ז)

אות-י

מה שָׂרַב בְּנֵי אָדָם טוֹעִים בְּעַצְמָם וְסוֹבְרִים, שֶׁנִּפְשָׁם אֵינָה קְדוּשָׁה מִשְׁרָשָׁה וְקִשָּׁה לָהֶם לָשׁוּב אֶל ה' לְהִיּוֹת אִישׁ צַדִּיק אוֹ אִישׁ כָּשֶׁר בְּאֵמֶת כְּמוֹ שְׂאֵר צַדִּיקִים וְכֹשְׁרִים כְּמִרְגְּלָא בְּפוּמָא דְאִינְשֵׁי לוֹמַר, כְּשִׁמְסִפְרִין מֵאִישׁ צַדִּיק אוֹ מֵאִישׁ כָּשֶׁר וַיֵּרָא בְּאֵמֶת וּמִתְחִיל לְהִתְעוֹרֵר בְּהֵם הִרְהוּרֵי תְשׁוּבָה גַם כֵּן לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל הִרְהוּרֵי תְשׁוּבָה וְהִתְקַרְבוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד, אֲדָּ אַחַר כֵּן תִּכְףּ אוֹמְרִים, מִי יְכוּל לְהִתְדַמּוֹת לְזֶה הָאִישׁ צַדִּיק וְכוּ כִּי הִזָּה נִשְׁמָה קְדוּשָׁה מְנַעוּרֵיו. כְּאֵלוֹ צִדְקַת הַצַּדִּיקִים וְכֹשְׁרִים הוּא רַק מֵצַד הַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה שֵׁיֵשׁ לָהֶם מִתּוֹלְדוֹתֵם אֲשֶׁר בְּאֵמֶת אֵינּוּ כֵּן. כִּי עֵקֶר צִדְקַת הַצַּדִּיק הוּא רַק עַל יְדֵי יִגִּיעָתוֹ וְטִרְחָתוֹ בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּמָה וְכְמָה יָמִים וְשָׁנִים הִרְבָּה וְהִתְגַּבֵּר וְהִתְחַזַּק בְּכָל פַּעַם וְלֹא הֵנִיחַ אֶת עַצְמוֹ לִפְלֵ בְּשׁוּם אַפֵּן וְהִרְבָּה בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים עַד שֶׁזָּכָה לְמָה שֶׁזָּכָה. וְכָל אָדָם יְכוּל לְהִיּוֹת כְּמוֹתֵם כִּי הִבְחִירָה חֲפְשִׁית כְּמֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה, כִּתֵּר שֵׁם טוֹב מִנַּח וְכוּ וּבְאֵמֶת עֲנִין הַטְּעוֹת הִזָּה שֶׁסוֹבְרִים שֶׁנִּפְשָׁם אֵינָה קְדוּשָׁה מִשְׁרָשָׁה וּמִחֲמַת זֶה אֵינָם מִתְגַּבְּרִים לַעֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים, כִּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁמִּשָּׁם בְּחִינַת הַחֲלוּף, שֶׁנִּחְלַף הַבֵּן מִלֶּךְ לְבֵן הָעֶבֶד כְּמִבְּאֵר בְּ"סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת", שֶׁמִּחֲמַת זֶה נִפְּל לְמָקוֹם שֶׁנִּפְּל וְהִלָּךְ בְּדַרְכִּים לֹא טוֹבִים, עַד שֶׁהָיָה מְסַפֵּק בְּעַצְמוֹ אִם הוּא בֵּן הַמֶּלֶךְ אוֹ בֵּן הָעֶבֶד. כְּמוֹ כֵּן הוּא בְּכָל אָדָם הִרְחוּק מִהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ בְּפֶרֶט בְּתִקְוָה סוּף הַגְּלוּת הַמֵּר הִזָּה, שֶׁהִתְגַּבֵּר הִבְעֵל דָּבָר מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁכְּמָה בְּנֵי אָדָם מֵיֵאֲשִׁין אֶת עַצְמוֹן כְּאֵלוֹ נִפְשָׁם אֵינָה מְסַגְּלַת כָּלֵל לַעֲבוּדַת הֵשֶׁם וְכָל זֶה הוּא רַק פְּתוּי הַיֵּצֵר. כִּי בְּאֵמֶת צְרִיךְ הָאָדָם לִידַע וּלְהֵאֱמִין, שֶׁנִּפְשׁ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל גְּבוּהָה וְיִקְרָה מְאֹד מְאֹד וְכָלֵם הֵם בְּחִינַת בְּנֵי מְלָכִים וְיְכוּלִים לְזַכּוֹת לְמַדְרָגוֹת גְּבוּהוֹת וְקְדוּשׁוֹת מְאֹד כְּמוֹ כָּל הַצַּדִּיקִים וְהַכֹּשְׁרִים, כִּי גַם עֲלֵיהֶם עָבְרוּ מִחֲשָׁבוֹת וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת כְּאֵלֶּה וְכְאֵלֶּה. אֲדָּ הָיוּ מִשְׁכִּילִים לְבַלִּי לְהֵנִיחַ לַהֲטְעוֹת אוֹתָם וְהִתְגַּבְּרוּ וְהִתְחַזְּקוּ מְאֹד עַד שֶׁזָּכּוּ לְמָה שֶׁזָּכּוּ אֲשֶׁרֵי לָהֶם. וְזֶה בְּחִינַת: " וַיִּגְבַּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'" (הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר הַלְכָה ג אוֹת ו)

אות-י

צְרִיךְ לְדַעַת, שֶׁמִּלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלִית אֶתֶר פְּנוּי מִנָּה וְאֵיחֻ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין. וְאֶפְלוּ מִי שֶׁעוֹסֵק בְּמִשְׁאָ וּמִתֵּן בְּגוּיִים לֹא יוּכַל לְהִתְנַצֵּל וְלוֹמַר אִי אֶפְשִׁי לַעֲבֹד אֶת הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ מִחֲמַת עוֹבְיוֹת וְגִשְׁמִיוֹת שֶׁנּוֹפֵל תְּמִיד עָלָיו מִחֲמַת הָעֶסֶק שֶׁעוֹסֵק תְּמִיד עִמָּהֶם, כִּי בְּכָל הַדְּבָרִים גִּשְׁמִיִים וּבְכָל לְשׁוֹנוֹת הַגּוּיִים יְכוּל לְמַצָּא בְּהֵם אֶלְקוּתוֹ, כִּי בְּלֹא אֶלְקוּתוֹ אֵין לָהֶם שׁוּם חַיּוֹת וְקִיּוּם כָּלֵל רַק כִּל מָה שֶׁהַמְּדַרְגָּה יוֹתֵר תַּחְתּוֹנָה אֲזִי

אלקותו שם בצמצום גדול ומלבש במלבושים יותר (שם ל"ג)

אות-יא

עקר ברכת התורה הוא שצריך כל אחד לברך את השם יתברך, אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו שזה בחינת סגלה ומקיף, שאי אפשר להשיג על מה בחר בנו ביותר מכלם, כמו שטען שרו של מצרים באמת הללו עובדי עבודה זרה וכו'. ועל כן באמת נקראים ישראל "סגלה", כי התקרבות ישראל לאביהם שבשמים יותר מכל העולם הוא רק כמו סגלה שהוא למעלה מהשכל, ואי אפשר להשיג שזה בחינת סוד הנקדה הקדושה הכלולה מכל הנקדות שבישראל שהוא בחינת נקדת משה רבנו, עליו השלום, שמלבש בכל אחד מישראל, אשר הנקדה הזאת עומדת בין שמד לרצון שזאת הנקדה היא עקר ההבדל בין ישראל לעמים, שעל ידי זה זוכים לעלות מהרע של השבעים אמות שהוא בחינת שמד ולכנס לכלל קדשת ישראל שהוא בחינת רצון. ועל כן כל אחד מישראל אפלו אם נפל למקום שנפל עד שכמעט אינו יודע להבחין בין קדשת ישראל לזהמת העכו"ם מחמת עצם רבוי קלקוליו חס ושלום, אף על פי כן צריך לחזק עצמו בנקדת יהדותו שיש לו מצד התולדה שהוא מזרע ישראל, אף על פי שכמעט אינו מרגיש בעצמו קדשת ישראל מעצם קלקוליו. אף על פי כן צריך להאמין בזה מאד, כי הנקדה הקדושה הכלליות הזאת שהוא בחינת נקדת משה שמלבש בכל אחד כנ"ל הוא סוד גדול אשר באמת אי אפשר להשיגו ועל כן אדרבא, מי שנפל בדעתו כל כך בודאי הוא ביותר צריך להודות ולברך על חלקו, שהוא מזרע ישראל ולא עשני גוי ומלבש בו נקדה קדושה כזאת, אשר הוא עקר ההבדל בין קדשת ישראל לבין העמים, ועל ידי הנקדה הזאת יכולין הכל לעלות משמד ממש חס ושלום, לרצון. ובלבד שלא יתיאשו את עצמם שלא יהיו בבחינת ואשר אמרתם נהיה כגוים, שזה היה בחינת הפגם שלא ברכו בתורה תחלה, מחמת שנפלו בדעתם מאד על ידי שיזדעו עצם קלקולם עד אשר מחמת זה היה קשה להם לברך ברכת התורה, מאחר שאינם מקימין אותה ופגם זה דיקא גרם חרבון בית המקדש והגלות כמאמר רבותינו זכרונם לברכה, כי איך שהוא אף על פי כן אסור לזאש את עצמו חס ושלום, רק אדרבא, הוא ביותר צריך לברך על חלקו על נקדות קדשת יהדותו שזה עקר ברכת התורה כנ"ל ולחפש אחר נקדות טובות מקדשת ישראל, שיש בו עדין ולחזק את עצמו בהם, עד שעל ידי זה יכול באמת לעלות משמד לרצון. אך לזכות לכל זה באמת העקר הוא על ידי התקרבות לצדיקים שהם בחינת משה והם מעוררין ומאירין בנו הנקדה הזאת שעל ידי זה הם ממתיקין כל הדינים ומעלין אותנו משמד לרצון כנ"ל (הלכות ברכות

אות-יא

גלל כן צריך שתדע, שאפלו אם אתה משקע במדור הקלפות ואתה במדרגה תחתונה מאד עד שנדמה לך שאי אפשר עוד להתקרב אליו ותברך, מחמת שנתרחקת מאד ממנו אף על פי כן תדע, שאפלו במקומך גם כן שם תוכל למצא אלקותו ומשם אתה יכול לדבק את עצמך בו ותברך ולשוב אליו בתשובה שלמה, כי לא רחוקה היא ממך, אלא שבמקומך שם רבו הלבושים (שם)

אות-יב

עקר מצוות קריאת שמע שהיא אמונת הרצון שהכל מתנהג רק ברצונו ותברך, הוא להמשיך עליו אמונה הקדושה הזאת בכל יום מחדש בחינת: "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים". ולהמשיך על עצמו הרצון דקדושה ולקשר כל מחשבותיו ולבו ודעתו לרצון הזה, שיהיה תמיד כל תשוקתו וכסופיו ורצונו חזק רק לתכלית האמת הנצחי, ולהוסיף בכל יום מחדש להתחזק בהרצון דקדושה בכל פעם יותר ויותר. ואף אם עובר עליו מה שעובר, אף על פי כן אל ירפה את הרצון בשום אופן בעולם, והעקר שצריך להאמין, שבכל יום נעשים חדשות לגמרי, על כן צריך להמתין ולהמתין עד שיגיע יום ישועתו, כי השם יתברך מצמיח ישועות חדשות בכל יום. כי כל מה שבא ונתחדש יום אחר נתוסף ונתחדש קדושה יתרה מלמעלה, כי רק בשביל זה השם יתברך מקיים עולמו ובטובו מחדש בכל יום מעשה בראשית, בכדי לעורר אותנו להתחדש בכל יום ויום ברצונות חדשים וחזקים להשם יתברך וזה בחינת טהרת הטמאים שתלוי בימים, כי יש שטעונו רק הערב שמש, הינו שגמר טהרתו וישועתו תלוי עד שיבוא היום שאחריו, ויש שטעונון שבעה ימים לטהרתו. וכשיצאו ישראל ממצרים, ספרו שבעה שבתות תמימות עד שזכו לקבלת התורה. והעקר להתחזק בכל אלו הימים שאינו זוכה עדין לשלמות טהרתו שהוא בחינת קבלת התורה, אף על פי כן יתחזק בהם בכל יום ויום ברצונות חזקים חדשים

וַיְהִי חֶזֶק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּכָל מָה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו, עַד שְׁיִזְכֶּה לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ וְטַהֲרָתוֹ בְּשָׁלְמוֹת. וַיֵּשׁ שְׁעָקֹר גְּמַר טַהֲרָתוֹ יִזְכֶּה רַק אַחַר בִּיאַת שְׁמֵשׁוֹ לְגַמְרִי, הַיְנוּ אַחַר פְּטִירָתוֹ מִן הָעוֹלָם שֶׁזֶה בְּחִינַת וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ וְטַהֵר וְאַחַר יֵאָכֵל מִן הַקֶּדָשִׁים, שֶׁהוּא חֶלְקוֹ הַטּוֹב לְעוֹלָם הַבָּא שְׁיִזְכֶּה אֵלָיו תַּכְף אַחַר בִּיאַת שְׁמֵשׁוֹ וְלֹא יִצְטָרֵף לְהַתְגַּלְגֵּל וְלִסְבֹּל מֵהַ שְׁצָרִיף לְסַבֵּל מִי שְׁלֹא הֵכִין אֶת עֲצָמוֹ כְּלָל כָּל יְמֵי חַיָּיו וְלֹא הִתְחַזַּק אֶת עֲצָמוֹ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַרְצוֹנוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַנִּיִּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם. כִּי אִזּוֹ בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן מִתְקַבְּצִין כָּל מָה שְׁחָטַף טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם וְכָל רָצוֹן וְרָצוֹן טוֹב שֶׁהָיָה לוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְרַק זֶה הוּא תַקּוּנוֹ וְהַשְׁאָרְתוֹ לְנִצָּח (שֵׁם אוֹת מ"א מ"ב)

אות-יב

יֵשׁ שְׁעָבְרוּ עֲבֵרוֹת כָּל כָּף עַד שֶׁנִּפְּלוּ בְּבְחִינַת הַסְּתֵרָה שְׁבִתוֹף הַסְּתֵרָה וּמְחִמַּת זֶה נִדְמָה לָהֶם, שְׁאִין לָהֶם עוֹד תַּקּוּהָ חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עָבַר וְשָׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר זֶה בְּחִינַת הַסְּתֵרָה אַחַת, אֲבָל כְּשֶׁעָבַר יוֹתֵר חֵס וְשְׁלוֹם, אִזּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתֵּר מִמֶּנּוּ בְּבְחִינַת הַסְּתֵרָה שְׁבִתוֹף הַסְּתֵרָה, וְאִזּוֹ קִשָּׁה מְאֹד לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל בְּבְחִינַת עֶסֶק הַתּוֹרָה יְכוּלִין לְעוֹרֵר גַּם אוֹתוֹ וְלַהוֹדִיעוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁיֵשׁ לוֹ תַקּוּהָ גַם כֵּן עַד שְׁיָשׁוּב אֶל הָאֱמֶת וְיִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאֱמֶת בְּכַח הַצְּדִיקִי אֱמֶת יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּכָל עֵת אִיךְ שֶׁהֵם בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם (שֵׁם נ"ו)

אות-יג

הַמְּקַרְבִּים לְצַדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת זְקוֹן דְּקִדְשָׁה הֵם נִזְהָרִים לְבָלִי לְפַל חֵס וְשְׁלוֹם, לְיַדִּי זְקֵנָה לְעוֹלָם, וְאִיךְ שֶׁהוּא אִיךְ שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם בְּכָל יוֹם הֵם מְאֻמִּינִים, שְׁכָּל יוֹם וְיוֹם הוּא עֵנִין חֲדָשׁ לְגַמְרִי. כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וּבּוֹדָאֵי לִית יוֹם דְּלִית בֵּיה טוֹב רַק שְׁיֵשׁ לוֹ גְּדֵר מְלָבָר. וּמְאֻמִּינִים בְּחֶסֶדוֹ הַגְּדוֹל שְׁאִינוֹ נִפְסָק לְעוֹלָם עַד שְׁמִמְשִׁיכִין חֲסָדִים חֲדָשִׁים לְעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְהוֹסִיף בְּכָל יוֹם אוֹר קִדְשָׁה וְנִדְעַת, שְׁעַל יְדֵי זֶה מְאִיר הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן בְּכָל יוֹם יוֹתֵר וְיוֹתֵר

אות-יג

במקומות הנמוכים מאד ורחוקים מאד מהשם יתברך שם דיקא מלבש חיות גבוה מאד בבחינת סתרי תורה, על כן מי שנפל מאד חס ושלום, צריך שיידע זאת ששם במקומו דיקא יכול להתקרב להשם יתברך ביותר כי שם דיקא נעלם חיות גבוה מאד וכשיזכה לשוב אל השם, יתגלה על ידו דיקא תורה גבוה, דהינו סתרי תורה (שם)

אות-יד

כל מי שרוצה לחוס על עצמו ולחשב על תכליתו הנצחי, כל תקנתו שאיך שהוא איך שהוא יהיה בעיני עצמו בכל יום ויום כבירה חדשה ממש, כי באמת נעשה האדם כבירה חדשה בכל יום, שבשביל זה מברכין כל ברכות השחר כמבאר בשלחן ערוך, ועל כן איך שהוא צריך שתהיה העבודה שעוסק בכל יום חדשה אצלו לגמרי, כי כל אחד מישראל עושה כמה מצוות בכל יום ציטית ותפלין וכיוצא, אך העקר שיראה לישוב דעתו בכל יום שזה היום שעומד בו עדין לא היה בעולם וכן לא היה עוד היום הזה בעולם. והעבודה להשם יתברך שצריכין בזה היום היא חדשה לגמרי, ורק עליה נפל חובת היום על זה האדם שעומד באותו הדור באותו היום, הוא דיקא צריך לעסק בעבודה זאת ולא מלאך ולא שרף ואפלו נשמות הצדיקים שבגן עדן עליון אינם יכולים להשלים העבודה הזאת. רק "חי חי הוא יודוך כמוני היום" כמוני היום דיקא, הינו כמו שאני היום באיזה מדרגה פחותה שהוא אף על פי כן מאחר שאני חי אני צריך להודות לך דיקא. אדרבא, כל מה שיודע בנפשו שהוא גרוע ומקלקל ביותר, על ידו דיקא יתגדל ויתקדש שמו הגדול ביותר כשיתקרב אליו יתברך בבחינת פד אתי יתרו ואמר וכו כדן אסתלק ואתיקר שמה דקדשא בריך הוא וכו. כי עקר גדלת השם יתברך הוא דיקא כשהרחוקים מתקרבים אליו יתברך ועקר העצה לקיום התורה הוא להתחיל בכל פעם מחדש כני"ל, ואפלו אם אין יכולין לעשות כלום מגדל התגרות והתגברות הגלות בגוף

וּנְפֹשׁ וּמְמוֹן, אִף עַל פִּי כֹן יִתְחִיל בְּכָל פְּעַם לְהַכִּין וּלְהַזְמִין אֶת עֲצֻמוֹ מִחֲדָשׁ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁזֵה בְּחִינַת "אֶהְיֶה" דָּא אֲנָא זְמַן לְמַהְיִי. וְלְפַעְמִים צְרִיכִין לְהִתְחִיל בְּיוֹם אֶחָד כַּמָּה וְכַמָּה הַתְּחִלוֹת חֲדָשׁוֹת מִכָּל שָׁבוֹן בְּכָל שָׁבוֹעַ וְכוּ. עַד שְׁאַחַר כֶּךָ מִצְטָרְפִין כָּל הַהִתְחַלוֹת הַנִּי"ל וּבָאִין לְעִזְרָתוֹ כִּי לִית רְעוּתָא טְבָא דְאִתְאַבִּיד. וְעַל יְדֵי זֶה זֹכָה אַחַר כֶּךָ לְהִתְחִיל וּלְגַמֵּר עִבּוּדָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת כְּרָאוּי. וְהַעֲקָר שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְסַלֵּק מִדַּעְתּוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל פְּעַם כָּל מָה שְׁעֹבֵר עָלָיו עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתָהּ הַשְּׁעָה, וְכָל הַהִתְחַלוֹת מִכָּל הָעִבּוּדוֹת שֶׁהִתְחִיל לְעַבֵּד הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַד עֵתָה לֹא יַעֲלֶה אֶצְלוֹ בְּחֻשְׁבוֹן כָּלֵל רַק כְּאֵלוֹ לֹא הִתְחִיל עֲדִין מְעוּלָם כָּלֵל. כִּי עֲקָר הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד הוּא מַחֲמַת שְׂנֵדָמָה לוֹ בְּדַעְתּוֹ שְׂכָבֵר הַתְּחִיל קִצָּת בְּעִבּוּדָתָהּ וְנִפְּלָ מִזֶּה, וְאַחַר כֶּךָ הַתְּחִיל עוֹד וְנִפְּלָ עוֹד הַפְּעַם וְכֹן הִרְבֵּה פְּעָמִים, וְעַל כֵּן מִתְיָאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ לְגַמְרֵי חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וּמִתְרַשֵּׁל בְּעִבּוּדָתוֹ מִלְּהִתְחִיל עוֹד הַפְּעַם עַל כֵּן עֲקָר הָעֲצָה לְשַׁכַּח בְּכָל פְּעַם כָּל מָה שְׁעֹבֵר עָלָיו, אִף עַל פִּי שְׂכָבֵר הַתְּחִיל אֲלָפִים וְרַבְבוֹת פְּעָמִים אִין מִסְפָּר, רַק עֵתָה יִתְחִיל מִחֲדָשׁ לְגַמְרֵי לְהַכִּין וּלְהַזְמִין אֶת עֲצֻמוֹ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל מָה שְׁיֻכַּל, אִם לְצַעֵק אֶל הַשֵּׁם מֵעַמְקֵי הַלֵּב כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ עֵתָה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, אִם לְהִתְחִיל לְלַמֵּד וּלְהִתְפַּלֵּל וּלְעֲשׂוֹת מִצְוֹת, אִם לְשַׁמַּח אֶת עֲצֻמוֹ בַּמָּה שֶׁלֹּא עֲשִׂנִי גוֹי וְכוּ, וְכֹן בְּכָל מִינֵי יַעֲזוֹת לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ עַד שְׁעַל יְדֵי זֶה יִשְׂאֵר קַיָּם בְּקִיּוֹם הַתּוֹרָה תָּמִיד. כִּי בְּאַמַּת אֲפֵלוֹ מִי שְׁחָטָא כָּל יָמָיו וְשָׁב בְּאַחֲרוֹנָה מוֹחֲלִין לוֹ הַכֹּל כְּמֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹס לְבִרְכָה, מִכָּל שָׁבוֹן מִי שְׂכָבֵר הַתְּחִיל כַּמָּה פְּעָמִים לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְעֲקָר הַנְּפִילוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעְתָּ מִזֶּה שְׂרָאוּ שְׂכָבֵר נִסּוּ אֶת עֲצָמָם וְהִתְחִילוּ כַּמָּה פְּעָמִים וְנִפְּלוּ הוּא רַק מְעַשֶׂה בְּעַל דְּבַר שְׁרוּצָה לְהַסִּיתָם עַל יְדֵי זֶה וּלְעַרְבֵב דַּעְתָּם לְיִאֵשׁ אֶת עֲצָמָם חֶסֶד וְשָׁלוֹם עַל כֵּן צְרִיכִין לְהִזָּהֵר מְאֹד לִילָךְ בְּדַרְךְ הַנִּי"ל, לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ בְּאִיזוֹ בְּחִינָה שֶׁהִיא וְיִשְׁכַּח מִדַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי כָּל מָה שְׁעֹבֵר עָלָיו, וְכָל הַהִתְחַלוֹת שֶׁהִתְחִיל עַד עֵתָה לֹא יַעֲלֶה לוֹ מִן הַחֻשְׁבוֹן כָּלֵל, רַק עֵתָה צְרִיךְ לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ לְגַמְרֵי וְכֹן לְעוֹלָם, עַד שְׁיִזְכֶּה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְהִתְחִיל וּלְגַמֵּר בְּשִׁלְמוֹת כְּרָאוּי. וּכְשִׁזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַנִּי"ל, אֲזִי זֹכָה עַל יְדֵי זֶה לְדַבְּרִים גְּבוּהִים וְעִלְיוֹנִים מְאֹד. כִּי נִמְשָׁךְ הָאָרֶה מְשַׁלֵּשׁ פְּעָמִים שֵׁם אֶהְיֶה וּפְעַם אַחַת שֵׁם הַנִּי"ה שֶׁהוֹדִיעַ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, בְּעֵת שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ "וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ" וְכוּ. וְכֹן זֹכָה עַל יְדֵי זֶה לְהַשִּׁיר וְהַנְּגוֹן שְׁיִתְעַר לְעֵתִיד שֶׁהוּא פְּשוּט, כְּפוּל, מְשַׁלֵּשׁ, מְרַבֵּעַ, וְנִאָרָג עַל שֵׁם הַנִּי"ה בְּרַבּוּעַ שֶׁהוּא י"ה י"ה וְכוּ, כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים (הַלְכוֹת קָרִיאַת הַתּוֹרָה הַלְכָה

(ו)

אם מתעורר אדם לתשובה אזי כְּשֶׁרוֹצֵה לִפְנֵי בְּעֹבֹדֵת הַשֵּׁם וְלִנְסֹעַ
לְהַצְדִּיק, מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל פֶּעַם יֵצֵר הָרַע יוֹתֵר גָּדוֹל, עַל כֵּן צָרִיךְ בְּכָל פֶּעַם
הַתְּגַבְּרוֹת בְּיוֹתֵר וְהַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשׁ נֶגֶד הַיֵּצֵר הָרַע הַחֲדָשׁ שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל
פֶּעַם וּמִזֶּה בָּא מָה שֶׁלִּפְעָמִים כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר הָאָדָם לִנְסֹעַ לְאַנְשֵׁי אֲמֵת, יֵשׁ לוֹ
תְּשׁוּקָה גְּדוֹלָה וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁמִּתְחִיל לִנְסֹעַ נֶחְלֵשׁ חֲשָׁקוֹ, וְלִפְעָמִים כְּשֶׁבָּא
לְהַצְדִּיק בְּעֶצְמוֹ נוֹפֵל מִתְּשׁוּקָתוֹ לְגַמְרֵי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַנִּזְכָּר לְעֵיל,
כִּי תִיכֵף כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר לִנְסֹעַ לְהַצְדִּיק הָאֲמֵת אִזִּי הַמִּית יֵצֵרוֹ הָרַע שֶׁהָיָה לוֹ
בִּתְחִלָּה וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁרוֹצֵה לִנְסֹעַ, נִתְּהוּהוּ לוֹ יֵצֵר הָרַע חֲדָשׁ חֲזָק מִבִּתְחִלָּה,
כִּי כָּל הַגְּדוֹל מִחֲבָרוֹ יֵצֵרוֹ גְּדוֹל מִמֶּנּוּ. עַל כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְקָרֵב אֶת עֶצְמוֹ
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֲמֵת צָרִיךְ הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשׁ בְּכָל פֶּעַם נֶגֶד הַיֵּצֵר הָרַע הַחֲדָשׁ
שֶׁמִּתְחַדָּשׁ עָלָיו בְּכָל פֶּעַם

אות-טו

כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁרוֹצֵה לְחוּס עַל נַפְשׁוֹ וְלִצְאֵת מִזֶּה־מְתוֹ וְלִהְתַּקְרָב
לְצַדִּיקֵי אֲמֵת וְכוּנָתוֹ בְּאֲמֵת לְשׁוֹב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, צָרִיךְ לִידַע, שֶׁבְּהַכְרַח
שִׁיעֲבָרוֹ עָלָיו כָּמָה וְכָמָה מִשְׁבָּרִים וְגַלֵּי הַיָּם וּבְחִינּוֹת וְנִסְיוֹנוֹת וְצָרוֹפִים
וְאִם לֹא יִנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ בְּכָל מָה שִׁיעֲבֵר עָלָיו בְּוַדָּאֵי יִזְכֶּה לְאַחֲרִית טוֹב
לְנֶצַח. וְלְכָל זֶה מְקַבְּלִין כַּח רַק מִהַצְדִּיק הָאֲמֵת בְּחִינַת מִשָּׁה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
כָּמָה תְּחַבּוּלוֹת בְּחֻכְמָה נִפְלְאָה כְּדֵי לְהַחֲיוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת
הַחִפְצִים לְהַתְּקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. שְׂזָה בְּחִינַת מָה שֶׁהַצְדִּיק מִבְּטֵל אֶת
עֶצְמוֹ לִפְעָמִים מִהַשְׁגָּתוֹ וּמִדְּבִקוֹתוֹ בְּכְדֵי לְהַחֲיוֹת וּלְחַזֵּק אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים
הַפְּשׁוּטִים הַבְּטָלִים מִן הַתּוֹרָה וְכֵן אֶת הַלּוֹמְדִים בְּשַׁעָה שֶׁצָּרִיכִין לְבַטֵּל אֶת
עֶצְמָם. כִּי בְּהַכְרַח צָרִיכִין לְבַטֵּל אֶת עֶצְמָם לִפְעָמִים, כִּי הַעֲבוּדָה צָרִיכָה
לְהִיֹּת בְּבְחִינַת רְצוּא וְשׁוֹב עֵיל וְנִפְיָק, שְׂזָה בְּחִינַת כָּל הָעֲלִיּוֹת וִירִידוֹת
שֶׁצָּרִיכִין לְעֵבֵר עַל כָּל אֶחָד. וְזֶה בְּחִינַת הַהִפְסָקוֹת שֶׁבִּין פְּרָשָׁה לְפְרָשָׁה
שֶׁבִּתּוֹרָה שְׂזָה בְּחִינַת הַבְּטוּל שֶׁמִּבְּטֵל עֶצְמוֹ הַצְדִּיק בְּכָל פֶּעַם וּמִפְּסִיק עֶצְמוֹ
מִעֲבוּדָתוֹ, בְּכְדֵי לְהַחֲיוֹת וּלְחַזֵּק אֶת כָּל בְּחִינַת הַבְּטָלִים הַנִּי"ל. וְזֶה מְרָמֵז
בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָּה, מָה הָיוּ הַפְּסָקוֹת מִשְׁמִשׁוֹת לְתַן רוּחַ
לְמִשָּׁה וְכוּ קַל וְחֹמֶר לְהַדְיּוּט הַלְמָד מִן הַהַדְיּוּט וְכוּ. כִּי עֵקֶר כָּל הַהַדְיּוּטוֹת
לְחַזֵּק אֶת עֶצְמָם בְּעֵת בְּטוּלָם וִירִידָתָן הוּא רַק עַל יְדֵי הַפְּסָקוֹת הַנִּי"ל. וְעַל
יְדֵי שֶׁמִּחְזְקִין אֶת עֶצְמָם בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם עַל יְדֵי זֶה מְבַרְרִין בְּחִינַת
עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם. וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְתַקּוּן
הַדַּעַת וְעַל יְדֵי זֶה מִמְּיֵלָא נִתְתַּקְּנִין כָּל הַשְּׁלֵשָׁה מַחִין וְזוֹכִין לְאֱמוּנַת חֲדוּשׁ
הָעוֹלָם הַזֶּה, וְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁלְעֵתִיד (שָׁם אוֹת ל"ח)

אות-טו

כי יש כמה בחינות ביצור הרע והרב העולם היצור הרע שלהם הוא נמוך ומגשם מאד, רוח שטות מממש. ומי שיש לו דעת צח כל שהוא ומשער בלבבו קצת את גדלת הבורא יתברך, בודאי היצור הרע הזה הוא אצלו שטות גדול ושגעון ואפלו נסיון של תאנות נאוף הוא אצלו שטות ואין צריך שום התגברות נגדו, רק שיש לו יצר הרע אחר גבוה מזה הרבה, אבל זה היצור הרע של רב העולם הוא שטות גדול באמת למי שהוא רק בעל שכל אמת לבד (שם)

אות-טז

כמו שהשם יתברך מניח כל העליונים ומלאכים ושׂרפים וכו' ורוצה דיקא בעבודת בני אדם הגשמיים, כן כל מה שהמדרגה נמוכה ופחותה ביותר כשמתעוררים משם באיזה התעוררות כל שהוא נעשה מזה שעשועים נפלאים למעלה בבחינת כד אתי יתרו וכו' כדין אסתלק ואתיקר שמא דקדשא בריך הוא וכו'. ועל כן על ידי שהצדיק הגדול מעלה נפשות הפגומות מאד על ידי זה דיקא נעשה יחוד נפלא, וזה סוד נשיכת הנחש לאילתא המבאר בזהר הקדוש בסוד קריעת ים סוף. ועקר היחוד נעשה על ידי שממשיך הצדיק הארה על הנפשות הנ"ל מבחינת עתיק שזה בחינת מה שכתוב שם: "מה תצעק אלי" בעתיקא תליא מלתא. כי מחמת שהם חולי הנפש ופגומים ביותר, על כן אי אפשר להושיעם כי אם הצדיק הגדול ביותר שיכול להאיר בהם מבחינת גבוה מאד שהוא אורייתא דעתיקא (הלכות נטילת ידים לסעודה הלכה ו אות מ)

אות-טז

ויש שהיצר הרע שלהם הוא בחינת קלפה דקה וזה היצר הרע אין מגרין אלא באיש חיל גדול במעלה קצת, אבל עדן אין זה היצר הרע של הצדיקים אמתיים, כי היצר הרע שלהם הוא מלאך הקדוש ממש (שם)

אות-יז

התורה והמצוות הם רחבים מאד בלי קץ ותכלית (כמו שכתוב: "לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד") ואי אפשר להשיגם, ועל ידי זה עקר ההתגברות וההתחזקות על ידי שיודעים שאין יודעים כלל. כי עקר ההתחזקות על ידי שמאמינים בהדעת הקדושה שמאיר לנו הצדיק האמת שמלא כל הארץ כבודו וכו', אבל תכף כשבאין עליו קשיות, ואפלו כשקשה לו על עצמו על שאף על פי כן הוא פגום ומגשם כל כך ורחוק כל כך מקדשת התורה, אזי תכף צריך לברח מפל אלו הקשיות, כי אם ירצה לתרץ הקשיות אזי יכנס בקשיות ונפילות עמקות עוד יותר. על כן צריך לשתק במחשבתו ולקיים סגל לחכמה שתיקה, רק להתגבר בכל עז לחטף איזה נקודות טובות כל מה שיוכל תורה ומצוות ובפרט תפלה ותחנונים ושיחה לפני קונו ולבלי להסתפל על כל מה שעובר עליו. כי צריכין להיות עקשן גדול בעבודת השם, כי באמת אין יודעין כלל רק לקיים כמו שצונו רבנו, זכרונו לברכה, לבלי ליאש את עצמו בשום אופן כי אין שום יאוש בעולם כלל. רק לכסף ולהשתוקק ולצפות בכל עת לישועת השם, כי לגדלתו יתברך אין חקר כמבאר מזה עוד הרבה במקומות אחרים (שם אות

אות-יז

גם בענין ההתקרבות עצמו להשם יתברך יש יצר הרע גדול, הינו שלפעמים רבוי ההתלהבות חוץ מהמדה הוא מהיצר הרע, וזה בחינת: "פן יהרסו לעלות אל ה'", וצריכין לבקש רחמים להנצל גם מזה (שם)

אות-יח

לפעמים נדמה להאדם השומע או מעין בספרים ורואה ההתחזקות, שחזקו אותנו הצדיקים האמתיים ותלמידיהם הבאים אחריהם והודיעו לנו, שאין שום יאוש בעולם ואפלו אם נפל כמו שנפל רחמנא לצלן, אף על פי כן השם אתו ועמו ואצלו וסמוך לו כי "מלא כל הארץ כבודו" וגם משם מצפה השם יתברך לתשובתו באיזה מדרגה שהוא. אך מחמת חלישות הדעת שיש לו ממעשיו שאינם טובים כי ידע אינש בנפשה ונדמה לו שהוא גרוע מן הכל ולא עליו נאמר דברים הללו, הגם כי הצדיקים בארו בפרוש שהם מדברים אפלו עם הגרוע שבגרועים, אף על פי כן נדמה לו כאלו הם רוצים רק לפתות אותו ולהסיתו ולכנס עמו בדרך פשר בעלמא, כדי שלא יפל עוד יותר ויהיה גרוע עוד ביותר רחמנא לצלן. אבל האמת הוא יודע בנפשו פחיתותו ושפלותו ושהשם יתברך רחוק ממנו מאד וכבר אבדה תקותו חס ושלום, וכיוצא בחלישות ונפילות כאלו שרוצה הבעל דבר להסיתו ולהדחיו מדרך האמת. אבל אותם שזכו להכלל בתוך הקבוץ הקדוש האוחזין עצמן בהצדיק האמת, הם מאמינים באמת ובאמונה שלמה, כי כל דברי הצדיק והתחזקותו אינם בדרך פשר ופתוי והסתה חס ושלום, רק כך הוא האמת לאמתו. כי בגדל השגתם העצומה השיגו האמת, כי רבים רחמיו וחסדיו יתברך עד אין חקר וחושב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח אפלו מי שכבר נדח לגמרי חס ושלום. וכל הדבורים שהצדיקים מחזקים אותנו ומנחמים אותנו ומעוררים ומקיצים אותנו לידע, כי עדן השם אתנו ובמקומינו ממש כי "מלא כל הארץ כבודו", לא מלבם הוציאו דברים אלה, רק הם דברי ה ממש והוא יתברך בעצמו הודיע לנו הדבורים הקדושים הללו על ידי הצדיקים ותלמידיהם הקדושים, שנשארו אחר הסתלקותם, לידע כי עדן השם יתברך עמנו בכל דור ודור ולא יעזב אותנו לעולם עד יכונן וישים את ירושלים תהלה בארץ. ולעתיד לבוא יזכו לראות זאת בעיניהם ממש בבחינת "ונגלה כבוד השם וראו וכו כי פי השם דבר" (שם אות פ"ב מובן)

אות-יח

מי שיש עליו דינים חס ושלום, ויש לו איזה צרה רחמנא לצלן, צריך לראות להתגבר ולהתחזק אז ביותר להנצל מהיצר הרע, כי אז מתגבר עליו היצר הרע ביותר, כי עקר שרש היצר הרע הוא גבורות ודינים רחמנא לצלן (שם)

אות-יט

צריך כל אדם לידע, כשרוצה להתקרב להשם יתברך ורואה שהמניעות והמסכים מתפשטים כנגדו מאד ומאד ובפרט כשכבר התחיל מעט ורואה, שבכל פעם משתטחים כנגדו יותר ויותר, ולפעמים רואה שאחר כמה שנים שנדמה לו שכבר התחיל להטהר קצת חזר ונפל, והתגברו עליו התאוות והרהורים בהשתטחות עצום מאד רחמנא לצלן, צריך שיידע שכל זה נמשך מהבגדים הצואים שעדין לא נזדכך מהם שמהם כל המניעות וההתגברות, ומחמת גדל היגיעות שצריכין לזה להפשיט מעצמו הבגדים הצואים בשלמות ולא כל אדם זוכה לעמד בזה, מזה בא כל מה שעובר על האדם. ואפלו מי שכבר התחיל קצת בעבודת השם והתחיל לטהר עצמו מעט, ואפלו אם כבר עלה קצת מדרגא לדרגא ובכל פעם נזדכך ביותר, אף על פי כן יכול להיות שאחר כך יחזר ויתפשט עליו כל התאוות והרהורים בהתפשטות יותר מבתחלה והכל על ידי הבגדים הצואים שעדין לא הפשיט אותם מעצמו לגמרי, אף על פי שכבר התחיל לטהר את עצמו קצת ודבר זה יכולין ללמד ולהבין היטב ממה שרואין בחוש מענין ברור הלחם שהוא חיות האדם, שצריכין לבררו בברור אחר ברור וצריכין לחרש ולזרע ולקצר ואחר כך לנקות התבואה ממוץ ותבן ואחר כך לטחנה ולנקות הקמח מסבין ומורסן. וכל אלו הפסלות הנאחזין בהתבואה, הכל נמשך מהבגדים הצואים שנתאחזו בהמאכלים מעת שנפגמה האכילה על ידי אכילת עץ הדעת. נמצא שכל אלו הברורים הם לנקות התבואה מאחיזת הבגדים הצואים. ואף על פי כן אין זה תכלית הברור, כי עקר הברור הוא בשעת האכילה ואז עקר היגיעה לאכל בקדשה ולברך עליה בכונה, עד שעל ידי זה עולה הטוב הנזך שבהלחם ומחיה את האדם, שיוכל להודות ולהלל להשם יתברך ולהכיל על ידי זה באין סוף בחי החיים יתברך ואז נדחה הפסלות ונעשה קיא צואה ממש. נמצא שכל אלו הברורים שנתברר הלחם עד הנה מהפסלות הנאחזו בו אינם נחשבים כלל נגד הברור האחרון שבשעת האכילה עצמה, שאז עקר הברור מבגדים הצואים ממש. וזה ממש ענין כל מה שעובר על האדם שיש שכבר התחיל לברר ולזכך עצמו והברור הוא בבחינת ברור החטה ממוץ ותבן, ואף שגם זה טוב מאד, אף על פי כן צריכין עדין הברור מבחינת סבין ומורסן ועוד שאר תקונים עד שיהיה בבחינת לחם ומאכל

אָדָם בְּשִׁלְמוֹת אֵד אָפְלוּ מִי שֶׁכָּבַר זָכָה לְכָל זֶה, עֲדִין צָרִיךְ לְזַכּוֹת לְגַמֵּר הַבְּרוּר בְּשִׁלְמוֹת, דִּהְיִינוּ לְבַחֲיַנֵּת גַּמֵּר הַבְּרוּר שֶׁנֶּעֱשֶׂה בְּשַׁעַת אֲכִילָה עֲצָמָה כְּנִ"ל. וּמִי שֶׁאִינוּ זֹכֵה לְהַתְּגַבֵּר וּלְהַתְּחַזֵּק וּלְסַבֵּל הַיְּגִיעוֹת שֶׁצָּרִיכִין אֲזוּ כְּשֶׁסָּמוּךְ לְתַכְלִית הַבְּרוּר, אֲזִי יִכּוֹלִין לְהַתְּגַבֵּר עָלָיו מְנִיעוֹת וּמַסְסִים וּבְלִבּוּלִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מִבְּתַחֲלָה מִחֲמַת שֶׁעָכְשׁוּ נִתְעוֹרְרוּ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים מִמֶּשׁ שֶׁצָּרִיכִין לְדַחוּתָם בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה דִּיקָא שֶׁהוּא שַׁעַת גַּמֵּר הַבְּרוּר. וְזֶה בְּפִרְטוּיּוֹת וּבְכִלְלִיּוֹת כִּי עַל כָּל הָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר כָּל זֶה שֶׁצָּרִיךְ לְהַתְּיַגֵּעַ לְבַרֵּר אֶת עֲצָמוֹ בְּבְרוּר אַחַר בְּרוּר וְהַבְּרוּר הָאֲחֵרוֹן שֶׁהוּא בַּחֲיִנֵּת אֲכִילָה קִשָּׁה לְפַעֲמִים מִכָּלֵם, כִּי אֲזוּ צָרִיכִין לְבַרֵּר הַטּוֹב וּלְדַחוּת הָרַע קִיא צוֹאָה שֶׁהִם כָּל הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת לְגַמְרֵי אֶל הַחוּץ. וְכֵן בְּכִלְלִיּוֹת הָעוֹלָם שֶׁעָקֵר עֲצָם הַיְּגִיעוֹת שֶׁיֵּשׁ עָכְשׁוּ לְמִי שֶׁרוּצָה לְכַנֵּס בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם וְכָל עֲצָם מְרִירַת הַגְּלוּת שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָכְשׁוּ בְּעִקְבָּא דְּמִשְׁיַחָא, הוּא מִחֲמַת שֶׁעָכְשׁוּ צָרִיכִין לְבַרֵּר תַּכְלִית הַבְּרוּר בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁתְּהִיָּה גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה שְׁאִין אַחֲרֶיהָ גְּלוּת וְהַבְּרוּר הַזֶּה הוּא בַּחֲיִנֵּת הַבְּרוּר שֶׁבְּשַׁעַת הָאֲכִילָה עֲצָמָה שְׁאֲזוּ עָקֵר הַתְּגַבְרוּת הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים כְּנִ"ל עַל כֵּן צָרִיכִין עָכְשׁוּ מְרִירוֹת וַיְגִיעוֹת הַרְבֵּה קִדָּם שְׁזוֹכִין לְדַבֵּר שֶׁבְּקִדְשָׁה בְּפִרְט לְזַכֵּךְ וּלְנַקּוֹת אֶת עֲצָמוֹ מִתְּאֻוֹת וְהַרְהוּרִים שֶׁהִם בַּחֲיִנֵּת קִיא צוֹאָה מִמֶּשׁ, וְצָרִיךְ עֵתָה לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד בְּכָל מִינֵי הַתְּחִיָּקוֹת לְבָלִי לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִזֶּה כָּלֵל, רַק לְהַשְׁתַּדֵּל לְגַרְשֵׁם מֵאִתּוֹ עַל פִּי הַדְּרָכִים וְהַעֲצוֹת שֶׁגִּלוּ לָנוּ הַצַּדִּיקֵי אֲמֵת, כִּי כָּבַר הַקְּדִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רְפוּאָה לְמַכָּה עַל יְדֵי הַסְּפָרִים וְהַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁנִּתְגַּלְּוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִכּוֹלִין אֲנַחְנוּ לְהַתְּחַזֵּק וּלְהַחֲיִית עֲצָמֵנוּ גַם עֵתָה וּלְהַשְׁאֵר עַל עַמְדָנוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל פַּעַם עַד שֶׁנִּזְכֶּה לְהַטְהַר לְגַמְרֵי מִהַבְּגָדִים הַצּוֹאִים הַנִּ"ל. כִּי הַטְהָרָה מְכַל זֶה הוּא רַק עַל יְדֵי הַתּוֹרָה כְּמֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, כְּנַחֲלִים נְטִיוֹ מֵהַ נַחֲלִים מְעַלִּין אֶת הָאָדָם מִטְּמָאָה לְטְהָרָה אִף דְּבָרֵי תּוֹרָה כֵּן (הַלְכוֹת בְּצִיעַת הַפֶּת הַלְכָה הַאֲוֹת

ז)

ו

ה

אות

אות-יט

גַּם עֲצָבוֹת מְזִיק מְאֹד וְנוֹתֵן כַּח לְהִיצֵר הָרַע, עַל כֵּן צָרִיךְ לְהַתְּגַבֵּר מְאֹד לְשַׁמַּח אֶת נַפְשׁוֹ בְּכָל דְּרָכֵי הַעֲצוֹת הַמְּבֹאָרִים בְּמִקּוּמָם, כִּי עָקֵר הַתְּחִיָּקוֹת הוּא עַל יְדֵי שְׂמִיחָה וְחִדּוּהָ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: כִּי חֲדוּתָהּ הִיא מְעֻזָּתָם (שָׁם)

אות-כ

רבים נכשלו ונפלו כשהגיעו סמוך לגמר שלמותם, כי יש שכבר היו אצל פתח הקדשה ובקל היו יכולין כבר לכנוס אל הקדשה בשלמות, אך חזרו משם מחמת שאז התפשטו עליהם המניעות והבלבולים כל כך, עד שנדמה להם שאי אפשר לעמד נגדם וכל זה מחמת הנזיל ועקר התקון והעצה לזה הוא עסק התורה וצריך האדם להיות חזק מאד בזה לבלי להתרשל מדברי תורה חס ושלום, בכל אשר יעבר עליו ואז בכל מה שעובר עליו יוכל להתגבר על ידי התורה, כי כל התקונים והפרורים דקדשה מההתחלה עד הסוף הכל רק על ידי התורה (שם אות ל"ח)

אות-כ

ההתרחקות הוא תחלת ההתקרבות, הינו כשאדם רוצה להתקרב להשם יתברך אזי על פי רב באים עליו דינים ויסורים ומניעות רבות ועצומות ונדמה לו, כאלו מרחקים אותו, אבל כל זה לטובה בשביל התקרבות, וצריך להתחזק ולהתגבר ולהתאמץ ולעמד בנסיון הזה שלא יתרחק חס ושלום, על ידי היסורים והמניעות וההתרחקות, ואל יטעה בעצמו לומר שמרחיקין אותו חס ושלום, רק ידע ויאמין, שכל מה שעובר עליו הכל לטובתו, כדי שיתגבר להתקרב יותר, כי ההתרחקות היא רק בשביל ההתקרבות (שם ע"ד)

אות-כא

אי אפשר להיות איש ישראל בלאמת ולעבד אותו יתברך כראוי כי אם על ידי עזות ועקשנות גדול דקדשה, כי הרבה הרפתקאות ועליות וירידות צריכין לעבר על כל אחד ואחד בלי שעור. ואם לא יהיה עקשן גדול לבלי להניח על ידי זה מעט עבודתו שהתחיל, אזי אי אפשר לו שישאר על עמדו.

בְּפֶרֶט כְּשֶׁרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת דְּבַר גָּדוֹל, כְּגוֹן לְנִסְעַע וְלָבֵא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל שָׁזָה עֵקֶר
קִדְשָׁת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי וְהוּא עֵקֶר נֶצְחוֹן הַמְּלַחְמָה כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר,
בְּיָדָי אִי אֶפְשֶׁר לְנַצַּח מְלַחְמָה זֹאת כִּי אִם עַל יְדֵי עֵקֶשׁנוֹת גָּדוֹל מְאֹד. וְזֶה
עֵקֶר הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ מִתְּפָאֵר בְּיִשְׂרָאֵל, הָעֵקֶר הוּא בְּהִעָזוֹת
וְהָעֵקֶשׁנוֹת שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁמִּפִּילִין אוֹתוֹ בְּכָל פַּעַם וְהוּא מִתְחַזֵּק בְּכָל
עֵת בְּעֵקֶשׁנוֹת גָּדוֹל וְאֵינוֹ מְנִיחַ לְהַפִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּשׁוּם אִפְּן. וְעֵקֶר קִבְּלַת
הַתּוֹרָה שֶׁהוּא כָּלֵל הַהִתְפָּאָרוֹת הוּא רַק עַל יְדֵי זֶה כְּמֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם
לְבִרְכָה: "מִפְּנֵי מָה נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, מִפְּנֵי שֶׁהֵם עֲזִיזִין" וּבְזֶה תְּלוּי כָּל
עֲבוֹדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מִתְחַלֶּה וְעַד סוֹף (הַלְכוֹת בְּרַפְת הַמְּזוֹן הַלְכָה ד אֹת
י"ב)

אות-כא

עֲצָה לְהִתְחַזְּקוֹת הוּא הַדְּבֹר, דְּהֵינּוּ שְׁאַפְלוֹ אִם נִפְּל לְמִקּוֹם שֶׁנִּפְּל אָף עַל
פִּי כִּן יִתְחַזֵּק גַּם שֶׁם לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֶמֶת, דְּהֵינּוּ דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְתִפְלָה וְיִרְאָת
שְׁמַיִם וְלִשׁוֹחַ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ וְלִשׁוֹחַ עִם חֲבֵרוֹ וּמִכָּל שְׂכָן עִם רַבּוֹ, כִּי הַדְּבֹר
יֵשׁ לוֹ כַּח גָּדוֹל לְהַזְכִּיר אֶת הָאָדָם בְּהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ וְלְחַזְּקוֹ תְּמִיד אֶפְלוֹ
בְּמִקּוֹמוֹת הֶרְחוֹקִים מִהַקְּדוּשָׁה מְאֹד, (שֵׁם ע"ח), עֵינֵי דְּבוּר אֹת י"ט וְזוֹ
לְשׁוֹנוֹ שֵׁם: גַּם הַדְּבֹר הוּא בְּחִינַת אִם הַבְּנִים, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁהָאִם הוֹלֶכֶת
תְּמִיד עִם בְּנֵיהָ אֶפְלוֹ לְמִקּוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, וְאֵינָה שׁוֹכַחַת אוֹתָם, כְּמוֹ כִּן
הַדְּבֹר הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם תְּמִיד אֶפְלוֹ בְּמִקּוֹמוֹת הַמְּטַנְפוֹת, וּמִזְכִּיר אוֹתוֹ
תְּמִיד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ. הֵינּוּ שְׁאַפְלוֹ אִם הָאָדָם מְנַח חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשִׁפְל
הַמְּדַרְגָּה מְאֹד בְּמִקּוֹם שֶׁהוּא חֵס וְשְׁלוֹם, אָף עַל פִּי כִּן עַל יְדֵי הַדְּבֹר יְכוֹל
לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ לְעוֹלָם, דְּהֵינּוּ שְׁאַפְלוֹ אִם הוּא בְּמִקּוֹם
שֶׁהוּא אִם יִתְחַזֵּק גַּם שֵׁם לְדַבֵּר עַל כָּל פְּנִים דְּבוּרִים קְדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה
וְתִפְלָה וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ אוֹ לְשׁוֹחַ עִם רַבּוֹ אוֹ חֲבֵרוֹ בְּיִרְאָת שְׁמַיִם,
יְכוֹל לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ לְעוֹלָם, אֶפְלוֹ שֵׁם בְּמִקּוֹמוֹת
הֶרְחוֹקִים מְאֹד מִהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, אֶפְלוֹ אִם
נִפְּל לְמִקּוֹם שֶׁנִּפְּל רַחֲמֵנָא לְצִלָּן. כִּי הַדְּבֹר אֵינוֹ מְנִיחַ אוֹתוֹ לְשַׁכַּח אֶת הַשֵּׁם
יִתְבָּרָךְ. וְהָבֵן הַדְּבַר הַיֵּטֵב מִגְּדָל כַּח הַדְּבֹר, וְהוּא עֲצָה נִפְּלָאָה וְנוֹרָאָה לְמִי
שֶׁחָפֵץ בְּאֶמֶת לְבַל יֵאבֵד עוֹלְמוֹ לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם (שֵׁם)

אות-כב

צָרִיכִין לִידַע, שְׁכַפְשֵׁם שְׂאִין עֲלֶיהָ לְעוֹלָם כִּי "לְגַדְלָתוֹ אֵין חֻקְר", וְעַל כֵּן הַצְדִּיק הָאֵמֶת אֵף עַל פִּי שְׁזָכָה לְתַכְלִית מְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵף עַל פִּי כֵן אֵינוֹ מְסַתְפֵּק בְּזֶה וּמְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ לְהַשִּׁיג עוֹד יוֹתֵר, כְּמוֹ כֵן מִמַּשׁ אֵין יְרִידָה לְעוֹלָם, הֵינּוּ שְׂאֵפְלוֹ אִם נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה תַּחְתּוֹנָה מְאֹד שְׂאִין לְמַטָּה מִמֶּנָּה, אֵף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ לְחַתֵּר וּלְבַקֵּשׁ עֲדִין אוֹלֵי יֵשׁ תַּקּוּהָ, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוֹם יָאוֹשׁ כָּלֵל לְעוֹלָם, כִּי רַבִּים רַחֲמֵיו וְחֻסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ עַד אֵין חֻקְר. אָבֵל אֵי אֵפְשֵׁר לְזַכּוֹת לָזֶה כִּי אִם עַל יְדֵי הַצְדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא בְּתַכְלִית תַּכְלִית בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה, עַל כֵּן הוּא יָכוֹל לְהֵאִיר הַתְּחִיבּוֹת הָאֵמֶתִי בְּתַכְלִית תַּכְלִית נִקְדָּה הַתְּחִיבּוֹנָה, כִּי כָּל מֵה שְׂמַשִּׁיג יוֹתֵר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא גְּדֻלַּת רַחֲמֵיו וְחֻסְדּוֹ, עַל יְדֵי זֶה הוּא יָכוֹל לְהֵאִיר הָאֵמֶת גַּם בְּתַכְלִית דִּיּוֹטָא הַתְּחִיבּוֹנָה לְעוֹרְרָם גַּם כֵּן שְׂעֵדִין יֵשׁ לָהֶם תַּקּוּהָ. אָבֵל צָרִיכִין לְסַבֵּל בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים הַרְבֵּה קִדְּם שְׂזוֹכִין לְהַתְקַרֵּב לָזֶה הַצְדִּיק הָאֵמֶת. כִּי עֵקֶר הַתְּחִיבּוֹת זֶה הַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה עִם הַתְּלִמִּיד שְׂרוּצָה לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחִיבּוֹנָה, הָעֵקֶר הוּא עַל יְדֵי בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים שְׂסוּבְלִין בְּשִׁבִיל הַהַתְקַרְבוֹת אֵלָיו כִּי זֶה עֵקֶר תְּשׁוּבָתוֹ וְתַקּוּנוֹ. וְאֲדַרְבֵּה, עַל יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ שְׂבֵאִין עֲלֵיו בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים עַל שֶׁהוּא אוֹחֵז עֶצְמוֹ בְּהַצְדִּיק הָאֵמֶת, מְזֵה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לוֹ לְהִבִּין שְׂעֵדִין יֵשׁ לוֹ תַּקּוּהָ גְּדוּלָה וְאַחֲרֵית טוֹב. כִּי מֵאַחַר שְׂזוֹכָה לְסַבֵּל בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים בְּשִׁבִיל לְאַחֵז אֶת עֶצְמוֹ בְּהַנְקָדָה הָעֲלִיוֹנָה זֶה עֵקֶר תַּקּוּנוֹ כִּי הַצְדִּיק בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה יָכוֹלָה לְתַקְּנוֹ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא (בְּרַפְתַּת הַפְּרוֹת הַלְכָה הַ אֵת י"א)

אות-כב

צָרִיךְ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם בְּשִׂמְחָה. וְאִם לְפַעְמִים נוֹפֵל מִמְדַרְגָּתוֹ צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֶצְמוֹ בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים, שֶׁהִיָּה מְזַרִיחַ לוֹ אֵיזָה הָאֲרָה קֶצֶת וְיֵאחֵז אֶת עֶצְמוֹ עֵתָה בְּהַתְעוֹרְרוֹת וְהַזְרִיחָה שֶׁהִיָּה לוֹ מְאֹד וּמְקֻדָּם (ש"ם רכ"ב)

אות-כג

עקר ההתחזקות והבקיאות בהלכה של תשובה הנ"ל, העקר הוא על ידי אמונה שלמה להאמין שהשם אחד ראשון ואחרון ובכל מקומות ממשלתו, וכל מה שעובר עליו ועל כל העולם כלו אור וחשד, לילה ויום, חרבן ובנין יקשר הכל להשם יתברך שזה בחינת התקשרות נקדה התחזקה הנקדה העליונה, ועל ידי זה יזכה שלא יהא נאבד שום יום מימי חייו ובכל יום יזכה למצא האבדות השיכים לשרש נשמתו (שם אות ט"ו)

אות-כג

מי שהוא מערב בין העכו"ם, דהינו שיש לו עסקים ומשא ומתן עמהם צריך לשמר את עצמו מאד מאד שלא יזיק לו חס ושלום, לקדשת יהדותו, כי בקל יוכל להתפס ברשתם חס ושלום, וצריך להתחזק מאד ולהזכיר את עצמו בכל פעם בקדשת יהדותו ולבקש מהשם יתברך הרבה שלא ילמוד ממעשיהם ודרכיהם (שם רמ"ד)

אות-כד

הצדיקים הם מרפבתו של מקום, וכן כל אחד מישראל כפי תקון תשובתו כן זוכה להשלים בחינת המרפבה, כמו שפתיב "ועמד כלם צדיקים", רק שצריכין לזה התחזקות גדול מאד בכל אשר יעבר עליו. כי קדם שזוכין לבחינת המרפבה יש בחינת רוח סערה וענן גדול ואש מתלקחת וכו', שהם בחינת כלל הקלפות וסטרא אחרא שמשם נמשכין כל המניעות והתאוות וכו' וחרפות ובזיונות מהחולקים עליו. וכשמתחזק נגד כל זה בבחינת הבקיאות הנ"ל בחינת בקי בעיל בקי בנפיק אז זוכה לתשובה שלמה ולהיות נכלל בכלל הצדיקים שהם מרפבתו של מקום. ומחמת שעקר התחלת התשובה הוא על ידי ששומע חרפתו ושותק, שעל ידי זה נכנע הדם שפחלל השמאלי שבלב שזה בחינת מצות מילה (עין בפנים), על כן התחלת קדשת המרפבה הוא מבחינת חשמי"ל שהם אותיות ח"ש מ"ל,

הִינּוּ שְׁעַל יְדֵי הַשְּׁתִּיקָה שְׁשׂוֹתֵק עַל חֲרָפְתּוֹ, עַל יְדֵי זֶה נִכְנַע הַדָּם הַנִּי"ל
בְּבַחֲיִנַת מַצּוֹת מִיֵּלָה וְעַל יְדֵי זֶה זֹכָה לַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלַהֲשִׁיג בְּחִינַת
הַמְרַכְּבָה, עַד שְׁזֹכָה לְהַפְּלִל בְּהֶאֱדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא

אות-כד

עֵקֶר הַגְּבוּרָה הוּא בִּלְבָב, כִּי מִי שֶׁלְּבּוֹ חֲזָק אֵינּוּ מִתְיָרָא מְשׁוּם אָדָם וּמְשׁוּם
דְּבָר וְהוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת גְּבוּרוֹת נוֹרָאוֹת וְלִכְבֹּשׁ מַלְחָמוֹת חֲזָקוֹת עַל יְדֵי חֲזָק
וְאִמְצָ לְבּוֹ שְׁאֵינּוּ מִתְפַּחַד וְרָץ לְקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה הַחֲזָקָה, וְכִמוֹ כֵּן הוּא מִמָּשׁ
בְּעִבוּדַת הַשֵּׁם וְהַבְּרָכָה הַיֵּטֵב (שָׁם רַמ"ט)

אות-כה

מָה שְׁאֵנּוּ רוֹאִים כְּמָה אֲנָשִׁים שֶׁהֵם רְשָׁעִים גְּדוֹלִים כְּמָה שְׁנִים וְעוֹבְרִים
עֲבֵרוֹת גְּדוֹלוֹת וְחֲמוּרוֹת רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְאַחַר כֵּן נִתְעוֹרְרִים בְּתְשׁוּבָה
וְנַעֲשִׂים בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה גְמוּרִים, כְּמוֹבָא כְּמָה מַעֲשִׂיּוֹת כְּאֵלֶּה בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וְשָׂאֵר סְפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְכַמְעַשָּׂה דְרַבֵּי אֲלֵעָזָר בֶּן דּוֹרְדֵי
וְכִיּוֹצֵא בְּאֵלֶּה מַעֲשִׂיּוֹת הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל דּוֹר וְדוֹר. וְלִכְאוּרָה תְּמוּנָה הַדְּבָר,
הֲלֹא עֲבָרָה גּוֹרֶרֶת עֲבָרָה וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲבָרָה יוֹתֵר הוּא נוֹפֵל בְּיַד הַסְטָרָא
אַחְרָא בְּיוֹתֵר, וּמֵאִין בָּא שְׁלִבְסוּף יִתְגַּבֵּר נֶגְדַּ הַסְטָרָא אַחְרָא וְיִחְזֹר
בְּתְשׁוּבָה אֲדָּ הָעֲנִיָּן הוּא כִּי בְּאֵמֶת בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נְשָׁמָה יִקְרָה שְׁיֵשׁ
לָהּ כַּח גְּדוֹל לַעֲמֵד נֶגְדַּ הַיֵּצֵר הָרַע וְחִילוּתָיו, כִּי אִם לֹא הָיָה לוֹ כַּח לַעֲמֵד
נֶגְדַּ הַיֵּצֵר הָרַע לֹא הָיָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ יֵצֵר הָרַע כְּזֶה, כִּי אִין
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיוּתָיו, וְאִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן שׁוּם
מְנִיעוֹת לְאָדָם מָה שֶׁלֹּא יוֹכֵל לַעֲמֵד בְּהֵם אֲדָּ עֵקֶר כָּל הַחֲטָאִים וְכָל
הַתְּאֻוֹת שֶׁהָאָדָם נֹלְכֵד בְּהֵם וְהָעֵקֶר תְּאֻוֹת נְאוּף רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, שֶׁהוּא עֵקֶר
הַיֵּצֵר הָרַע כְּמֵאֶמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבָרְכָה, הָעֵקֶר הוּא מִחֲמַת שְׁטוֹת
שְׁאֵינּוּ יוֹדֵעַ מִכְחוֹ, וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוּת שְׁעַל יְדֵי זֶה נוֹפֵל לַתְּאֻוֹת
נְאוּף שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַחֲטָאִים רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, דְּהֵינּוּ שְׁנִקְטוֹן מִחוֹ וְנִחְלַשׁ
דְּעֵתוֹ עַד שְׁאֵינּוּ יוֹדֵעַ מִכְחוֹ וְנִדְמָה לוֹ שְׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲמֵד כְּנֶגְדַּ תְּאֻוֹה זֹאת,
כִּי עֵקֶר הַגְּבוּרָה הוּא בִּלְבָב, וּמִי שֶׁלְּבּוֹ חֲזָק יוֹכֵל לְהִתְגַּבֵּר עֲצָמוֹ נֶגְדַּ כָּל

התאוות שבעולם, כמו שראינו כמה צדיקים וכשרים שעמדו בנסיונות גדולות, וכל זה על ידי חכמתם ודעתם שזה עקר הפח של איש הישראלי, כמו שכתוב: "החכמה תעז לחכם" וכו' ועל כן חכמה אותיות כ"ח מ"ה, כי המחין הם מחצות פרוסות בפני תאות נאוף, רק שהעקר שיאמין בכחו וידע באמונה שלמה שיש בכח שכלו ומחו לעמד נגד כל התאוות אפלו נגד תאות נאוף. כי המח והשכל הוא הנשמה, והנשמה של איש הישראלי אפלו של הפחות שבפחותים בודאי היא יכולה לעמד נגד כל העולם עם כל התאוות, כי אין זה דרך הענוה להקטין כחו ולומר שאין לו נשמה גבוהה כמו הצדיקים והכשרים, אפלו אין בידו כלל להיות איש כשר וצדיק, כי ענוה כזו אסורה והיא ענוה פסולה ואין זה ענוה כלל רק מחין דקטנות, שצריכין להתרחק מזה מאד, כי על ידי זה נופלין לכל התאוות והעקר לתאות נאוף כנ"ל. רק אדרבה, צריך כל אחד לומר לדעתו שיש לו נשמה גבוהה מאד. כי הנשמה של הפחות שבפחותים שבישראל גם כן גבוהה וקדושה מאד מאד וצריך לומר בדעתו, שאין נאה לו להיות כרוף אחר תאוות חס ושלו, מפל שכן לעבר איזה עברה חס ושלו, כמו שכתוב: "ויגבה לבו בדרך ה'" שצריכין להגביה לבו בדרך ה' ולידע, כי כל אחד מישראל בשרשו רחוק מעברות מאד מאד, וכל אחד מישראל הוא בעל כח גדול לעמד נגד כל העולם עם כל התאוות, רק העקר שישנה לידע מכחו כנ"ל ומחמת שהסטרא אחרא אורבת מאד על האדם וכל מה שהאדם עובר עברה יותר יונקת ממנו הסטרא אחרא יותר ובולעת אותו יותר רחמנא לצלן. ועל כן לפעמים הסטרא אחרא בולעת את האדם כל כך עד שמגיעת לעצם פנימיות קדשת יהדותו והיא מתחזקת ומתגברת לבלע גם נקדה זאת גם כן ומביאה אותו לידי עברה גדולה חס ושלו, כדי לבלע אותו לגמרי חס ושלו. אבל תכף כשהוא רוצה לבלע את עצם פנימיות קדשת יהדותו, אזי זאת הנקדה עומדת להסטרא אחרא בבית הבליעה שלה, כי זאת הנקדה של הפנימיות קדשתו הוא בעל כח גדול מאד ועל כן אי אפשר להסטרא אחרא לבלע אותה בשום אופן ולא די שאינה יכולה לבלע אותה, אף גם זאת הנקדה טובה עומדת להסטרא אחרא בבית הבליעה שלה, עד שהיא מכרחת לתן הקאות להקיא ולהוציא כל הקדשות שבלעה מזאת הנשמה ומזה בא מה שלפעמים האדם נתעורר בתשובה אחר כמה עברות, הינו כנ"ל, כי לפעמים עברה מביאה את האדם לתשובה, הינו על ידי שגלפד באיזה עברה גדולה, רחמנא לצלן, על ידי זה נתמרמר לבו ונתעורר בתשובה, עד שנעשה בעל תשובה גמור, וכל זה מחמת התגברות הנקדה שלו שהיא באמת בעל כח גדול, וכשהיא רואה שהסטרא אחרא רוצה לבלע אותה לגמרי חס ושלו, אזי מתגברת כנגדה עד שמכרחת לתן הקאות ולהחזיר הקדשות שבלעה ממנו אך בודאי אין שום אדם יכול לסמוך על זה חס ושלו, כי האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה, כי לפעמים מתגברת הסטרא אחרא כל כך, עד שבולעת אותו באמת לגמרי, כמו שמצינו כמה וכמה רשעים שלא שבו בתשובה גם לבסוף ונכרתו ונאבדו לגמרי רחמנא לצלן, כי זה סתרי דרכי הבחירה שאין שום אדם יכול לעמד עליהם. בודאי צריכין להיות בורח מן העברה בתכלית הבחירה,

אָד אַחֲרֵי שְׂכָבָר עֵבֶר מֵה שְׁעֵבֶר חֶס וְשְׁלוֹם, צָרִיךְ לִידַע וּלְהֶאֱמִין שְׂאִין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאַפְלוֹ אִם כָּבָר רָצָה לְהִתְגַּבֵּר אֶלְפִים פְּעָמִים לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֵׁר וְלֹא עֲלֵתָה בְּיָדוֹ וְנָפַל לְמָה שְׁנָפַל, וְאַפְלוֹ אִם נָפַל לְעֵבְרוֹת גְּמוּרוֹת וְחִמּוּרוֹת חֶס וְשְׁלוֹם, אָף עַל פִּי כֹן עֲדִין יֵשׁ לוֹ תִקְוָה כָּל עוֹד נִשְׁמָתוֹ בּוֹ. וְהַעֲקָר הוּא אֶמוּנָה שְׂיִהְיֶה לוֹ אֶמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּדֵּל בְּכָל עֵז לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק אֱמֵתִי וְיִשְׁפָּד שִׁיחוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִגְלֶה לוֹ הַצַּדִּיק הָאֱמֵת כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה עַל יְדוֹ לְאֶמוּנָה שְׁלֵמָה, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְעוֹלָם יִהְיֶה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, כִּי עֲקָר הַכַּח לְעַמֵּד כְּנֶגֶד הַיְצָר הָרַע הוּא עַל יְדֵי אֶמוּנָה שְׂהוּא כָּלֵל וְעֲקָר כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. [וְנַעֲנֶן גְּלוּת וּגְאֻלָּה אוֹת ו צַדִּיק אוֹת נ"ט] (בְּרִכּוֹת הֵרִיחַ הֵלְכָה ד אוֹת א ב)

אות-כה

כְּשֶׁנוֹפֵל אָדָם מִמִּדְרָגָתוֹ, יֵדַע שְׁמֹן הַשְּׂמִים הוּא, כִּי הַתְּרַחֲקוֹת הוּא תְּכָלִית הַתְּקָרְבוֹת, עַל כֵּן נָפַל כְּדֵי שְׂיִתְעוֹרֵר יוֹתֵר לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְעֲצָתוֹ, שְׂיִתְחִיל מִחֲדָשׁ לְכַנֵּס בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם כְּאֵלוֹ לֹא הַתְּחִיל עֲדִין כָּלֵל מְעוֹלָם, וְזֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשְּׂצָרִיכִין מִמָּשׁ בְּכָל יוֹם לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ (שֵׁם רס"א)

אות-כו

אֶפְלוֹ כְּשֶׁהָאָדָם בְּגָלוּת בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת אֶפְלוֹ אִם נָפַל חֶס וְשְׁלוֹם, עַד אִין תְּכָלִית גַּם שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַמֵּם אֶת עֲצָמוֹ וּמְסַתִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּדַרְכֵי נִפְלְאוֹתָיו הַעֲצוּמִים וּמְזִכִּיר אוֹתוֹ בְּכָל פֶּעַם בְּכִמָּה וּכְכִמָּה רְמִזִּים שׁוֹנִים בְּכָל יוֹם וּבְכָל מְקוֹם, כְּדֵי שְׂיִשׁוּב אֵלָיו וְאִזּוּ נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, שְׂדִיקָא עַל יְדֵי הַתְּגַבְּרוֹת הָרַע עֵין וְהַבְּעַל דְּבָר וְהַסְטָרָא אַחֲרָא שְׂעַל יְדֵי זֶה נִתְמַעֵט וְנִתְצַמֵּם הָאוֹר מְאֹד, עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ טוֹבָה גְּדוֹלָה שְׂיִכּוֹלִין הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים לְהִגְבִּיהַ וּלְהַעֲלוֹת גַּם הַנוֹפְלִים וְהִירוּדִים מְאֹד מְאֹד. כִּי עַל יְדֵי שְׂנִסְתֵּר הָאוֹר כָּל כְּף עַל יְדֵי רַבּוּי הַצַּמְצוּמִים עַד שְׂהִיָּה קִשָּׁה לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין הַרְמִזִּים, וְהַצַּדִּיקִים בְּרַבּוּי יִגִּיעְתֶּם בְּמִסִּירַת נֶפֶשׁ זְכוּ לְהַשִּׁיג הָאוֹר מִתּוֹךְ תִּקְוָה הַהִסְתָּרוֹת, עַל יְדֵי זֶה זְכוּ לְהַשְׁגוֹת גְּדוֹלוֹת, עַד

שְׁבַעצָם חֲכָמָתָם הֵם מְלַבֵּי־שֵׁים לָנוּ הָאֹר בְּצַמְצוּמִים נִפְלְאִים בְּאֶפֶן שֶׁגַם כָּל אֶחָד בְּמִקוּמוֹ יוּכַל לְהִגִּיעַ לוֹ הַרְמָזִים וְעֲצוֹת וְהִתְעוֹרְרוֹת בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד. כִּי הַהֶעָלֶם הוּא בְּשִׁבִיל הַגְּלוּי כַּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, הֵינּוּ כָּל מָה שֶׁמְעַלִּימִין וּמְצַמְצָמִין הָאֹר בְּצַמְצוּמִים רַבִּים יוֹתֵר הַכֹּל נִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה עַל יְדֵי גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים, כִּי דִיְקָא עַל יְדֵי זֶה הֵם מְגַלִּין וּמְאִירִין לְיִשְׂרָאֵל אֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁנוּכַל לִידַע וְלִזְכֹּר אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא. וְזֶה בְּחִינַת אֵין מְעוּט אַחַר מְעוּט אֶלָּא לְרַבּוּת, שֶׁכָּל מָה שֶׁמְמַעֲטִין וּמְצַמְצָמִין הָאֹר בְּמְעוּט אַחַר מְעוּט, הַכֹּל הוּא רַק בְּשִׁבִיל לְרַבּוּת הָאֹר לְהַגְדִּילוֹ וְלְהַאִירוֹ בְּלֵב יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי זֶה דִיְקָא. (הַלְכוֹת בְּרַפְת הָרֵאִיָּה הַלְכָה ה' אוֹת ע"ז)

אות-כו

כְּשֶׁמִּתְחִיל הָאָדָם לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ וְרוֹאֵה שֶׁרְחוּק מְטוֹב וְהוּא מְלֵא עוֹנוֹת אֲזִי יְכוּל לִפְלַע עַל יְדֵי זֶה וְלֹא יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל כְּלָל, עַל כֵּן הוּא מְחַיֵּב לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה טוֹב, כִּי אֵיךְ אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא עָשָׂה מִיָּמָיו אֵיזָה מְצוּה אוֹ דְבָר טוֹב וְאֵף כְּשֶׁמִּתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ טוֹב שֶׁעָשָׂה, הוּא רוֹאֵה שֶׁהַטוֹב בְּעֲצָמוֹ הוּא מְלֵא פְצָעִים וְאֵין בּוֹ מְתוּם, כִּי הַטוֹב מְעַרְב בְּפְנִיּוֹת וּבְפִסְלֵת הַרְבֵּה אֵף עַל פִּי כֵּן אֵי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יְהִיָּה בְּהִמְעַט טוֹב אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה, וְכֵן צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ עַד שֶׁיִּמְצָא בְּעֲצָמוֹ עוֹד אֵיזָה דְבָר טוֹב וְאֵף שֶׁגַם זֶה הַטוֹב מְעַרְב גַּם כֵּן בְּפִסְלֵת הַרְבֵּה, עִם כָּל זֶה עַל כָּל פְּנִים יֵשׁ בּוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה וְכֵן יִחַפֵּשׁ וּיִבְקֵשׁ עוֹד, עַד שֶׁיִּמְצָא בְּעֲצָמוֹ עוֹד אֵיזָה נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁמוּצָא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה זְכוּת וְטוֹב עַל יְדֵי זֶה יוּצָא בְּאֲמַת מִכָּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת וְיוּכַל לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה עַל יְדֵי זֶה, וְעַל יְדֵי זֶה יוּכַל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וּלְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ אֵיךְ שֶׁהוּא, וְאֵז יוּכַל לְהִתְפַּלֵּל וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַשֵּׁם. (שם רפ"ב)

אות-כוח

בְּתַחֲלָה כְּשֶׁאָדָם מִתְחִיל לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְאֲזִי הוֹלֵךְ לוֹ עַל פִּי רַב כְּסֻדָּר קֶצֶת וּמִתְפַּלֵּל וְלוֹמֵד וְעוֹסֵק בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם. וְזֶה בְּחִינַת שְׁחִרְיַת

שהוא בחינת חסד ואז כל סדר התפלה באריכות קרבנות וקטרת וכו' וקריאת שמע ותפלה וכמו כן גם היא מרבה אז בעבודת השם כל אחד לפי בחינתו, אבל על פי רב אחר כך נופל מעבודתו ומתחיל השם יתברך לנסות אותו ומתגרה בו הבעל דבר כידוע לכל מי שרוצה להכניס בעבודת השם ואזי עקר הנסיון של האדם. ואזי צריכין להתחזקות גדול מאד בלי שעור וערף ומספר להתחזק בכל פעם בעבודתו יתברך ולבלי לפל משום דבר שבעולם. והעקר שצריך להתגבר כנגד בחינת המחין דקטנות שהם מתגברין אז על האדם ורוצין להפילו בדעתו, כאילו אין לו עוד תקוה חס ושלוש, או למנעו מתפלה בכונה ושמחה וכיוצא בזה וכל זה הוא בחינת צהרים, זמן המנחה, שאז עקר אחיזת המחין דקטנות וצריך לקיים מאמר רבותינו זכרונם לברכה, לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה הינו שאז צריכין לזהר ביותר להתחזק בתפלה ועבודת השם ולא יפל משום דבר שבעולם, רק ידע וינאמין בדברי הצדיקים אמתיים שצעקו בקול גדול וחזק, כי אין שום יאוש בעולם כלל כי לגדלתו יתברך אין חקר, ובגדל רחמיו יתברך יכול להפך הכל לגמרי מרע לטוב ומעוונות לזכויות על ידי תשובה כמאמר רבותינו, זכרונם לברכה. וכמו כן בכלל חיי האדם שימי חיינו נקראים יום ומיתתו והסתלקותו נקרא לילה וחשך, כמו שנאמר: "עד אשר לא תחשך השמש" ועל כן אחר חצי ימיו הוא בחינת צהרים זמן המנחה, ועל פי רב אז דיקא מתגבר הבעל דבר ביותר ויותר. כי בודאי צריכין להתחיל עקר העבודה בימי הנעורים דיקא, "כי טוב לגבר כי ישא על מנעוריו" וינקותא כלילא דורדא. אבל אפלו מי שזכה להתחיל בעבודת השם מנעוריו, אף על פי כן כשמגיע לאמצע ימיו ורוצה להגיע למה שצריך להגיע, אזי על פי רב מתגבר הבעל דבר ומתפשט מאד למנעו מדרך החיים חס ושלוש, כל שכן מי שלא התחיל כלל בימי נעורים וכשרואה שעברו רב שנותיו ומהרהר בתשובה ורוצה להתחיל אז בעבודת השם שאזי תכף מתגבר עליו הבעל דבר ואינו רוצה להניחו לצאת מתאוותיו ורשתיו אשר נלכד בהם. ועל זה צועק הפסוק: "הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים" דיקא, שאז זמן המנחה הנ"ל, ועל כן צריכין להרבות בתפלה בימי הנעורים שלא יפל לעולם מעבודתו יתברך כי לפעמים האדם נופל לעת זקנות, ובפרט כשכבר הימים באים והגיע לאמצע ימיו ומתחיל היום לערב, אז צריך להסתכל בעצמו מאד על אחריתו וסופו ולהתגבר ביותר ויותר, כי אז הוא בחינת צהרים בחינת זמן המנחה שצריכין להזהר בה ביותר כנ"ל להמתיק הדינים שהוא בחינת היצר הרע שאחזתם ממחין דקטנות בחינת זמן המנחה, ולקשר עצמו היטב לצדיקים אמתיים, שהם בחינת משה שהם דיקא יכולין להמתיק הדין של זמן המנחה בשרשו העליון. (לעין תפלה אות ג) שם הלכה ה אות ה)

אות-כז

כְּשֶׁהָאָדָם עוֹלָה מִדְּרָגָא לְדְרָגָא בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם זֶה בְּחִינַת בְּרִיאַת הַדָּשָׁה, כִּי נַעֲשֶׂה בְרִיָּה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ, בְּבְחִינַת: "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתיךָ" הַנֶּאֱמָר עַל הָאָדָם כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה בַר מִצְוָה, דְּהֵינּוּ בֶן שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה שְׁנֵתְחַיֵּב בְּמִצְוֹת, כְּמִבְּאֵר בִּזְהַר הַקְּדוּשָׁה, וְכִמוֹ כֵּן הוּא בְּכָל עֵת שֶׁהָאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר עַצְמוֹ וּמְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ עַל עִבּוּדַת הַשֵּׁם בְּיוֹתֵר, שְׂאֵז נֶאֱמָר עָלָיו, אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתיךָ, כִּי נַעֲשֶׂה בְרִיאַת חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ, וְעַל כֵּן קָדָם שְׂזוּכָה לָזֶה לְעֹלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא שְׂיִהְיֶה נַעֲשֶׂה בְרִיָּה חֲדָשָׁה, קָדָם לָזֶה צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה יָרִידָה שֶׁהוּא תְּכַלִּית הָעֲלִיָּה, כִּי הִירִידָה הִיא מִבְּחִינַת הַצְּמִצּוּם שֶׁל הַחֲלָל הַפְּנוּי שְׂיִהְיֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת קָדָם הַבְּרִיאָה כְּפִדּוּעַ, וְזֶה בְּחִינַת מֶאֱמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּה: צְדִיקִים תַּחֲלֶתֶן יְסוּרִין וְסוֹפֵן שְׁלוֹהָ, כִּי הַיְסוּרִים בָּאִים מִהַצְּמִצּוּם שֶׁקָדָם לְבְרִיאָה, וְזֶה בְּחִינַת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְעֹפּוֹבִים שֶׁיֵּשׁ לְהָאָדָם קָדָם שְׂזוּכָה לְעֲשׂוֹת אֵיזָה מִצְוָה אוֹ דְבַר שֶׁבְּקִדְשָׁהּ, כִּי בְּכָל דְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁהּ בּוֹרְאִים עוֹלָמוֹת כְּפִדּוּעַ וְעַל כֵּן צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה הַצְּמִצּוּם קָדָם, וְזֶה בְּחִינַת הַמְּנִיעוֹת הַקּוֹדְמִין לְהַדְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁהּ (הַלְכוֹת תַּפְּלַת הַמְּנַחָה הַלְכָה ד אֹת ה)

אות-כז

וְצָרִיךְ הָאָדָם לָזַהֵר מְאֹד לִילֵךְ עַל דְּרָךְ זֶה, כִּי הוּא כָּלֵל וְיִסוּד גָּדוֹל לְמִי שְׂיִרְצֶה לְהַתְּקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַל יֵאבֵד עוֹלָמוֹ לְגַמְרֵי חַס וְשְׁלוֹם. כִּי הָעֵקֶר הוּא לְהִרְחִיק מֵעַצְמוֹ עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׂחִרָה בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר, כִּי רַב בְּנֵי אָדָם שְׂרַחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֵקֶר רַחוּקִים הוּא מְחַמַּת מְרָה שְׂחִרָה וְעֲצָבוֹת וּמְחַמַּת שְׂנוֹפְלִים בְּדַעְתָּם עַל יְדֵי שְׂרׁוּאִים בְּעַצְמָם עֵצָם קַלְקוּלָם, שָׂרַב מַעֲשֵׂיהֶם מְקַלְקְלִים כְּפִי מַה שְׂיִוָּדַע כָּל אֶחָד בְּנִפְשׁוֹ אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכֹאֲבֵיו, וּמְחַמַּת זֶה הֵם נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם וְרַבָּם מִיֵּאֲשִׁים עַצְמָם לְגַמְרֵי רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְאֵינָם מִתְּפַלְלִים בְּכוֹנָה כָּלֵל וְאֵינָם עוֹשִׂים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם אֲפֹלוּ מַה שְׂהִיוּ יְכוֹלִים לְעֲשׂוֹת עֲדִין. עַל כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהַשְׁכִּיל מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, כִּי הִרְבֵּה נִפְשׁוֹת שֶׁקָּעוּ עַל יְדֵי זֶה, כִּי הֵיֵאוּשׁ חַס וְשְׁלוֹם, קִשָּׁה מִן הַכֹּל. עַל כֵּן צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לִילֵךְ עִם הַדְּרָךְ הַזֶּה הַנְּזָכָר לְעִיל לְחַפְּשׁ בְּעַצְמוֹ נְקֻדּוֹת בְּכָל פְּעַם, כְּדֵי לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד וְעַל יְדֵי זֶה יוֹכֵל לְהִתְפַּלֵּל בְּחֶשֶׁק וּבְחִיּוֹת וּבְשִׂמְחָה תָּמִיד וּלְשׁוֹב אֶל הַשֵּׁם בְּאַמְתָּה, כְּנִזְכָּר לְעִיל (שם)

אות-כח

יש נשמות שנפלו וצריכים להחיותם ולהשיבם בכל מיני מטעמים המשיבין את הנפש, ועל ידי התנוצצות המחין בחינת תפלין שזוכין על ידי שמשרין התגברות הרהורי נאוף (כמו שמובא בברית אות כ"ו) על ידי זה נעשים דבורים פשרים להחיות ולהשיב את אלו הנשמות הנפולות (לקויטי מוהר"ן חלק ב סימן ה)

אות-כט

מבאר בכתבי האר"י זכרוננו לברכה, מענגן הצמצומים הנפלאים ברצוא ושוב מטי ולא מטי שהיה קדם הבריאה מה שבתחלה צמצם האור ואחר כך התחיל להמשיך איזה בחינת אור, ואחר כך חזר האור למקומו והשאיר רק איזה רשימה, כי לא היה אפשר עדין לסבל זה האור. ואחר כך חזר והמשיך עוד הפעם איזה בחינת אור בצמצום חדש נפלא וחזר והעלימו, שלא יהיה רבוי אור וכן היה הרבה פעמים וכו עד שנעשה בחינת חלל הפנוי. ואחר כך המשיך אור המלכים ולא יכלו לקבל האור ונשרו ומתו וכו עד שהתחיל עולם התקון. וכל השבירה היתה על ידי שלא היה אתערוותא דלתתא ועקר האתערוותא דלתתא הוא על ידי האדם הבעל בחירה דיקא. אבל מזה בעצמו הוא כל הבחירה, כי כל כח היצר הרע הוא מהשבירה, ועל ידי שמנצחין את היצר הרע בבחירתו על ידי זה מתקן השבירה על ידי אתערוותא דלתתא, ועל כן בהאדם תלויין תקון כל העולמות ועל כן נעשים אצל האדם כל הבחינה הנ"ל שהם בחינת הצמצומים הנ"ל, הינו מה שאור להביות הלב של איש הישראלי הוא בחינת אין סוף, כי אין סוף ואין תכלית לתשוקתו, וצריכין לצמצם ההתלהבות וכו, ואלו הצמצומים נפלאים הנ"ל שהיו קדם כלל הבריאה, כלם בהכרח שיעברו על האדם שהוא גמר תקון שלמות הבריאה, כי כלם לא היו כי אם בשביל האדם שהוא יתקן הכל על ידי אתערוותא דלתתא דיקא. וזה בחינת מה שהשם יתברך מאיר פניו קצת ואחר כך מסתיר אותו וכעין שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, על פסוק: "אתם נצבים היום" היום הזה שהוא מאפיל ומאיר כך עתיד להאפיל ולהאיר לכם וכל זה נעשה בכל דור ובכל אדם ובכל זמן והכל בשביל הבחירה, כי על ידי זה עקר הבחירה על ידי ההתגלות וההעלמה שזה בחינת כלל העליות

והירידות שעוברין על האדם. ובשביל זה מי שרוצה לילך בדרך השם צריך להיות בקי בהלכה בקי בעל בקי בנפיק בקי ברצוא בקי בשוב, הינו לחזק עצמו בהשם יתברך בכל מה שעובר עליו, ולידע כי ההעלמה והצמצום הוא תכלית ההתגלות. רק שמחמת שהצמצומים משם שרש אחיזת הדינים והיצרין רעין שמהם כל המחשבות רעות המתגרין בהאדם, על כן צריכין להזהר מאד לברח מהם ולהמשיך בלבם מחשבות קדושות איך לעבד את השם יתברך. ועל ידי כל זה זוכה לעבד את השם יתברך בהדרגה ובמדה, עד שעל ידי זה יתגלה אלקותו ומלכותו יתברך לכל באי עולם ויתתקן העולם בשלמות על ידי אתערוותא דלתתא של האדם הבעל בחירה דיקא. וזה עקר חדוש מעשה בראשית, שבכל יום שהשם יתברך מאפיל ומאיר יוצר אור ובורא חשך וכו', הכל נמשך מבחינת הצמצומים הנ"ל של תחלת הבריאה, שעל ידי זה היה כל בריאת העולם וקיומו עד עתה. והעקר בשביל האדם הבעל בחירה שאילו נמסר הכל להמשיך אלקותו והתגלות מלכותו על ידי הצמצומים הנ"ל כפי בחירתו, והעקר שצריך לצמצם אור התלהבות לבבו שלא יהיה בבחינת הריסה חס ושלום, ואחר כך צריך לזהר להתגבר על המחשבות רעות ולהמשיך רק מחשבות טובות, עד שיעבד השם יתברך בהדרגה ובמדה שזה בחינת בריאת וקיום העולמות כנ"ל וכל זה נעשה גם אצל הצדיקים בכל דרגא ודרגא, כי גם עליהם עוברים עליות וירידות הרבה אך שהוא בדקות מאד בחינת חשכת המחין והארותו, וגם זה בדקות גדול מאד ובקדשה גדולה. אך ביותר צריכין תקוניים אלו לאותן שכבר עברו על מצוות התורה חס ושלום, וצריכין לשוב בתשובה והכל בכח הצדיקים הגדולים שממשיכין רחמיו יתברך גם עליהם ומאירין בלבם עצות עמקות והתחזקות נפלאה בכל פעם, באפן שיזכו לשוב בכל פעם מכל מקום שהם. אבל אף על פי כן בהכרח שיהיה להם איזה אתערוותא דלתתא כי בלא זה אי אפשר, וזה בחינת כל העליות וירידות אלפים ורבבות שעוברין על כל אדם ואפלו על הרחוקים מאד מהשם יתברך. כי גם הם יש להם בחינת עליות וירידות כי גם אצלם אין יום דומה לחברו ואפלו ביום אחד יש לכל אחד כמה שנויים לאין מספר. ובפרט אלו המתעוררים לשוב להשם יתברך ולהתקרב להצדיקי אמת והם חלושי כח מאד והבעל דבר מתגבר עליהם וחותר תחתיהם ורוצה להפילם חס ושלום, והם מתנגעים להתגבר ויש להם שנויים בחינת עליות וירידות בלי שעור, בחינת יעלו שמים ירדו תהומות וכו', ועל כל זה צריכין התחזקות גדול ועצום מאד והעקר בכח הצדיקים שכבר עמדו במלחמה של זה העולם פראוי בתכלית השלמות והם מודיעים לנו שאין שום התעוררות להשם יתברך נאבד אפלו משאול תחתיות ומתחתיו, אדרבא, על ידי זה נעשים תקוניים נפלאים על ידי גדולי הצדיקים שמלקטים כל הנקודות טובות של בחינת ההתעוררות הללו ומתקנין אותם, ובונים מהם תקוניים נפלאים, אך העקר שלא יהיו חולקים על כל פנים על הצדיקים הנ"ל רק אדרבא, לקיים דבריהם ולהתעורר בכל עת מחדש להשם יתברך ואז יזכו סוף כל סוף לאחרית טוב ויהיה להם חלק גדול בבחינת אתערוותא דלתתא שעל ידי זה תקון כל העולמות. (הלכות תפלת המנחה

אוֹת-כַּט

אָסוּר לְאַדָּם לִיָּאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ חֵס וְשָׁלוֹם, וְאַפְלוּ אִם נָפַל לְמָקוֹם שֶׁנֶּפֶל חֵס וְשָׁלוֹם, וּמִנַּח בְּשָׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אָף עַל פִּי כֹן אֵל יִתְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשׁוֹם אִפְּן בְּעוֹלָם, כִּי גַם מִשָּׁם יְכוֹלִין לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְהַצְדִּיק הָאֵמֶת אֵינּוּ נִקְרָא בְּשֵׁם צְדִיק, כִּי אִם כְּשֵׁיט לֹו זֶה הִכַּח שְׁיִוִּכַל לְהַחֲיֹות וּלְהַרִים אֶת אֵלוֹ שֶׁנֶּפְלוּ מְאֹד מְאֹד, לְחִזְקָם וּלְאַמְצָם לְעוֹרָרָם וּלְהַקִּיֵּצַם וּלְגַלוֹת לָהֶם, כִּי עֲדִין הַשֵּׁם אֵתֵם וְעַמָּם וְאַצְלָם וְקָרוֹב לָהֶם, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְכֹן לְהַפְּזָה, צָרִיךְ הַצְדִּיק לְהִרְאוֹת לְאֵלוֹ שֶׁהֵם בְּמַדְרָגָה גְּדוּלָה, שֶׁעֲדִין אֵינָם יוֹדְעִים כָּלֵל בִּידְעֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּחִינַת מָה חֲמִיטָה מָה פִּשְׁפֻּשְׁתָּה וְכוּ (שָׁם ז)

אוֹת-ל

מִבְּאֵר בְּכַתְבֵי הָאֲרִי"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, שֶׁתַּחֲלַת הַבְּרִיָּאָה הִיא עַל יְדֵי כַּמָּה צְמֻצוּמִים שֶׁכְּבִיכּוֹל, הַמְּשִׁיךְ הָאוֹר בְּאֵיזָה בְּחִינָה וְאַחַר כֵּן הַעֲלִימוֹ וְכֹן כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה דְרָכִים וְעַל יְדֵי זֶה דִּיִּקָּא נִתְהוּוּ הַכִּלִּים שְׁיִוִּכְלוּ לְקַבֵּל הָאוֹר. וְכֹל זֶה הוּא סוּד מֵיִתַת הַמַּלְכִים וְתַקוּנָם שֶׁדִּיִּקָּא עַל יְדֵי הַשְּׁבִירָה וְהַמִּיתָה נִמְשָׁךְ אַחַר כֵּן עוֹלָם הַתַּקוּן בְּתוֹסְפוֹת אוֹר נִפְלָא יוֹתֵר כְּמוֹבֵן בְּכַתְבֵים. אֲבָל עַקֵר הַכֹּל הִיָּה תְלוּי בְּהָאָדָם הַבַּעַל בְּחִירָה, כִּי הוּא הִיָּה צָרִיךְ לְתַקּוֹן הַכֹּל עַל יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא, וְעַל כֵּן עֲתָה גַם כֹּן הַעֲקֵר תְלוּי בְּתַשׁוּבָה שֶׁל הָאָדָם. כִּי בְּהַכְרַח שְׁיִהִיָּה עַל כָּל פְּנִים אֵיזָה הַתַּעוּרָרוֹת בְּעֵלְמָא שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא וְעַל כֵּן אֵין לָךְ דְּבַר שֶׁעוֹמֵד בְּפְנֵי הַתַּשׁוּבָה וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תַּחֲכָה לוֹ וְכוּ. כִּי אֲפְלוּ אִם חֲטָא כְּמוֹ שֶׁחֲטָא אֲלָפִים פְּעָמִים עִם כָּל זֶה בְּכָל פְּעַם שֶׁמִּתְעוֹרֵר בְּאֵיזָה הַתַּעוּרָרוֹת לְשׁוּבָה אֵל הַשֵּׁם אֵין שׁוֹם הַתַּעוּרָרוֹת נֶאֱבָד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בִּזְהַר הַקְּדוּשׁ: לִית רְעוּתָא טְבָא דְאֲתַאֲבִיד, כִּי עַל יְדֵי הַתַּשׁוּבָה נִתְהַפְּכִין הַעוֹנוֹת לְזִכִּיּוֹת, כִּי נַעֲשֶׂה תַקוּן עַל יְדֵי הַקְּלָקוּלִים, כִּי כָּל מָה שֶׁקְלָקַל וְהַמְּשִׁיךְ הָאוֹר לְמָקוֹם שֶׁהַמְּשִׁיךְ שֶׁזֶה עַקֵר הַקְּלָקוּל, אֲבָל אַחַר כֵּן כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר בְּתַשׁוּבָה הוּא מְקַיֵּם

הכל ואזי נעשה על ידי זה דיקא כלים חדשים ונמשך לתוכן אור חדש ונפלא. פי על ידי שהמשיך האור למקומות גסים וכו על ידי זה נתעבו הכלים ויכולים אחר כך לזכך, עד שיתהפך הכל לטובה שדיקא על ידי זה יתהוו כלים נפלאים לקבל האור חדש שלא היו יכולים לקבל מקדם כי לא היה אפשר להתהוות הכלים כי אם על ידי זה שזהו בחינת ירידה תכלית העליה, עוונות נתהפכו לזכיות, התרחקות תכלית התקרבות. שכל זה הוא בחינת תקון מיתת המלכים שדיקא על ידי מיתתם ושבירתם נמשך אור מ"ה החדש הגדול ביותר פמובן בכתבים. אבל כל זה לאו כל אדם זוכה כי אם בכח הצדיקים הגדולים שיודעים סוד זה לעמקו, שהם יכולים לעורר בני אדם לתשובה ולחזק את כל אחד ולהעלות כל מיני התעוררות בעלמא כל נקדה ונקדה טובה ולתקן על ידי זה כלים נפלאים באפן שיתתקן כל אחד ביתר שאת על כן צריכין לחפש מאד אחר צדיק כזה שיוכל לעסק בתקונו, והחפוש והבקשה בעצמה היא טובה גדולה מאד לנצח אפלו אם קלקל כמו שקלקל. כי הצדיקים הגדולים זכו למה שזכו על ידי אתערותא דלתתא שלהם בתכלית תכלית השלמות. ועל כן עשו כלים נפלאים ונוראים מאד שיכולים לתקן כל הקלקולים שבעולם רחמנא לצלן, רק אף על פי כן צריכין על כל פנים איזה התעוררות בעלמא של האדם בעצמו, כי בלי שום התעוררות כלל אי אפשר לתקנו כראוי. ויזהר בנפשו על כל פנים שלא יהיה לץ וחולק חס ושלוס, על הצדיק העוסק בתקונו. וזה בחינת מעלת התשובה שהפליגו בה רבותינו זכרונם לברכה מאד, "שבמקום שבעלי תשובה עומדים" וכו. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה: שמגעת עד פסא הכבוד. פי דיקא מחמת שירד למקומות נמוכים ומגשמים פאלה והתגבר בכח הצדיק לעלות משם על ידי זה דיקא נעשים כלים נפלאים לקבל האור הנפלא, מה שאין צדיקים גמורים יכולים לקבל אור כזה מחמת שאין להם כלים פאלו וכל זה אי אפשר לזכות כי אם בכח הצדיקים הגדולים שהם עקר הבעלי תשובה כי הם הבעלים של תשובה וכל מי שחס על חיו ורוצה לשוב בתשובה, צריך לקבל מהם. כי הם אף על פי שלא טעמו טעם חטא מעולם אף על פי כן הם עושים תשובה בכל פעם על השגתם הראשונה, וגם הם יורדים למקומות נמוכים מאד בכונה בשביל להעלות הנפשות משם ולהחזירם בתשובה, שזה בחינת: ואני ידי מלכלכות בדם ובשפיר וכו כדי לטהר וכו. ובכח אלו הצדיקים יש תקנה לכל מי שיאחז בהם שיעלה מעמק ירידתו לעליה גדולה ושיהיו נעשים על ידי זה דיקא כלים נפלאים לקבל אור האין סוף כראוי. רק העקר שישמע לדבריהם וילך בדרכיהם מעתה על כל פנים ויסלק חכמתו פאלו אין לו שום שכל רק יבטל דעתו לגמרי נגדם ואז יזכה בודאי לאחרית טוב כנ"ל (שם הלכה ז אות

ל"ב

(נ"ב)

אות-ל

כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ וְלִפְעָמִים נִפְלֵתוֹ וְיִרִידָתוֹ גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, כִּי יֵשׁ שְׁנוּפֵל לְמִקּוֹמוֹת מְגֻנִים מְאֹד שְׁנִקְרָאִים בְּחִינּוֹת מְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים וְנוֹפֵל לְסַפְקוֹת וְהִרְהוּרִים רְעִים וּמְגֻנִים וְזָרִים מְאֹד וּלְבַלְבּוּלִים רְבִים וְלְבוֹ סְחָרְחָר, שֶׁהַקְּלָפָה מְעַקְמָת וּמְסַבֶּבֶת לְבוֹ בְּעַקְמֵימוֹת וּלְבַלְבּוּלִים עֲצוּמִים (עַס פֶּאָר דְּרִיט דָּאָס הָאָרֶץ). אָף עַל פִּי שְׁבִמְקוֹמוֹת אֱלוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְמַצֵּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָף עַל פִּי כֵן גַּם שֶׁם יֵשׁ תְּקוּהָ גְּדוּלָה עַל יְדֵי שְׂיַחֲפֵשׁ וַיִּבְקֶשׁ מִשֵּׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיְהִי שׂוֹאֵל וּמְבַקֵּשׁ אֵיָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. וְכֹל מֵה שֶׁהוּא רֹאֶה אֶת עֲצָמוֹ רְחוּק בְּיִתְרָה מְכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ, יִצְטַעַר וַיִּשְׂאֵל וַיִּבְקֶשׁ יִתְרָה אֵיָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. וְעַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְגַּעְגֵּעַ אַחֵר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וּמְצַטַעַר וְצוֹעֵק וְשׂוֹאֵל וּמְבַקֵּשׁ אֵיָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, עַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ הוּא עוֹלָה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי זוֹכָה לְעֵלוֹת לְבַחֲיַת אֵי"ה שֶׁהִיא הַקְּדוּשָׁה הָעֲלִיוֹנָה מְאֹד מְאֹד. וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה שְׂיַחֲפֵשׁ תְּמִיד וַיִּבְקֶשׁ אֵיָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ כְּנִי"ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה הִירִידָה נִתְהַפְּךָ לְעֲלִיָּה גְּדוּלָה וְזֶהוּ בְּחִינַת יְרִידָה תַכְלִית הָעֲלִיָּה הַמוֹבָא בְּכָל סְפָרֵי קִדְשׁ וְעֵינֵי בְּפָנִים וְהֵבֵן שֶׁם הַיֵּטֵב כִּי עֵמֶק הוּא (שֵׁם י"ד)

אות-לא

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, בְּמִדְרָשׁ עַל פְּסוּק: "וַאֲנִי בָּרַב חִסְדֶּךָ אָבָא בֵּיתְךָ" וְכוּ הִנְסַמְךָ אַחֵר פְּסוּק: "וַתֵּאֶבֶד דּוּבְרֵי כָזָב" וְכוּ, שְׁזֵה אָמַר דָּוִד עַל דּוֹאֵג וְאַחִיתָפֵל וְהַחֹלְקִים עֲלָיו. עַל זֶה סִיִּם: "וַאֲנִי כְּאֲשֶׁר עָשׂוּ כֵן עֲשִׂיתִי". אָךְ "בָּרַב חִסְדֶּךָ אָבָא בֵּיתְךָ" וְכוּ, וְכֵן צָרִיךְ כָּל אָדָם לֹמַר עַל נַפְשׁוֹ בְּפִרְט כְּשִׂיִדַע בְּנַפְשׁוֹ בְּאֵמֶת כְּאֵב עוֹנוֹתָיו, אֲזִי צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וּלְחַזֵּק נַפְשׁוֹ מְאֹד בְּהַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזָּכָה לְהִתְקַרֵב לְצַדִּיק הָאֵמֶת וְעַל כָּל פְּנִים שֶׁאֵינוֹ חוֹלֵק עֲלָיו וְזוֹכָה לְהַפְלִל בְּתוֹךְ הַיְשִׁיבָה הַקְּדוּשָׁה וְהַבֵּית הַמְדַרְשׁ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְלֹמַר לְנַפְשׁוֹ וַאֲנִי כְּאֲשֶׁר עָשׂוּ הַחֹלְקִים כֵּן עֲשִׂיתִי גַם אֲנִי, אָךְ אָף עַל פִּי כֵן בָּרַב חִסְדֶּךָ שְׂגֻמְלָתָ עָלֵי אָבָא בֵּיתְךָ הֵינּוּ לְבֵית הַמְדַרְשׁ הַנִּי"ל שֶׁעַל יְדֵי זֶה כָּל תְּקוּוֹתֵי לְנַצַּח כִּי בְּאֵמֶת נִמְצָא בְּכָל דּוֹר יְשִׁיבָה שֶׁל תַּלְמִידִים עִם רַבִּי אֵמֶת שְׁעוֹסְקִין בְּבֵית הַמְדַרְשׁ שֶׁלָּהֶם בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּים, שֶׁיִּכּוֹלִין לְקַרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל הַנְּפִשׁוֹת הָרְחוּקוֹת מְאֹד עַד שֶׁקָּשָׁה לְתַפְסֵם וּלְקַרְבָם אֶל הַקְּדוּשָׁה. וַיֵּשׁ שְׂנַפְלוֹ לְעֵמֶק הַבְּכָא בְּעֵמֶק הַגִּיהֵנִם וּבְשִׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת עַל יְדֵי מְעַשְׂיָהֶם הָרְעִים, וְהַעֲקָר עַל יְדֵי רַבּוּי זְהֻמַּת הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת שֶׁלָּהֶם בְּפִרְט בְּתַאֲוֹת נְאוּף שְׁזֵה עֵקֶר הַיִּצָּר הָרַע כְּמַבְאָר בְּזֵהר

הקדוש. עד שיש יצר הרע שהוא מנגל ממש שהוא מאוס ומזוהם מאד ומי שפוגע בו המנגל הזה חס ושלום, אזי קשה לו להנצל ממנו, כי הוא מנגל ומזוהם מאד וכרוף מאד אחרי האדם הרוצה לתפסו במצודתו ופוגע בהאדם בכל עת והוא עקר הפגע רע שאנו מתפללים בכל יום להנצל ממנו. ועל זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה: אם פגע בך מנגל זה משכהו לבית המדרש, כי זה עקר התקון שימשיך מחשבתו לתוך הבית המדרש הקדוש הנ"ל, שעל ידי זה בעצמו שיזכיר את עצמו שהוא בכלל הקבוץ הנ"ל על ידי זה, אם אבן הוא נמוח וכו', כי מבית המדרש הנ"ל יוצא מעין קדוש וטהור כזה שיכול לטהר כל הנפשות הירודות מאד על ידי העצות עמקות וקדושות הנובעים ממנו ולהעלותם מעמק הבכא ולהשיבם להשם יתברך ועל כן מי שזוכה להכלל בתוך הבית המדרש הזה, צריך לחזק את עצמו מאד ולהאמין ולידע, כי כל נקדה טובה וכל איזה התעוררות דקדושה שהוא מתעורר בכל עת לנתק את עצמו ממחשבות רעות ולהמשיך על עצמו מחשבות קדושות. וכל מה שהוא חותר בכל יכלתו לעשות איזה טוב אף על פי שבינו לבינו נעשה עמו מה שנעשה וכבר היה כן אלפים פעמים אף על פי כן שום נקדה טוב אינו נאבד. כי הצדיק האמת שהוא הראש ישיבה, ראש הבית המדרש הקדוש מרים ומקבץ ומאסף הכל לתוך בית הקדושה ובונה מהם בנינים נפלאים על ידי שמעלה בחינת אתערותא דלתתא ממקומות נמוכים כאלה דיקא שזה עקר תקונו כל העולמות התלוי באתערותא דלתתא של האדם הבעל בחירה דיקא וכל מה שהדרגא נמוך יותר אזי יקר וחשוב ביותר כשעולה משם איזה התעוררות דקדושה, ועל ידי זה בונין הצדיקי אמת הבחינה משכון ובית המקדש בכל דור עד שעל ידי זה יבנה באמת ובשלמות גמור הבית האחרון שיתקים לעד (שם ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט פ"ב פ"ג פ"ז)

אות-לא

צריך להיות עקשן גדול בעבודת השם והבן הדבר היטב, כי על כל אדם שרוצה להכניס בעבודת השם ואפלו הקטן שבקטנים, בהכרח שיגבר עליו עליות וירידות בלי מספר וכמה מיני נפילות והשלכות. כי לפעמים יש שמפילין אחד בכונה מעבודת השם. ועל כל זה צריכין להתחזקות גדול בלי שעור וכמבאר מזה קצת למעלה. וכמה פעמים הוא צריך להתחזק ולהתאחז עצמו רק בדרך עקשנות וצריכין עקשנות גדול מאד מאד בזה, וזכר דבר זה היטב כי תצטרך לזה מאד (שם ח)

אות-לב

יעקב אבינו, עליו השלום, כשפגע במקום ההוא שהוא מקום הבית המקדש זכה שם להשיג בשלמות ענין עצם נפלאות ומעלת האתערוותא דלתתא כל שהוא ואיך שעל ידי זה דיקא נמשך מלמעלה הארה גדולה מבחינת אתערוותא דלעלא, ואיך שהאתערוותא דלתתא והאתערוותא דלעלא נכללין יחד שזה בחינת כלליות כל היחודים, שנעשין על ידי עבודות ישראל. ועקר התקונים ויחודים אלו נעשין בשלמות בבית המקדש כמבאר כל זה בפנים היטב, ואז: "ויקח משנתו ויאמר אכן יש ה במקום הזה ואנכי לא ידעתי". ובזה תקון להכניס בלב כל הנפשות לדורות עד היום הזה שאפלו הנפשות הנפולין מאד שסוברים שבמקומם אין נמצא שם השם יתברך חס ושלום, ושכל בחינת התעוררות דקדשה שלהם אינו נחשב לכלום, ידעו הם גם כן ויאמינו באמונה שלמה שגם במקומם יש השם יתברך בכל מקום שבעולם. כי באמת יש השם במקום הזה גם כן כי "מלא כל הארץ כבודו", רק שאינו יודע מגדל ההעלמה בבחינת: "ואנכי לא ידעתי", אבל אם יתעורר באיזה בחינת אתערוותא דלתתא יזכה למוצאו. והעקר בכח קדשת הבית המקדש ששם שרשי כל הנפשות ובו תלוי תקון כל הנפשות וכל העולמות, ובכח קדשת הצדיקי אמת העוסקים בכל דור בבנינו ומשם נמשך בחינת התעוררות התשובה לכל ישראל. אך אף על פי כן צריכין איזה התעוררות מלמטה גם כן (שם פ"ה)

אות-לב

ודע, שכל אלו הנפילות והירידות והבלבולים וכו צריכים בהכרח לעבר בהם קדם שנכנסין בשערי הקדשה, וכל הצדיקים והראים האמתיים עברו בכל זה

כָּל הַהִתְחַלּוֹת קְשׁוֹת כַּמְאֹר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה, בְּפָרֵט בְּעֵינָיו הַתְּשׁוּבָה. כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהִתְעוֹרֵר בְּאֵמֶת לְתְּשׁוּבָה, כִּי אִם עַל יְדֵי שְׂיִתְנוּצָץ לֹא אִוֵּר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּדִי שְׂיִתְעוֹרֵר לְשׁוּב. אֲךָ אֵי אֶפְשֶׁר לְהִזְרִיחַ לֹא מֵאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי אִם כְּשִׁיטוֹב בְּתְּשׁוּבָה כִּי: "כָּל זֶר לֹא יֹאכֵל קִדְשִׁי", וְאִם כֹּן מֵהִיכֹן הַהִתְחַלָּה. וְלִפְעָמִים כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵרַחֵם עָלָיו וּמִזְרִיחַ לֹא אִוֵּר יִתְבָּרַךְ לְתוֹךְ עֵמֶק הַחֲשָׁכוֹת שְׁלוֹ וּנְפִילְתוֹ הַגְּדוֹלָה כְּדִי לְעוֹרְרוֹ בְּתְּשׁוּבָה, אֲךָ הוּא אֵינֵנו יְכוֹל לְקַבֵּל הָאוֹר הַזֶּה כִּי לְפִי עֵצִים שְׂבִירְתוֹ לְשִׁבְרֵי שְׂבָרִים עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו הָרָעִים הַכֹּל הוּא אֶצְלוֹ בְּחִינַת רַבּוּי אוֹר, וּמִזֶּה בָּא שְׁלִפְעָמִים מִתְעוֹרֵר הָאָדָם בְּתְּשׁוּבָה עַל אֵיזָה זְמַן וְאַחֵר כֶּךָ נוֹפֵל מִזֶּה וְכֹן מִזְדַּמֵּן כַּמָּה פְּעָמִים. וְכָל זֶה מִחֲמַת שְׁלֹא תִקּוּן עֲדִין אֶת כָּלֵנו שְׂיִוִּכֵל לְקַבֵּל הַהִתְעוֹרְרוֹת כְּרָאוּי וְזֶה בְּפָרֵט אֲךָ בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ גַּם כֹּן בְּחִינָה זֹו שְׂזֶה בְּחִינַת כָּל הַגְּלִיּוֹת וְהַגְּאֻלוֹת וְחִזְרוּ וְגָלוּ וְכֹן כַּמָּה פְּעָמִים. אֲךָ אֵף עַל פִּי כֹן: "יְמִין הַשֵּׁם רוּמְמָה" וְלְעוֹלָם יָדוֹ עַל הָעֲלִיּוֹנָה, כִּי אֵף עַל פִּי כֹן מְכַל בְּחִינַת גְּאֻלָּה וּמְכַל פְּעַם שְׁהִיּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצָה יִשְׂרָאֵל נַעֲשׂוּ תִקּוּנִים נְפִלְאִים הַרְבֵּה. וְאַף עַל פִּי שְׂאַחֵר כֶּךָ נִתְגַּרְהָ הַבַּעַל דְּבַר וְחִזְרוּ וְקַלְקְלוּ, אֵף עַל פִּי כֹן נִשְׂאַרוּ רְשִׁימוֹת הַרְבֵּה מֵהַתְּקוּנִים הַנִּי"ל עַד שְׂבִהֲכַח הַזֶּה אֵנִי חַיִּים בְּגִלוֹת וַיֵּשׁ לָנוּ כַח לְקַבֵּל אֵיזָה הַתְּנוּצָצוֹת מִיַּדֵּיעַת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַמוֹנְתוֹ הַקְּדוּשָׁה. וּכְמוֹ כֹן מִמַּשׁ הוּא בְּכָל זְמַן וּבְכָל אָדָם בְּפָרֵט שְׂאַף עַל פִּי שְׂמִתְחִיל פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְנוֹפֵל מִזֶּה בְּכָל פְּעַם אֶפְלוֹ אִם הַנְּפִילָה גְּדוֹלָה מְאֹד רַחֲמָנָא לְצָלוֹ, אֶפְלוֹ מִי שְׂנוֹפֵל חֵס וְשְׁלוֹם, לְעִבְרוֹת מִמַּשׁ רַחֲמָנָא לְצָלוֹ, אֵף עַל פִּי כֹן כָּל מָה שְׂהִתְחִיל אֵיזָה הַתְּחַלָּה טוֹבָה בְּכָל פְּעַם אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם. כִּי אֵף עַל פִּי שְׂבִשְׂעַת הַנְּפִילָה נִתְקַלְקַל הַכֹּל אֵף עַל פִּי כֹן נִשְׂאַר רְשִׁימָה טוֹבָה מְכַל עִבּוֹדָה וְעִבּוֹדָה וּמְכַל הַתְּחַלָּה וְהַתְּחַלָּה. וְאַלוֹ הַרְשִׁימוֹת הֵם תִּקּוּנִים נְפִלְאִים וְהֵם נֶצְרָכִים וּמְכַרְחִים מְאֹד אֵל בְּנֵין הַקְּדוּשָׁה שְׂצָרִיכִין לְהַקִּים כִּי אֵנְחָנוּ צָרִיכִים עֲכָשׁוּ שְׂיִבֵּא מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ וַיִּגְאַלְנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם וּצָרִיכִין לְהַקִּים בְּנֵין הַקְּדוּשָׁה בְּנֵין שְׁלֵם בְּדָרְךָ נְפִלְאָ שְׁלֹא יִהְרַס לְעוֹלָם, וּצָרִיכִין לְאַסּוֹף כָּל נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל וּלְקַבֵּצָם יַחַד בְּקְדוּשָׁה שְׁנִית וְלֹא יִשְׂאַר שׁוּם נִיצוּץ וּנְשִׂמָה נְדַח בְּחוּץ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת בְּרַחֲמָיו לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נְדַח. וְעַל כֹּן צָרִיכִין לְבַנֵּן זֶה כְּלִים רַבִּים לְאֵין מִסְפָּר וּצָרִיכִין לְזֶה כְּלֵי אֲמָנוּת הַרְבֵּה בְּלֵי שְׁעוֹר. עַל כֹּן כָּל מָה שְׂאַחַד מִיִּשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה עֲכָשׁוּ אֵיזָה דְּבַר שְׂבִקְדוּשָׁה הֵן לְמוֹד הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וּצְדָקָה וּשְׂאַר מִצְוֹת הַכֹּל הוּא יָקָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהוּא נֶצְרָךְ מְאֹד לְהַצְדִּיק הָאֵמֶת הָעוֹסֵק בְּתִקּוּן כָּל הַנְּשִׂמוֹת וְתִקּוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת וּלְבַנֵּן הַקְּדוּשָׁה שְׂהוּא עוֹסֵק לְבָנוֹת וְעַל כֹּן אֵף עַל פִּי שְׂזֶה הָאָדָם שְׂעֲשֶׂה הַדְּבַר שְׂבִקְדוּשָׁה אוֹ עֵסֵק כְּבָר קִצַּת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יָמִים אוֹ שָׁנִים וְנִפֵּל אַחֵר כֶּךָ, אֶפְלוֹ אִם נְפִילְתוֹ גְּדוֹלָה מְאֹד רַחֲמָנָא לְצָלוֹ, וְאַפְלוֹ אִם חִזֵּר וְנִתְעוֹרֵר לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם וְחִזֵּר וְנִפֵּל וְכֹן הִזֶּה כַּמָּה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, אֵף עַל פִּי כֹן תִּדַּע וְתִאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׂלָמָה, שְׂאֵין שׁוּם דְּבַר וְלֹא שׁוּם עִבּוֹדָה קִלָּה נֶאֱבָד לְעוֹלָם, וְאַפְלוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת בְּעִלְמָא וּמַחֲשָׁבָה טוֹבָה אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם וְכַמוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשָׁה, לִית רְעוּתָא טְבָא דְאַתְאַבִּיד, כִּי תִכְּרֹ

כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר בְּאִיזָה הַתְּעוֹרָרוֹת בְּעֵלְמָא וּמְכַל שְׂכֵן כְּשֶׁעוֹשֶׂה אִיזָה עֲבָדָא דְקִדְשָׁה, אַזִּי תִּכְף חוּטֵף אוֹתוֹ הַצְדִּיק הָאֵמֶת שֶׁבְּכָל דּוֹר הָעוֹסֵק בְּתַקּוּן נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וּמְכַנִּיס אוֹתוֹ לְמָקוֹם שְׂמִכְנִיס, לְצַרְף הַבְּנֵן הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא שֶׁהוּא עוֹסֵק לְבָנוֹת לְהַכְנִיס לְשֵׁם כָּל הַנְּדָחִים שֶׁבְּעוֹלָם וְלֹא יִשְׁאַר אֶחָד מֵהֶם בַּחוּץ כִּי כְּשֶׁמִּקְרַב הָאָדָם אֶת עַצְמוֹ אֶל הַקִּדְשָׁה אֶפְלוּ רַק בְּבַחֲיַנֵּת שְׂכָנוֹת כְּמוֹ שְׂכֵן שְׂדֵר אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת רַק לְפִי שְׁעָה אֶף עַל פִּי כֵן גַּם עַל יְדֵי זֶה נִתְּוֹסְפִים הַבְּתִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתְּפִלָּה בְּרַבּוּי עָצוּם בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְף וּמִסָּפֵר וְנִעְשִׂין עַל יְדֵי זֶה שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעַלָּה בְּלִי שְׁעוֹר אֶף עַל פִּי שְׂאֲחֵר כְּדֵי נִתְרַחֵק חֵס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ הַשְׂכָּן שִׁיּוּצָא אַחֵר כְּדֵי מִבֵּית הַבַּעַל הַבַּיִת וְנִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ. וְכֵמוֹ שְׂרוּאִין בַּחוּשׁ, לְמַשָּׁל כְּשִׁישׁ תִּשְׁעָה אֲנָשִׁים אֶפְלוּ אִם כָּלָם צְדִיקִים גְּדוּלִים אֶף עַל פִּי כֵן אִין יְכוּלִין לוֹמֵר דְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה בְּרָכוּ אוֹ קִדִּישׁ וּקִדְשָׁה. וְכִשְׁבָּא אֶצְלָם אָדָם אֶחָד אֶפְלוּ פָחוֹת שֶׁבְּפָחוֹתִים מִן הַשּׁוּק מְצַרְפִּין אוֹתוֹ לְמַנְּן עֲשָׂרָה וְנִגְמַר עַל יְדוֹ אֲמִירַת הַדְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה. אֶף עַל פִּי שֶׁתִּכְף וּמִיד חֲלָף הַלֵּךְ לוֹ וְחִזַּר אֶל הַשּׁוּק, אֶף עַל פִּי כֵן כְּמָה שֶׁעֲשׂוּעִים גַּרְם לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּי כָּל הַקִּדְשָׁה נִגְמַר עַל יְדוֹ. וְכֵן אֶפְלוּ אִם הָיוּ שֵׁם כְּמָה מְנַנִּים בְּלַעְדוֹ אֶף עַל פִּי כֵן כָּל מָה שֶׁנִּתְּוֹסֵף אֵלֵיהֶם עוֹד נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל נִתְּוֹסֵף קִדְשָׁתוֹ וְכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר כִּי בְּרַב עִם הַדְּרַת מְלֶכֶךְ. אֲדַרְבָּא, כָּל מָה שֶׁנִּתְּוֹסֵף נֶפֶשׁ אַחַת אֶל קְבוּץ גְּדוֹל דְּקִדְשָׁה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי זֶה תִּקּוּנִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים בְּיוֹתֵר כְּמַבְאָר בְּפָנִים. נִמְצָא שֶׁכָּל מָה שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה אִיזָה עֲבָדָא בְּעֵלְמָא בְּעַבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ אֶף עַל פִּי שְׂאֲחֵר כְּדֵי נַעֲשֶׂה עִמּוֹ מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה חֵס וְשָׁלוֹם, אֶף עַל פִּי כֵן זֹאת הָעֲבָדָא אֵינָה נֶאֱבָדֶת לְעוֹלָם וְכִבֵּר נִצְטַרְפָּה אֶל הַבְּנֵן הַנִּפְלָא וְגִרְמָה תִּקּוּן גְּדוֹל לְבַנְּן הַקִּדְשָׁה וְנִתְרַבּוּ כְּמָה אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת בְּתִים עַל יְדָה. וְאִם יִחְזַק אֶת עַצְמוֹ כָּל פַּעַם כָּל יְמֵי חַיָּיו לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ בְּעַבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה שִׁיעֲבֹר, אַזִּי סוּף כָּל סוּף יִתְקַבְּצוּ כָּל אֵלוֹ הַתִּקּוּנִים שֶׁגִּרְם בְּכָל עַבּוּדָה וּבְכָל הַתְּחִלָּה וְכָלָם יִתְקַבְּצוּ לְעִזְרָתוֹ לְשׁוּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת "וְאִם רֵאשִׁיתוֹ מִצָּעַר אַחֲרִיתוֹ יִשְׁגָּא מְאֹד", וְאַזִּי יִרְאֶה מָה שֶׁפָּעַל עַל יְדֵי כָּל עֲבָדָא שֶׁבְּקִדְשָׁה כִּי אִין שׁוּם דְּבַר נֶאֱבָד לְעוֹלָם וְכַנִּ"ל

אות-לג

וְאִם אַתָּה רְחוּק מְאֹד מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְנִדְמָה לָךְ, שְׂאֵתָה פּוֹגֵם מִמֶּשׁ בְּכָל שְׁעָה נִגְדוֹ יִתְבָּרַךְ, נִגְדֵי זֶה תִּדְעֵ שְׂאִישׁ כְּזֶה שֶׁהוּא מְגִשֵׁם כָּל כְּדֵי, כָּל תְּנוּעָה וְתְנוּעָה שֶׁהוּא מְנַתֵּק אֶת עַצְמוֹ מֵעַט מֵעַט מִן גְּשְׁמִיּוֹתוֹ אֶפְלוּ תְנוּעָה בְּעֵלְמָא, שֶׁהוּא מִמְשִׁיד אֶת עַצְמוֹ מִגְּשְׁמִיּוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הִיא גְדוּלָּה וְיִקְרָה מְאֹד מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ וְהוּא רַץ בְּזֶה אֲלָפֵי אֲלָפִים פְּרִסָּאוֹת

אות-לד

עקר ההתחזקות של כל אדם, כי איך שהוא צריך לחזק את עצמו לבל יפל יותר חס ושלום, ועקר ההתחזקות הוא על ידי השם, הינו על ידי שם ה' ושם הצדיקים אמתיים אשר שמים נקרא עליו שזה בחינת שם ה', כי שמו יתברך משתף בשמים, כי זה עקר ההתחזקות והשמחה מה שזכינו שלא עשני גוי והבדילנו מן התועים, ושם ישראל נקרא עלינו שזה בחינת שם ה' כי שמו יתברך משתף בשמינו. וזה עקר תקונתנו וישועתנו "כי לא יטש ה' את עמו בעבור שמו הגדול" וזה עקר הבטחון שלנו כי בשם קדשו בטחנו. ובה יכול לחזק את עצמו אפלו הקל שבקלים והגרוע שבגרועים אפלו פושעי ישראל, מאחר שעדין שם ישראל נקרא עליו צריך לחזק ולהחיות את עצמו בזה מאד מפל שכן מי שזכה להתקרב לצדיקי אמת שבהם עקר הגדלת שם ה', בודאי צריך לשמח מאד במה שזכה להיות שמים נקרא עליו. כי באמת מאחר ששם ישראל שהוא שם ה' נקרא עלינו אנו מחיבים לשמח כל ימינו לעולם, כי עדין יש לנו תקנה לכל הטובות ולכל הישועות ולמחילת עוונות שמהם עקר הדאגות והעצבות בבחינת: "אדאג מחטאתי", כי תכף כשזוכרים בשם ה' ומחיינ את עצמם בזה מאד במה ששם ה' ושם ישראל נקרא עליו, על ידי זה בעצמו זוכין למחילת עוונות כי משם נמשך מחילה וסליחה וכפרה לכל העוונות, כמו שנאמר: וכפר על חטאתינו למען שמך. כי כל הסליחות והכפרות נמשכין משלש עשרה מדות של רחמים שכלם נמשכין משם ה', בבחינת: "אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם ה' לפניך", ועל ידי זה "וחנותי את אשר אחון" וכו', ונאמר: "ויקרא בשם ה' ויעבר ה' על פניו ויקרא" וכו', שנמשך על ידי זה כל התגלות השלש עשרה מדות של רחמים שהוא רק למען שמו יתברך המשתף בשמינו (הלכות שבת הלכה ה' אות ט"ו)

אות-לד

וְהַעֲקֹר לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׂמְחָה בְּכָל מִיָּנֵי עֲצוֹת כִּי עֲצָבוֹת מִזֵּיק מְאֹד עַל כֵּן צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כַּחוֹ לְהִרְחִיק וּלְגַרֵּשׁ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׂחָרָה, הֵן עַל יְדֵי שִׂיחָפֶשׁ וּמִצָּא בְּעֲצָמוֹ עֲדִין נִקְדוֹת טוֹבוֹת וְכוּ הֵן עַל יְדֵי שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי. וְעַל פִּי רַב אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ כִּי אִם עַל יְדֵי עֲנִינֵי צָחוֹק וּשְׂחוֹק וְכוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּבנוּ כָּל זֶה בְּאוֹת שִׂמְחָה עֵינֵי שָׂם (שָׁם)

אות-לה

כְּשֶׁאָדָם עוֹסֵק בְּתַפְלָה וְעִבּוּדַת הַשָּׁם וּבְכָל פְּעַם מִתְבַּלְבֵּל וְנוֹפֵל מִעֲבֹדוֹתָיו וְאִזִּי דָרָךְ הַבֶּעַל דָּבָר לְהִתְגַּרְוֹת בּוֹ וְרוֹצֵה לְהַפִּילוֹ מִעֲבֹדוֹתָיו לְגַמְרֵי, מֵאַחַר שֶׁרוֹאֵה שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְגַמֵּר אֶת תְּפִלָּתוֹ וְעִבּוּדוֹתָיו בְּשִׁלְמוֹת, עַל יְדֵי הַבְּלָבוּלִים שֶׁמִתְגַּבְּרִים עָלָיו בְּכָל פְּעַם בְּאִפְסוֹ אַחֵר. עַל כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק מְאֹד וְלִידַע וּלְהִאֱמִין, שֶׁהַצַּדִּיק הָאֱמֵת מַעֲלָה גַם מְעַט עִבּוּדוֹתָיו וְתַפְלָתוֹ הַמְטַרְפוֹת וְהַמְבַלְבְּלוֹת. כִּי עֵקֶר עֲלִיַת כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת הַכֹּל הוּא רַק עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, כִּי אֶפְלוּ מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה וּמְצוּוֹת הַרְבֵּה, גַם כֵּן אֵינוֹ יָכוֹל לְהַעֲלוֹת עִבּוּדוֹתָיו בְּשִׁלְמוֹת לְמִקּוֹם הַצָּרִיךְ כִּי אִם עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְזֶה הַצַּדִּיק מַעֲלָה גַם כָּל הַתְּפִלוֹת וְהָעִבּוּדוֹת הַמְטַרְפוֹת, כִּי מְבַרֵר מְעַט הַטוֹב שֶׁבָּהֶם וּמַעֲלָה אוֹתוֹ וּבוֹנֵה מֵהֶם בְּנִינִים נִפְלְאִים. וְעַל כֵּן אֲדַרְבֵּא, כָּל מֵה שֶׁהָאָדָם רוֹאֵה שֶׁהַבְּלָבוּלִים מִתְגַּבְּרִין וְתַפְלָתוֹ וְעִבּוּדוֹתָיו בְּקִטְנוֹת גְּדוֹל הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד וּלְהִתְחַיֵּל בְּכָל פְּעַם מִחֻדָּשׁ לְהִתְחַזֵּק בְּתַפְלָה וְעִבּוּדָה, בְּכַדִּי שִׂיחָיָה עַל יְדֵי זֶה חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת הַרְבֵּה שֶׁל נִקְדוֹת טוֹבוֹת שִׂישׁ בְּכָל עִבּוּדָה וְעִבּוּדָה, וְאִזִּי יִתְעוֹרֵר הַצַּדִּיק בְּרַחֲמֵים גְּדוֹלִים יוֹתֵר לְהַגְבִּיֵה וּלְהַעֲלוֹת הַחֲבִילוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּמְצוּוֹת שֶׁעֵסֵק בָּהֶם (שָׁם הִלְכָה וְאוֹת

אות-לה

וְדַע, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְעֵבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל גֶּשֶׁר צַר מְאֹד, וְהַפְּלֵל וְהַעֲקֹר, שְׂלֵא ?תַפְחַד כָּלל (שָׁם)

אות-לו

יש שלש קלפות שֶמְרַחֵיקִין אֶת הָאָדָם מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. אֶחָד מֵגִיעַ אֵלָיו וּמְזִיקוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּמְכַנֵּס בְּמַחוֹ וְדַעְתּוֹ מִחֲשָׁבוֹת רָעוֹת שֶׁל מָמוֹן וּשְׂאָר תַּאֲוֹת. וְאֶחָד מֵגִיעַ אֵלָיו וּמְזִיקוֹ לְלִבּוֹ וּמְכַנֵּס חֲמֻדָּה גְּדוֹלָה בְּלִבּוֹ שֶׁיַּחְמַד מְאֹד לְכָל הַתַּאֲוֹת רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, אֵדָּ אָף עַל פִּי כֵן הָיָה אֶפְשָׁר שֶׁיִּשְׂאָר בּוֹ עֲדִין אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִחְזֹר וְיִתְגַּבֵּר עַל תַּאֲוֹת הַלֵּב וְעַל הַמִּחְשָׁבוֹת שֶׁבַמַּח. אֲבָל יֵשׁ עוֹד קִלְפָּה שְׁלִישִׁית שֶׁקְּשָׁה מִכֶּלֶם, שֶׁעֵקֶר עֲסָקָה לְהַשְׁלִיךְ וּלְהַפִּיל אֶת הָאָדָם וּלְהַחֲלִישׁ דַּעְתּוֹ שֶׁיְהִיָּה נְסוּג אַחוֹר לְגַמְרֵי חֵס וְשָׁלוֹם, מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וּמֵהַצְּדִיקִים בְּבַחֲיַנְתּוֹ: "נְזוּרוּ אַחוֹר", וְאוֹמֵר לוֹ: מַה לָּךְ לִיגַע עֲצַמְךָ אֶצֶל הַחֲסִידִים וְהִירָאִים אֲמַתִּיִּים, מֵאַחַר שֶׁאַתָּה רוֹאֶה שֶׁאַתָּה אֶצְלָם כְּבָר זָמַן רַב וְעַדִּין כָּל הַמִּחְשָׁבוֹת רָעוֹת וְתַאֲוֹת הַלֵּב בְּתַקְפָּם, וְלָמָּה אַתָּה מִתְיַגַּע בְּחַנְסִים, שׁוֹב לְאַחוֹרִיךָ לְרוּץ אַחַר פְּרִנְסַתְךָ וְאַחַר הַמָּמוֹן וְכִיוּצָא כְּשֶׁאַר הָעוֹלָם. וְקִלְפָּה זֹאת קְשָׁה מִכֶּלֶם, כִּי כָּל זָמַן שֶׁהָאָדָם מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ אֵיךְ שֶׁהוּא יֵשׁ לוֹ תִּקְנָה, כִּי הַהֲתַקְרְבוֹת לְבַד שֶׁמִּתְקָרֵב לִירָאִים וּכְשָׁרִים זֶה בְּעֲצָמוֹ יָקָר מְאֹד אֶפְלוּ אִם לֹא יִקְבַּל שׁוֹם קְדוּשָׁה כָּלֵל חֵס וְשָׁלוֹם, וְאֶפְלוּ אִם נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא גְרוּעַ עֲכָשׁוֹ יוֹתֵר מִבְּתַחֲלָה, הֲלֹא הוּא יוֹדֵעַ הָאֱמֶת שֶׁלֹּא הַהֲתַקְרְבוֹת אֵלֵיהֶם גְּרָמָה לוֹ זֹאת חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי בּוֹדָאֵי אִם הָיָה שׁוֹמֵעַ לְעֲצַתְּם בּוֹדָאֵי הָיָה טוֹב לוֹ מְאֹד בְּזֶה וּבְבֹא. רַק מִחֲמַת שֶׁכַּח הַבְּחִירָה גְּדוֹל מְאֹד וּמִמִּילָא נַעֲשָׂה עִמּוֹ מַה שֶׁנַּעֲשָׂה, אִם כֵּן מִי יוֹדֵעַ מַה הָיָה נַעֲשָׂה עִמּוֹ אִם לֹא הָיָה מִתְקָרֵב כָּלֵל, כִּי בּוֹדָאֵי אִם לֹא הָיָה מִתְקָרֵב כָּלֵל אֲזִי הָיָה גְרוּעַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְאַל יֹאמֵר מַה הִיא שְׁהִימִים הָרֹאשׁוֹנִים הִיוּ טוֹבִים מְאֹלָה, כִּי אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו כָּל יָמָיו, כִּי הָאוֹרֵב יוֹשֵׁב וְאוֹרֵב עָלָיו בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבּוֹדָאֵי כְּבָר נֶצַל מֵהַרְבֵּה פַח יוֹקְשִׁים עַל יְדֵי פַח הַהֲתַקְרְבוֹת לְבַד (שָׁם אוֹת י"ב)

אות-לו

לְפִי גְדֻלַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְעֵצָם רוּמְמוֹתָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַנּוּעָה קִלְפָּה בְּעֵלְמָא וּבְהַסְתַּכְלוּת בְּעֵלְמָא שְׂאִינוּ כְּרֹאוּי לְפִי כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ, הָיָה רְאוּי לְבוֹא עַל הָאָדָם מַה שְׂרֹאוּי חֵס וְשָׁלוֹם. אֵדָּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מְלֵא רַחֲמִים וְכָל הָעוֹלָם מְלֵא רַחֲמָנוּת וְהוּא יִתְבַּרְךָ רוּצָה מְאֹד בְּהָעוֹלָם, עַל כֵּן אֶהוּבִי, אַחִי, אַתָּה

המעיו, נפשי ולבבי, חזק ואמץ מאד ובטח בשם כי לא יעזב אותך, כי כל מה שעובר עליך הכל לטובתך ותסמוך על רחמי המרבים בלי שעור, כי השם יתברך גדול מאד ולגדלתו אין חקר, ויש ענין שנתהפך הכל לטובה וזדונות נתהפכו לזכיות רק חזק ואמץ (שם מ"ט)

אות-לז

רב הנפילות של האדם הוא מחמת שכבר נתעורר כמה פעמים להשם יתברך ונפל מזה. ובאמת הוא להפך, כי הלא אפלו מי שחטא כל ימיו ולא נתעורר בתשובה כלל, אם ישוב לבסוף מוחליו לו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה. מכל שכן כשנתעורר כמה פעמים וחזר ונתרחק וכן היה כמה פעמים, שבודאי יש לו תקוה ובודאי בנקל לו יותר לשוב להשם יתברך באמת, כי לית רעותא טבא דאתאביד (שם הלכה ז אות ז)

אות-לז

והיא מעלה גדולה כשיש עדין יצר הרע לאדם, כי אז יכול לעבד אותו יתברך עם היצר הרע דיקא. דהינו להתגבר מתוך חמימות היצר הרע, להמשיך ממנו לתוך איזה עבודה מעבודתו יתברך, ואם אין יצר הרע לאדם אין עבודתו נחשבת כלל. ובשביל זה מניח השם יתברך את היצר הרע שיתפשט כל כך על האדם וביותר על מי שחפץ באמת להתקרב אליו יתברך, אף על פי שעל ידי התפשטותו והתגרותו כל כך הוא מביא את האדם למה שמביא לכמה עוונות ופגמים גדולים. אף על פי כן הכל כדאי אצלו יתברך בשביל התנועה טובה מה שבתקף התגברותו של היצר הרע מתגבר עליו האדם באיזה תנועה ובורח ממנו, שזה יקר אצלו יתברך ביותר מאלו עבד אותו אלף שנים בלי יצר הרע. כי כל העולמות לא נבראו כי אם בשביל האדם שכל מעלתו וחשיבותו הוא מחמת שיש לו יצר הרע כזה והוא מתחזק כנגדו. על כן כל מה שהיא מתפשט ביותר ויותר כמו כן הוא יקר בעיניו יתברך יותר כל תנועה בעלמא, שהוא מתחזק נגדו והשם יתברך בעצמו עוזרו לזה, כמו שנאמר: "ה לא יעזבנו בידו" (שם)

אות-לח

בשעת החרבון והנפילה אנו מקבלין חיות בהעלם גדול דיקא, מבחינה עליונה מאד שהוא סוד בחינת: פסא דמתכסיא וכו רק שאין החיות נמשך כי אם מעט דמעט ובהעלם נפלא, ואז צריכים לחפש אחר השם יתברך מאד ולהתחזק ולטעון כל זאת עם השם יתברך, הלא באמת אתה נעלם בינינו גם עתה לכן הודיענו נא, איה מקום כבודך ואל תוסף להסתיר פניך מאתנו. שזה בחינת מה שטען הנביא בסוף הקינות, "אתה ה לעולם תשב כסאך לדור ודור" בחינת פסא הנ"ל. "למה לנצח תשכחנו וכו השיבנו ה אליך" וכו. ועל ידי כל זה שיחפש גם אז אחר כבודו יתברך יזכה שתתהפך הירידה לעליה ויזכה לקבל החיות דקדשה הגבוהה הנ"ל באתגליא ובשפע גדול (שם אות י"ז כ"ג)

אות-לח

היצר הרע נוקש בכל פעם ומעוררו למה שמעוררו ואף אם אין אדם שומע לו ופונה ערף ממנו אף על פי כן הוא נוקש בו עוד פעם שני ושלישי ורביעי ויותר. אבל אם האדם הוא חזק בדעתו ועקשן נגד היצר הרע ואינו פונה אליו כלל, אזי היצר הרע מסתלק והולך לו. וכן בתפלה בענין המחשבות הבאים לבלבלו הוא ממש כנ"ל, שהמחשבה באה כמה פעמים פעם אחר פעם לבלבלו, וצריך להיות חזק לבלי להסתכל עליה כלל בשום אופן ועין במקומות אחרים מזה

אות-לט

עקר תקוון פגימת הלבנה הוא על ידי התחזקות שבא על ידי שמחה, בחינת: "כי חדות ה היא מעזכם", וזה שהזהיר השם יתברך כמה פעמים

את יהושע "חזק ואמץ", כי יהושע הוא בחינת לבנה כמאמר רבותינו
זכרונם לברכה, (שם) אות מ"ט

אות-לט

כשאתם נכנס לקדשה גבוהה, כגון כשמתקרב לצדיק האמת וכיוצא
לפעמים אז דיקא יקרה לו מקרה בלתי טהור חס ושלום. ואל יפל בדעתו
מפני זה כי אדרבא לפעמים זה סימן שנתקרב אל הקדשה ולפעמים היא
טובה גדולה (שם) קי"ז

אות-מ

מלחמת עמלק שהיא מלחמת היצר היא מלחמה ארפה מאד, ועקר
הכנעתו הוא על ידי התחזקות, שבכל מה שעובר על האדם כל ימי חייו
יהיה חזק מאד לבלי להניח להפיל את עצמו בשום אופן, בבחינת:
"ואציעה שאול הנד". וגם משם יקרא ויצעק אל ה בכלות הנפש בבחינת:
"מבטן שאול שועתי" וכו. וזה עקר דרך התשובה שאנו עוסקים להמשיך
בימים הנוראים הקדושים ראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום כפור
וזה עקר נצחון המלחמה שאנו עוסקים בימים הללו. כי כל זמן שהאדם
אינו מיאש את עצמו ומחזק את עצמו להתחיל בכל פעם מחדש איך
שהוא, הוא נקרא נוצח את המלחמה, כי באמת לשם המלחמה, כי אי
אפשר להאדם בעצמו לנצחו כמאמר רבותינו זכרונם לברכה: אלמלא
הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו, כמו שכתוב: "מלחמה לה בעמלק" וכו, רק
שהאדם מחיב לחזק את עצמו בכל פעם מחדש לבלי להיות נסוג אחור
ממלחמה הזאת ולבלי ליאש את עצמו בשום אופן. וזה מרמז בדברי הזוהר
הקדוש שאמר: מאן נצח מאן דאחיד מאני קרבא בידוהי, כי ודאי
במלחמה הזאת אין רואין עדין בחוש מאן נצח, כי עדין המלחמה ארפה
מאד והגלות מתגבר ועל כל אחד עובר מה שעובר, אף על פי כן כל זמן
שאוחזין עדין הפלי זין בדינו ועקר הפלי זין שלנו הוא תפלה, כמבאר
במקום אחר, וכל זמן שאין אנו מיאשין עצמנו ממלחמה הזאת חס
ושלום, ואוחזין עדין הפלי בודאי אנחנו מנצחים, כי כל זמן

שְׁהֲאָדָם מְחִזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּתַפְלָה וְצִעָקָה לְהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ הוּא בְּכָל־ל מְנַצֵּחַ
אֶת הַמְּלַחְמָה, כִּי זֶה עֶקֶר הַנְּצִיחוֹן כְּנִי"ל (שָׁם אוֹת נִי"ד)

אות-מ

כָּבֵד מְבֹאֵר שְׂאִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּל־ל, וּבְזֶה בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת
עֲצָמוֹ רְחוּק מְאֹד מֵהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ בְּתַכְלִית הָרְחוּק, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לוֹ
לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ מֵאַחַר שֶׁעַל כָּל פְּנִיִּים הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא רְחוּק. כִּי הִיָּה
אֶפְשָׁר שֶׁיְהִיָּה רְחוּק כָּל כָּךְ עַד שֶׁלֹּא יֵדַע כָּל־ל שֶׁהוּא רְחוּק, וּמֵאַחַר שֶׁעַל כָּל
פְּנִיִּים הוּא יוֹדֵעַ גְּדֹל רְחוּקוֹ אֲף עַל פִּי שֶׁהֲאָמַת הוּא כֵּן, אֲף עַל פִּי כֵּן זֶה
בְּעֲצָמוֹ הוּא חָשׁוּב אֲצֵל הֵשִׁים יִתְבָּרָךְ מֵה שֶׁהוּא עַל כָּל פְּנִיִּים יוֹדֵעַ רְחוּקוֹ.
וְעַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לוֹ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מֵה
שְׂיֻכָּל

אות-מא

הָעֶקֶר הוּא אֲמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁבֶת, כִּי כָּל זְמַן שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה, בְּוֹדָי
יְשׁוּב אֶל הֵשִׁים יִתְבָּרָךְ בְּאָמַת, וְעַל כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ עַל יְדֵי
זֶה בְּעֲצָמוֹ, דְּהֵינּוּ עַל יְדֵי מֵה שֶׁהִבְעֵל דְּבַר וְהִסְטָרָא אַחֲרָא רוּצָה לְהַפִּילוֹ
חֵס וְשָׁלוֹם, עַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ יְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, כִּי הִבְעֵל דְּבַר מֵתְנַכֵּל בְּנַפְשׁוֹ
לְהַפִּילוֹ בְּכָל עֵת מִחֲמַת שֶׁמְכַנִּיס בְּלִבּוֹ שֶׁפָּגַם וְקִלְקַל כָּל כָּךְ עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר
לוֹ עוֹד לְשׁוּב וּלְתַקֵּן עֲבֵרוֹת וּפְגָמִים כְּאֵלוֹ, בְּפֶרֶט כְּפִי מֵה שֵׁישׁ אֲנָשִׁים
שֶׁבְּאָמַת קִלְקְלוּ הִרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהֵם יוֹדְעִים בְּעֲצָמָם שֶׁעָבְרוּ עֲבֵרוֹת
רְבוֹת גְּדוּלוֹת וְחֲמוּרוֹת זְמַיִם וְשָׁנִיִּים הִרְבֵּה רַחֲמָנָא לְצַלּוּ. וַיֵּשׁ שֶׁכָּבֵר
הִתְחִילוּ כְּמֵה פְּעָמִים בְּתַשׁוּבָה וּבְעִבּוּדַת הֵשִׁים וְאַחַר כָּךְ נִפְלוּ כְּמוֹ שֶׁנִּפְלוּ,
כִּי אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי נִפְּלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וְעַל כֵּן מְכַנִּיס הִבְעֵל דְּבַר בְּלִפְסָם
בְּכָל פְּעַם שֶׁכָּבֵר אֶפְס תִּקְוֹתֶם לְפִי עֲצָם הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה, אֲבָל בְּאָמַת בְּזֶה
בְּעֲצָמוֹ יְכוֹל הָאָדָם לְהַחֲיוֹת וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, כִּי מֵאַחַר שֶׁיּוֹדֵעַ וּמֵאַמִּין
עֲדוֹן, שֶׁעָבְרָה הִיא פָּגַם גְּדוֹל שֶׁעַל יְדֵהּ פּוֹגְמִים בְּכָל הַעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים, אִם
כֵּן יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה עֲדוֹן וּמֵאַחַר שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה עֲדוֹן בְּוֹדָי יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה בְּלִי
סִפְקָא, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא מֵאַמִּין שְׂיֻכָּלוּ לְקִלְקֵל בְּוֹדָי יְכוֹלִין לְתַקֵּן גַּם כֵּן

כי זה ידוע שהאפיקורסים והמחקרים אינם מאמינים כלל שמקלקלים על ידי עברה בעולמות עליונים, שמזה נמשך מה שנותנים טעמים של הבל ושקר למצוות ועברות של תורה. אבל אנחנו עם קדוש שאנו מאמינים שהעברה חס ושלום, היא פגם גדול מאד בעולמות עליונים וכו' ומחמת זה רוצה הבעל דבר להפילו חס ושלום. והוא אדרבא, על ידי זה בעצמו ראוי לו להחיות את עצמו מאחר שיש לו אמונה עדין. כי עקר כונת הבעל דבר הוא שרוצה להפיל אותו כל כך עד שיפיל אותו לכפירות גמורות חס ושלום, שיאמר: "לית דין ולית דין", וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: היום אומר לו עשה כך וכו' עד שאומר לך ועבד עבודה זרה, וכמו שאנו רואים בכל דור כמה וכמה שבאו למה שבאו רחמנא לצלן, על ידי נפילות וחלישות הדעת כאילו שהכניס בהם הבעל דבר על כן צריך האדם להשפיל על דרכיו ולחוס על חיו ולחזק את עצמו בכל עת בכל מה שיוכל יהיה אידך שיהיה. ועל ידי זה בעצמו יחזק את עצמו על ידי שיש לו אמונה עדין שפוגמין הרבה על ידי עברות כנ"ל. כי כל זמן שיש לו אמונה יש לו תקנה ובודאי יכולין לתקן הכל, כי "כל מצוותיך אמונה". כי עקר המצוות הם לבוא על ידם לאמונה שלמה, כדי להפיר את מי שאמר והיה העולם, וכל זמן שיש להאדם נקדה מהאמונה הקדושה יש לו תקנה עדין, כי בודאי יש עצות פאלו שגם הוא יכול לחזר להשם יתברך בנקל על ידי איזה נחת רוח שיעשה להשם יתברך במקום שהוא, שעל ידי זה יזכה לשוב אליו באמת על ידי כח הצדיקי אמת, עד שיכול לזכות לתשובה שלמה כל כך עד שיתהפכו כל העוונות לזכיות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, וכנ"ל (הלכות תחימין הלכה ה)

אות-מא

אפלו האנשים הפשוטים (שקורין פראסטאקיס) ואפלו הרשעים ואפלו אמות העולם להבדיל, כלם מקבלים חיות מהתורה. ועל כן אפלו מי שהוא איש פשוט, כגון שאינו יכול ללמד או שהוא במקום שאינו יכול ללמד, אף על פי כן גם הוא מקבל חיות מהתורה. על כן גם אז צריך להחזיק עצמו ביראת שמים בכל מה שיוכל אפלו בשעה שהוא בטל מן התורה ואפלו מי שאינו יכול ללמד, כי כלם מקבלים חיות מן התורה הנעלמת על ידי הצדיק הגדול, שמתנהג בפשיטות לפעמים ועין בפנים (שם ע"ח)

אות-מב

מי שנפל חס ושלום, למקומות הרחוקים מהקדשה מאד עד שכבדו אי אפשר למצא שם אלקותו ותברך, כי על מקומות אלו נאמר: "וכבודי לאחר לא אתן". אך באמת גם הם מקבלים חיות ממנו ותברך רק שהחיות אלקות אשר שם באלו המקומות הוא סתום ונעלם מאד בסוד חלל הפנוי. ודיקא אלו המקומות מקבלין חיות מבחינה עליונה מאד בחינת המאמר סתום. ועל כן עקר עצתו שיחפש ויבקש את השם ותברך גם משם, כי באמת גם שם נעלם השם ותברך רק שאי אפשר למצאו שם בשום שכל וסברא כי אם על ידי הבקשה והחפוש בבחינת: "איה מקום כבודו". ומי שרוצה להכנס אל דרכי הקדשה באמת אי אפשר לו לכנס בשלמות כי אם כשמנסין אותו בבחינה זאת שנופל למקומות כאלו. וכשמחזיק את עצמו על פי הנ"ל אז יזכה שתהיה הירידה תכלית העליה, כמבאר בפנים ועקר ההתחזקות הוא שינדע חסרון דעת האנושי שבאמת אין לנו שום שכל כלל כמו שכתוב: "כי בער אנכי מאיש" וכו' ואנו מחיבים לבטל ולהשליך שכלנו לגמרי רק להאמין בדברי הצדיקי אמת, שבאמת יש חיות אלקות אפלו במקומות הרחוקים מאד מאד, רק שאי אפשר בשום שכל אנושי למצא שם כבוד אלקותו ותברך מאחר ששם פנוי מאלקותו ותברך, בבחינת: "וכבודי לאחר לא אתן", רק צריכים שם לחפשו ולבקש "איה מקום כבודו" כנ"ל ורק על ידי זה יעלה בתכלית העליה כנ"ל כי עקר חיות והתחזקות של הרחוקים מאד שנפלו למקומות כאלו שהם מבחינת חלל הפנוי כנ"ל עקר החיות שלהם הוא בבחינת רכיבא, כי אין רואין שם שום אור והוא דק מן הדק והוא נדחה ונתעלם בפני כל הנכנס לשם כדרך דבר הרך שנדחה בפני כל. ושם דיקא זהו עקר ההתחזקות על ידי בחינת רכיבא הנ"ל שהוא בחינת: "הרפו ודעו כי אנכי אלהים" וכו', ועל זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה, לעולם יהא אדם רך פקנה ואל יהיה קשה פארו, כי קנה אפלו כל הרוחות שבעולם אין יכולין להזיזו ממקומו, ודיקא על ידי זה שהוא רך ונכפף בפני כל ואף על פי כן הוא חזק ואמיץ מאד בשרשו ואין יכולין הרוחות לעקרו ממקומו, מה שאין כן אם היה קשה פארו וכו', וכמו כן במקומות כאלו שהם בחינת חלל הפנוי והרוח סערה של הסטרא אחרא מתגבר שם מאד שם אסור להכנס בקשיות ותרוצים כלל, בבחינת: "אל תקשו לבבכם", כי שם עקר ההתחזקות דיקא על ידי שהוא רך פקנה ועל כל השאלות והמניעות והקשיות והבלבולים הן מעצמו הן מאחרים על כלם לא ישיב דבר, בבחינת: "ואהי כאיש אשר לא שומע ואין בפיו תוכחות", כי הקשיות והבלבולים הבאים משם אי אפשר לישבן כנ"ל. ואף על פי כן יהיה חזק באמונה מאד פקנה הרך הנשרש במים שאף על פי שנראה כנכפף מפני הרוחות אף על פי כן הוא חזק בשרשו מאד. כמו כן צריך האדם שיהיה חזק באמונתו אשר קבלנו מאבותינו ורבותינו ולא ישמע

לְשׁוֹם קְשִׁיָּא וּבִלְבוּל הַבָּאִים מִמְקוֹמוֹת כָּאֵלוּ וְלֹא יָשִׁיב עֲלֵיהֶם כָּלֵל, כָּאֵלוּ אִין בְּפִיו מַעֲנָה עַד שְׁנַדְמָה לָהֶם כָּאֵלוּ הוּא נִכְפָּף בְּפִנְיָהֶם חֵס וְשְׁלוֹם וּבְאַמַּת זְהוּ עֵקֶר הַתְּחִינָתוֹ בְּבַחֲיַנְתָּ רַדְּ פִּקְנָה פְּנִ"ל, כִּי שָׁם בְּמִקְוֹמוֹת כָּאֵלוּ אִם יִרְצָה לְהַפְּנִיט שָׁם בְּקִשְׁיוֹת וְתִרְוָצִים, אֲזִי יִשְׁאַר בַּחֲשָׁד לְגַמְרִי, כִּי אִי אֶפְשָׁר לִישֵׁב הַקִּשְׁיוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הַבָּאִים מִשָּׁם. עַל כֵּן צְרִיכִין שָׁם לְהִיּוֹת רַדְּ בַּחֲיַנְתָּ רַדְּ פִּקְנָה לְבָלִי לְהַשִּׁיב דְּבַר רַק לְהִיּוֹת חֲזַק בְּשֵׁרֶשׁ גְּדוּלוֹ, הֵינּוּ לְהַתְּחַזֵּק בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה וּלְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גַּם מִשָּׁם בְּבַחֲיַנְתָּ: "אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ" הַנִּ"ל וְאִזְּ דִּיקָא יִזְכֶּה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה פְּנִ"ל. וְעֵקֶר תַּקּוּן הָעוֹלָם בְּשִׁלְמוֹת שְׁיִהְיֶה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף וּמְשִׁיחַ בְּן דָּוִד הוּא רַק עַל יְדֵי בַּחֲיַנְתָּ רַדְּ פִּקְנָה הַנִּ"ל וְעַל כֵּן נִקְרָא יוֹסֵף "אֲבִרָד" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה: אָב בְּחֻכְמָה וְרַדְּ וְכוּ, הֵינּוּ אָף עַל פִּי שֶׁהוּא אָב בְּחֻכְמָה אָף עַל פִּי כֵּן הוּא רַדְּ פִּקְנָה, וְכֵן בְּדוֹד נֶאֱמַר: "וְאֲנֹכִי הַיּוֹם רַדְּ וּמְשִׁיחַ מְלֶךְ". וּבַעֲנֵן זֶה שֶׁל בַּחֲיַנְתָּ רַכִּיכָא יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר, אָבֵל אִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר בְּכַתֵּב וְהַמְשַׁכֵּיל הַחֹפֵץ בְּאַמַּת יְבִין מַדְעֵתוֹ, אִידְּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַדְּ פִּקְנָה וְאָף עַל פִּי כֵּן יִהְיֶה חֲזַק בְּשֵׁרֶשׁוֹ מֵאֲד וְאֲדַרְבָּא, עַל יְדֵי הַרְפוּת עַל יְדֵי זֶה עֵקֶר חֲזָקוֹ וְתַקְפּוֹ לְנֶצַח (שָׁם הִלְכָה וְאוֹת ח)

אות-מב

וְאֶפְלוּ מִי שְׁנִפְּל חֵס וְשְׁלוֹם, מֵאֲד מֵאֲד וּמִנַּח בְּשִׂאוֹל תְּחַתִּיּוֹת חֵס וְשְׁלוֹם, אָף עַל פִּי כֵּן יֵשׁ לוֹ תַקּוּהָ גְדוּלָּה עַל יְדֵי הַצְּדִיק הַגְּדוֹל הָאֱמֵתִי, כִּי עַל יְדוֹ יְכוּלִין הַכֹּל לְקַבֵּל חַיּוֹת מִהַקְּדוּשָׁה בְּכֹל מְקוֹם שֶׁהֵם, עַל כֵּן בְּאַמַּת אִין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל (קִיִּין יֵאוּשׁ אִיז גָּאֵר נִיט פֶּאֵר הַאֲנִדִּין). וְאִידְּ שֶׁהוּא אֶפְלוּ אִם נִפְּל לְמְקוֹם שְׁנִפְּל רַחֲמָנָא לְצֵלָן, אָף עַל פִּי כֵּן מֵאַחַר שְׁמַחֲזַק אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שֶׁהוּא, עֲדִין יֵשׁ לוֹ תַקּוּהָ לְשׁוּב וּלְחִזּוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְהַעֲקֵר הוּא "מִבְּטָן שִׂאוֹל שׁוֹעֵתִי", כִּי גַם צְעָקָה מִשִּׂאוֹל תְּחַתִּיּוֹת אֵינָה נֶאֱבָדֶת לְעוֹלָם, וְיִצְעַק וְיִצְעַק וְלֹא יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַצְּעָקָה לְעוֹלָם, רַק יִצְעַק וְיִתְחַנֵּן לְפָנָי הַ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד יִהְיֶה אִידְּ שְׁיִהְיֶה עַד יִשְׁקִיף וְיִרְאֵה מְשֻׁמִּים (שָׁם ע"ח)

אות-מג

הצדיק נקרא תמר, בחינת: "צדיק כתמר יפרח", כי תמר לשון תמור"ה, כי הצדיק ממיר ומחליף הכל לטובה וכל הקטרוגים מהפך אותם לזכות, בבחינת: "אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף" "מני אלף" דיקא, שדיקא מני אלף המקטרגים נעשה המלאך המליץ, כי כל מה שמתרבים המקטרגים יותר הוא ממליץ על ידי זה לטוב יותר, על שאף על פי כן הוא מוצא בו איזה נקדה טובה, כי כל אלו המקטרגים על האדם הם בעצמם אותם שהסיתו אותו לחטא כמאמר רבותינו זכרונם לברכה: הוא המסית הוא המקטרג. ועל כן כשמתרבים חס ושלום, המקטרגים מאד, אזי עומד המלאך המליץ ומהפך הכל לזכות דיקא כי טוען הלא אדרבא, מאחר שיש עליו מקטרגים הרבה כל כך אם כן היה לו יצרין רעין ומסיתין הרבה. ואם כן אדרבא, הוא פלא גדול איך התחזק איש כזה נגד מסיתים הרבה כל כך לחטף אף על פי כן איזה נקדה טובה של איזה מצוה שעשה, וזה בחינת: מליץ אחד מני אלף דיקא, שדיקא מני אלף המקטרגים על ידי זה בעצמו הוא ממליץ עליו כי אם כן אין חדוש כל כך במה שחטא כל כך מאחר שהיה לו מסיתים רבים כאלה. אדרבא, זהו חדוש נפלא איך התגבר לעשות איזה טוב בעלמא מאחר שעמדו עליו חילות רבות כאלו, ועל כן הצדיק שהולך בדרך זה נקרא תמר, ששמיר ומחליף הקטרוגים לזכות הנ"ל (שם אות ט"ו)

אות-מג

אפלו בשאול תחתינות יכולים להיות סמוכים אליו יתברך (שם קי"ב)

אות-מד

עקר קיום האדם והתחזקותו בעבודת השם יתברך הוא על ידי שכולל שני הדרכים הנ"ל באות מ"ב מיג ביחד וזה בחינת: "טובים השנים מן האחד שאם יפל האחד יקים את חברו", כי הם מחזקין את כל אדם לבל יפל בשום אפן בעולם. כי לפעמים מחזקין את עצמו על ידי הנקדות טובות שמוצאין בעצמו עדיו. ולפעמים נופל חס ושלום גם מזה עד שאינו יכול להחיות את עצמו בשום דבר מחמת גדל ההעלמה וההסתרה

וְחִשְׁכוֹת וְכַבְדּוֹת לֵב שֶׁנִּמְשָׁךְ עָלָיו. וְאִזְ צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ עַל יְדֵי הַבְּקָשָׁה וְהַחֲפוּשׁ אַחֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיִנַת: "אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ" הַנִּי"ל, שְׂמִינָה הַדְּרָךְ אֵי אֶפְשֶׁר לְהַבְעֵל דָּבָר לְבַלְבְּלוֹ וְלְהַפִּילוֹ עַל יְדֵי שׁוּם בְּלִבּוֹל בְּעוֹלָם. כִּי אֵף עַל פִּי שֵׁיכְנִיס בְּדַעְתּוֹ חֵס וְשָׁלוֹם, שְׂאֵפֶס תִּקְוָה מִחַמַּת שְׂקָלְקָל מְאֹד. וְאֵף עַל פִּי שֶׁהֶאֱמַת הוּא כֶּךָ וְגַם עֵתָה הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אֵף עַל פִּי כֵן מֵאַחֵר שֶׁכָּבֵר גָּלוּ לָנוּ הַצְּדִיקֵי אֱמֶת שֶׁאֶפְלוּ בְּמִקְוֵמוֹת הַרְחוֹקִים מִהַקְדָּשָׁה מְאֹד עַד שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם: "וְכַבּוֹדֵי לְאַחֵר לֹא אֶתְנוּ", אֵף עַל פִּי כֵן צָרִיכִין לְבַקֵּשׁ וְלַחֲפֹשׂ גַּם מִשֵּׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלַעֲלוֹת עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה לְבַחֲיִנַת אֵיךְ מֵאֱמַר סְתוּם. עַל כֵּן בְּוֹדָאֵי תְּמִיד יָקוּם עַל עֲמָדוֹ. הֵגַם כִּי בְּבַחֲיִנַת הַדְּרָךְ הַזֶּה שֶׁל אֵיךְ לְבַד גַּם כֵּן אֵי אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת לְעוֹלָם בְּתַמִּידוֹת כִּי צָרִיכִין לַעֲלוֹת מִמְּקוֹמוֹת הַנִּי"ל אֶל הַקְדָּשָׁה לְגַמְרֵי בְּמִקְוֵם הַתְּגַלוֹת כְּבוֹדוֹ כִּי זֶה עֶקֶר הַקְדָּשָׁה שֶׁיִּתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ (כְּמַבְאָר בְּ"לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי וְתַנְיִנָא סִימָן י"ב בְּמֵאֱמַר וְאֵיךְ הַנִּי"ל). אֵךְ מִמִּילָא כְּשֶׁמְחִיָּה וּמְחִזֵּק אֶת עַצְמוֹ עַל יְדֵי בַחֲיִנַת אֵיךְ הַנִּי"ל בְּתוֹךְ כֶּךָ יִזְכֶּה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלָיו וְיֵאִיר עֵינָיו, שֶׁיִּחְזַר וְיִמְצָא הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עַדִּין שֶׁהֵם מִבַּחֲיִנַת הַתְּגַלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הַדְּרָךְ שֶׁל הַחֲפוּשׁ אַחֲרֵי הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת הוּא בַחֲיִנַת "אַבְרָהָם", וְהַדְּרָךְ שֶׁל הַבְּקָשָׁה וְהַחֲפוּשׁ אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ הוּא בַחֲיִנַת "יִצְחָק", וְ"יַעֲקֹב אֲבִינוּ" הוּא הַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן שֶׁכּוֹלֵל שְׁנֵי הַדְּרָכִים הַנִּי"ל יַחַד, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְהַחוּט הַמְּשַׁלֵּשׁ לֹא בְּמַהֲרָה יִנְתַּק", כִּי עַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לַעֲמֵד בְּקֻדְשָׁתוֹ לְעוֹלָם כְּנִי"ל (שם)

אות

אות-מד

אם אֶתָּה מֵאֲמִין שֶׁיְכוֹלִין לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שֶׁיְכוֹלִין לְתַקֵּן

אות-מה

עֵינֵינוּ מֵהַ שְׂדֵיקָא בְּשַׁעַת הַתְּגַבְרוֹת הַחֹשֶׁךְ וְהִירִידָה וְהַהֲסָתְרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהֲסָתְרָה אִזְ דִּיקָא עֶקֶר זְמַן הַהֲתַקְרְבוֹת וְהַהֲתַעוֹרְרוֹת לְתַשׁוּבָה בְּאֱמֶת, עֵינֵינוּ רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֹת י"ג כְּשֶׁמְגִיעִין לְתַכְלִית הִירִידָה וְהַהֲסָתְרָה חֵס וְשָׁלוֹם,

אזי דיקא מקרבין להשם יתברך בתכלית הקרוב כביכול, כי שם בתכלית
ההסתרה והירידה חס ושלוש, שם מלבש השם יתברך בעצמו כביכול בלי
לבוש בבחינת: "ועברתי בארץ מצרים וכו', אני ולא מלאך" כידוע. נמצא
שאז דיקא כשזוכה לגלות ההסתרה יכולין להתקרב אליו יתברך באמת,
כי אז דיקא סמוכין אליו מאד, ועל כן אזי דיקא יכולין להתקרב אליו
יתברך ולחזר בתשובה. אך צריכין לזה דעת גדול לידע זאת ולכונן השעה
שמגיעין לתכלית ההסתרה, ולדעת שאזי דיקא מקרבין אליו יתברך מאד
שעל ידי זה מהפכין ההסתרה לדעת. כי כשאין יודעין זאת תוכל להתגבר
באמת ההסתרה חס ושלוש, עד שיפל מהדעת לגמרי ויתרחק ביותר חס
ושלוש. כי ההסתרה שהיא בחינת התגברות הסטרא אחרא כל זה נמשך
מבחינת שבירת כלים שהיה על ידי רבוי אור נמצא שאף על פי שבודאי
ההסתרה היא ירידה גדולה מאד מאחר שנסתר ונעלם ממנו אלקותו
יתברך חס ושלוש, עם כל זה מאחר שכל זה נעשה על ידי בחינת רבוי אור,
נמצא שבאמת מלבש שם דיקא אור גדול ונורא מאד כי שם מלבש הוא
יתברך בעצמו כביכול. על כן צריכים לזה חכם גדול במעלה גדולה מאד
שיזכה לדעת כזה, עד שיוכל לגלות כל ההסתרות אפלו ההסתרה שבתוך
הסתרה ולהפכה לדעת, ודיקא אז יקרב את ישראל לאביהם שבשמים
ויחזירם בתשובה כנ"ל וזה בחינת יציאת מצרים שאז הגיעו לתכלית
הירידה כידוע, וזה בחינת: "רדו שמה" בגמטריא שני מאות ועשר
כמאמר רבותינו זכרונם לברכה, הינו שאז הגיעו לתכלית הירידה. אך
משה רבנו זכה לדעת כזה עד שאז דיקא זכה לגלות ההסתרה ולהפכה
לדעת ועל ידי זה נגאלו אז דיקא וזה בחינת קדוש החדש שהיו עוסקים
בזה גדולי חכמי ישראל שהיו בקיאים בסוד העבור. כי קדוש החדש הוא
גם כן בחינת התגלות ההסתרה בעת שהיא בתכלית הפגם הנ"ל כי הלבנה
היא בחינת מלכות ופגימת הלבנה היא בחינת הסתרה שמשם יניקת
הסטרא אחרא כידוע, ועקר חיות המלכות הוא בחינת אור הדעת
והחכמה שנמשך מחי החיים, וזה בחינת מה שהלבנה מקבלת הארתה
מהשמש שהיא בחינת דעת הנ"ל. ודיקא כשהיא סמוכה לשמש מאד
ועומד כנגדה בתכלית הקרוב, אז היא בתכלית ההסתרה והמעוט ואינה
מאירה להעולם כלל כידוע, ואזי כשמגיעה לתכלית המעוט וההסתרה
אזי תקף מתחלת להתמלאת ואזי הוא בחינת מולד הלבנה כידוע. ועל כן
היו עוסקים בזה חכמים גדולים כי צריך לזה דעת גדול שיוכל להפך
תכלית ההסתרה והירידה לבחינת דעת כנ"ל, ועל כן קדוש החדש הוא
מצוה ראשונה שנצטוו ישראל ונאמר בענין יציאת מצרים כי הכל ענין
אחד כנ"ל. ועל כן שרש התשובה בראש חדש כמבאר במקום אחר כי
התגלות ההסתרה הנ"ל זה עקר התעוררות לתשובה. ועל כן נוהגין
להתעורר בתשובה בערב ראש חדש ועושין יום כפור קטן, כי אזי הלבנה
בתכלית המעוט וההסתרה, ועל כן אז דיקא הוא זמן ההתקרבות, ועל כן
עושין אז תשובה וחוזרין אליו יתברך

אות-מו

בְּעָרְבֵי רֵאשֵׁי חֹדֶשׁ הַלְּבָנָה הַיָּא בְּתַכְלִית הַמַּעֲוִיט וְאִזּוּ דְּוָקָא מִתְחַלֶּת לְהַתְּמַלְאֵת מִיַּד בְּרֵאשֵׁי חֹדֶשׁ, וְזֶה רָמְזוּ עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל "שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהַתְּחַדֵּשׁ כְּמוֹתֶיהָ", כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּבִרְכַּת קִדּוּשׁ לְבָנָה. כִּי כָּל יְמֵי עוֹלָם אָנוּ עוֹסְקִים בְּתַקּוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה וּבְכָל פְּעַם מִתְקַנִּים אוֹתָהּ מְעַט מְעַט, עַד שֶׁלְּעֵתִיד תִּתְמַלֵּא פְּגִימַתָּהּ לְגַמְרִי וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מַעֲוִיט וְכוּ, וְאִף עַל פִּי שְׂבִגְשָׁמִיּוֹת אֵין אָנוּ רוֹאִין עֵתָה עֲדִין בְּהַלְּבָנָה שׁוּם תַּקּוּן כִּי בְּכָל חֹדֶשׁ חוֹזְרֵת וּמִתְמַעֲטֵת כְּבִתְחִלָּה, אִף עַל פִּי כֵּן אָנוּ מְאַמְיֵנִים שְׂאִין יִגִּיעַתְנוּ לְרִיק, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וּבְיַדָּאִי הַיָּא נִתְתַּקְּנַת בְּרוּחָנִיּוֹת בְּכָל פְּעַם עַד שֶׁלְּעֵתִיד נִרְאֶה זֹאת עֵין בְּעֵין שְׁנֵתְמַלְאָה פְּגִימַתָּה עַל יְדֵי קִדְשָׁת עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים וְכָל יִשְׂרָאֵל. וְכֵמוֹ כֵּן הוּא אֶצֶל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת כָּל יְמָיו בְּלֵי שְׁעוֹר עַד שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵדָמָה לוֹ שְׁלֹא פָּעַל כְּלוּם מֵאַחַר שֶׁבְּכָל פְּעַם חוֹזֵר וּמִתְמַעֲט אוֹ נִפְגָּם חֶסֶד וְשָׁלוֹם. אִף עַל פִּי כֵּן אֵין שׁוּם יִגִּיעָה לְרִיק חֶסֶד וְשָׁלוֹם. וְהַעֲקָר הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת לְחֻזְקָא אֶת עֲצָמוֹ בְּדַרְכֵי הַתְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִי אֶמֶת שֶׁעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לְכָל אֶחָד תַּקּוּן לְעוֹלָם הַצְּדִיק אֵינוֹ צָרִיד כָּלֵל לְהַעוֹלָם בְּשִׁבִיל עֲצָמוֹ, כִּי אֲדַרְבָּא, מִמֶּנּוּ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְכָל הַעֲשִׂירוֹת שֶׁבְּעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּהּ, וְעַל כֵּן כָּל מָה שְׁנוֹתֵנִין לוֹ מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת יוֹתֵר, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל כֵּן גַּם כָּל מִי שֶׁטּוֹרַח בְּגוּפּוֹ לְשִׁמּוֹשׁ וּלְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו גַּם זֶה נִקְרָא צְדָקָה שֶׁהוּא כָּלֵל בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא כִּי הַצְּדִיק מִתְעַלֶּה וּמִתְגַּדֵּל מֵאֵד עַל יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַטּוֹרַחִים לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו וְנִחְשָׁב לָהֶם צְדָקָה

אות-מז

כָּלֵל הַהַתְּרַחֲקוֹת מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְגַדּוֹל וְעַד קָטוֹן, הַעֲקָר הוּא עַל יְדֵי זְקֵנָה דְּסִטְרָא אַחְרָא מַה שְׁנֵדָמָה לְכָל אֶחָד כְּאֵלוֹ הַכֵּל מִתְנַהֵּג כְּסֻדָּר הַיְשׁוֹן וְהוּא כְּבָר זְקוֹן בְּדַרְכָּיו וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְשׁוּב מֵהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לֹא יֵאֲמִין שׁוּב מִנִּי חֲשׂוֹד" וְהַכֵּל עַל יְדֵי הַזְּקֵנָה שֶׁמִּפִּיל עָלָיו הַיְצָר הָרַע שְׁנִקְרָא: "מְלֻדֵּי זְקוֹן וּכְסִיל". וְעַל כֵּן כָּל הַתַּקּוּן הוּא עַל יְדֵי הַחֲכָמִים, הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים וּמִתְחַדְּשִׁים כְּנֶשֶׁר, בְּבַחֲיַנַּת "וְקוּי הַיְחַלִּיפוּ כַח" וְכוּ, וְעַל יְדֵי זֶה זֹכִיךְ לְחַדֵּשׁ בְּכָל עֵת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים וְנִפְלְאִים, כִּי הֵם

מתגברים בעבודתם בכל יום מחדש כאלו לא התחילו עדין בעבודת השם כלל, ועל ידי זה משיגין בכל יום ובכל עת גדלת הבורא ביותר ומחברים ספרים קדושים חדשים בכל עת. והכל כדי לבאר ולגלות גדלת הבורא יתברך וגדלת התורה הקדושה וגדלת קדשת נפשות ישראל, כי "אורייתא וקדשא בריך הוא וישראל כלא חד". ועל ידי זה הם ממשיכים חסדים חדשים בכל יום ובכל עת שממש עקר התקוה לזכות לתשובה כל הרחוקים מאד מאד שממעט כמעט אבדה תקותם מגדל ההתגרות וההתגברות, בבחינת: "ואמר אבד נצחי ותוחלתי מה" אך עקר ההתחזקות, "חסדי ה' כי לא תמנו חדשים לבקרים" וכו', כי חסדיו ורחמי יתברך אינם תמים ואינם כלים לעולם ולא עוד אלא שהחסדים מתחדשים בכל בקר שזה עקר חדוש מעשה בראשית שבכל יום, בבחינת: "ובטובו מחדש בכל יום תמיד" וכו'. וזהו כל הנחמה והתקוה של כל אחד ואחד מה שהשם יתברך מחדש חסדים חדשים ונפלאים בכל בקר אשר לפי ההתחדשות החסדים יש לכל תקוה בכל עת. וכל זה ממשיכין עלינו הצדיקים הגדולים המתחדשים בכל עת והם ממשיכין עלינו חסדים חדשים בכל יום ובכל עת ומבטלין הזקנה דסטרא אחרא, וזה כל תקותנו על ידי שאין יודעין כלל עד היכן חסדיו מגיעים כי לגדלתו אין חקר ועקר גדלתו היא גדלת חסדיו, וחסדיו יתברך מתחדשין תמיד בכל עת עד אין קץ ואין תכלית פני"ל (הלכות ראש חדש הלכה ז אות י"ז)

אות-מח

כשאדם נתרחק מהשם יתברך חס ושלום, מכל שכן כשנופל לתאוות רעות ועברות, רחמנא לצלן, אזי היא בחינת: "רחל מבכה על בניה" וכו', כי השכינה שהיא קדשת ישראל נקראת "רחל" פיזוע, ואזי היא בבחינת "כרחל לפני גוזזיה נאלמה", כי הקלפות והסטרא אחרא גוזזין אותה ונוטלין ממנה כביכול הודה ותפארתה והיא נאלמה ביניהם, ואז היא בחינת "שכינה מה אומרת קלני מראשי" וכו'. וכשזה הרחוק מאד נתעורר בעצם רחוקו ואינו מיאש את עצמו בשום אופן ובזכה וצועק להשם יתברך תמיד, זה בחינת: "קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים", כי קדשת נפשו בזכה במרירות גדול מאד "ומאנה להנחם וכו' כי איננו", כי רואה שזה זמן רב אשר היא רחוקה מהשם יתברך כל כך. אבל אף על פי כן מאחר שהיא מתחזקת את עצמה עדין לצעק ולבכות להשם יתברך תמיד, אזי נתעוררין רחמי השם יתברך ומאיר עליה הארה והתחזקות מלמעלה בבחינת: "פה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך ויש תקוה לאחרייתך" וכל זה מודיע לה השם יתברך רק על ידי צדיק הדור הגדול במעלה מאד שהוא בחינת יששכר, הינו שמאיר בכל נפש

מישראל ומודיע לה כי עדין "יש שכר" כי אין שום יאוש בעולם, כי אין שום דבור ולא שום צעקה נאבד אפלו צעקה משאול תחתיות אינה נאבדת לעולם. ואפלו כשהתאוות והמניעות מתגברין עליו ומתפשטין לפניו מאד עד שאינו יכול לצאת מהם, אף על פי כן גם אז כשהוא כוסף וחומד בכל עת לשם יתברך ואינו מניח את הרצון והכסופין לעולם כל זה יקר מאד בעיני השם יתברך כמבאר בדברינו בכמה מקומות (הלכות פסח הלכה ט)

אות-ט

כמה וכמה עתים עוברים על כל אחד מישראל עתים לטובה עתים לרעה חס ושלוש, שהם הכ"ח [העשרים ושמונה] עתים האמורים בספר קהלת ובהם כלולים כל העתים העוברים על כל אחד ואחד מיום הולדו עד יום מותו, אשר עליהם התחנן דוד: "בידך עתותי הצילני מיד אויבי ומרודפי", וזה עקר שלמות הצדיק הגדול במעלה המלמד תורה ודעת לישראל, כמו יששכר שיוכל להאיר בכל אחד מישראל שיוכל להתחזק ולהשאר על עמדו בכל הזמנים והעתים העוברים עליו, בבחינת: "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל", שידע כל אחד מישראל מה לעשות בכל עת ועת איד להתחזק ולהחיות את עצמו בכל עת ועת כפי העת והזמן פעם בתורה, פעם בתפלה, פעם בצדקה, פעם בצעקה ושועה ותחנה ובכיה, פעם בשמחה וחדוה, פעם בדבור, פעם בשתיקה, ויש עת שצריכין ומכרחין לבטל את עצמו דיקא מהעבודה, בבחינת בטולה של תורה זהו קיומה, כי יש עת שצריכין לאכל או לישן בשביל קיום הגוף או לדבר עם בני אדם כדי לפקח דעתו וכיוצא בזה הרבה והכל כפי העתים העוברים על האדם, כי בהכרח שיעבר על האדם כמה וכמה מיני עתים שונים. וכן בדוד המלך כשנסתלק נאמר: "והעתים אשר עברו עליו ועל ישראל", והצדיק הדור האמתי הוא מאיר בכל אחד מישראל שידע איד להתחזק את עצמו בהשם יתברך בכל עת ועת כפי (שם) אות (ה)

אות-נ

כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן לְבָלִי לִילֵךְ אַחֵר תְּאֻוֹתָיו בְּהִתֵּר אוֹ
בְּאִסּוּר חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ כֵּן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן אִם כֶּבֶר נִכְשֵׁל חֵס
וְשְׁלוֹם, וְעֵבֶר עָלָיו מֵה שֶׁעֵבֶר לְבָל יִפֹּל עַל יְדֵי זֶה לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם. כִּי מֵה
שֶׁנִּמְצְאִים הֶרְבֵּה בְּנֵי אָדָם שֶׁנוֹפְלִים בְּדַעְתָּם וְאוֹמְרִים, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לָהֶם
לִילֵךְ בַּדְרֹךְ הַיָּשָׁר עוֹד, זֶהוּ רַק מִחֲמַת תְּאֻוֹתָם וַיִּצְרָם הָרַע שֶׁמִּבְקָשִׁים
תּוֹאֲנָה וְעֲלִילָה לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם חֵס וְשְׁלוֹם, כְּדִי שְׂיֻכְלוּ לִילֵךְ אַחֵר
תְּאֻוֹתָם הָרַעוֹת חֵס וְשְׁלוֹם. כִּי הַתּוֹאֲנוֹת וְהַעֲלִילוֹת שֶׁהִבְעֵל דָּבָר מוֹצֵא
לְכָל אָדָם רַבּוֹ מִסֵּפֶר וּלְכָל אֶחָד מוֹצֵא עֲלִילוֹת מִיַּחְדוֹת רַבִּים עַל יְדֵי חֲסָרוֹן
פְּרִנְסָה וּמְנִיעוֹת הַמוֹנְעִים וְכוּ. אֵךְ אֵף עַל פִּי כֵּן כָּל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל נִפְשׁוּ מֶרֶה
לוֹ מְאֹד עַל זֶה, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁיִּצְטָרֵךְ לִתֵּן דִּין וְחֲשָׁבוֹן, וְעַל כֵּן מִתְגַּבֵּר בּוֹ הַטּוֹב
בְּכָל פַּעַם וּמִתְעוֹרֵר לָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ. אֵךְ בְּשׂוּם דָּבָר אֵינּוּ מוֹצֵא לַעֲצֹמוֹ
עֲלִילָה וּפְטוֹר כָּל כֶּךָ כְּמוֹ עַל יְדֵי הַתְּחַבּוּלָה הַנִּי"ל שֶׁל הִבְעֵל דָּבָר שֶׁמִּפִּילּוֹ
בְּדַעְתּוֹ בְּכָל פַּעַם וּמֵרָאֵה לוֹ כְּאִלּוּ אִפְסַת תְּקוּהַ חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי רוֹאֵה בְּעֵינָיו
שֶׁכֶּבֶר חֲתָר כַּמָּה פְּעָמִים לָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְנִפְּלָ אַחֵר כֶּךָ כָּל אֶחָד כְּפִי
מֵה שֶׁנִּפְּלָ וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים בְּלִי מִסֵּפֶר. וְעַל כֵּן הוּא פְטוֹר כֶּבֶר בְּעֵינָיו
עֲצָמוֹ מִלְּחַתֵּר עוֹד חֲתִירוֹת לָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֲבָל בְּאַמְתָּ כָּל הָרַעִיוֹנִים
וְהַמְחַשְׁבוֹת שֶׁל נִפְלוֹת כְּאִלּוּ הֵם רַק מַעֲשֵׂי בַעַל דָּבָר שֶׁמוֹצֵא לוֹ עֲלִילָה
לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם כַּנִּי"ל, כִּי בְּאַמְתָּ אֵין שׂוּם יֹאשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל וְכָל אָדָם
צָרִיךְ שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו הֶרְבֵּה הֶרְבֵּה קִדְּם שְׂזוּכָה לְהַכְנִס אֶל הַקְּדוּשָׁה. וּמִי לָנוּ
גְּדוֹל מֵאָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁפָּרֵשׁ מֵאַשְׁתּוֹ וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה מֵאֵה וּשְׁלֵשִׁים
שָׁנָה. וְדִיקָא בְּכָל אֵלוֹ הַמָּאָה וּשְׁלֵשִׁים שָׁנָה בָּאוּ רוּחוֹת וְחֲמָמוֹ אוֹתוֹ וְכוּ,
כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה, וּבּוֹדָאֵי נְחֻלְשָׁה דַעְתּוֹ מְאֹד מִזֵּה בְּכָל
פַּעַם, וּבּוֹדָאֵי אַרְבַּ עָלָיו הִבְעֵל דָּבָר וְרָצָה לְהַפִּילוֹ בְּדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי בְּכָל פַּעַם.
אֲבָל הוּא הַתְּגַבֵּר בְּכָל עֵת וְלֹא הִנִּיחַ דְרָכֵי תִשׁוּבָתוֹ שֶׁעֲסַק בָּהֶם, עַד שֶׁזָּכָה
בְּסוּף הַמָּאָה וּשְׁלֵשִׁים שָׁנָה לְהוֹלִיד אֶת שֵׁת שֶׁמִּמֶּנּוּ הִשְׁתַּתַּת הָעוֹלָם וַיִּצְאוּ
מִמֶּנּוּ הָאֲבוֹת וּמִשָּׁה וּמִשִׁיחַ, וְאָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּעֲצָמוֹ הָיָה גַם כֵּן כָּל יָמָיו
צָדִיק וְחָסִיד וְנִפְטָר בְּשֵׁם טוֹב. וְאֵף עַל פִּי שֶׁעֲדִין צָרִיכִין לְתַקֵּן הַפָּגָם שֶׁלוֹ
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, אֵף עַל פִּי כֵּן אִם לֹא הָיָה מִתְגַּבֵּר וּמִתְחַזֵּק בְּעֲצָמוֹ לְתַקֵּן מֵה
שֶׁתַּקֵּן בּוֹדָאֵי הָיָה קָשָׁה מְאֹד הַתְּקוּן בְּיוֹתֵר גַּם לְצַדִּיקִים הַבָּאִים אַחֲרָיו
וְכֵמוֹ כֵּן הוּא מִמֶּשׁ בְּכָל אָדָם גַּם עַכְשָׁו כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַנִּסְיוֹן שֶׁלוֹ, שֶׁיִּתְחַזֵּק
אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל הִירִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּכָל אֲשֶׁר יַעֲבֹר עָלָיו וַיִּרְגִּיל
אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם לְהִתְחַלֵּל מִחֲדָשׁ וַיִּדְמָה בְּדַעְתּוֹ כְּאִלּוּ נוֹלָד הַיּוֹם וְכוּ. וְאִזּוֹ
מֵה שֶׁיִּזְכָּה לְתַקֵּן בְּעֲצָמוֹ עַל יְדֵי תִשׁוּבָתוֹ הַשְּׁלֵמָה בּוֹדָאֵי מֵה טוֹב וּמֵה שְׁלֵא
יִזְכָּה לְגַמֵּר הַתְּקוּן, יִהְיֶה בְּטוֹחַ בְּכַח וּזְכוּת הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם
כַּח לְהַפִּיךְ הַכֹּל לְטוֹבָה. וּבְלִבְדֵּ שְׁלֵא יִתְנַאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ מִלְּצַפּוֹת וּלְקוֹוֹת לְשֵׁם
בְּקוּוֵי אַחֵר קוּוֵי וּלְהִרְבּוֹת בְּצַעֲקָה וּבִקְשָׁה וְתַחֲנוּגִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, "כִּי עַם
הַ חֲסִיד וְהֶרְבֵּה עָמוּ פְדוּתִים" וְכוּ (שָׁם אוֹת ט י"א)

לפעמים נופל האדם בדעתו מחמת שנדמה לו שחבריו בני גילו טובים ממנו הרבה, ואף על פי שבודאי הוא מדה טובה להיות שפל רוח בפני כל אדם ולהחזיק את כל אדם טוב ממנו. אבל אם יפל בדעתו על ידי זה חס ושלום, אין זה עונה אדרבא, זה גדלות גדול שאין נאה לו שיעבד איזה עבודה להשם יתברך ועדין הוא רחוק כל כך וחבריו כבר זכו למה שזכו. כי באמת אסור להרהר אחרי המקום ומי יודע מאיזה מקום הוא ובאיזה מקומות נמשך על ידי מעשיו. כי אין אדם דומה לחברו כלל וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, לענין ספירת העמר "וספרתם לכם וספרתם לעצמכם". כי כל הבא לטהר את עצמו ולזכות לקבל עליו על תורה שזה בחינת ספירת העמר שהוא הכנה לקבלת התורה צריך לספר הימים לעצמו דיקא ואל יפיל אותו חברו כלל חס ושלום, שזה בחינת: "אחד היה אברהם" כמבאר במקום אחר. הינו שחשב תמיד שהוא רק אחד בעולם ולא הסתפל על שום מונע ומעכב ומבלבל. כי באמת כמו שיש כמה מניעות מרשעים הרוצים למנעו בכמה הסתות ופתיים וליצנות וכו או בהתגרות המחלקת שמרבין עליו, כמו כן יש גם כן לפעמים כמה מניעות וחלישות הדעת אפלו מחבריו ואוהביו הכשרים באמת וכל זה אי אפשר לבאר היטב בכתב, רק המשפיל החפץ באמת יבין מדעתו, כי כנגד כל מיני מניעות פאלו צריכין לילך בדרך הנ"ל בבחינת: "אחד היה אברהם", ולא יסתפל על חברו כלל בבחינת: "וספרתם לכם לעצמכם" כנ"ל ולהתנהג בדרך התמימות ולהיות בשמחה תמיד אפלו בעניות ודחקות גדול, וגם עבודתו ותפלתו אינה בשלמות כלל. אף על פי כן יהיה שמח בחלקו תמיד ולא יסתפל על העולם כלל, שיש הרבה שיש להם פרנסה בשפע וגם בעבודת השם בתורה ותפלה נדמה לו שהם גדולים ממנו אלפים מדרגות אף על פי שלא ראה מהם יגיעות פאלה והוא התנגע כל כך ולא זכה לזה והוא בעניות ובשפלות גדול בגשמיות וברוחניות. אף על פי כן אל יפל בדעתו מזה כלל ויהיה שמח בחלקו ויחיה את עצמו בכל עת במה שיוכל, וכל נקדה טובה שמרויח לפעמים יהיה יקר בעיניו מאד ויודה להשם יתברך אשר הפליא חסדו עמו לזכות לזה על כל פנים. ומה אכפת ליה מה שחברו גדול וטוב ממנו, טוב ה לכל. וכמובא בהמעשה של התם שהיה רגיל להשיב על ששאלו ממנו מה שחברו לוקח מקח גדול יותר בעד מלאכתו והשיב: "מה אכפת לי בזה זה מעשה שלו וזה מעשה שלי", והוא היה משתעשע ושמח מאד במלאכתו אף על פי שלא היתה בשלמות הראוי, וגם במעט הרוח שהרויח מיד ליד אחרי עמל ויגיעה רבה ולא הסתפל על אחרים כלל כנ"ל (שם אות י"א)

אות-נב

מה שבשעה שהאדם הוא בבחינת ירידה בחינת ונפיק, אז דיקא חופפת ומגנת עליו קדשה גבוהה מאד, בחינת אמא דמסככא על בנין שזה סוד סבת שלם בחינת הקוף ענני כבוד שהקיפו את ישראל בהליכתו במדבר שהוא מקום נחש שרף ועקרב, [עין אלול ראש השנה וכו אות ע"ג]

אות-נג

לפעמים יש אחד שנפל מפל העשרה כתרין דקדשה והתגברו עליו כל העשר כתרין דסטרא אחרא רחמנא לצלן, ואז בודאי אינו יכול להתפלל כלל והתפלה שלו היא בבחינת מרת נפש בחינת: ונפשה מרה לה מאד וכעסותה צרתה גם כעס, דהינו שאפלו כשרוצה להתחזק את עצמו ולכון בתפלתו, אזי צרתה של התפלה שהיא בחינת "חנה", וצרתה שהיא הסטרא אחרא מתגברת על התפלה ומכעסת אותה ומבלבלת את האדם מן התפלה בכמה מיני בלבולים. והשם יתברך חומל עליו גם כן וחושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח ונותן לו עצה, שימשיך את עצמו אל האמת ויראה לדבר דבורי התפלה באמת באיזה מדרגה שהוא, ויזכר את עצמו בהשם יתברך שהוא בחינת: "אנכי האלקיך", כי השם יתברך נמצא בכל מקום. ועל ידי שמושך את עצמו אל האמת, אזי הוא סמוך וקרוב אל השם יתברך כי אמת הוא השם יתברך בעצמו ועל ידי זה יכול לעלות מפל הירידות והנפילות שבעולם, בבחינת: "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה". וזה בחינת: "הלא אנכי טוב לך מעשרה בניים", הינו כשתזכר בחינת: "אנכי האלהיך" הנ"ל זה טוב מפל העשרה בניים, כי אף על פי שהתגברו כל העשר כתרין דמסאבותא על ידי שפגם בכל מעלות דקדשה. על כל זה בחינת אנכי טוב לך מכלם, כי השם יתברך נמצא בכל מקום וקרוב ה לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת (הלכות חנכה הלכה

(ח

אות

ו

אות-נד

צָרִיכִין לְהוֹדִיעַ לְהַטּוֹב הַכּוֹבוֹשׁ אֶצֶל כָּל אֶחָד בְּמִקּוֹם שְׁכּוֹבוֹשׁ, אֶת שְׁמוֹ דִּיקָא, הֵינּוּ לְהַזְכִּירוֹ הֵיטֵב שְׁשֵׁמוֹ כְּלוּל בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, כִּי כָּל זְמַן שְׁזוֹכֵר הֵיטֵב שְׁמוֹ עֲדִין אֲזִי בְּקַל יְכוּלִין לְהוֹצִיאוֹ מִמִּקּוֹם שְׁנִפְּל לְשֵׁם. וְעַקֵּר הַשְׂכָּחָה מֵהַשְׁלֻפְעָמִים הַטּוֹב נִכְבָּשׁ וְנִתְעַלַּם כָּל כֶּף עַד שְׁשׁוֹכַח לְגַמְרֵי אֶת מַעֲלָתוֹ, הוּא מֵהַשְׁשׁוֹכַח אֶת שְׁמוֹ. וְזֶה בְּחִינַת מֵהַשְׁהִמַּת שׁוֹכַח אֶת שְׁמוֹ כְּשֶׁאֵינּוּ אִישׁ כָּשֵׁר בְּאֵמֶת. כִּי עַקֵּר הוּא הַשֵּׁם שֶׁשָּׂרְשׁוֹ שֵׁם ה. וְצָרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פְּעַם שֶׁשֵׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ לוֹ מִמְנוֹ הַתְּפָאֲרוֹת פְּרָטִי, אִף אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא. וּמִי שֶׁמְזַכֵּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה בְּכָל פְּעַם בְּקַל יוֹכֵל לְשׁוֹב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין הַטּוֹב שׁוֹכַח מַעֲלָתוֹ לְגַמְרֵי, מֵאַחַר שְׁזוֹכֵר עֲדִין שְׁשֵׁמוֹ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת לֹא נִבְרְאוּ רַק בְּשִׁבְלֵנוּ וְכוּ (הַלְכוֹת סִימָן בְּהֵמָה וְחִיָּה הַלְכָה ד אֹת י"ד)

אות-נה

מִי שֶׁמְסַתְּפֵל עַל הַשָּׂרֵשׁ וְהַתְּכֵלִית שֶׁהוּא עֵצִים הָאֵמֶת שֶׁהוּא הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁבָרָא הַכֵּל יֵשׁ מֵאֵין וְאֵלָיו הֵם שְׁבִים לְלֶכֶת, לְחֹזֵר וּלְהַכְלִיל בּוֹ בְּסוּפִם בְּעַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, מִי שֶׁמְסַתְּפֵל עַל זֶה בְּוֹדָאֵי אֵין לְשׁוּם שְׁקָר אַחִיזָה בּוֹ, וּמְכַל מִינֵי רַע וְטִמְאָה וְשְׁקָר יְכוּל לְחֹזֵר לְהָאֵמֶת וּלְקַדְשָׁה שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מֵאַחַר שֶׁבְּכָל מִקּוֹם שֶׁהוּא שֵׁם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּכָל מִקּוֹם תְּמִיד, בְּבַחֲינַת: "אִם אֶסֶק שְׂמִים וְכוּ וְאַצִּיעָה שְׂאוּל וְכוּ גַם חֲשֵׁךְ לֹא יִחְשִׂיךְ מִמֶּךָ". וְעַל כֵּן מִי שֶׁמֵּאֵמִין בְּזֶה תְּמִיד בְּוֹדָאֵי אֵין שׁוּם חֲשֵׁךְ וְשְׁקָר וְרַע וְטִמְאָה בְּעוֹלָם, שְׂיִוִּכֵל לְהַרְחִיקוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ וְצַדִּיקֵי הָאֵמֶתִים שֶׁהֵם הַכֵּל אֶחָד עֵצִים הָאֵמֶת. וְכֵל מֵהַשְׂמִרְבָּה הַבְּעַל דָּבָר בְּשְׁקָרֵי וְרַמְאִיוֹתָיו לְהַרְחִיקוֹ מֵהָאֵמֶת, יִתְקַרֵּב אֶל הָאֵמֶת יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא בְּבַחֲינַת יְרִידָה תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה. כִּי שָׂרֵשׁ אַחִיזָת הַשְׁקָר הוּא מִבַּחֲינַת הָרְאִשִׁית וְהַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁשֵּׁם הַכֵּל נִכְלָל בְּאֶחָד כֶּסֶף וְזָהָב, בְּדִיל וְעוֹפָרֶת, שְׁזֶה בְּחִינַת עֶפֶר בְּחִינַת: "הַכֵּל הִזָּה מִן הָעֶפֶר" וְכוּ, וְעַל כֵּן הַשְׁקָר יְכוּל לְהַתְּגַבֵּר עַל יְדֵי זֶה לְהַחֲלִיף וּלְשַׁנּוֹת וּלְזַמֵּר עַל כֶּסֶף שֶׁהוּא זָהָב וְכוּ. וְעַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ עַקֵּר הַכְּנַעְתּוֹ וּבִטּוּלוֹ שֶׁל הַשְׁקָר כִּי עַל יְדֵי שִׁישְׂרָאֵל מְסַתְּפֵלִין בְּכָל דָּבָר רַק עַל הָרְאִשִׁית וְהַתְּכֵלִית שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא רְאִשִׁית וְתְּכֵלִית הַכֵּל וְהוּא יִתְבָּרַךְ עֵצִים הָאֵמֶת, עַל יְדֵי זֶה נוֹפֵל הַשְׁקָר וְנִמְחָה וּמִתְבַּטֵּל מִן הָעוֹלָם וְזוֹכִין לְעֹלוֹת בְּתְּכֵלִית הָעֲלִיָּה כַּנִּ"ל (שם אֹת כ"ה)

אות-נו

יש שני מיני ברורים הקדושים, הינו הברור האחד הוא הברורים הגדולים והתקונים הנפלאים הנעשים על ידינו הבעלי בחירה, הינו על ידי כל המצוות ומעשים טובים שאנו עושין על ידי אתערותא דלתתא שלנו. והברור השני הוא התקונים הנפלאים והנוראים שנעשים בכל רגע על ידי השם יתברך בעצמו בבחינת אתערותא דלעלא, כי השם יתברך בעצמו עוסק בזה לתקן ולברר כל העולמות. ובאמת שני הברורים אלו הנ"ל נכללים כאחד, כי באתערותא דלתתא אתער לעלא, וכן כל כח האתערותא דלתתא שלנו הוא רק על ידי השם יתברך בעצמו, רק שאי אפשר לנו עכשו להשיג ולהבין כל זה בשלמות, כי זה סוד הענין של הידיעה והבחירה שבאמת שניהם נכללין כאחד, רק שאי אפשר לנו להשיג ולהבין כל זאת ועל ידי זה דיקא עקר כח הבחירה ועל כן מי שהולך בתמימות לא יפשל לעולם, וכמו שנגאמר: "הולך בתם ילך בטח", כי על ידי תמימות ואמונה הוא מקיים כל התורה פדינו עם כל פריטיהם ודקדוקיהם, כי מאמין שתקון כל העולמות תלוי רק בנו, הינו על ידי זה שנוצה לקיים כל המצוות עם כל הדקדוקים שבהם על ידי אתערותא דלתתא שלנו, ואף על פי כן כשנכשל חס ושלום, באיזה חטא ועוון לא יפל בדעתו על ידי זה חס ושלום, ויתחזק לשוב בתשובה, כי יודע שיש בחינת הברור שלמעלה בחינת אתערותא דלעלא שלשם אין מגיע שום פגם כלל, בחינת: "אם חטאת מה תפעל לו". ושם יכל להתתקן הכל וכל העוונות יתהפכו לזכיות על ידי תשובה, כי מאד עמקו מחשבותיו יתברך ומכל הקלקולים יכול להוציא מהם תקונים גדולים. ועל כן על ידי שיוודע ומאמין כל זאת ישאר קיים בעבודתו יתברך לעולם יהיה אידך שיהיה. כי כל הנפילות וההתרחקות מהשם יתברך נמשך מהמבוכה שיש בשני בחינות ברורים הנ"ל כי יש שאינו מתחיל כלל לעבד את השם יתברך או שעושה חס ושלום, עוד להפך, וזה נמשך ממה שרוצה היצר הרע להגביר הידיעה על הבחירה, כאלו אין להאדם בחירה כלל והכל תלוי רק בידיעתו יתברך, ואין השם יתברך רוצה כלל בעבודת האדם שזה בחינת הידיעות הכוזבות של האפיקורסים והרשעים הגמורים הפורקים על לגמרי פידוע ואפלו הבעלי תאוות שעוברים עברות ואינם נכנסים כלל לחקירות הנ"ל אף על פי כן כל כח היצר הרע שלהם נמשך מבחינה זו, כי עקר היצר הרע נמשך מכפירות כמבאר במקום אחר. וכן יש עוד להפך, כי יש בני אדם שכבר התחילו קצת בעבודת ה' אך שנפלו אחר כך ממעט עבודתם ועל ידי זה נפלו בדעתם מאד. ויש הרבה שנתיאשו על ידי זה לגמרי מעבודת השם מחמת שראו, שזה כמה פעמים שנתעוררו לעבודת השם ולא עלתה בידם וכו' פידוע ענין הרע הזה בכמה בני הנעורים, והיצר הרע הזה הוא להפך, שיונק גם כן מהמבוכות הנ"ל ורוצה להגביר הבחירה על הידיעה, כאלו הכל תלוי רק בהאדם לבד בלי השם יתברך

כָּלֵל. וְעַל כֵּן מֵאַחַר שֶׁנִּפְל וְקִלְקַל שׁוֹב אֵין לוֹ תִקְוָה חֵס וְשְׁלוֹם, אֲבָל הַהוֹלֵךְ
בְּתַמִּימוּת הוּא מֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל תִּלְוֵי בְּנוֹ בְּוֹדָאֵי, אֵדָּךְ אֵף עַל פִּי כֵן הַכֹּל מֵהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ וְאֵף עַל פִּי כֵן הַכֹּל תִּלְוֵי בְּנוֹ אֵף עַל פִּי שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין זֹאת, וְעַל
כֵּן בְּוֹדָאֵי לֹא יִתְרַחֵק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְלֹא יִפֹּל לְעוֹלָם כִּי בְּוֹדָאֵי צְרִיכִין לְעַבֵּד
אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל כַּחֲנוּ, כִּי הַכֹּל תִּלְוֵי בְּנוֹ, כִּי הָאֲרֵץ נָתַן לְבְנֵי הָאָדָם,
וְאֵף עַל פִּי כֵן אֵין שׁוֹם נִפְיֵלָה וְיֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ גּוֹמֵר תְּמִיד
וְסוֹף כָּל סוֹף יִגְמַר הַכֹּל כְּרִצּוֹנוֹ, כִּי "אֲתָה מְרוֹם לְעוֹלָם ה'" וְעֲצַת ה' הִיא
תִּקְוָתָם", וְכָל מֵה שֶׁעוֹשֶׂה הָאָדָם שׁוֹם דְּבַר טוֹב אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם. וּבְוֹדָאֵי
הַדְּבַר טוֹב עוֹשֶׂה פְּעֻלָּתוֹ בְּשִׁלְמוֹת אֵף עַל פִּי שְׁרוּאָה שְׂאֵחַר כֶּד לֹא עֲלֵתָה לוֹ
יָפָה וְנַעֲשֶׂה עִמּוֹ מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה, זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין, וְכִמּוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרִים לְבִרְכָה לְעַנְיָן "שְׁלוֹחַ הַקּוֹן" וְ"כַבּוּד אָב, הָרִי שְׂאֵמֵר לוֹ אָבִיו וְכוּ
הֵיכָן אֲרִיכַת יָמָיו שֶׁל זֶה וְכוּ אֵלָּא לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֲרֵץ וְכִמּוֹ כֵן יֵשׁ כַּמָּה
מִצּוּוֹת שֶׁמִּפְרָשׁ בַּתּוֹרָה, שֶׁמִּסְגָּל לְהַנְצִיל עַל יָדָם מֵעֲבֻרוֹת וְלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, כְּגוֹן צִיצִית וְתַפְלִין. וְיֵשׁ אֶחָד שֶׁלְבוּשׁ צִיצִית וְתַפְלִין וְאֵף עַל פִּי כֵן
מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר הָרַע וּמִחֻטִּיאֵי חֵס וְשְׁלוֹם, אִם כֶּד חֵס וְשְׁלוֹם, יִפְרַק עַל
לְגַמְרֵי וְלֹא יִקָּיֵם צִיצִית וְתַפְלִין חֲלִילָה. אֲבָל בְּאֵמֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה וְכָל דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה, אֵמֶת וְיִצִיב וְכוּ רַק שֵׁישׁ כַּמָּה
דְּבָרִים שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַבִּינֵם בְּשִׁלְמוֹת וּבְוֹדָאֵי כַח מִצּוֹת צִיצִית גְּדוֹל
מֵאֵד וְיִכּוֹלִין לְהַצִּיל אֶת בֶּן אָדָם מֵהַיֵּצֵר הָרַע וְתֵאוֹתָיו, וְכִמּוֹבֵא הַמַּעֲשֶׂה
בְּגִמְרָא, מִזֶּה שֶׁטִּפְחוּ לוֹ הַצִּיצִית עַל פָּנָיו. אֲבָל אֵף עַל פִּי כֵן לֹא כָּל בְּנֵי
אָדָם שׁוֹיִן וְיֵשׁ אֶחָד שֶׁנִּמְשָׁךְ כְּבָר אַחֲרֵי הַיֵּצֵר הָרַע כָּל כֶּד עַד שֶׁאֶפְלוּ אִם
לִבְשׁ צִיצִית קֶשֶׁה לוֹ לְעִמַּד כְּנֶגֶד הַיֵּצֵר הָרַע. וְאֵף עַל פִּי כֵן אֲדַרְבָּא, הוּא
דִּיקָא צְרִיךְ לְזַהֵר בְּיוֹתֵר לְלַבֵּשׁ צִיצִית וְכֵן בְּכָל הַמִּצּוּוֹת, וְטוֹב לְפָנָיו שֶׁעַל
כָּל פָּנִים יִשָּׂאֵר לוֹ זְכוּת מִצּוֹת צִיצִית וְכִיּוֹצֵא וְלֹא יֶאֱבֹד לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם.
וּבְרַב הַזְּמָנִים אוֹלֵי יִצְטָרְפוּ זְכוּת מִצּוֹת צִיצִית וְכֵן שְׂאֵרֵי הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת
שֵׁישׁ בּוֹ, עַד שִׁזְזָה לְהַתְגַּבֵּר עַל יֵצֵרוֹ בְּשִׁלְמוֹת. וְאֵיךְ שִׁיְהִיָּה עַל כָּל פָּנִים
מֵה שֶׁעוֹשֶׂה אֵיזָה דְּבַר טוֹב אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם אֵף עַל פִּי שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמּוֹ אַחַר
כֶּד מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה. וְיֵשׁ גַּם בְּזֶה כַּמָּה בְּחִינּוֹת וְכַמָּה עֲנִינִים, שֶׁנַּעֲלָמוּ מִבְּנֵי אָדָם
וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל כַח הַבְּחִירָה וְהַכָּלָל כִּי כָּל אָדָם אֵיךְ שֶׁהוּא, הוּא מְחִיב לְעֲשׂוֹת
אֶת שְׁלוֹ וְלְעִסֵּק בְּעַבּוּדָתָהּ כֹּל יָמֵי חַיָּו. וְאִם אֵף עַל פִּי כֵן חֵס וְשְׁלוֹם, אֵינוֹ
זוֹכֵה לְקַדְשָׁה וְטַהֲרָה שְׁלֵמָה, אֵף עַל פִּי כֵן לִית רְעוּתָא טְבָא דְאֵתְאָבִיד.
וְאִם רוּאָה בְּאֵיזָה סֵפֶר שֶׁמִּצּוּהָ זֹאת וְעַבְדָּא זֹו הִיא מְסַגְּלַת לְזְכוּת לְמַעְלָה
זֹאת וְעַנְיָן זֶה, וְהוּא נִתְעוֹרֵר עַל יָדֵי זֶה לְקַיֵּם מִצּוּהָ זֹאת, וְרוּאָה שְׂאֵף עַל
פִּי כֵן לֹא זָכָה עַל יָדֵי זֶה לְמַעְלָה הַזֹּאת, אֵין לוֹ לְפַל בְּדַעְתּוֹ עַל יָדֵי זֶה כָּלֵל,
כִּי מִי יוֹדֵעַ דְּרַכִּי ה' אוֹלֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הָעֵלָה הַמִּצּוּהָ וְהַעֲבָדָא שְׁלוֹ לְצַרְךָ
תִּקּוֹן נִפְלֵא וְגִבּוֹהַ יוֹתֵר. כִּי מֵאֵד עֲמָקוֹ מִחֻשְׁבוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ וְאִסּוּר לְהַרְהֵר
אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְאַחַר כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה וְדְבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרִים לְבִרְכָה,
כָּלֵל (שֵׁם אוֹת ל"ח מ"א מ"ב מ"ח מ"ט)

כְּשֶׁנוֹפֵל הָאָדָם לְמַדְרָגוֹת נְמוּכוֹת מְאֹד שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְטַנְּפִים שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לָהֶם לְקַבֵּל חַיּוֹת מִבְּחִינַת הַתְּגָלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה הָיוּ כָּל הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת, כִּי עֲלֵיהֶם הֵינּוּ עַל מְקוֹמוֹת אֱלוֹ נֶאֱמַר: "וּכְבוֹדֵי לְאַחַר לֹא אָתָּן", וְחַיּוֹתָם הוּא רַק מִהֶעֱלָמָה וְהַהֲסָתָרָה שֶׁל הַמְאֻמֵּר סְתוּם דְּבִרְאשִׁית שֶׁהוּא בְּחִינַת: "אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ". וְאִזִּי כְּשֶׁנוֹפֵל לְמְקוֹמוֹת אֱלוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, וְזוֹכֶה לְרַחֵם עַל עַצְמוֹ, כִּי רוֹאֶה שֶׁמְקוֹמוֹ רְחוֹק מִכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וְאִם כֵּן אֵינֶם נִקְרָאִים בְּשֵׁם מְקוֹם כָּלֵל, כִּי עֶקֶר הַמְקוֹם הוּא בְּמְקוֹם שֵׁישׁ הַשְּׂרָאֵת הַקְּדוּשָׁה וְהַתְּגָלוֹת כְּבוֹד אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּקְרָא מְקוֹם כַּיְדוּעַ, בְּחִינַת: "מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם". אֲבָל מְקוֹמוֹת הַמְטַנְּפִים אֵינֶם נִקְרָאִים בְּשֵׁם מְקוֹם כָּלֵל, בְּבִחִינַת: "כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלֹאוֹ קִיא צוֹאֶה בְּלִי מְקוֹם" וְכֵמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "בְּאֶפֶס מְקוֹם" וְכוּ. עַל כֵּן כְּשֶׁנוֹפֵל הָאָדָם לְשֵׁם חֵס וְשְׁלוֹם, אֵין לוֹ בְּאֻמַּת שׁוּם מְקוֹם כָּלֵל וְהוּא נֶעַ וְנָד בְּאֶרֶץ. כִּי עַל יְדֵי שֶׁהָאָדָם חוֹטֵא חֵס וְשְׁלוֹם, וּמִתְרַחֵק מִכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא כְּאֱלוֹ מַחְזִיר הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְבֵהוּ וּכְאֱלוֹ מַחְרִיב הָעוֹלָם לְגַמְרֵי וְעַל כֵּן אֵין לוֹ שׁוּם מְקוֹם כָּלֵל אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכֶה עַל כָּל פְּנִיִּים לִידַע הָאֻמַּת וְלִרְאוֹת פְּגָמוֹ וְקַלְקוּלוֹ הַגְּדוֹל שֶׁהַחְרִיב אֶת כָּל הָעוֹלָם, עַד שֶׁאֵין לוֹ מְקוֹם בְּעוֹלָם כָּלֵל וּמִרַחֵם עַל עַצְמוֹ וְשׁוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ, אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, כִּי בּוֹדָאֵי גַם מְקוֹמוֹת אֱלוֹ בְּהַכְרַח שִׁיְהִיָּה לָהֶם אֵיזָה חַיּוֹת מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם גְּדוֹל, בְּבִחִינַת: "אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ" הַנִּי"ל, עַל כֵּן עַל יְדֵי זֶה שֶׁמִּמְחַפֵּשׁ וּמִבְקֵשׁ גַּם שֵׁם אַחַר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה הוּא עוֹלָה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה לְבִחִינַת קְדוּשַׁת הַמְאֻמֵּר סְתוּם הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵיִה וְשֵׁם הוּא בְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם נִמְצָא שֶׁהִיָּרִידָה שְׁלוֹ שֶׁנִּפְּל לְמַדְרָגָה כְּזֹאת עַד שֶׁהוּא בְּבִחִינַת לְמַטָּה מִן הַמְקוֹם, כִּי הִיָּה בְּבִחִינַת: "תֵּהוּ וְבֵהוּ" וְלֹא הִיָּה לוֹ מְקוֹם כָּלֵל וּמַעֲכָשׁוּ עַל יְדֵי הַבְּקֵשָׁה וְהַחֲפוּשׁ עֲלֶיהָ עַל יְדֵי זֶה בְּעֲלִיָּה גְּדוֹלָה לְבִחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם וְאִזִּי נִמְחַלֵּין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו. כִּי מִבְּחִינַת אֵיִה הַנִּי"ל שֶׁהוּא הַקְּדוּשָׁה הָעֲלִיוֹנָה מְאֹד, מִשֵּׁם כָּל הַסְּלִיחָה וְהַמְחִילָה לְכָל הָעוֹנוֹת בְּבִחִינַת כִּי עִמָּד הַסְּלִיחָה וְכוּ, כִּי עִמָּד דִּיקָא כִּי אֵיִה הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת כְּתָר בְּחִינַת תְּלִיסָר דִּיקוּנֵי דִּיקָא שֶׁהֵם שֶׁרֶשׁ הַשְּׁלֹשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁשֵׁם עֶקֶר הַמְחִילָה וְהַסְּלִיחָה כַּיְדוּעַ. וְזֶה בְּחִינַת: "אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצִמְרֵי יְהִיוּ". כִּי מְקוֹמוֹת הַמְטַנְּפִים הַנִּי"ל הֵם בְּחִינַת קְלַפַּת תּוֹלַע שֶׁהִיא קְלַפָּה קָשָׁה וְחִזְקָה מְאֹד וּמִתְגַּבֶּרֶת בְּכָל יוֹם לְכָלוֹת כָּל הָעוֹלָם לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמִבְאָר בְּכּוֹנוֹת. וּמִבְּחִינַת קְלַפָּה זֹאת נִמְשָׁכִין כָּל מֵינֵי שְׂקָצִים וְרַמְשֵׁים שֶׁאֲסוּרִים בְּאֲכִילָה בְּאֲסוּר חָמוֹר מֵאַחַר שֶׁהֵם רְחוּקִים לְגַמְרֵי מִכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּבִחִינַת: "וּכְבוֹדֵי לְאַחַר לֹא אָתָּן". אֲבָל עַל יְדֵי הַבְּקֵשָׁה וְהַחֲפוּשׁ אַחַר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם מִשֵּׁם, עַל יְדֵי זֶה עוֹלָה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה וְנִמְשָׁכֶת לוֹ סְלִיחָה וּמְחִילָה מִבְּחִינַת תְּלִיסָר דִּיקוּנֵי דִּיקָא שֶׁהֵם בְּחִינַת צִמְרֵי כַּיְדוּעַ. וְזֶה: "אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצִמְרֵי יְהִיוּ" וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָּה, לְעַנְּנוּ תּוֹלְעִים שֶׁנִּתְהוּוּ בְּתִלוּשׁ שְׂאִינִם אֲסוּרִים עַד אַחַר שֶׁפָּרְשׁוּ, כִּי מִי שֶׁנוֹפֵל לְמְקוֹמוֹת הַנִּי"ל וְאִזִּי רוֹאֶה שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם מְקוֹם כָּלֵל בְּקְדוּשָׁה, אִזִּי הָעֶקֶר לְבִלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ וְשֶׁלֹּא לִיָּאֵשׁ אֶת עַצְמוֹ וּלְפָרֵשׁ וּלְצַאֵת

לחוץ חס ושלום, כְּאֲשֶׁר הָיָה כְּבָר כְּמָה וְכְמָה שְׁעַל יְדֵי שְׂרָאוּ בְּעֶצְמוֹן נְפִילְתֶם הַגְּדוּלָה עַל יְדֵי זֶה נִתְיָאֲשׁוּ לְגַמְרֵי וּפְרָשׁוּ מִן הַקְּדוּשָׁה וַיֵּצְאוּ לְחוּץ חס ושלום, וְרָצוּ לְקַבֵּעַ לָהֶם מְקוֹם חוּץ מִהַקְּדוּשָׁה חס ושלום, וְרָצוּ לְשַׂרְץ בְּאֶרֶץ לְהִתְפַּשֵּׁט עֲצָמוֹן בְּזֵה הָעוֹלָם, כְּמוֹ אֱלוֹ שְׂאֲמָרוֹ: "אֵיזִיל וְאֶתְהַנִּי בְּהַאי עֲלָמָא", מֵאַחַר שְׂאִין לוֹ עוֹלָם הַבָּא, חס ושלום. וְאֱלוֹ הַסּ בּוֹדָאֵי טְמֵאִים וְאֶסוּרִים לְגַמְרֵי, כִּי זֶה בְּחִינַת: "הַשְּׂרָץ הַשּׂוֹרֵץ עַל הָאֶרֶץ" דִּיקָא שְׂשָׁם עֶקֶר אַחִיזַת הַנְּחָשׁ וְהַטְּמֵאָה חס ושלום אֲבָל זֶה הַתּוֹלַע הֵינּוּ מִי שְׂנֵפֵל לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטוֹנְפִים הַנִּ"ל, שְׂזָהוּ בְּחִינַת תּוֹלַע רַק שֶׁהוּא דְבוּק בְּמְקוֹמוֹ וְאֵינוּ פּוֹרֵשׁ אֶל הַחוּץ עַל כָּל פְּנִים. כִּי יוֹדֵעַ כִּי בְּאֶמֶת בּוֹדָאֵי אֵין שׁוּם מְקוֹם לְבָרַח וּלְהִסְתַּר מִפְּנֵי חס ושלום, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב: "אָנָּה מִפְּנִיךָ אֲבָרַח אִם אֶסֶק שְׁמַיִם" וְכוּ. וּמָה יִפְעַל בְּזֵה אִם יוֹסִיף עוֹד בִּיתֵר לִילֵךְ אַחַר תְּאֵאוֹת לְבוֹ הֵלֵא סוּף כָּל סוּף מְרָה תִּהְיֶה בְּאַחֲרוֹנָה וּבּוֹדָאֵי יִהְיֶה לוֹ אֲזִי לְמִשִּׁיב נֶפֶשׁ וְכְמוֹצָא שְׁלַל רַב כָּל מָה שְׂיֵצִיל עֲצָמוֹ מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא אֲפִלוּ מְעַט דְּמְעַט. וְכִשְׂמִיּוֹשֵׁב אֶת עֲצָמוֹ עַל כָּל זֹאת וְכָל מָה שֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁהוּא רְחוּק מִכְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ אֲזִי יוֹדֵעַ שְׂאִין לוֹ מְקוֹם כָּלָל, כִּי כָּל הַמְּקוֹמוֹת שְׂרַחוּקִים מִכְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ אֵינָם נִקְרָאִים בְּשֵׁם מְקוֹם כָּלָל. וְעַל כֵּן שׁוֹאֵל וּמְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ גַּם מִשָּׁם אַחַר כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּבְּחִינַת: "אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ" שְׂזָה בְּחִינַת: "וּבִקְשַׁתֶּם מִשָּׁם אֶת הַאֱלֹקִיךָ" "מִשָּׁם" דִּיקָא כִּי עַל כָּל פְּנִים אֵינוּ פּוֹרֵשׁ לְצֵאת לְחוּץ חס ושלום, רַק אֲדַרְבָּא, אֵינוּ מְנִיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, בְּבְּחִינַת: "אִם רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַעֲלֶה עֲלֶיךָ מְקוֹמָךְ אֵל תִּנַּח". עַל יְדֵי זֶה יוֹכֵל לְזַכּוֹת שְׂתִתְהַפֵּךְ הִירִידָה לְעֲלִיָּה גְדוּלָה וְיַעֲלֶה לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם כְּנִ"ל, וּמִבְּחִינַת תּוֹלֵ"עַ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עוֹלֵ"ה בְּחִינַת: "עוֹלֵת תִּמְיִד", שְׂמְכַפֵּר עַל עֲבֵרוֹת שֶׁל יוֹם וְשֶׁל לַיְלָה וּמְכַנִּיעַ וּמְבַטֵּל קְלַפַּת תּוֹלַע הַנִּ"ל, שְׂזָה בְּחִינַת תּוֹלְעִים שְׂבִתְלוּשׁ עַד שֶׁלֹּא פְּרָשׁוּ מִתְּרִין. כִּי כָּל זְמַן שֶׁלֹּא פְּרָשׁוּ לְחוּץ לְשַׂרְץ עַל הָאֶרֶץ וְלַעֲשׂוֹת לוֹ מְקוֹם בְּאֶרֶץ בְּמְקוֹם אַחִיזַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא חס ושלום, רַק אֲדַרְבָּא, מְחַפֵּשׁ גַּם מִמְּקוֹמוֹ אַחַר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ אֲזִי תוֹכֵל הִירִידָה לְהִתְהַפֵּךְ לְעֲלִיָּה גְדוּלָה כְּנִ"ל (הַלְכוֹת תּוֹלְעִים הַלְכָה ע"ג)

אות-נח

יש נפשות חלושות מאד שהם בבחינת ביצים ועליהם עקר התגברות הסטרא אחרא קלפת עמלק, כמו שכתוב: "ויזיב בך כל הנחשלים אחריך", והצדיקי אמת עוסקים בכל דור לתקן גם הנפשות הללו, ובשביל זה עקר אריכת הגלות שהוא בשביל שיתתקנו גם כל הנפשות החלושות. ואלו הנפשות כשזוכין לבוא לצדיקי אמת ולהתחיל להתתקן, בודאי צריכים שיעבר עליהם יגיעות ויסורים ומרירות הרבה מאד בגוף ונפש וממון בכמה וכמה בחינות שונות, כמבאר במקום אחר ועקר

טְהַרְתֶּם הוּא שְׂיִתְחַזְקוּ מְאֹד וְאֵל יִתְנָאֲשׁוּ בְעֶצְמוֹן לְעוֹלָם, רַק יְקוּוּ תַמִּיד לִישׁוּעָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "אוֹתָךְ קוֹיִתִּי כָּל הַיּוֹם". כִּי בְּאֵמֶת אֵי אֶפְשֶׁר לְשׁוּם אָדָם בְּכָלֹל וּבִפְרֹט לְבֹא אֶל הַתְּקוּהָ הַטּוֹבָה כִּי אִם עַל יְדֵי צַעַר וְיִסּוּרִין וּמְרִירוֹת גְּדוֹל שָׁזָה בְּחִינַת מֶה שְׂצָרִיכִין לְהִתְמַרְמֵר מְאֹד עַל חֲרַבֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְהַעֲקָר עַל שְׂאֲנוּ רְחוּקִין כָּל כָּךְ בְּגִלוּתֵנוּ מֵאֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. וְכֵן כָּל אֶחָד בִּפְרֹט צָרִיךְ לְהִתְמַרְמֵר מְאֹד עַל גְּלוּת נַפְשׁוֹ שֶׁהִיא רְחוּקָה כָּל כָּךְ מֵאֲבִיהָ שְׁבַשְׁמִים וּבְכָל פְּעַם מִתְגַּבֵּר הָרַע בְּיוֹתֵר שֶׁהִיא אֶפְשֶׁר לְטַעוֹת וְלוֹמֵר, אֲבָד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי מֶה חֵס וְשְׁלוֹם. אֲבָל צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד וּלְנַחֵם אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל פְּעַם וְלִהְיוֹת בְּכָלֹל אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם: "שׁוּבוּ לְבַצְרוֹן אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ" "אֲסִירִי" דִּיקָא כִּי צָרִיךְ לִהְיוֹת נֶאֱסָר וְנִקְשָׁר בְּהַתְּקוּהָ הָאֲמִתִּית בְּתַכְלִית הַהִתְקַשְׁרוֹת וְלֹא יִנִּיחַ אֶת תְּקוּנוֹ לְעוֹלָם, "כִּי חֲסִדִּי הֵאֱמַר לֹא תִמְנוּ", וְהַחֲסִדִּים מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל בֶּקָר, עַל כֵּן "טוֹב וְיַחֲלִיל וְדָמָם לְתִשׁוּעַת ה'". כִּי בְּוַדָּאִי בְּהִכָּרַח שְׂיַעֲבֹר עַל כָּל אֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה בְּאֵמֶת מְרִירוֹת גְּדוֹל בְּלִי שְׁעוֹר, רַק שֶׁהַעֲקָר שֶׁהִיא חֲזָק בְּתַקְוָה דְקָדְשָׁה כְּנִ"ל וְזֶה מְרִמּוֹ בְּמֶה שֶׁאֲמַרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, עַל סִימְנֵי בִיּוֹצִים טְהוֹרִים שְׂאֵם שְׁנֵי רְאִשֵׁיהֶם כְּדִים אוֹ חֲדָים בְּוַדָּאִי טְמֵאִים, כִּי זֶה דְרָךְ הַרְשָׁעִים וְכָל הַרְחוּקִים מִן הָאֵמֶת שֶׁכְּשׁוֹנֵפִל עֲלֵיהֶם אֵיזָה צַעַר וְיִסּוּרִים, אֵינָם מְנַחֲמִים אֶת עֲצֻמוֹ כְּלָל וְאֵין מְקוּיִם לְצִאת מִשָּׁם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לֹא יֵאֱמִין שׁוֹב מִנִּי חֲשׂוֹד", וְנִשְׁאַרִים שְׁקוּעִים בְּדֹאגָה וּמְרָה שְׁחָרָה גְּדוֹלָה וּמִיֵּאֲשִׁים אֶת עֲצָמָם מִהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ לְגַמְרֵי. וְלִפְעָמִים לְהַפִּד, כְּשֵׁיִשׁ לָהֶם אֵיזָה טוֹב אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְכִיּוֹצָא, אֲזִי מִמְלָאִים פִּיהֶם שְׁחוֹק וְעוֹשִׂים כָּל יְמֵיהֶם כְּחִגִּים וְאֵינָם מְשִׁימִים לְבָם כְּלָל אֶל הָאֲחֵרִית. וְזֶה בְּחִינַת: "שְׁנֵי רְאִשֵׁיהֶם כְּדִים", מְרִמּוֹ עַל הַתְּגַבְרוֹת הַעֲצָבוֹת וְהָאֲבִלוֹת שֶׁלָּהֶם שָׁזָה בְּחִינַת כֶּד כְּמַבְאָר בְּפָנִים. אוֹ שְׁנֵי רְאִשֵׁיהֶם חֲדָים מְרִמּוֹ עַל הַשְׁחוֹק וְהַשְׁמַחָה שֶׁלָּהֶם, כְּאֵלוֹ כָּל הַשְׁמַחָה הִיא בְּזֶה הָעוֹלָם חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל שְׁמַחָה כְּזוֹ נֶאֱמַר: "וּלְשְׂמַחָה מֶה זֹו עוֹשָׂה", אֲבָל הַכְּשָׁרִים הֵם בְּבְחִינַת: רֵאשׁוֹ אֶחָד כֶּד וְאֶחָד חֲד, כִּי אֲצֵלָם מְקַשֵּׁר הַצַּעַר וְהַיִּסּוּרִין עִם הַתְּקוּהָ וְהַנְּחֻמָּה כִּי הֵם אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ כְּנִ"ל, כִּי יוֹדְעִים שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְבֹא לְתַכְלִית הַתְּקוּהָ טוֹבָה כִּי אִם עַל יְדֵי יִסּוּרִים. וְכֵן בְּשַׁעַת הַיִּסּוּרִין הֵם מְחִזְקִין וּמְחִיִּין אֶת עֲצָמָם בְּהַתְּקוּהָ וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין בְּאֵמֶת לְאֲחֵרִית טוֹב. אֲדָ אֶפְלוֹ אִם רֵאשׁוֹ אֶחָד כֶּד וְאֶחָד חֲד גַּם כֵּן אֵין לְסַמֵּךְ עַל זֶה לְאֲכָלוֹ, כִּי לְפַעְמִים נִמְצָא בְּאֶפְסוֹ כְּזֶה גַּם אֲצֵל הַרְשָׁעִים שְׁשׁוֹבְלִין צַעַר וּמְרִירוֹת גְּדוֹל בְּשִׁבִיל אֵיזָה תְּקוּהָ מִתְאַוּוֹת עוֹלָם הַזֶּה, לְהַשִּׁיג עַל יְדֵי זֶה מְמוֹן אוֹ כְּבוֹד וְכִיּוֹצָא וּבְשַׁעַת הַיִּסּוּרִין הֵם מְנַחֲמִין אֶת עֲצָמָם בְּמֶה שֶׁאֲחַר כֶּד יִשְׁיג עַל יְדֵי זֶה תְּאַוּוֹתוֹ מֵעוֹלָם הַזֶּה. וְצַעַר כְּזֶה וְתְּקוּהָ כְּזֹאת הִיא בְּוַדָּאִי לֹא טוֹב מֵאֲחַר שֶׁהִכֵּל בְּשִׁבִיל תְּאַוּוֹת עוֹלָם הַזֶּה. עַל כֵּן אֶפְלוֹ רֵאשׁוֹ אֶחָד כֶּד וְאֲחַר חֲד אֵין לְאֲכָלוֹ, עַד שְׂיִדַּע שֶׁהוּא מְמִין טְהוֹר, הֵינּוּ שֶׁהַצַּעַר וְהַתְּקוּהָ הוּא רַק בְּשִׁבִיל תַּכְלִית הַנְּצִיחִי

אות-נט

ענין התחזקות להתחיל בכל פעם בעבודת השם מחדש, [עין יראה ועבודה
אות נ"ד בושה ועזות אות ג] (עין בהשמות)

אות-ס

כל הבלבולים של כל אדם שמתאנה לכל התאוות ואף על פי כן רוצה לידע
ולחבין הכל בשכלו המגשם, ובכל פעם קשה לו כמה קשיות על השם
יתברך ועל הצדיקים וכו'. ואפלו אם קשה לו קשיות על עצמו גם זה אינו
טוב, כי גם זה מעשי בעל דבר שמחליש דעתו על ידי הקשיות שקשה לו
על עצמו, "איך אתה רוצה להתפלל בכונה והתלהבות, והלא בשעה
הקודמת עשית כן וכך" וכו' וכיוצא בזה בלבולים הרבה בלי שעור. וכל
זה נמשך מזהמת הנחש שמבלבל דעת האדם שרוצה לחבין הכל. כי
באמת אין אנו יודעים כלל, ואפלו שלמה המלך, עליו השלום, אמר: "כי
בער אנכי מאיש ולא בינת אדם ליי", וכן בתהלים אמר: "ואני בער ולא
אדע בהמות הייתי עמך". מכל שכן אלף אלפים ורבי רבבות קל וחומר
אנשים פשוטים בפרט בדורות הללו. והכלל שאין האדם יודע כלל, רק
צריך להתחיל בכל פעם מחדש בעבודת השם וכל אשר תמצא ידך לעשות
בכחך עשה, ואז טוב לך לעולם וסוף כל סוף תגיע לתכלית הטוב והנצחי
בזה ובבא (הלכות בשר בחלב, הלכה ד אות י"ב)

אות-סא

כל הרדיפות וההסתות וההתגרות שהיצר הרע וחילותינו מתגרים בכל
אדם בכל יום ובכל עת, הכל נמשך מבחינת קלפת לבן ועשו ומצרים
וארבע מלכיות, שכלם עומדים בכל דור ודור על כל אחד מישראל לכלותו
חס ושלום. ואין שום עצה להנצל מהם כי אם על ידי אמונה שלמה בהשם
יתברך, שהוא בחינת התחדשות דקדושה בחינת חדשים לבקרים רבה
אמונתך. הינו שידע האדם האמת לאמתו שאינו יודע כלל, כלל לא.
רק לתחזק את עצמו באמונה הקדושה שקבלנו מאבותינו ורבותינו

הקדושים, ואל יבלבל אותו שום דבר שבעולם, כי אין אנו יודעים כלל רק כפי שהורו אותנו רבותינו זכרונם לברכה. כי הם אמרו והם אמרו, הם אמרו שצריכין לשבר בתכלית השלמות כל התאוות שבעולם ואפלו מאיזה תנועה בעלמא, שאינה פרוץ הבורא יתברך צריכין לברח ולהתרחק ממנה בתכלית הרחוק, כי הוא פוגם מאד בנפש הישראלי ובכל העולמות התלויים בו. והם אמרו שאפלו אם עבר האדם מה שעבר אפלו אם עבר האדם על כל התורה כלה אלפים פעמים רחמנא לצלן, אף על פי כן אין שום יאוש לעולם כלל וצריך להתחיל בכל פעם מחדש להתחזק בעבודת השם. כי השם יתברך מקבל תענוג ושעשועים מהגרוע שפגרועים, אדרבא, זהו עקר גדלתו יתברך כשהרחוקים מאד מתקרבים אליו ומודים בו יתברך ומתחזקים באמונה ומודים ומשבחים אותו יתברך, על חסדך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך שבכל עת וכו'. ועקר בריאת שמים וארץ היה רק בשביל זה שיתחיל האדם בכל פעם מראשית כאלו נולד היום וכאלו היום הוא ראשית התחלתו שזה בחינת: "בראשית ברא אלקים" וכו', "בראשית" דיקא בשביל בחינת ראשית הנ"ל. וכן עד עתה השם יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. והכל רק בשביל זה בשביל ההתחדשות הנ"ל, שכל אחד ואחד כפי מדרגתו יתחיל בכל יום מחדש לכנס בעבודתו יתברך כנ"ל. וזה בחינת ענין מצות בכורים ונדוי בכורים כמבאר בפנים (שם אות י"א)

אות-טב

בכל יום ויום שולח השם יתברך ישועות חדשות, להציל את האדם מהסטרא אחרא המתגברת עליו בכל יום, וזה בחינת: "בשרו מיום ליום ישועתו". וכן בתפלת שמונה עשרה אומרים: "ועל נסיד שבכל יום עמנו" וכו' וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה: בכל יום ויום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו'. נמצא שבכל יום ויום נעשים עם האדם ענינים חדשים לגמרי והקדוש ברוך הוא עוזרו ומושיעו בכל יום. על כן אין להאדם לבלבל את עצמו כלל מיום לחברו, כי מי יודע כמה גדולה הישועה החדשה שהשם יתברך ישלח לו היום, אם יזכה להתגבר להתחיל מחדש (שם) אות י"ב

אות-סג

מבאר במקום אחר שצריך האדם להיות עקשן גדול בעבודת ה', וזה הענין של העקשנות הוא התחזקות נפלא לבלי לפל בשום אפן בעולם. וזה בחינת "לא תירא לבייתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים", ואמרו רבותינו זכרונם לברכה, אל תקרי שנים אלא שנים, "נתון תתן" "פתוח תפתח" "הענק תעניק" וכו', שזה בחינת העקשנות הנ"ל שכל קיום התורה תלוי בזה שיתחזק לשנות ולכפל כל עבדה טובה, או למוד תורה וכו', שהתחיל להרגיל עצמו. שיתחזק בכל פעם לחזר ולעשות אותו הדבר שבקדשה אפלו אף פעמים אפלו אם עבר עליו מה שעבר, כי זה עקר קיום התורה שצריך להיות עקשן גדול בעבודת השם ולעשות הדבר שבקדשה אפלו בדרך עקשנות אפלו אלפים פעמים ולבלי להסתפק על שום חלישות הדעת, שהבעל דבר והסטרא אחרא והליצנים מחלישין דעתו וזהו עקר ההתחזקות דקדשה, ועל ידי זה אינו מתירא מגיהנם של שלג. כי יש גיהנם של אש מגיע על שנתחמם לדבר עברה ותאוה חס ושלו, אבל גיהנם של שלג הוא על חלישותו אחר כך כשבא לו התעוררות לתשובה, כי הכל מלאים חרטות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה. אבל על פי רב עקר עפובו מתשובה הוא מחמת חלישת הדעת, שנדמה לו שאי אפשר לו עוד לשוב ואינו מועיל לו עוד תשובה לרבותי העוונות העצומים מאד ועל ידי זה הוא מתנאש לגמרי מלהתקרב להשם יתברך, בפרט אותו שהתחילו כבר קצת בעבודת השם ואחר כך נפלו מזה, ועקר הוא מחמת חלישות הדעת והקרירות שמפיל עליו הבעל דבר ועל כן על זה נדון בקרירות העצום והמר של גיהנם של שלג, אבל על ידי העזות דקדשה והעקשנות וההתחזקות הנ"ל לבלי להניח את מקומו בשום אפן, רק לקיים ולחזר ולקיים קיום התורה והמצוות כל מה שיוכל לחטף בזה הצל עובר כל ימי חייו אפלו אם יעבר עליו מה ואינו מניח לקרר עצמו חס ושלו, מתורה ומצוות יהיה איד שיהיה. על ידי זה בודאי לא יהיה נדון בגיהנם של שלג וקרירות, וזה: "לא תירא לבייתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים" כנ"ל (שם הלכה ה אות כ"ז כ"ט)

אות-סד

אף על פי שירד האדם כמו שירד חס ושלו, אם הוא חזק ברצונו והשתוקקותו אל האמת לאמתו יכול לעלות על ידי הירידה דיקא למקום גבוה מאד שזה בחינת ירידה תכלית העליה עין פנים (הלכות הכשר פלים

אוֹת-סה

אָפְלוּ הַגְּרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה צָרִיד לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ, לִיחַל וּלְקוּוֹת לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ וּלְבָלִי לְרַפּוֹת וּלְרַשֵּׁל אֶת הַרְצוֹן הַטּוֹב לְעוֹלָם, וּבִנְדָאִי יִזְכֶּה לְפַעַל עַל יְדֵי זֶה הַרְבֵּה טוֹבוֹת אֲמִתִּיּוֹת וְנִצְחִיּוֹת כְּאֲשֶׁר כָּבַר פְּעָלוֹ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים הַרְבֵּה עַל יְדֵי הַעֲזִיזוֹת דְּקִדְשָׁה וְחִזּוֹק הַרְצוֹן שְׁלֵהֶם דְּקִדְשָׁה, שְׁעַל יְדֵי זֶה יִצְאֵנוּ מִמִּצְרַיִם וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְזָכִינוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת אֲמִתִּיּוֹת, שְׂזָכוּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר עַל יְדֵי תַקְוָה הַרְצוֹן שְׁלֵהֶם אֶל הַקְּדוֹשָׁה בְּמִסְרֵי נַפְשׁ מִמֶּשׁ. וְעַל יְדֵי שְׂאֵנוּ זוֹכְרִין אֶת כָּל זֵאת בְּכָל פֶּעַם עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ כַח גַּם עֵתָה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּתוֹחֵלַת וְהִתְקוּהָ וְהַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה עַד שְׁנִזְכֶּה עַל יְדֵי זֶה לְשַׁבֵּר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וּלְבֹא לְתַכְלִית הַטּוֹב. וְזֶה: "חִזְקוּ וַיֵּאמֶץ לְבַבְכֶם כָּל הַמִּיחָלִים" "הַמִּיחָלִים" דִּיקָא שֶׁהוּא בְּחִינַת חִזּוֹק הַרְצוֹן שְׂאֵף עַל פִּי שְׂזֶה יָמִים רַבִּים שְׂאֵינוּ זוֹכֵה אֶל הַטּוֹב אֶף עַל פִּי כֵן הוּא מִיחָל וּמְקוּהָ וּמְצַפֶּה לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ, עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא הַ מְשָׁמִים וְזֶה כָּל הַמִּיחָלִים, כָּל דִּיקָא יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה כַּנִּי"ל (שָׁם אוֹת כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט)

אוֹת-סו

צָרִיכִין עַז וְתַעֲצוּמוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת עֲצוּם מְאֹד בְּזֶה הָעוֹלָם מְסַפֵּר יָמֵי חַיֵּי הַבָּלוּ, לְעַמֵּד כְּנֶגֶד כָּל הַדְּחִיּוֹת וְכוּ, שְׁהַבְעַל דְּבַר רוּצָה לְהַדִּיחוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, בְּכָל עֵת. וְהַעֲקֹר עַל יְדֵי הַסְּבָרוֹת שְׁקֹר שְׁלוֹ עַל יְדֵי שְׂמִצִּיר הָאוֹר לְהַפְּסֹד חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל יְדֵי זֶה מְסִיתוֹ לְדַבֵּר עֲבָרָה חֵס וְשְׁלוֹם, וְעוֹשֶׂה אֶצְלוֹ מְאִסוֹר הַתֵּר וּמַעֲבָרָה מְצוּהָ. וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁנִּכְשַׁל כְּבָר הוּא בָּא עוֹד הַפֶּעַם וּמִתְלַבֵּשׁ עֲצֻמוֹ בְּמִצְוֹת וְרוּצָה לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם וּלְדַחֲוֹתוֹ לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם, וְכָל זֶה וְכִיּוֹצֵא בּוֹ נִמְשָׁד מִהַקְּלָפָה וְהַסְּטֵרָא אַחֲרָא, וְהַעֲקֹר מְבַחֲינַת קְלַפַּת בְּלַעַם שְׂרוּצָה לְצִיר אוֹר הַתּוֹרָה לְהַפְּסֹד מִן הָאֲמִתּוֹ. וְעַל כֵּן צָרִיכִין עַז וְהִתְחַזְּקוֹת עֲצוּם נֶגְדוֹ בְּלֵי שְׁעוֹר, וְעַל זֶה נֶאֱמַר: "אֲשֶׁרִי אָדָם עַז לוֹ בְּדָ מְסִלוֹת" וְכוּ, רֵאשִׁי תְבוֹת בְּלַעַם כְּמַבְאָר בְּפִנִּים (הַלְכוֹת י"ו נֶסֶד הִלְכָה ד אוֹת כ"ח

אות-סז

לפעמים נוכל האדם מאד ונתרחק מהשם יתברך על ידי האמת, כי יודע
באמת שפגם וקלקל מאד, וגם עתה הוא כמו שהוא ועל כן מתנאש בעצמו
לגמרי, אבל באמת צריכין להתרחק מהאמת כזה וכו' (עין אמת אות כ"ז
ועין שם עוד אות ל)

אות-סח

עצם גדלת רחמיו וחסדיו יתברך הם עד אין סוף ואין תכלית ואי אפשר
להשיג כלל עצם אמתת כונתו יתברך אפלו בתקף פעסו וחרון אפו חס
ושלום, כי גם אז רצונו יתברך שנבקש ונתפלל לפניו וחפץ להושיענו
באמת ישועה שלמה. ועל כן גם אז צריכין להתחזק בתפלה ולהתחנן
לפניו יתברך ולבטח ברב רחמיו וחסדיו אשר אי אפשר להשיג כלל. וכמו
שמצינו במשה רבנו, עליו השלום, לאחר חטא העגל ויאמר להשמידם חס
ושלום, אז הבין משה לבלי להסתפל על פשטיות דבריו יתברך שנדמה
כאלו חפץ לכלותם חס ושלום. אבל באמת לאמתו אינו כן רק הכל כדי
לזרזו שיתחזק בתפלה להמתיק הדינים והקטרוגים מעל ישראל. ועל כן
התחזק משה אז בתפלה מאד עד שנתרצה השם יתברך למשה "וינחם ה'
על הרעה" וכו', ואז למדו סדר התפלה וגלה לו שלש עשרה מדות של
רחמים. ושם גלה לו האמת לאמתו, שעצם אמתתו יתברך הוא רבוי
רחמיו וחסדיו לנצח, שאינו נפסק לעולם, שזה בחינת "אל רחום וחנון
ארוך אפים ורב חסד ואמת" וכו', הינו שזה עקר האמת של השם יתברך,
שרחמיו וחסדיו אינם כלים לעולם יהיה איד שיהיה, ותמיד מועיל תפלה
ותחנונים וצעקה ושועה להשם יתברך, כי אחר כל הפעסים שמכעיסים
אותו יתברך עדן רחמי אמתתו אינם כלים לעולם ובכל דור ודור
נמצאים צדיקים וכשרים שמתחזקים בתפלה תמיד, ועל ידי זה הם
ממתיקים כל הדינים שבעולם ומבטלים כל הגזרות רעות מישראל
ומכניסים הדעת האמתית בישראל, להתחזק בתפלה ותחנונים תמיד. כי

זֶהוּ עֵקֶר הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֱמֶת", וְכֵתִיב: "וְאֲנִי תִפְלְתִי לָךְ וְכוּ עֲנֵנִי בְּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ" בְּאֱמֶת דִּיקָא כִּי אֲנִי מֵאֲמִין שֶׁבְּאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ גַּם עֵתָּה אַחַר שְׁעֵשִׁיתִי מִה שֶׁעֲשִׂיתִי וְעָבַר עָלַי מִה שֶׁעָבַר, עֲדִין עֲדִין אַתָּה חֹפֵץ לְהוֹשִׁיעַנִי וְעַל כֵּן אֲנִי מִתְחַזֵּק וּמִתְפַּלֵּל, עֲנֵנִי בְּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ, וְהִבֵּן הֵיטֵב הֵיטֵב כַּמָּה וְכַמָּה צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּתַפְלָה תְּמִיד יְהִיֵּה אִיךְ שִׁיְהִיָּה (הַלְכוֹת רַבִּית הַלְכָה ה' אוֹת ל"ג)

אות-סט

כָּל הַמְּלַחְמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם מְרַמְזִין הָעֵקֶר עַל מְלַחְמַת הַיִּצָּר הָרַע. כִּי אֶפְלוּ הַמְּלַחְמוֹת שֵׁישׁ לְאַחַד בְּגִשְׁמִיּוֹת עִם שׁוֹנְאִים וְאוֹיְבִים הַכֹּל הוּא מְלַחְמוֹת הַיִּצָּר הָרַע כְּמֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָּהּ, כְּשֵׁם שֵׁישׁ לְאֶדָם צָרִים מְלַמְטָה כִּי יֵשׁ לוֹ צָרִים לְמַעַלָּה, וְעַל כֵּן עֵקֶר הַמְּלַחְמָה הִיא מְלַחְמַת הַיִּצָּר הָרַע. וְזֶה שֶׁהַזְּהִיר הַכְּהֵן, קֶדֶם שֶׁנִּכְנְסוּ לְלַחֵם מְלַחְמַת הַשֵּׁם לְנִצְחַת אֶת הָאוֹיְבִים וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁמִּסְבִּיבִין אֶת הַקְּדוּשָׁה שֶׁהֵם בְּחִינַת הָעִבּוּרִים שֶׁסְּבִיב אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַמַּעֲבָדִים וְהַמוֹנְעִים מִדְּבָרִים שֶׁבְּקִדְשָׁה. וְכִשְׁהָאֶדָם נִכְנָס לְהַלְחֵם עִמָּהֶם, אֲזִי נִתְעוֹרְרִין עָלָיו קְטְרוּגִים גְּדוֹלִים וְרוֹצִים לְהַפִּיל אוֹתוֹ מֵעֲבוּדָתוֹ לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם, וְזֶהוּ עֵקֶר הַמְּלַחְמָה שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לְעֵמֶד עַל רַגְלָיו לְבַל יִפֹּל מֵעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה לְנִצְחָתוֹ וּלְשִׁבְרָתוֹ וּלְבִטְלָתוֹ אֲבָל בְּמָה יְהִיֵּה בְּטָחוֹנוֹ חִזְק שֶׁלֹּא יִפֹּל מֵעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ חֵס וְשְׁלוֹם, הָעֵקֶר הוּא רַק אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁכִּשְׁהוּא חִזְק בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹדָאֵי אִין לוֹ לְהִתְיָרָא מִשׁוּם מְלַחְמָה וְשׁוּם נִסְיוֹן שֶׁבְּעוֹלָם. וְזֶה שֶׁאֵמֶר לָהֶם הַכְּהֵן: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם קְרִבִּים הַיּוֹם לְמְלַחְמָה", וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָּהּ, אֶפְלוּ אִין בְּכֶם זְכוּת אֶלָּא מִה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאוּיִים לְנִצְחַת אֶת אוֹיְבֵיכֶם וְכוּ, הֵינּוּ כְּנִ"ל. כִּי בְּזְכוּת "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" לְבַד, הֵינּוּ בְּזְכוּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּזֶה לְבַד אַתֶּם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב לְמְלַחְמָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. כִּי מֵאַחַר שֶׁאַתֶּם חִזְקִים בְּאֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ שׁוּב אִין לְכֶם לְהִתְיָרָא כָּלֵל מִשׁוּם מְלַחְמָה שֶׁבְּעוֹלָם. וְזֶה "אֵל יִרְדָּ לְבַבְכֶם אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תִּעְרָצוּ וְאֵל תִּחַפְּזוּ מִפְּנֵיהֶם", וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָּהּ, אֵל תִּירָאוּ מִשְׁעֻטַת סוּסִים וּמִשְׁפַּעַת הַקְּלִגְסִים וְקוֹל הַקְּרָנוֹת, הֵינּוּ עֲנִינֵי תַּכְסִּיּוֹת מְלַחְמָה שְׁעוֹשִׂים הַשׁוֹנְאִים לְהַפְחִיד וּלְאַיֵם עַל שְׁכִנְיָתָם, וְכָל הַבְּחִינּוֹת הָאֵלוּ יֵשׁ בְּמְלַחְמַת הַיִּצָּר הָרַע וְהוּא יְדוּעַ לְמִי שֶׁהִתְחַיֵּל לְכַנֵּס קֶצֶת בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם וּבְמְלַחְמַת הַיִּצָּר הָרַע אֶפְלוּ אֶדָם פְּשוּט לְגַמְרֵי, כִּי דָרְךְ הַבְּעַל דְּבַר לְאִים וּלְהַפְחִיד עַל הָאֶדָם מְאֹד מְאֹד וּלְהַכְבִּיד עָלָיו עֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד. וּמִחֲמַת זֶה רַבִּים נִמְנָעִים מִלְּהִתְחַיֵּל לְכַנֵּס בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ מִחֲמַת הָאִיוּמִים וְהַכְּבִדוֹת הַלְלוּ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶם וְזֶה בְּחִינַת שְׁעֻטַת סוּסִים וּשְׁפַעַת

קלגסים וכו'. אבל העקר בעבודת השם שלא יפחד כלל, כמבאר במקום אחר, שבעולם הזה האדם צריך לעבר על גשר צר מאד, והעקר הוא שלא יתפחד האדם כלל ועקר ההתחזקות לעבר בשלום על גשר הצר בלי פחד הוא האמונה הקדושה פני"ל, בחינת "שמע ישראל", "אתם קרבים היום למלחמה", הינו בזכות שמע ישראל שהוא האמונה הקדושה אזי שוב "אל ירד לבבכם וכו' כי ה' אלקיכם ההולך עמכם להושיע אתכם" וכו' בבחינת: "ה' לי לא אירא", כי מאחר שאני מאמין בהשם יתברך באמונה שלמה כי "מלא כל הארץ כבודו" והשם יתברך עמדי תמיד, אזי שוב "לא אירא מה יעשה לי אדם", כי מאחר שיש להאדם אמונה חזקה בהשם יתברך בודאי ינצח כל המלחמות וסוף כל סוף ישוב להשם יתברך באמת, בבחינת: "זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל", זאת הוא בחינת מלכות אמונה כמבאר בפנים (הלכות גלות הלכה ג אות ט)

אות-ע

מענין התרת נדרים על ידי חרטה מזה יכולין להבין עצם חסדי השם עד אין סוף ואין תכלית ואין שום יאוש בעולם כלל. כי הנדרים שאדם נוזר ואוסר על עצמו איזה דבר זהו בחינה גבוהה מאד, שעולה למקום הנדר שהוא בחינת המקיפין הקדושים שהם שרשי התורה כמבאר בפנים, אף על פי שנדרים הם מבחינה גבוהה כל כך אף על פי כן יכולין להתירם על ידי חרטה שמתחרט לפני החכם שזהו בחינת תשובה, כי עקר התשובה הוא חרטה כי שם בבחינת המקיפין פני"ל שם הוא בחינת: "תכלית הידיעה אשר לא נדע" ושם החסד עד אין סוף, ויכולין להתחרט ולעשות תשובה לעולם יהיה אידך שיהיה. כי באמת ענין התשובה הוא דבר נפלא והוא למעלה מהדעת, למעלה מהתורה הקדושה כביכול וכמבאר בפנים, ועל כן כח התשובה אינו נפסק לעולם בשום אופן, ואפלו מי שמתחיל לשוב ונופל חס ושלום מזה, ואפלו אם התחיל כמה פעמים ובכל פעם נפל אחר כך למה שנפל פני"ל, אף על פי כן הוא צריך להתחזק להתחיל בכל פעם מחדש, כי כח התשובה אינו נפסק לעולם כי שם החסד עד אין סוף וזה אנו רואים על ידי התרת נדרים, שיכולין לבטל הנדר על ידי חרטה שהיא בחינת תשובה בכח החכם, אף על פי שהנדר בעצמו הוא בחינה גבוהה מאד בחינת מקיפין שלמעלה מהדעת בחינת שרשי התורה בחינת תשובה, אף על פי כן יש בחינה גבוהה עוד יותר ששם מתבטל הנדר על ידי החרטה. כמו כן בכל עבודת השם יתברך בכל אדם ובכל דרגא ובכל זמן יש חסדים נפלאים אצל השם יתברך גבוה מעל גבוה, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב. ואף על פי שהשם יתברך עשה עמו חסד והרימו מאשפות והשיבו אליו והוא לא חס על עצמו ופגם גם בהחסד הנפלא הזה

כְּמָה פְּעָמִים, אָף עַל פִּי כֵן יֵשׁ חֶסֶד לְמַעַלְהָ מִחֶסֶד עַד אֵין סוֹף בְּאִפֶּן שֶׁהַכֹּל
יְכוּלִין לְהִתְקַרֵב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהֵם בְּכַחוֹ וּזְכוּתוֹ שֶׁל הַצְּדִיק
הַגָּדוֹל וְהַחֶכֶם שֶׁבְּדוֹרוֹ, אִם יִשְׁמְעוּ אֵלָיו וַיִּלְכוּ בְּדַרְכָּיו הַקְּדוֹשׁוֹת (הַלְכוֹת
נְדָרִים הַלְכָה ד אֹת ז)

אות-עא

עַל יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק הַגָּדוֹל יְכוּל לְהֵאִיר לְגִדּוּלִים בְּמַעַלְהָ בְּחִינַת "דָּרִי מַעַלְה"
וּלְהוֹדִיעַ לָהֶם כִּי עֲדִין אֵינֶם יוֹדְעִין כָּלֵל מִגְּדֻלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ. עַל יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ
יְכוּל לְקַרֵב הָרְחוּקִים וְהַנְּמוּכִים מְאֹד וּלְחַזֵּק אֶת לְבָבָם לְבַל יִתְיַאֲשׁוּ מִן
הָרְחָמִים חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עֲדִין הֵשֵׁם אֲתָם וְעִמָּם כִּי "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ"
(שֵׁם אֹת י"ד ט"ו ט"ז וְעִין גְּרִים אֹת י"ד)

אות-עב

מִעֲנִין הַתְּחִיָּזוֹת לְהֵאָדָם מִחֲמַת שְׁצָרִיךְ לִידַע, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ בְּשׁוּם אִפֶּן
לִידַע בְּזֶה הָעוֹלָם הֵיכָן הוּא עוֹמֵד וְאוֹחֵז וְזֶה עֵקֶר בְּחִירְתּוֹ וְנִסְיוֹנוֹ, רַק
שְׁצָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה לְהֵאָמֵן גַּם בְּעֶצְמוֹ שְׂאֵין שׁוּם תְּנוּעָה טוֹבָה
שְׁלוֹ נֶאֱבָדָת חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה, (עִין אֱמוּנָה
אֹת ק"א)

אות-עג

מִי שֶׁיִּסְתַּכֵּל בְּעֵין הָאֱמֶת עַל בְּטוּל הַזְּמַן, וְאֵיךְ הַזְּמַן עוֹבֵר וּפּוֹרֵחַ וְאֵין לוֹ
מְנוּחָה אֶפְלוּ כְּרַגַּע, כִּי בְּאֱמֶת אֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל רַק מִחֲמַת קִטְנוּת דַּעֲיָנוּ
נְדָמָה לָנוּ, כְּאֵלוּ יֵשׁ אֵיזָה בְּחִינַת זְמַן, כְּמוֹ שֶׁנִּדְמָה לְהֵאָדָם הַיֵּשׁן וְחוֹלֵם

בְּרַבֵּעַ שְׁעָה וְנִדְמָה לוֹ בְּחִלּוּמוֹ שֶׁעָבְרוּ עָלָיו שִׁבְעִים שָׁנָה, וְכָל זֶה מִחֲמַת
קִטְנוּת דַּעְתּוֹ אֲזִי. כִּי הֲלֹא תִּכְף אַחַר כָּךְ בְּהִקְיָצוֹ רוֹאֶה בְּעֵינָיו, שֶׁלֹּא עֶבֶר
עָלָיו רַק רַבֵּעַ שְׁעָה. כִּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ לַעֲנִין מֵהַ שְׁנֵדְמָה לוֹ בְּאַמֶּת שֵׁישׁ אֵיזָה
בְּחִינַת זְמַן וּבְאַמֶּת אֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל, כִּמְבֹאֵר כָּל זֶה בַּפְּנִים, וְאִם יִסְתַּכַּל
הָאָדָם עַל זֶה בְּאַמֶּת, אֲזִי בְּנִדְאֵי יִשִּׁים כָּל לְבוֹ לְבַטֵּל הַבְּלִי הַזְּמַן וְלִשִּׁים כָּל
תִּקְוָתוֹ בְּבַחֲיַנַּת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן גַּם עַל יְדֵי זֶה שִׁיאֲמִין בְּבַחֲיַנַּת לְמַעְלָה
מֵהַזְּמַן, עַל יְדֵי זֶה לֹא יִפֹּל לְעוֹלָם מְשׁוּם נִפְיֵלָה שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה,
כִּי יִזְכִּיר אֶת עֲצֻמוֹ שֵׁישׁ בְּחִינַת אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֵתִיךְ הַנֶּאֱמָר בְּמִשִּׁיחַ שֶׁהוּא
בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, שֶׁשֵּׁם נִתְתַּקֵּן הַכֹּל וְכָל הַזְּמַן שֶׁעֶבֶר נִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי
וְנַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נוֹלָד מִמֶּשׁ עַל יְדֵי בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, שֶׁמִּשְׁיִגִּין
הַצְּדִיקֵי אֲמַת שֶׁהֵם בְּחִינַת מְשִׁיחַ. וְזֶה עֵקֶר הַתִּקְוָה וְהַהֲתַחֲזָקוֹת לְשׁוּב
מִכָּל הַפְּגָמִים שֶׁנִּפְּל בָּהֶם כָּל אֶחָד כִּפִּי בְּחִינַתוֹ, שֶׁכֻּלָּם נִמְשָׁכִים מִבְּחִינַת
הַמַּעֲשֶׂה הָרַע הַנַּעֲשֶׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַזְּמַן. וְכִשְׁרוּצָה לְטַהֵר אֶת עֲצֻמוֹ
מִזְּהֻמָּתוֹ וְלָשׁוּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת וְלִהְיֵלֵל בְּבַחֲיַנַּת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, כִּי
עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּבַחֲיַנַּת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, כִּמְבֹאֵר בַּפְּנִים, אֲבָל אִיךְ זֹכִין
לְהַפִּיךְ וּלְתַקֵּן כָּל הַיָּמִים וְהַזְּמַנִּים שֶׁעָבְרוּ עָלָיו בַּפְּגָמִים כְּאֵלוֹ. עַל כֵּן עֵקֶר
תִּקְוָתוֹ וְתַקּוּנוֹ עַל יְדֵי בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן שֶׁשֵּׁם נִתְתַּקֵּן הַכֹּל וְנַעֲשֶׂה
כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נוֹלָד מִמֶּשׁ וְכָל זְמַן שֵׁישׁ לְהָאָדָם נִקְדַּת הָאֲמוּנָה שֶׁמֵאֲמִין
בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּבְעוֹלָם הַבָּא וּבְבִיאַת מְשִׁיחַ שֶׁהוּא בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן
הַנֶּאֱמָר אֲצֵל מְשִׁיחַ, עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לְעוֹלָם. וְאִיךְ שֶׁהוּא מֵאַחַר
שֶׁמִּחֲזַק אֶת עֲצֻמוֹ בְּמָה שֶׁהוּא, אֲזִי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתוֹ עַל יְדֵי בְּחִינַת אֲנִי
הַיּוֹם יִלְדֵתִיךְ שֶׁהוּא קִדְשַׁת מְשִׁיחַ שֶׁמִּשֵּׁם נִמְשָׁךְ קִדְשָׁה וְתַקּוּן עַל כָּל
הַגְּרִים וּבְעֵלֵי תְּשׁוּבָה. כִּי אֲפֹלוֹ גֵר שֶׁנוֹלָד מִזְּהֻמַּת הַעֲפוּיִים וְכִשְׁבָּא לְהַתְּגַיֵּר
אֲמָרוּ עָלָיו רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר כְּקָטָן שֶׁנוֹלָד דְּמֵי בְּחִינַת
אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֵתִיךְ, מֵאַחַר שֶׁבָּא עִתָּה לְכַנֵּס בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל שְׂכָן הַבַּעַל
תְּשׁוּבָה שֶׁנוֹלָד בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל אֵף עַל פִּי שֶׁבְּאַמֶּת עֶבֶר עָלָיו מֵהַ שֶׁעֶבֶר
רַחֲמָנָא לְצָלוֹ. אֵף עַל פִּי כֵּן כְּשֶׁרוּצָה לָשׁוּב בְּאַמֶּת וּלְכַנֵּס בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל
בְּשִׁלְמוֹת, אֲזִי צָרִיךְ לְחַשֵּׁב בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נוֹלָד מִמֶּשׁ שֶׁזֶה
נִמְשָׁךְ מִקִּדְשַׁת הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מְשִׁיחַ, שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ, אֲנִי הַיּוֹם
יִלְדֵתִיךְ, וְזֶה עֵקֶר הַפְּנִיָסָה לְתְּשׁוּבָה וְלְקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל. כִּי כְּשִׁיְהִיָּה בְּבַחֲיַנַּת
זֹאת לְחַשֵּׁב בְּכָל יַעַת כְּאֵלוֹ עִתָּה נוֹלָד וְאֲפֹלוֹ אִם יַעֲבֵר עָלָיו מָה, יִתְחַזֵּק בְּכָל
פְּעַם וְיִחַשֵּׁב בְּלִבּוֹ שֶׁעִתָּה נוֹלָד אֲזִי בְּנִדְאֵי סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ וְאֲזִי יִתְתַּקֵּן הַכֹּל, כִּי הַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים יִפְּלוּ וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה
עַל יְדֵי תְּשׁוּבָתוֹ הַשְּׁלֵמָה וְיִהְיֶה נִכְלָל הַכֹּל בְּבַחֲיַנַּת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן בְּבַחֲיַנַּת
מְשִׁיחַ בְּחִינַת אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֵתִיךְ. וְזֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה אֲנוּשׁ עַד דְּכָא וְדָרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, עַד דְּכְדוּכָה שֶׁל נֶפֶשׁ, אֵף עַל פִּי כֵּן מוֹעִיל גַּם אֲזִי
תְּשׁוּבָה, בְּחִינַת וְתֵאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי אָדָם, וְכָל זֶה עַל יְדֵי בְּחִינַת לְמַעְלָה
מֵהַזְּמַן שֶׁזֶה בְּחִינַת כִּי אֶלְף שָׁנִים בְּעֵינֵיךְ כְּיוֹם אֲתִמּוּל כִּי יַעֲבֵר וְכוּ. וְזֶה גַּם
כֵּן שֶׁמִּתְחִיל הַמְּזֻמּוֹר, אֲדַנִּי מְעוֹן וְכוּ בְּטָרַם הָרִים יִלְדוּ וְכוּ וּמַעוֹלָם עַד
עוֹלָם אֲתָה אֵל, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן. כִּי דִּיקָא עַל יְדֵי זֶה
זֹכִין לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה תְּמִיד יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה וְכָל הַמְּזֻמּוֹר זֶה סוֹבֵב הוֹלָךְ

אות-עד

לענין מה שיקולין לזכות על ידי ההתחזקות בשעת ירידה שתתהפך הירידה לעליה וישעל ידי זה דיקא יתחדש לטובה בהתחדשות נפלא, [עין טלטול ונסיעה אות י]

אות-עה

מענין מה שבמצות נגעים מרמז התחזקות גדול להאדם שלפעמים דיקא כשמגיע לתכלית הירידה אז זוכה לקבל טהרה ותקון לנפשו ולשוב בתשובה, שזה בחינת בהרת כגריס טמא פרחתה בכלו טהור וכו, [עין יראה אות פ"ז]

אות-עו

לפעמים בחמלת השם נפתח להאדם אור גדול ונדמה שבדאי יהיה איש כשר כראוי ואחר כך פתאם נחשד לו כאלו בא השמש ממש פתאם שלא בעונתה, שזה בחינת מה שנאמר ביעקב ויפגע במקום, כי באברהם נאמר: וירא את המקום מרחוק, אבל יעקב אבינו זכה לפגע ממש במקום כמו בא בהר הקדוש, ואף על פי כן פתיב בתרה וילן שם כי בא השמש ודרשו רבותינו זכרונם לברכה, שלא בעונתה, הינו כנ"ל. ואז הודיעו לו בחלום שכל זה בחינת והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה, שזהו כל עבודת האדם שצריך לילך מדרגא לדרגא כמו שעולין בסלם והנה מלאכי אלקים עולין ויורדין בו, הינו שצריך שיהיה להצדיקים שנקראים מלאכי

אַלְקִים כַּמָּה וְכַמָּה עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת וְקֹדֶם הַעֲלִיָּה צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה יְרִידָה וְהִירִידָה הִיא תַכְלִית הַעֲלִיָּה. עַל כֵּן אֵל יִשְׁתּוּמֵם הָאָדָם וְלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִכָּל מָה שְׂיַעֲבֹר עָלָיו, כִּי אֲפֹלוּ כִּשְׁהוּא בְּבַחֲיִנַת עֲלִיָּה שְׂרוּאָה אֵינָה יִשׁוּעָה וְהַתְּנוּצָצוֹת אֵל יִטְעָה שְׂכַבֵּר הָאוֹר שְׁלוֹ, רַק יִדַע שְׂעֵדִין הוּא רְחוּק מְאֹד וְעַל יְדֵי זֶה לֹא יִפֹּל כִּשְׂרוּאָה אַחֵר כִּדְ שֶׁנֶּחֱשֵׁד אֲצִלוּ הָאוֹר שְׂזָה בְּחִינַת יְרִידָה. כִּי בְּאֵמֶת אֵף עַל פִּי כֵן הָאוֹר שְׂכַבֵּר הָאִיר לוֹ לֹא נִכְבָּה וְלֹא יִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי אוֹר חֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאִיר עָלָיו תְּמִיד רַק שֶׁהַכֹּל הוּא בְּבַחֲיִנַת מִמְרָחֵק תְּבִיא לַחֲמָה וּבְבַחֲיִנַת וִירָא אֶת הַמְּקוֹם מִרְחוּק. אֲבָל סוּף כָּל סוּף יִגְמַר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מַה שֶׁהַתְּחִיל וְיִיטִיב עִם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל וְעִם כָּל אֶחָד בְּפִרְטוּיּוֹת רַק צָרִיכִים לִהְיוֹת מְצַפִּים לִישׁוּעָה תְּמִיד וְכִמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוִינּוּ כָּל הַיּוֹם וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה [וְעַיִן יְרָאָה וְעַבּוּדָה אוֹת פִּי"ט] (הַלְכוֹת שְׁלוּחַ הַקָּוֵן הַלְכָה ה' אוֹת י')

אות-עז

יֵשׁ שְׂיִכּוּלִים לְטַעוֹת מְאַחַר שְׂרוּאִים עֲצֵם רְחוּקִים מִהָאוֹר, עַל כֵּן יִכּוּל לִפְלֵ עֲלֵיהֶם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׂחִרָה חֵס וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא מְזִיק מְאֹד בְּיוֹתֵר מִן הַכֹּל כִּיִּדוּעַ. עַל כֵּן מִי שֶׁחָסַע עַל עֲצָמוֹ בְּאֵמֶת צָרִיךְ לַהֲפֹךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה, שְׂדִיקָא עַל יְדֵי שְׂרוּאָה וּמִבֵּין עֲצֵם הַתְּרַחֲקוּת הָאוֹר מִמֶּנּוּ עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא נִגִּיל וְיִשְׂמַח מְאֹד, כִּי הֵלֵא אֵף עַל פִּי כֵן הוּא רוּאָה שֶׁהָאוֹר אֲצִלוּ מִמֶּשׁ, כִּי הֵלֵא אֵף עַל פִּי כֵן אֲנִי מְדַלִּיקִים אוֹר הַקְּדוֹשׁ שֶׁל גֵּר חֲנֻכָּה בְּבֵיתֵנוּ מִמֶּשׁ. וְכֵן הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם אוֹרוֹת נִשְׁגָּבִין מְאֹד וְאֲנִי מְנִיחִין אוֹתָם עַל זְרוּעֵנוּ וְעַל רִאשֵׁינוּ, הַיֵּשׁ הַתְּקַרְבוֹת יוֹתֵר מְזָה. וְאִם שְׂאֲנִי יוֹדְעִין שְׂעֵדִין אוֹר הַתְּפִלִּין רְחוּק מְאֹד, אֲדַרְבָּא, זֶהוּ שֶׁמְחַתְּנוּ שְׂמֵרָפָאִים אוֹתָנוּ בְּרַפּוּאוֹת יְקָרִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלֶּה הַבָּאִים מִמְרָחֵק גְּדוֹל כָּל כָּד, וּבְזָה יֵשׁ לָנוּ תִּקְוָה גְּדוֹלָה, כִּי בְּוַדַּאי יוֹצִיאֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִכָּל צְרוּתֵינוּ וְיִקְרַבֵּנוּ אֵלָיו בְּרַחֲמִים. וּמְאַחַר שְׂאֲנִי רוּאִים בְּכָל עֵת אוֹרוֹת רְחוּקִים וְנִשְׁגָּבִים כְּאֵלֶּה שֶׁהֵם אֲצִלְנוּ מִמֶּשׁ, וְאִם עֵדִין אֲנִי רְחוּקִים מֵהֶם אֲדַרְבָּא, כָּל זֶה צָרִיךְ לִידַע שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כִּשְׂרוּאָה שְׂעוּבָר עָלָיו מַה שְׂעוּבָר, אֵף עַל פִּי שֶׁמְנִיחַ תְּפִלִּין וּמְדַלִּיק גֵּר חֲנֻכָּה וְכוּ וְכוּ. כִּי צָרִיךְ שְׂיִדַע שְׂעֵדִין הָאוֹר רְחוּק מִמֶּנּוּ מְאֹד אֵד אֵף עַל פִּי כֵן צָרִיכִין לַהֲפֹךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה, כִּי אֵף עַל פִּי כֵן הָאוֹר הַרְחוּק הַנִּשְׁגָּב הִזָּה הוּא אֲצִלִּי וּבְבֵיתִי מִמֶּשׁ, שְׂזָהוּ בְּחִינַת הַהֲלָל וְהַשְׂמִיחָה עַל תִּקְוָה הַנְּסִים שֶׁנַּעֲשׂוּ לָנוּ בְּכָל הַיָּמִים טוֹבִים וְהַכֹּל כִּדְ לַהֲתַחֲזֵק עַל יְדֵי זֶה לְצַפּוֹת לִישׁוּעָה תְּמִיד, בְּבַחֲיִנַת זְכָר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו וְכוּ וְלִהְיוֹת בְּטוּחַ וְחִזְק שְׂכִמוֹ שְׂגָבֵר עָלֵינוּ חֲסֵדוֹ, לַעֲשׂוֹת לָנוּ נְסִים כְּאֵלֶּה, שְׂזָכֵינוּ לְאוֹרוֹת נִפְלְאִים כְּאֵלֶּה הַבָּאִים מִמְרָחֵק מְאֹד מִמְרָחֵק תְּבִיא לַחֲמָה, כִּדְ לְרַפְאוֹת תְּחַלּוּאֵי נִפְשׁוֹתֵינוּ, עַל יְדֵי זֶה אֲנִי בְּטוּחִים בְּבִטְחוֹן חִזְק שְׂבּוּדַי יוֹשִׁיעֵנוּ בְּרַחֲמֵי

ויוסיף, לעשות עמנו נסים חדשים ונפלאים עד אשר נשוב אליו באמת
ויגמר מה שהתחיל כי דבר אלקינו יקום לעולם וכמו שכתוב: ואתה
מרום לעולם ה (שם) אות י"א

אות-עח

עקר התקרבות רחוקים להשם יתברך, הינו גרים ובעלי תשובה הוא על ידי שידעו ויכירו בעצמם עצם התרחקותם מהשם יתברך מצד עצמם, ואף על פי כן ידעו ויאמינו גם להפך, שהם סמוכים וקרובים מאד אליו יתברך מצד רחמי השם יתברך הנפלאים מאד בלי שעור. שזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, גר שבא להתגיר אומרים לו מה ראית וכו', ואם אמר יודע אני ואיני כדאי, הינו שמכיר בעצמו גם כן עצם התרחקותו, רק שאף על פי כן חפץ להתקרב אליו יתברך מצד שהוא בוטח ברחמי המרבים, כי הוא יתברך אוהב גר גם כן, אז מקרבין אותו וזה בחינת מה שאמרה נעמי לרות, ארבע מיתות בית דין נמסרו לבית דין, ואמרה לה באשר תמותי אמות וכו'. ולכאורה, היה זה כמו התרחקות, כי רות הייתה צנועה כל כך ורצתה להתגיר בתשוקה גדולה כל כך, והיא אומרת לה אולי תחובי בחטא של ארבע מיתות בית דין חס ושלום, וגם רות למה השיבה באשר תמותי אמות, הינו שהיא מרצה גם לזה, היה לה להשיב בטובה אני בתמי וצדקתי שלא אהיה חייב מיתת בית דין חס ושלום אך כל זה הוא ענין הנ"ל, כי מחמת שעקר התקרבות הרחוקים הוא על ידי בחינת התרחקות והתקרבות הנ"ל, שזה בחינת שלום לרחוק ולקרוב. כי תכף שיטעה בעצמו לומר, שכבר הוא קרוב להשם יתברך, אז ידע בודאי שהוא רחוק מהשם יתברך באמת, ומזה היו כל החרבנות רחמנא לצלן. כי גם בזמן הבית שאז בודאי היה זמן התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, ואפלו כשזכו לעמד בבית המקדש בעצמו ששם תכלית שלמות מקום ההתקרבות, בפרט בבית ראשון שהיה שם עדן הארון והלוחות וכו', אף על פי כן היו צריכין לידע כמה הם רחוקים עדן ממנו יתברך ומקדשת המקום הנורא הזה, רק להפך הכל לשמחה ולבטח בחסדי השם יתברך, שהוא מקרב גם כל הרחוקים, כמו שראינו בבית המקדש בעצמו שצמצם השם יתברך השראת שכנינו בבית המקדש, אשר הן השמים ושמי השמים לא יכלכלו. וכן מעצם רחמי יתברך צוה להעלות בהמה גשמית לריח ניחוח. ומחמת שהם פגמו אז בזה וסברו, שכבר כל טובם בידם וכבר קרובים הם ממש מצד עצמם ועל ידי זה ויגרם לבם על כן שכחוני וגרמו על ידי זה כל החרבון, שזה בחינת הסבי עיניך מנגדי שהם הרחיבני, כמו שפרש רש"י שם ועל כן גם נעמי דברה עם רות בדרך זה, כי אף על פי שעתה בוער לבך מאד להתקרב אל

הקדשה, מכל מקום מי יודע מה יהיה אחר כך, אולי תתחייב מיתת בית דין, ורות הצדקת אף על פי שבודאי קבלה על עצמה במחשבתה אז להיות צדקת גמורה ולא שתתחייב מיתת בית דין חס ושלום, אף על פי כן השיבה לה בתמימות צדקתה, כי בודאי אינני בטוחה בצדקתי לעולם ומי יודע במה שאוכל עוד להכשל, חס ושלום. רק יהיה אידך שיהיה אפלו אם יתגבר הבעל דבר חס ושלום, ויביאני למה שיביאני שאתחייב מיתת בית דין חס ושלום, אף על פי כן אני מקבלת עלי קדשת ישראל באמת ויעבר עלי מה ובאשר תמותי אמות וכו'. ואזי קרבה אותה נעמי בהתקרבות גדול ונעשית צדקת גדולה, עד שזכתה שיצא ממנה משיח שיחזיר כל העולם למוטב. וכן הוא בכל אדם הבא להתקרב אל האמת, שעקר התקרבותו על ידי התרחקות. ואפלו אחר כך כשנתקרב הרבה צריך לזכר בכל פעם בהתרחקותו. רק לא להתרחק באמת על ידי זה חס ושלום, רק אדרבא, שההתרחקות יהיה בשביל תכלית ההתקרבות, בחינת שלום לרחוק ולקרוב כפ"ל (שם) אות ט"ז י"ז

אות-עט

לפעמים האדם נכנס לעבודת ה' ומתחיל לעלות מדרגא לדרגא, ופתאם נדמה לו, שהוא נתרחק מהקדשה מאד לבחינת קצוי ארץ וים רחוקים, כי רואה שחוזרין ועולין על מחשבתו מחשבות ותאוות והרהורים וכו', מה שלא עלו על מחשבתו זה כמה ימים או שנים. אל יפל לב האדם עליו על ידי זה, כי לפעמים זהו לתכלית שלמות טובתו, כי מחמת שכבר הגיע למדרגה כזו, שהוא בסמוך אל הקדשה ממש ורוצה לכנס לפנימיות הקדשה, על כן אי אפשר לו לכנס לשם, עד שיחזור וילך דרך המקומות הפגומים, שהיה שם בתחלה ויתקן מה שפגם ויחזר ויברר ויעלה כל הניצוצות הקדושות, שהורידם לשם על ידי עוונותיו. ואז נעשה מזה תקונים גדולים בבחינת קטרת ואז יזכה לכנס לפנימיות הקדשה ממש. כי זה עקר תענוגיו ושעשועיו יתברך כשמעלין הניצוצות הקדושים מעמקי הקלפות. ויכול להיות כשנתרחק האדם ביותר ואף על פי כן הוא ממשיך עצמו אל השם יתברך בכל פעם, שיקבל השם יתברך ממנו נחת רוח גדול מאד. כי מאחר שהוא במקומות הרחוקים מאד וממשיך עצמו משם להשם יתברך, אזי בכל תנועה ותנועה ובכל המשכה והמשכה הוא גורם שעשועים גדולים להשם יתברך. ואם יהיה חזק בדעתו למשוך את עצמו תמיד אל השם יתברך יהיה אידך שיהיה אזי סוף כל סוף יחמל עליו השם יתברך ויכנס על ידי זה דיקא לפנים ממש לתוך בית הקדשה עין פנים (הלכות חלקת שפתות הלכה ה אות ו ח)

אות-פג

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, אִין מְחַזְקִין אֶלָּא לְמַחְזְקִין וְאִין מְזַרְזִין אֶלָּא לְמְזַרְזִין. וְלְכַאוּרָה, אִינוּ מוּבָן כִּי אִם בֶּן מֵהֵיכָן הִתְחַלָּה, וְכִבֵּר מִבְּאֵר בְּדַבְרֵינוּ בְּמִקּוֹם אַחֵר, שֵׁישׁ כַּמָּה דְּבָרִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם שֶׁהֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה וְאִין יוֹדְעִין מֵהֵיכָן הִתְחַלָּה. אִדְּ בְּאַמַּת כָּל הַהִתְחַלָּה וְהֶאֱמַצַע וְהִסּוּף וְהִתְכַלִּית שְׁלֵנוּ הַכּל הוּא רַק עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוּא הִיָּה הַרְבֵּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וּמִמֶּנּוּ הִתְחַלָּה וְאַצְלוּ כָּל תְּכֵלִיתֵנוּ וְתִקּוּנֵנוּ, כִּי מֵה שֶׁהִיָּה הוּא שְׂיֵהִיָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה וְהִתְחַלָּה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה בְּעֲצֻמוֹ בְּוִדָּאֵי אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַשִּׁיג כָּלָּל וְאִין לָנוּ לְהַרְהֵר בְּזֶה כָּלָּל, אִידְּ זָכָה יִלּוּד אִשָּׁה לְהַשְׁגָּה כְּזֹאת וְכוּ. אִדְּ אַחֵר שֶׁכָּבֵר זְכִינוּ לְקַבֵּלַת הַתּוֹרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְלְהַמְשִׁיךְ דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר עַל יְדֵי צַדִּיקֵי אֵמֶת שֶׁבְּכָל דּוֹר, עַל יְדֵי זֶה הוֹדוּת לְאֵל יֵשׁ לָנוּ מֵהֵיכָן לְהִתְחַלֵּל, כִּי מִנְעוּרֵינוּ מְגִדְלִין אוֹתֵנוּ בְּקִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וּמְלִין אֶת הַיָּלָד בַּיּוֹם הַשְּׂמִינִי מִיָּד, וְאַחֵר כִּדְּ מְחַנְכִין אוֹתוֹ בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, וּבְוִדָּאֵי יֵשׁ לָנוּ בְּמֵה לְהִתְחַזֵּק, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם, בְּמֵה שֶׁזְּכִינוּ לְהוֹלִיד וְלְהַתְּגַדֵּל בְּקִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל, וּמֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּתוֹרַת מֹשֶׁה וּבְדַבְרֵי כָּל הַצַּדִּיקֵי אֵמֶת הַבָּאִים אַחֲרָיו וּמְחַזְקִין אוֹתֵנוּ לְבַטַח בְּחִסְדֵי הַשֵּׁם, וְאַף עַל פִּי שֶׁכָּבֵר עֵבֶר עָלֵינוּ מֵה שֶׁעֵבֶר בְּכָלִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת אֵף עַל פִּי כֵּן הֵם מְזַהֲרִין אוֹתֵנוּ לְבָלִי לִנְאֻשׁ עֲצֻמֵנוּ וְלְהִיּוֹת בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִבְּטַחְנוּ, כִּי הַשֵּׁם אֲתֵנוּ אֵל תִּירָאוּס כִּי עֲדִין עֲדִין הַשֵּׁם עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ וְאַתֵּנוּ וְקָרוֹב אֵלֵינוּ מְאֹד כִּי מֵלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וְעֲדִין חֲבִיבוּתִיָּה גְבוּ וְחֲבִיבוּתוֹ גְּבִיָּה וְעַל יְדֵי שֶׁאֲנוּ זֹכִין לְהֶאֱמִין וְלְהִתְחַזֵּק עַל יְדֵי דְבָרֵי אֵמֶת שֶׁל הַצַּדִּיקִים אֵמֶתִים שֶׁכָּבֵר טָרְחוּ וְהִתְיַגְעוּ בְּשִׁבְלֵנוּ הַרְבֵּה לְקָרֵב אוֹתֵנוּ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם, עַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין גַּם אֲנַחְנוּ לְזַכּוֹת לְהֶאֱרַת הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, שְׂיֵהִיָּה רְצוֹנֵנוּ חֵזֶק וְאַמִּיץ מְאֹד לְהַשְׁתַּוְּקֶק וְלְכַסֵּף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּרְצוֹנוֹת חֵזֶקִים וְגִעְגּוּעִים גְּדוּלִים מְאֹד וְאִז כָּל מֵה שֶׁהַרְצוֹן מִתְּגַדֵּל וּמִתְּפַשֵּׁט יוֹתֵר עַל יְדֵי זֶה אֲנוּ זֹכִין לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר כִּי עֶקֶר הַתְּחַזְקוֹת הוּא עַל יְדֵי הַרְצוֹן. כִּי הַרְצוֹן חֲפָשִׁי תְּמִיד, כִּי יֵהִיָּה אִידְּ שְׂיֵהִיָּה אֵף עַל פִּי כֵּן רְצוֹנֵנוּ וְכוֹסְפָנוּ חֵזֶק מְאֹד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְעִשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלִקְיִם מִצְוֹתָיו בְּאַמַּת, וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר עַל יְדֵי זֶה זֹכָה לְהֶאֱרַת הַרְצוֹן בְּשִׁלְמוֹת יוֹתֵר וְאִז מִתְחַזֵּק עוֹד יוֹתֵר וְכוּן לְהֵלֵן, וּבְאַמַּת לְהֶאֱרַת הַרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה, כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים, יוֹכֵל כָּל אָדָם לְזַכּוֹת בְּקַל, כִּי הַרְצוֹן חֲפָשִׁי לְעוֹלָם, רַק שֶׁצָּרִיךְ שְׂיֵהִיָּה אִישׁ חֵלִל וְלְהִתְחַזֵּק בְּזֶה מְאֹד וְזֶה תְּלוּי בְּזֶה כִּי אִין מְחַזְקִין אֶלָּא לְמַחְזְקִין כְּנִי"ל וְהִתְחַלָּה הוּא רַק בְּכַח וְזִכּוֹת הַצַּדִּיקֵי אֵמֶת שֶׁיִּגְעוּ כָּל כִּדְ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, עַד שֶׁהַמְשִׁיכוּ דַּעְתָּ כְּזֶה, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין הַכּל לְהִתְחַזֵּק וְלְזַכּוֹת לְהֶאֱרַת הַרְצוֹן וְלְהִתְחַזֵּק עַל יְדֵי זֶה בְּיוֹתֵר וְכוּן לְהֵלֵן כְּנִי"ל. וְעַל כֵּן יָפָה אָמַר מֹשֶׁה וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה הַ אֶלְקִיךָ

שואל מעמד, כי אם ליראה, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה, לגבי משה
יראה מלתא זוטרתא, הינו ועתה אחר שכבר טרחתי ויגעתי בשבילכם כל
כך כמבאר בפרשיות הקודמים, עד שזכיתי להשגה ודעת כזה אשר יראה
מלתא זוטרתא לגבי משה, על כן יש לכם גם כן יסוד חזק והתחלה טובה
שתוכלו להתחזק כל כך על ידי הארת דעתי שאני מאיר בכם, עד שתזכו
גם כן להארת הרצון וליראה גדולה הנמשך מהארת הדעת של הצדיק
האמת, עד אשר באמת גם אצלנו עכשו בנקל לנו לזכות למדרגה זו,
שתהיה היראה מלתא זוטרתא גם אצלנו על ידי שנופה להתחזק באמת.
בכם ההתחלה הקדושה של משה רבנו ושל כל הצדיקי אמת הבאים
אחריו

אות-פד

אפלו מי שנפל מאד חס ושלום, אפלו אם נפל לעברות חס ושלום, צריך
גם כן שיהיה לו יראה גדולה מהשם יתברך להתחזק את עצמו בכל נקדה
ונקדה, שיוכל למלט את נפשו מרע ולמשך את עצמו לאיזה טוב ואל יפטר
את עצמו, מאחר שכבר נפל כל כך אם כן התר לו הכל חס ושלום, חלילה
לא תהא כזאת בישראל, כי אין חשך ואין צלמות להסתיר שם כל פועלי
און. כי גם בשאול תחתיות ומתחתיו צריכין לירא את השם מאד מאד כי
בכל מקומות ממשלתו. (הלכות בכור בהמה טהורה הלכה ד אות י"ד עין
יראה אות קי"ד)

אות-פה

אמרו רבותינו זכרונם לברכה, כך הוא דרכו של היצר הרע, היום אומר
לו עשה כך וכו' שזה בחינת עברה גוררת עברה, וכתיב, הוי מושכי העון
בחבלי השוא וכו'. ובאמת לפי דרכו של היצר הרע עם אנשים כאלה
שאינם מתגברים כנגדו בנעוריהם בודאי היה אפיס תקוה חס ושלום, לרב
העולם כמו שכתוב: מפניק מנער עבדו וכו'. אבל השם יתברך חומל עלינו
בכל דור ודור וחושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח והוא שולח סיועא
מלעלא על ידי צדיקי הדור הגדולים האמתיים, שהם בחינת מרדכי והם

יוֹדְעִים הֵיטֵב מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּחִינַת וּמְרַדְכֵי יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה וְהֵם מְעוֹרְרִים אֶת יִשְׂרָאֵל לְתַשׁוּבָה, בְּבַחֲיִנַת וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זַעֲקָה גְדוֹלָה וּמְרָה. וְהֵם מוֹדִיעִים לְכָל־ל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת אֶסְתֵּר לְבַל תִּתְיָאֵשׁ עֲצָמָה מִן הַרְחָמִים וְתִבּוֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אִף עַל פִּי שֶׁהִיא רְחוּקָה כָּל כֶּךָ שֶׁלֹּא נִקְרָאת לְבּוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלֹשִׁים יוֹם, אֲשֶׁר עַל כָּל פְּנִים פְּעַם אַחַת בְּחֹדֶשׁ צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְהִקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים. אִף עַל פִּי כֵן צָרִיכִין לְהִקְשִׁי עַל דְּלִתֵי רַחֲמִים, אוֹלֵי יְחוּס אוֹלֵי יְרַחֵם. עַד שְׁאַחַר כֶּךָ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מְקַבֶּלֶת דַּעַת הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְאוֹמְרַת וּבִכֵּן אָבִיא אֶל הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא כְדָת, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, שֶׁלֹּא כְדָת שֶׁל תּוֹרָה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ בְּעֲצָמֵי שַׁעַל פִּי דָת שֶׁל תּוֹרָה בְּוֹדָאֵי אֵינְנִי רְאוּי לְבּוֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי, כִּפִּי מֵה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ חֲטָאֵי וְעוֹנוֹתַי. אִךְ אִף עַל פִּי כֵן אָבּוֹא לִפְנֵי שֶׁלֹּא כְדָת, וְכֹאֲשֶׁר אֲבַדְתִּי אֲבַדְתִּי. הֵינּוּ אִם חֵס וְשָׁלוֹם, אֵינּוּ לְרָצוֹן לִפְנֵי תִפְלֵתִי וְהִתְבּוֹדְדוֹתֵי עֵתָה מֵרַבּוּי קְלָקוּלֵי, כֹּאֲשֶׁר אֲבַדְתִּי אֲבַדְתִּי וַיַּעֲשֶׂה הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִמִּי מֵה שִׁירְצָה, אֲנִי תָמִיד אֶלְחַל וְאֶצַּעֵק לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אוֹלֵי יְרַחֵם. וְאִז מֵרַחֵם הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר אֶת שְׂרָבִיט הַזָּהָב, זֶה סוּד הַהָאָרָה וְהִתְקַרְבוֹת מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ שֶׁמְגִיעַ לַפְּעָמִים לְהֶאֱדָם הַנְּמוּךְ מְאֹד, שֶׁאִף עַל פִּי כֵן הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ שׁוֹלַח לוֹ הִתְקַרְבוֹת מֵרַחוּק בְּסוּד הַוִּשְׁטֵט שְׂרָבִיט הַזָּהָב, שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּנֶס אֲמוֹת הַרְבֵּה כְּמֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, הֵינּוּ שֶׁאֶפְלוּ הֶאֱדָם הַרְחוּק מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ כִּשְׁהוּא שׁוֹמֵעַ לַעֲצַת הַצַּדִּיק לְבַלִּי לְהִתְיָאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ, רַק אִף עַל פִּי כֵן אִיךְ שֶׁהוּא אִיךְ שֶׁהוּא הוּא מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּבִטּוֹל גְּמוּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ וּבֹא לִפְנֵי מַלְכוֹ שֶׁל עוֹלָם לְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי, אִזִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ חוֹמֵל עָלָיו וּמְאִיר עָלָיו הָאָרָה נִפְלְאָה מֵרַחוּק מְאֹד, כִּי מְאִיר עָלָיו הַדַּעַת הַעֲלִיּוֹן מְאֹד שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה עֲלָאָה דְּעֲלָאָה, עַד שִׁיזְכֶּה גַם הַרְחוּק מְאֹד לְשִׁלְמוֹת הַיִּרְאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה עִם דַּעַת, שַׁעַל יָדֵי זֶה יִתְקַרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּאֲמַת (שֵׁם) אוֹת ט״ז י״ז)

אות-פו

יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַרְבֵּה כְּשֶׁמַּעֲיִנִים בְּסַפְרֵי מוֹסֵר, שֶׁמְדַבְּרִים מַעֲצָם גְּדֹל הַפָּגָם שֶׁל הַחֲטָאִים וּמַעֲצָם מְרִירַת הָעֲנָשִׁים שֶׁל גִּיהֵנָם וְכִיּוֹצֵא וְכוּ, הֵם מִתְפַּחְדִּים מְאֹד. אֲבָל הַבַּעַל דָּבָר מִתְגַּרְה בָּהֶם וּמְפִילֵם עַל יָדֵי זֶה לַעֲצָבוֹת גְּדוֹל יוֹתֵר מִבְּתַחֲלָה, עַד שֶׁלַּפְּעָמִים נוֹפְלִים עַל יָדֵי זֶה בְּיוֹתֵר חֵס וְשָׁלוֹם, וַיֵּשׁ שְׁנוּפְלִים חֵס וְשָׁלוֹם, כָּל כֶּךָ עַד שֶׁבָּאִים לְכַפִּירוֹת גְּמוּרוֹת חֵס וְשָׁלוֹם. וְכָל זֶה מַחֲמַת שֶׁלֹּא זְכוּ לְקַבֵּל הַדַּעַת הָאֲמֵתִי מִצַּדִּיקֵי אֲמַת לְהַחֲיוֹת וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמָם וּנְדָמָה לָהֶם שֶׁכִּבֵּר נִשְׁקָעוּ בְּדַרְכֵיהֶם כָּל כֶּךָ חֵס וְשָׁלוֹם, עַד שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָהֶם לָשׁוּב עוֹד, וְעַל כֵּן כָּל מֵה שְׁרוּאִין יִרְאֵת הָעֲנָשִׁים נוֹפְלִים בְּעֵינֵי

עצמן יותר ויותר, וזה עקר בחינת מלחמת עמלק שבכל דור, כמבאר בפנים אבל השם יתברך חומל על עמו ושולח עלינו הארה נפלאה על ידי צדיקי הדור מבחינת היראה של משיח, שימשיך היראה בשכל עליון כל כך עד שתגיע היראה לטובה אפלו לגרוע שבגרועים, שאפלו הרחוק מאד מאד יהיה לו דעת אמתית להבחין האמת, שגם הוא יש לו תקווה כי רחמיו יתברך רבים מאד. ועל כן בודאי לא יפל על ידי יראת הענש אדרבא, מיראת הענש יחזק את עצמו למצא בעצמו נקודות טובות ולשמח את עצמו במה שהוא מזרע ישראל על כל פנים. ודיקא על ידי יראת הענש יבוא לשמחה גדולה, כי יראת הענש תכריחהו לקיים דברי הצדיקים אמתיים שמזהירים מאד את הגרוע שבגרועים, שיתחזק את עצמו בשמחה תמיד על פי דרכי עצותיהם הקדושות. ובודאי צריכין אנו להתירא מאד לשמע לדבריהם האמתיים ולקיים באמת, ועל כן בסוף התוכחה שהוא יראת הענש פתיב, תחת אשר לא עבדת את האלקיך בשמחה, נמצא שצריכין להתירא מאד מיראת הענש, עד אשר יתחזק על ידי זה לקיים דברי הצדיקים אמתיים שמזהירים את הגרוע שבגרועים לשמח את עצמו בנקודות טובות שמוצא בו עדין ולעבד את השם בשמחה (שם אות י"ז כ)

אות-פז

צריכין לידע שכל מה שכתוב בספר "ראשית חכמה" ושאר ספרי קדש עניני קדשה וטהרה גדולה ועצם הפגם והענש של כל חטא ופגם אפלו כל שהוא, אין הפונה בכל זה בכדי לרחק את האדם מעבודתו יתברך ולהחליש דעתו ביותר חס ושלום, רק פונתם הטובה הוא רק לקרב ולהזהיר את ישראל, שיהיו קדושים וטהורים ויתרחקו אפלו מפגם כל שהוא, כי בודאי כך ראוי להם לפי עצם קדשתם משרשם, אבל אף על פי כן אפלו מי שפגם כמו שפגם רחמנא לצלן, בודאי צריך לקיים מאמר הפתוב אל תרשע הרבה, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, מי שאכל שום וריחו נודף יחזר ויאכל שום ויהי ריחו נודף יותר. ובודאי צריך האדם להחיות ולחזק את עצמו בכל עת תמיד יהיה איך שיהיה, כי צריכין לזהר שלא לקבל היראה והמוסר לרעה חס ושלום, להתרחק על ידי זה ביותר רק שיהיה בבחינת יראת השם לחיים דיקא, דהינו לקרב את עצמו להשם יתברך על ידי היראה והמוסר ולא להתרחק חס ושלום, רק אדרבא, מעצם היראה יחזק את עצמו לקיים דברי רבותינו זכרונם לברכה, שהזהירונו להאמין בחסדו וטובו יתברך שאינו נפסק לעולם, ולחזק את עצמו בכל עת להתחיל מחדש בעבודת השם (שם אות כ"ח)

אות-פח

בְּזֶה שְׁאֵנוּ רוֹאִין שְׁצוֹתָהּ הַתּוֹרָה עַל עֶבֶד עֲבָרִי, אִם בְּגִפּוֹ יָבֵא בְּגִפּוֹ יֵצֵא, בְּזֶה אֵנוּ רוֹאִים רַחֲמָנוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִיךָ שֶׁהוּא חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נְדָח, כִּי הֵלֵא אֶפְלוֹ הָעֶבֶד שֶׁיִּרְדַּ לְמַדְרָגָה פְּחוּתָה כָּל כָּךְ, עַד שֶׁהִתִּירָה הַתּוֹרָה לָרֵבּוּ לְמָסֹר לוֹ שֶׁפָּחָה כְּנֻעָנִית שֶׁהוּא עוֹוֹן חֲמוּר מְאֹד, אִם כֵּן הִיָּה אֲפָשֶׁר לוֹמַר שֶׁהוּא כָּבֵר הַפְּקָר גָּמוּר וְאִין לוֹ שׁוּם תִּקּוּה עוֹד. וּבִאֲמַת לֹא כֵן הוּא כִּי אֵנוּ רוֹאִים שְׁגָם בְּהָעֶבֶד יֵשׁ כַּמָּה דִּינִים וְאִזְהָרוֹת, שֶׁהִזְהִירָה הַתּוֹרָה לְרַחֵם עָלָיו הַרְבֵּה וְשָׁלָא לְהַפְקִירוֹ לְגַמְרֵי חֵס וְשָׁלוֹם, וְזֶה אֵנוּ רוֹאִים גַּם בַּמָּה שֶׁהִזְהִירָה הַתּוֹרָה אִם בְּגִפּוֹ יָבֵא וְכוּ, הִיָּנוּ שְׁאִם אִין לוֹ אִשָּׁה בֵּת יִשְׂרָאֵל אֲסוּר לָרֵבּוּ לְמָסֹר לוֹ שֶׁפָּחָה לְאִשָּׁה בְּכַדִּי שְׁלֹא יֵאבֵד לְגַמְרֵי, חֵס וְשָׁלוֹם. כִּי אִם יֵשׁ לוֹ כָּבֵר קֶשֶׁר וְחֲבוּר בְּאִשָּׁה יִרְאֵת הַשֵּׁם מִבֵּית יִשְׂרָאֵל, אִזִּי אֵף עַל פִּי שֶׁמִּשְׁפָּלוֹת מְדַרְגָתוֹ שֶׁיִּרְדַּ לְמַדְרָגַת עֶבֶד הִתֵּר לוֹ לְשֵׂא שֶׁפָּחָה אֵף עַל פִּי כֵן יֵשׁ לוֹ תִקּוּה. אֲבָל אִם לֹא נִתְחַבֵּר עֲדִין בְּבֵית יִשְׂרָאֵל, אִזִּי אִם הִיָּה נוֹשֵׂא שֶׁפָּחָה שֶׁהוּא הַהֶפֶךְ מִמֶּשׁ הִיָּה נֶאֱבָד לְגַמְרֵי, עַל כֵּן אֲסָרָה הַתּוֹרָה לְמָסֹר לוֹ שֶׁפָּחָה אֵף עַל פִּי שֶׁנִּפְלַ לְעִבְדוּת. כִּי אֶפְלוֹ עַל הַנוֹפֵל לְעִבְדוּת גָּמוּר שֶׁהוּא תִקּוּף זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ בְּחִינַת עֲמֶלֶק אֵף עַל פִּי כֵן גַּם לְשֵׁם מְגִיעִין רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְחוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְבַל יִהְיֶה נְדָחָה לְגַמְרֵי חֵס וְשָׁלוֹם (שָׁם אֹת כ"ו)

אות-פט

צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַלִּי לִיָּאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ בְּשׁוּם אִפּוֹ, רַק לִידַע תְּמִיד, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְעֲדִין הַשֵּׁם עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ וְכוּ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה עַד שֶׁיִּגִיעַ לְהָאֲרֵת הַרְצוֹן, שֶׁדִּיקָא בַּעַת הָאֲכִילָה יִגִיעַ עָלָיו רְצוֹן וְהַשְׁתַּוְקוּת חִזְק וְנִמְרָץ מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ הַהֶפֶךְ מִמֶּשׁ מִהַנְּפִילוֹת שֶׁל רַב הָעוֹלָם שֶׁרַב הַנְּפִילוֹת הֵם עַל יְדֵי הָאֲכִילָה, הִיָּנוּ שְׁנוֹפְלִים בְּדַעְתָּם מְאֹד מִחֻמַּת הָאֲכִילָה שֶׁלָּהֶם שְׂאִינָה בְּקִדְשָׁה כְּרֵאוּי. וּבִאֲמַת אֵף עַל פִּי שֶׁבּוֹדָאֵי צָרִיךְ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְקַדֵּשׁ אֲכִילָתוֹ בְּשָׁלְמוֹת, אֵף עַל פִּי כֵן אֲסוּר לוֹ לִפְל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר רַק אֲדַרְבֵּה, צָרִיכִין לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל פַּעַם וּבְפָרְט בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה שֶׁאֲסוּר לְהִיּוֹת אִזִּי אִישׁ עֹצֵל רַק לְהִיּוֹת אִישׁ חֵיל, הִיָּנוּ כִּי לֹא דִי שֶׁאֲסוּר לִפְל בְּדַעְתּוֹ עַל יְדֵי אֲכִילָתוֹ,

אֲדַרְבֶּה, צְרִיכִין לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁאֲכִילַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יִקְרָה מְאֹד מְאֹד
שֶׁאֲכִילְתוּ עַל פִּי הַתּוֹרָה עַל כָּל פְּנִים שְׂאִינוּ אוֹכֵל דְּבַר הָאֲסוּר חֵס וְשָׁלוֹם,
רַק הַכֹּל עַל פִּי הַתּוֹרָה. וְגַם מִבְּרֹךְ עַל כָּל דְּבַר תַּחֲלָה וְסוֹף, וְעַל יְדֵי זֶה כָּל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְבַרֵר בְּרוּרִים הַרְבֵּה בְּאֲכִילְתוֹ וַיֵּשׁ לוֹ לֶאֱכֹל בְּשִׂמְחָה
וּבְהִתְנַחֲזוּת גְּדוֹל בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְלִידַע כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְהֵשֵׁם עִמּוֹ
וְכוּ כַּנִּ"ל. עַד שֶׁיִּזְכֶּה בְּשַׁעַת אֲכִילְתוֹ דִּיקָא לְהָאֵרַת הַרְצוֹן, שֶׁיִּשְׁתַּוְּקֶה אֶז
דִּיקָא לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרְצוֹן מִפְּלֶג מְאֹד שֶׁזֶה עֶקֶר קִדְשֵׁת אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל. כִּי
עַל יְדֵי זֶה הוּא תַּכְלִית שְׁלֵמוֹת הַבְּרוּר שֶׁל כָּל הַנִּיצוּצוֹת שֶׁבְּמֵאֲכָל וְעוֹלָם
עַל יְדֵי זֶה לְשִׁרְשֵׁם הָעֲלִיוֹן בְּשְׁלֵמוֹת כְּמִבְּאֵר בְּפְנִים (הַלְכוֹת חֻלָּה הַלְכָה ד
אוֹת

אוֹת-צ

אִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַפֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה, וְכֹל מֶה שֶׁפֻּעַל וְעָשָׂה אָדָם
אֵיזָה טוֹב לְשֵׁם שְׁמַיִם בְּשִׁבִיל הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן, לֹא יֵאבֹד
שׁוּם דְּבַר לְעֵתִיד אֶפְלוּ אִם עָבַר חֵס וְשָׁלוֹם, כִּמְהָ פְּעֻמִּים עַל כָּל הַתּוֹרָה כִּי
אֵף עַל פִּי שְׂמִבְּאֵר בְּסִפְרֵי קִדְשׁ, שְׂמִי שֶׁהוּא רָשַׁע הוּא מוֹסִיף כַּח בְּקִלְפָּה
עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים, יֵשׁ בְּזֶה דְּבָרִים בְּגוֹ אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְבַאֲרֵם כָּל כֹּף
בְּפֶרֶט בְּכַתֵּב, אֵךְ הַכֹּל שְׂכָל מִי שֶׁרוֹצֶה לְחַוֵּס עַל עֲצוּמוֹ, שֶׁלֹּא יֵאבֹד אֶת
עוֹלְמוֹ לְגַמְרֵי וּמִתְגַּעְגַּע לְשׁוּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אֵזִי אֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ זֹכֶה
לְשׁוּב כְּרָאוּי לוֹ אֵף עַל פִּי כֹן כָּל מֶה שֶׁיַּעֲשֶׂה אֵיזָה דְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה יִהְיֶה אֵיךְ
שֶׁיִּהְיֶה בְּוֹדָאִי לֹא יִהְיֶה נֶאֱבָד שׁוּם דְּבַר, אֶפְלוּ אִם לֹא יִזְכֶּה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
בְּאֵמֶת חֵס וְשָׁלוֹם, מִכָּל שְׂכָן שֶׁעַל פִּי הָרַב כְּשִׁיחֶה חֲזַק בְּדַעְתּוֹ וַיִּרְגֵּל עֲצוּמוֹ
מֵעַט מֵעַט בְּתוֹךְ דְּרָכֵי הַקְדְּשָׁה, אֵזִי סוֹף כָּל סוֹף יִזְכֶּה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אִין שׁוּם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כְּמִבְּאֵר כְּבָר כִּמְהָ
פְּעֻמִּים. (הַלְכוֹת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת הַלְכָה ג אוֹת ב)

אוֹת-צא

כְּשֶׁהָאָדָם הוּא בְּמִצַּר גְּדוֹל וְהַתְּאוּוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא מִתְגַּבְּרִים עָלָיו מְאֹד,
עַד שֶׁאִין לוֹ דְרָךְ לְנִטּוֹת יָמִין וּשְׂמָאל, בְּבַחֲנִית כָּל רוֹדְפֶיהָ הַשִּׁיגוּהָ בֵּין

הַמְצָרִים, עַד שֶׁנִּדְמָה שְׁאֵפֶס תִּקְוָה חֵס וְשָׁלוֹם, וְהוּא בְּעֵצָם דְּחָקוֹ וּמְצָרֵי
נִפְשׁוֹ פּוֹנֶה לְהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ וְצוֹעֵק עָלָיו יִתְבָּרָךְ מִן הַמְצָר, בְּבַחֲיִנַת מִן הַמְצָר
קָרָאתִי יְהוָה, אָף עַל פִּי שְׁמָה שְׁפוֹנָה עֲצָמוֹ לְהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ הוּא רַק כְּחוֹט
הַשְּׁעָרָה, אָף עַל פִּי כֵן הוּא יָקָר בְּעֵינֵי הַשָּׁם יִתְבָּרָךְ וְנַעֲשֶׂה מִמְצָר צָמֵר שֶׁהֵם
בְּחִינַת שְׁעָרוֹת דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא, הֵינּוּ שְׁנַתְעוֹרְרִין וְנִמְשָׁכִין עָלָיו כָּל הַשְּׁלֵשׁ
עֲשָׂרָה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁהֵם תְּלִיסָר תְּקוּנֵי דִיקְנָא קְדִישָׁא, שְׁשָׁם כָּלוּ
רַחֲמִים וְטוֹב וְשָׁם נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה וְזִכּוֹת כִּידוּעַ, וְזֶה בְּחִינַת מַה
שֶׁמִּבְּאֵר בְּכּוֹנוֹת, מִן הַמְצָר קָרָאתִי יְהוָה, מְצָר אוֹתִיּוֹת צָמֵר, בְּחִינַת תְּקוּנֵי
דִיקְנָא וְכוּ, הֵינּוּ כְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת חוֹט שֶׁל צָמֵר בְּיוֹם כְּפוּר שֶׁהִיא מְלַבֵּין
הָעוֹנוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, בְּבַחֲיִנַת אִם יֵאָדְמוּ כְּתוּלַע כְּצָמֵר יִהְיוּ, כִּי עֵקֶר
סְלִיחַת עוֹנוֹת בְּיוֹם כְּפוּרִים נִמְשָׁךְ עַל יְדֵי בְּחִינַת זֹאת עַל יְדֵי שְׁהֵשִׁים
יִתְבָּרָךְ מוֹצֵא בְּיִשְׂרָאֵל אֶפְלוּ בְּחוֹטָאִים רַחֲמָנָא לְצִלוֹ, כְּמָה וְכְמָה שְׁעָרוֹת
טוֹבוֹת, הֵינּוּ מַה שֶׁמִּנְתַּקִּין עֲצָמָם כְּמָה פְּעָמִים מִן הָרַע אֶל הַטוֹב כְּחוֹט
הַשְּׁעָרָה עַל כָּל פָּנִים שְׁגָם זֶה יָקָר מְאֹד אֲצִלוּ יִתְבָּרָךְ, עַד שֶׁעַל יְדֵי זֶה
מְאִירִין הַשְּׁעָרוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּחִינַת תְּקוּנֵי דִיקְנָא בְּחִינַת צָמֵר
שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְחִילַת כָּל הָעוֹנוֹת כְּנִ"ל [וְנַעֲנוּ יִרְאֶה וְעִבּוּדָה אוֹת פִּי"ט] (הַלְכוֹת
רֵאשִׁית הַגִּז הַלְכָה ג אוֹת ב)

אות-צב

מִיכָאֵל כְּהֵנָּא רַבָּא מְלַמֵּד תְּמִיד זְכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, וְכָל הַזְּכוּיֹת שֶׁמוֹצְאִין
בְּיִשְׂרָאֵל הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת שְׁעָרוֹת הַנִּ"ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְמַצֵּא זְכוֹת
אֶפְלוּ בְּגָרוּעַ שְׁבִגְרוּעִים, כִּי בְּכֻלָּם נִמְצְאוּ כְּמָה שְׁעָרוֹת טוֹבוֹת מַה
שֶׁמִּמְשִׁיכִין עֲצָמָם כְּמָה פְּעָמִים מִרַע לְטוֹב כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה. וְעַל יְדֵי מְצוֹת
נְתִינַת רֵאשִׁית הַגִּז אֶל הַכֹּהֵן עַל יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת הַצָּמֵר בְּשִׁרְשׁוֹ שֶׁהוּא
בְּחִינַת שְׁעָרוֹת עֲלִיוֹנוֹת הַנִּ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין חֲסָדִים עַל יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי
הַשְּׁעָרוֹת טוֹבוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בָּהֶם כְּנִ"ל (שָׁם אוֹת ג)

אות-צג

כָּל הַתּוֹכָחוֹת שֶׁהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ מוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל וְכָל הַבְּזוּיוֹנוֹת שֶׁמִּבְּזָה אוֹתָם לַפְּעָמִים בְּדָרֶךְ בְּזִיוֹן הַכֹּל לְטוֹבָה גְּדוֹלָה, כְּדִי לְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוֹת וְחֶסֶד כְּדִי שִׁישׁוּבוּ אֵלָיו בְּאַמֶּת. כִּי לַפְּעָמִים כְּשִׁישְׂרָאֵל מְקַלְקֵלִין מַעֲשֵׂיהֶם מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁכִּמְעַט אֵין נֶכֶר מְעַט הַטוֹב שֶׁבָּהֶם מַעֲצָם רַבּוּי הַפְּשָׁעִים וְהַקְּלוּלִים רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ לְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוֹת עַל יְדֵי מְעַט הַטוֹב שֶׁבָּהֶם יִתְעוֹרְרוּ הַמְּקַטְרְגִים, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וַיִּמְצְאוּ כְּנֶגֶד זֶה אֲלָפִים פְּעָמִים לְהַפְּיֵךְ חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ חִפְץ חֶסֶד הוּא וְאֵף עַל פִּי כֵן הוּא רוֹצֶה בְּעַמּוֹ וְחִפְץ לְהַטּוֹת עִמָּהֶם כְּלִפֵּי חֶסֶד, אֲזִי בְּטוֹבוֹ וְחֻכְמָתוֹ הַנִּפְלְאָה הוּא בְּעַצְמוֹ מִבְּזָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתַכְלִית הַבְּזִיוֹן, עַד שֶׁאוֹמֵר עֲלֵיהֶם שֶׁכֶּבֶר הֵם אֲצֻלוֹ חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ כָּל הָאֲמוֹת מֵאַחַר שֶׁכֶּבֶר קִלְקְלוּ כָּל כָּף. וְתַכְף שֶׁהֵשִׁים יִתְבָּרָךְ מֵהַפֶּךְ הַדָּבָר וְאוֹמֵר עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם כְּמוֹ הָאֲמוֹת מִמָּשׁ, אֲזִי תַכְף נִתְגַּלֶּה וְנִתְרָאָה עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא אֲמַתַּת הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁבָּהֶם כִּי בּוֹדָאֵי בְּתַחֲלָה לֹא הָיָה נֶחֱשֵׁב הַטוֹב שֶׁבָּהֶם כְּלָל עַד שֶׁכִּמְעַט לֹא הָיָה נִרְאָה כְּלָל, כִּי בּוֹדָאֵי לְפִי קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל בְּשִׂרְשָׁם אֲזִי אֲפִלוֹ אִם אֵין פּוֹגְמִין כָּל יָמָיו רַק כְּחוּט הַשְּׁעָרָה אַחַת הוּא גַם כֵּן פְּגָם גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם רְחוּקִים לְגַמְרֵי מַעֲוֹן וּמְכַל מִיַּנִּי פְּגָמִים, מְכַל שְׁכּוֹן כְּשִׁפּוּגִים חֶסֶד וְשָׁלוֹם, יוֹתֵר מְחוּט הַשְּׁעָרָה, מְכַל שְׁכּוֹן כְּשִׁהֲפָגְמִים וְהַחֲטָאִים מְרַבִּים מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן, עַד שֶׁמְעַט הַטוֹב אֵינוֹ נֶכֶר כְּלָל, בְּפֶרֶט כִּי גַם מְעַט הַטוֹב עֲצֻמוֹ מְעַרְבַּב בְּפִסְלֵת הַרְבֵּה, אֲזִי בּוֹדָאֵי כְּשִׁירְצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ לְהַסְתַּכֵּל עַל עַצֶּם רַבּוּי הַפְּגָמִים שֶׁלָּהֶם לְפִי קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל כְּפִי מַה שֶׁרְאוּי לָהֶם לְהִיּוֹת אֲזִי בּוֹדָאֵי כִּמְעַט אֶפְסֵי תִקְוָה חֶסֶד וְשָׁלוֹם. אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ רַב חֶסֶד וְאַמֶּת וְחִפְץ בְּקִיּוּם הָעוֹלָם וְרַק הוּא יָדַע יִצְרָנוֹ וְהֵיכֵן הָאָדָם כְּבוֹשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ, עַל כֵּן בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים הוּא בְּעַצְמוֹ מֵהַפֶּךְ הַדָּבָר לְטוֹבוֹת יִשְׂרָאֵל וּמִתְחִיל לְהַשׁוֹת אוֹתָם לְכָל הָאֲמוֹת, בְּבַחֲיַנַּת הַלֵּא כְּבִנֵי כּוֹשִׁיִם אֲתָם לִי וְכוּ, וְתַכְף כְּשִׁמְדָמָה וּמִשׁוּה אוֹתָם לְשָׂאֵר הָאֲמוֹת, בּוֹדָאֵי הַכֹּל יוֹדוּ וַיֵּאמְרוּ בְּפֶה מְלֵא, שְׁעֵדִין יֵשׁ חֲלוּק רַב וְנִפְלֵא כְּרַחוּק מְזַרְח מִמַּעַרְב בֵּין הַגְּרוּעַ שֶׁבִישְׂרָאֵל לְבֵין הָעֶכּוּ"ם, כִּי כְּנֶגֶד הָעֶכּוּ"ם נִמְצָא תְּמִיד בִּישְׂרָאֵל כְּמָה שְׁעָרוֹת וּנְקִדוֹת טוֹבוֹת לְאֲלָפִים וְלִרְבֻבוֹת, כִּי אֲפִלוֹ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מְצוּוֹת כְּרָמוֹן כְּמֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֻנָם לְבִרְכָה נִמְצָא שְׁדִיקָא עַל יְדֵי שִׁמְדָמָה יִשְׂרָאֵל לְעֶכּוּ"ם וְלִבְנֵי כּוֹשִׁיִם עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְגַּלֶּה וּמֵאִיר לְעֵין כָּל הַזְּכוֹת וְהַטּוֹב שֶׁבָּהֶם, כִּי כְּנֶגֶד הָעֶכּוּ"ם בּוֹדָאֵי עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל כְּלָם צְדִיקִים, כִּי כְּלָנוּ מִנִּיחִין טְלִית וְתַפְלִין בְּכָל יוֹם וּמִתְעַנִּין בְּיוֹם כְּפוּרִים וְכוּ. וְעַל כֵּן אַחַר שֶׁאֵמֵר הַנְּבִיא, הֵלֵא כְּבִנֵי כּוֹשִׁיִם וְכוּ, חוּזֵר וּמְסִיִם תּוֹךְ כְּדִי דְבוּר לְטוֹבָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שֵׁם, אֶפְסֵי כִי לֹא הִשְׁמַד אֲשִׁמִּיד וְכוּ בְּיוֹם הַהוּא אֶקִּים אֶת סִפְת דְּוֹד הַנוֹפְלֵת וְכוּ, כִּי דִיקָא עַל יְדֵי שִׁמְדָמָה הַדָּבָר וּמִדָּמָה יִשְׂרָאֵל לְעֶכּוּ"ם חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְגַּלֶּה וְנִתְרָאָה כְּמָה וְכְמָה נְקִדוֹת טוֹבוֹת שִׁישׁ בָּהֶם כְּנֶגֶד הָעֶכּוּ"ם וְעַל יְדֵי זֶה יְבוֹא מְשִׁיחַ וְיִקִּים אֶת סִפְת דְּוֹד הַנוֹפְלֵת, כִּי מְשִׁיחַ הוּא מִבְּחִינַת עֵתִיק, בְּחִינַת וְעַד עֵתִיק יוֹמִין מְטָא וְהוּא יוֹדַע לְלַמֵּד זְכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, לְמַצָּא כָּל הַשְּׁעָרוֹת טוֹבוֹת שֶׁבִישְׂרָאֵל שֶׁזֶה בְּחִינַת הַחֶסֶד הָרַב שֶׁל בְּחִינַת עֵתִיק, וְזֶה גַם כֵּן בְּחִינַת קְרָא שְׁמוֹ לֹא עִמִּי כִי אֲתָם לֹא עִמִּי וְכוּ, וְתַכְף חוּזֵר וְאוֹמֵר וְהָיָה בְּמִקוֹם אֲשֶׁר יֵאמֵר לָהֶם לֹא עִמִּי אֲתָם יֵאמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל חִי, הֵינּוּ כְּנִ"ל,

כִּי דִיקָא עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה עֲצָם מַעֲלָתָם וְתַפְאֲרָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד הָעַמִּים
(שם אות ד ה)

אות-צד

לְפַעֲמִים נוֹפֵל הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ כֹּל כֶּדֶד עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ
בְּשׁוּם דְּבָר כְּאֵלוֹ אֵין בּוֹ שׁוּם טוֹב כָּלֵל, אֲזִי צָרִיךְ גַּם כֵּן לְהַפְדֵּי הַדְּבָר
וְלְהַתְחִיל מִצַּד הַשְּׂנִי כְּנִי"ל וְלַחֲשֵׁב בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ, אִם כֵּן כְּפִי דַעְתִּי אֲנִי כְּלִי רַע
לְגַמְרֵי וְאֵין בִּי שׁוּם טוֹב כָּלֵל, וְאֲזִי דִיקָא מִתְחִיל לְהַרְגִישׁ בְּעַצְמוֹ הַנְּקֻדּוֹת
טוֹבוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בּוֹ עֲדִין, כִּי כְּנֶגֶד הַגְּרוּעַ וְהָרַע לְגַמְרֵי בּוֹדָאֵי יִמָּצֵא בְּעַצְמוֹ
גַּם בְּעַצֵּם גְּרִיעוּתוֹ כַּמָּה וְכַמָּה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְעַל יְדֵי זֶה יַחֲיֶה אֶת עַצְמוֹ.
וְכֵן הוּא גַּם כֵּן לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ, כִּי צָרִיךְ לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת וְלִמְצֵא הַטוֹב
שֶׁיֵּשׁ בְּחֲבֵרוֹ, בְּחִינַת וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע, כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים (שם אות ו, עֵין
שְׁלוֹם אות כ"ו)

אות-צה

בְּתַחֲלָה הַיֵּצֵר הָרַע מַחֲטִיא אֶת הָאָדָם עַל יְדֵי שְׁקֵרוֹ שֶׁמְטַעֵה אוֹתוֹ בְּכַמָּה
מִינֵי הַטְּעָאוֹת, וְאַחַר כֶּדֶד כְּשֶׁבֵּא עַל דַּעְתּוֹ לְשׁוֹב, הוּא מַחֲלִישׁ דַּעְתּוֹ וּמְכַנִּיס
בְּלִבּוֹ, שֶׁכֶּבֶד נִסְתַּלַּק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִמֶּנּוּ וְהוּא רְחוּק כֹּל כֶּדֶד עַד שֶׁכֶּבֶד אֵי
אֶפְשָׁר לוֹ לְשׁוֹב. וּבְאֻמַּת הוּא לְהַפְדֵּי, כִּי מְלַכּוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה אֶפְלוֹ בְּעֶשֶׂר
כְּתָרִין דְּמִסְאָבוּתָא רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, וְכִמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: הַשׁוֹכֵן אִתְּם בְּתוֹךְ
טְמֵאוֹתֵם, וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה, אֶפְלוֹ כְּשֶׁהֵם טְמֵאִים שְׂכִינָה
בִּינֵיהֶם, וְזֶה עֵקֶר דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה בְּאַרְבָּעִים יוֹם הָאֲחֵרוֹנִים
מֵאֵלּוּל עַד יוֹם כְּפִוּרִים, שֶׁהָעֵקֶר הוּא לִידַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲדִין עִם כֹּל אֲחָד
וְאֲחָד אֶפְלוֹ עִם הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים, בְּבַחֲיִנַת וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ. וְכֹל זֶמַן
שֶׁהָאָדָם חוֹזֵר זֹאת בְּדַעְתּוֹ וּמְכַנִּיס זֹאת בְּלִבּוֹ בְּאֻמַּת שְׂזָה בְּחִינַת הָאֲזִהָרָה
וְיַדְעַת הַיּוֹם וְכוּ, כִּי הֵ הוּא הָאֱלֹקִים בְּשִׁמְיֵם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, הֵינּוּ
בְּחִינַת אִם אֶסֶק שְׁמִים שֵׁם אֲתָה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ, אֲזִי בּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ
תְּקוּהָ גְדוּלָה, כִּי כֹל יְמֵי חַיָּיו לְזָכוֹת לְדָרְךְ הַתְּשׁוּבָה בְּאֻמַּת כִּי זֶה עֵקֶר דְּרָךְ
הַתְּשׁוּבָה בְּחֵדָשׁ אֵלּוּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בֵּינֵם דְּרָךְ וְכוּ, שְׂזָה סוּד כְּנִינַת

אָלול כַּמּוֹבָא בְּפִנּוֹת וְהַפְּנִינָה הַפְּשׁוּטָה שְׂיֻצָא מְזָה לְכָל בְּנֵי אָדָם הַפְּשׁוּטִים
הוּא לִידַע, שְׂאֵפְלוּ בְּתוֹךְ מְצוּלוֹת יָם הַשׁוֹטְפִים מְאֹד עַל הָאָדָם כְּהַמּוֹן גְּלִי
הַיָּם מִמֶּשׁ, בְּבַחֲיִנַת: וְתִשְׁלִיכֵנִי מִצּוּלָה בְּלִבְבַּי יָמִים, אַף עַל פִּי כֹן גַּם שֶׁם יֵשׁ
דָּרָךְ וְנִתִּיב תְּמִיד לְשׁוּב אֱלֹו יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי בְּחִינַת אִם אֶסֶק שְׂמִים שֶׁם
אֶתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ, שְׂזָה סוּד פּוֹנֵת אָלול בְּחִינַת הַדָּרָךְ הַנִּיִּל, שְׂכָל
אָדָם יְכוּל לְזַכּוֹת אֱלֹו תְּמִיד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא בְּפֶרֶט בְּאָלול, אִם יֶאֱמִין
בְּזָה בְּאֶמֶת וּבְפִשְׁטוּת (הַלְכוֹת עֵדוּת הַלְכָה הַ אֹת ט)

אות-צו

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, וְאַעֲיִדָה לִי עֵדִים נְאֻמָּנִים אֶת אוֹרְיָה וְאֶת
זְכַרְיָה, אוֹרְיָה סִימָן לְזְכַרְיָה, כִּי כְּמוֹ שְׁנֵתְקִימָה נְבוֹאֵת אוֹרְיָה שֶׁהִתְנַבֵּא עַל
הַחֲרָבָן, כֹּן תִּתְקִים נְבוֹאֵת זְכַרְיָה שֶׁהִתְנַבֵּא עַל הַגְּאֻלָּה וְעַל בְּנִין בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ. וְזֶה הָעֵנִין הוּא בְּכָלֵל, וּבְפֶרֶט גַּם כֹּן לְעֵנִין גְּאֻלַּת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל וְתִקּוּן מַעֲשָׂיו, שְׂזָה בְּחִינַת בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּפֶרֶט, כִּי בְּטַבֵּעַ
הָאָדָם לְהֶאֱמִין בְּהַקְלָקוּל, הֵינּוּ שְׂמֵאֲמִין שְׂעַל יְדֵי מַעֲשָׂיו שְׂאִינָם הַגּוֹנִים
קְלָקֵל וּפְגָם הַרְבֵּה שְׂזָה בְּחִינַת חֲרָבָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל עַל יְדֵי זֶה נִחְלָשׁ
דַּעְתּוֹ מְאֹד עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׂכָבֵר אֲבָדָה תִּקְוָתוֹ וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְשׁוּב וּלְתִקּוּן
מַעֲשָׂיו עוֹד, וְזֶה רַק מַעֲשֵׂי בַעַל דְּבַר כִּי עַל יְדֵי זֶה הוּא פּוֹגֵם בְּכָל פְּעַם בְּיוֹתֵר
חַס וְשָׁלוֹם. וּבְאֶמֶת צָרִיכִין לִידַע וּלְהֶאֱמִין, כִּי כְּמוֹ שְׂיִכּוֹלִין לְקַלְקֵל כְּמוֹ כֹן
יְכוֹלִין לְתַקּוּן גַּם כֹּן וּלְהִיטִיב מַעֲשָׂיו וּלְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה, עַד שְׂיִתְתַּקּוּן
כָּל מָה שְׂפָגָם. וְאַדְרָבָּא, מִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה וְצָרִיכִין אֲנוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל פְּעַם
בְּבִטְחוֹן חֲזָק בְּרַב חֲסָדִיו וְרַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ כִּי סוּף כָּל סוּף בְּוֹדָאֵי נְזָכָה לְשׁוּב
אֵל הַשֵּׁם בְּאֶמֶת וְיִבְנֶה הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁהִבְטִיחְנוּ עַל יְדֵי כְּפָה נְבִיאִים
וְצַדִּיקִים, כְּמַבְאָר בְּפִנִּים (שֵׁם אֹת יֵא)

אות-צז

הַתּוֹרָה נִקְרָאת עֵדוּת בְּחִינַת שְׂנֵי לוחוֹת הָעֵדוּת, שְׂנֵי דִיקָא כִּי צָרִיכִין שְׂנֵי
עֵדִים שֶׁהֵם כְּנֻגָד שְׂנֵי הַבְּחִינּוֹת הַנִּיִּל בְּאֹת צ"ה, הֵינּוּ בְּחִינַת נִקְדָּה
הַעֲלִיּוֹנָה וְנִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה בְּחִינַת שְׂמִים וְאַרְצָה, לְהוֹדִיעַ כִּי מְלָכוּתוֹ בְּכָל

מְשַׁלָּה בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, בְּחִינַת אֵם אֲסֵק שְׁמַיִם שָׁם אֶתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל וְכוּ, שְׁזָה עֵקֶר דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה שֶׁנִּגְמַר בְּיוֹם כְּפוּרִים כְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת וְאַעִידָה בָּם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְעַל כֵּן נִתְּנוּ שְׁנֵי לוּחוֹת הַעֲדוֹת בְּיוֹם כְּפוּרִים דִּיקָא, כִּי הַתּוֹרָה בְּחִינַת שְׁנֵי לוּחוֹת הַעֲדוֹת הֵם עֲדִים נְאֻמָּנִים, שְׁמֻזְכָּרִין וּמְזֻרְזִין אֶת הָאָדָם בְּכָל פַּעַם לְבַל יִתְיַאֵשׁ עַצְמוֹ מִן הַרְחָמִים, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה נִתְּנוּ לוּחוֹת הַעֲדוֹת בְּיוֹם כְּפוּרִים שֶׁהוּא עֵת רְצוֹן יוֹם מְחִילָה וְסְלִיחָה יוֹם שֶׁנִּגְמַר בּוֹ הַדְּרָךְ לַתְּשׁוּבָה כְּנִ"ל, לְהַעֲדִיד לְיִשְׂרָאֵל אֲמַתַּת טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לוּחוֹת הַעֲדוֹת נִתְּנוּ בְּיוֹם כְּפוּרִים עַל יְסוּד זֶה שְׁכּוֹלֵל שְׁנֵי הַנְּקֻדּוֹת הַנִּ"ל. הֵינּוּ שְׂאָף עַל פִּי שְׁבוּדָאֵי צָרִיכִין לְהִזָּהֵר בְּנַפְשׁוֹ וּלְשַׁמֵּר אֶת הַתּוֹרָה מְאֹד וְשֵׁלָא לִפְגָּם אֶפְלוּ פְּגָם כָּל שֶׁהוּא, כִּי בַתְּנוּעָה קִלְה פּוּגָם וּמְקַלְקֵל מְאֹד כְּשֶׁנוּטָה מִדְּרָךְ הַתּוֹרָה חֵס וְשָׁלוֹם, וְאַדְרָבָא, צָרִיךְ הָאָדָם לְהִיטִיב מַעֲשָׂיו בְּכָל פַּעַם וְלַעֲלוֹת בְּכָל פַּעַם מִמְּדֻרְגָה לְמְדֻרְגָה עֲלִיוֹנָה בְּיִתְרָה, בְּבְחִינַת אֵם אֲסֵק שְׁמַיִם שָׁם אֶתָּה בְּחִינַת נְקֻדָּה הַעֲלִיוֹנָה. אָף עַל פִּי כֵן כְּמוֹ שֶׁצָּרִיכִין לְהֵאֱמִין בְּזֶה, שְׂאֵם עוֹבְרִין עַל דְּבָרֵי תּוֹרָה פּוּגְמִין וּמְקַלְקְלִין מְאֹד וְגוֹרְמִין חֲרָבָן גְּדוֹל בְּכָל הַעוֹלָמוֹת חֵס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ כֵן צָרִיכִין לְהֵאֱמִין גַּם כֵּן לְהַפְּדָה, שֵׁישׁ בְּכַח הָאָדָם לְתַקּוֹן כָּל מָה שֶׁפָּגַם, כִּי עֲדִין הַשֵּׁם עִמּוֹ וְאַצְלוּ בְּבְחִינַת וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ, בְּחִינַת נְקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, כִּי יִמִּינוּ יִתְבָּרַךְ פְּשׁוּטָה תְּמִיד לְעֲזָרְנוּ לְשׁוֹב וּלְקָרְבָנוּ אֱלִינוּ יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי הַדְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה שֶׁנִּגְמַר בְּיוֹם כְּפוּרִים, שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ כּוֹלֵל שְׁנֵי הַנְּקֻדּוֹת הַנִּ"ל, שְׁזָה עֵקֶר דְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה, רַק אָנוּ צָרִיכִין לְשִׁים לְבִנּוּ לְזֶה וּלְהֵאֱמִין בְּזֶה בְּכָל עֵת, וְזֶה בְּחִינַת עֲדוּת הַ נְאֻמָּנָה מְחַכֵּמֶת פְּתִי כִּי בְּאֲמַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא רוּצָה לְהַחֲכִים אֶפְלוּ אֶת הַפְּתִי, הֵינּוּ אֶפְלוּ אֶת מִי שֶׁכָּבֵר נִתְּפַתָּה אַחַר יִצְרוּ וְנִתְּעָה לְמַקּוֹם שֶׁנִּתְּעָה, אָף עַל פִּי כֵן הַתּוֹרָה מְכַרְזֶת וּמַעֲיִדָה לְפָנָיו שְׂאֵם יָשׁוּב מִיָּד, יִקְבַּל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּשׁוּבָתוֹ בְּרְצוֹן וּיִקָּרְבוּ אֵלָיו בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, וְהַתּוֹרָה בְּעַצְמָהּ מַעֲיִדָה לְפָנָיו הַדְּרָךְ לַתְּשׁוּבָה שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִכּוֹל גַּם הַפְּתִי לְהִתְחַפֵּס, רַק הַמְּנִיעָה הוּא מְחַמֵּת שְׂקֻשָׁה לוֹ לְהֵאֱמִין בְּעַצְמוֹ שֶׁיִּכּוֹל לְתַקּוֹן עֲדִין, וְעַל זֶה קוֹרָא הַפְּתוּב וּמְכַרִּיז, כִּי עֲדוּת הַ נְאֻמָּנָה, כִּי בּוּדָאֵי הִיא נְאֻמָּנָה מְאֹד בְּעֲדוּתָהּ שֶׁמַּעֲיִדָה שְׁמִלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְשַׁלָּה בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת כְּנִ"ל, וְאֵם אֶתָּה מְאֲמִין לְעֲדוּתָהּ עַל הַפְּגָם וְהַקְּלָקוּל חֵס וְשָׁלוֹם, מְכַל שְׁכּוֹן אֵיךְ אֶתָּה צָרִיךְ לְהֵאֱמִין לְעֲדוּתָהּ עַל כַּח הַתְּקוּן, כִּי בּוּדָאֵי מְדָה טוֹבָה מְרַבָּה כְּנִ"ל. וְזֶה גַּם כֵּן בְּחִינַת עֲדוּתֵיךְ נְאֻמָּנוּ מְאֹד וְכוּ הַ לְאֶרֶץ יָמִים, הֵינּוּ אָף עַל פִּי שֶׁכָּבֵר אָרְכוּ הַיָּמִים שְׂאָנוּ מְצַפִּים לְבִנְיָן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה וְהַתְּקוּן וְעֲדִין לֹא נוֹשְׁעָנוּ בְּשְׁלֵמוֹת, אָף עַל פִּי כֵן צָרִיכִין עֲדִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּתַקּוּתָנוּ, כִּי בּוּדָאֵי עֲדוּת הַ נְאֻמָּנוּ מְאֹד כְּנִ"ל (שָׁם אוֹת ט י י"א י"ב י"ד)

היצר הרע וחילולותיו הם בחינת עדי שקר שמכניסין בלב האדם ההפך מכל הנ"ל, כי הוא המסית הוא המדיח הוא המסטין, כי בתחלה מסית להאדם ומביאו למה שמביאו ואחר כך הוא מסטין ומקטרג עליו למעלה ולמטה, וכמו שהוא מסטין ומקטרג למעלה להרחיק רחמיו ותברך מישראל חס ושלוס, כמו כן הוא מסטין ביותר בלב האדם בעצמו ומחליש דעתו כאלו כבר אפס תקוה חס ושלוס. ועל זה צועק הכתוב, כי קמו בי עדי שקר שהם הסטרא אחרא, שרוצים להעיד בלב האדם הפך מן האמת ולהרחיקו ביותר חס ושלוס, ועל כן נתן לנו השם יתברך תרין סהדין שהם מילה ותפליון או מילה ושבת, כי כל זמן שיש להאדם שני עדים נאמנים הנ"ל הם מעידין ומבטיחין לו בכל עת, שעדין חביבותה גבון מאחר שאנו זוכין עדין לשני עדים קדושים כאלו, ועל ידי זה יש לנו כח לבטל ולהכניע העדי שקר הנ"ל על ידי בחינת הדרך לתשובה שכלול גם כן מבחינת שני עדים נאמנים בחינת לוחות העדות (שם אות י"ד)

אות-צט

צריך כל אחד מישראל להזהר מאד לבלי ליאש את עצמו בכל הימים הרעים ועתים לרעה העוברים עליו, רק אדרבא, כל מה שמתגברין עליו הימי רע שהם המדות רעות וכיוצא יותר ויותר, הוא צריך להתגבר ביותר לחפש ולבקש גם בהם, עד שימצא גם בהם אותיות התורה וחיות אלקות המלבש שם. כי באמת אין שום מקום נמוך וירוד בעולם ולא שום יום ועת וזמן בעולם שאין שם דברי תורה וחיות אלקות בהעלם ובצמצום, שמחיה אותו המקום והזמן. ולפעמים מפיל השם יתברך את האדם למקומות כאלו במקוון בשביל נסיון, אם יתגבר שם לחפש ולבקש כראוי את הטוב המלבש בתוך מקום וזמן רע כזה, ואז תהי הירידה שלו תכלית העליה, כמבאר בפנים, (הלכות הלואה הלכה ה אות ה ו)

אות-ק

בעת שהאדם רחוק מקדשותו יתברך והוא נע ונד ומטלטל ודוחין אותו מקדשותו מדחי אל דחי רחמנא לצלו, אף על פי כן אם הוא חזק ואמיץ

לְבַקֵּשׁ וּלְדַרֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ וּלְחַתֵּר בְּכָל עֵת וּלְהִתְגַּעְגַּע וּלְכַסֵּף וּלְבַקֵּשׁ אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשׁוֹ, הֵינּוּ לְזָכוֹת לְמִצַּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי אֵף עַל פִּי שֶׁעֲדִין עוֹבְרִים עָלָיו יָמִים וְשָׁנִים הַרְבֵּה וְאֵינּוּ זֹכָה לְמִצְאוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, אֵף עַל פִּי כִּן יִדַע וַיֵּאֱמִין כִּי בְּכָל עֵת וְעֵת עַל יְדֵי כָּל בְּקִשָּׁה וְחִפּוּשׁ וְעַל יְדֵי כָּל דְּרִישָׁה וּדְרִישָׁה שְׂדוּרֶשׁ וּמִבְקֵשׁ וּמְחַפֵּשׂ לְמִצַּא כְּבוֹד קִדְשָׁתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל יְדֵי כָּל הַבְּטָה וְגִעְגּוּעַ שְׂמֵבִיט וְתוֹלָה עֵינָיו לְרַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ וְעַל יְדֵי כָּל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שְׂפוּנָה אֶל הַקְּדוּשָׁה, עַל יְדֵי כָּל זֶה זֹכָה בְּכָל פְּעַם לְשִׁבְרַת חוֹמוֹת בְּרָזָל וְדִלְתוֹת נְחֹשֶׁת, אֵף עַל פִּי שֶׁאַחַר כֵּן מִתְגַּבְּרִין עָלָיו בְּכָל פְּעַם רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְאֵף עַל פִּי כִּן אֵין יִגִּיעוּ לְרִיק חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְאֵין שׁוֹם תְּנוּעָה שְׂפוּנָה לְקִדְשָׁה נֶאֱבָדַת חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְאִם הוּא חֹזֵק וְאֵמִיץ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ יוֹתֵר אֵף אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה בְּיָדָאִי סוּף כָּל סוּף יִזְכָּה לְמִצַּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וּבְיָדָאִי צְרִיכִין לַעֲבֹר עַל הָאֲדָם עֲדוֹן וְעֲדָנִין הַרְבֵּה וְכַמָּה יָמִים וְנִהְרֹת וְתִהְיוּמוֹת וּמִימוֹת מְחַלְפִין צְרִיכִין לַעֲבֹר עָלָיו, וּבְכַמָּה מִדְּבָרִיּוֹת הַמְּלָאִים נְחֹשֶׁים וְעַקְרָבִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים צְרִיךְ לַעֲבֹר בָּהֶם, עַד אֲשֶׁר זֹכָה לְהַכְנִס לְשַׁעְרֵי הַקְּדוּשָׁה בְּאֵמֶת, וְזֶה הַדְּבָרַי אֵי אֲפֹשֶׁר לְבַאֵר כָּל עַד הֵיכָן הָאֲדָם צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק, אֵף עַל פִּי שֶׁכְּבָר זָכְרָנוּ בְּזֶה הַרְבֵּה בְּעִזְרַת הַשֵּׁם אֵף עַל פִּי כִּן עֲדִין צְרִיכִין לְמַדְעֵי כִּי לְכָל אֶחָד נִדְמָה שֶׁעָלָיו אֵין אָנוּ מְכֻוְּנִים בְּדַבְּרֵינוּ, כִּי הוּא יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת כְּאֵלָה וְנִתְפָּס בְּתַאוּוֹתָיו וּבְמִצְוֹתָיו כָּל כֵּן עַד שֶׁלְּאִישׁ כְּמוֹתוֹ אֵי אֲפֹשֶׁר עוֹד לְשׁוּב בְּאֵמֶת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּבָר נִלְכַּד יָמִים וְשָׁנִים הַרְבֵּה בְּמָה שְׂנִלְכַּד עַד אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִין שׁוֹב מִנִּי חֲשׂוֹךְ, כֵּן נִדְמָה לְכָל אֶחָד. וְרַבֵּנוּ, זָכָר צְדִיק לְבָרָכָה, הִיָּה קוֹרָא תִּגְרָה עַל זֶה מְאֹד וְאָמַר בְּזֶה הַלְּשׁוֹן: "אֵהָה! לְבַל תִּתְיַאֲשׁוּ עִצְמְכֶם", וּבְלִשׁוֹן אֲשֶׁכְּנֶנּוּ: "גִּיּוּוֹאֲלֵד זֵיִט אֵיִיךְ נֵיט מִיַּאֲשׁ" וּמִשָּׁךְ מְאֹד תִּיבַת גִּיּוּוֹאֲלֵד, כִּי בְּאֵמֶת הַכֹּל יְכוּלִין לְזָכוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲפֹלוּ עַל יְדֵי עֲצָה זוֹ לְבַד, דְּהֵינּוּ שִׁיחֲפָשׁוּ וּיְבַקְשׁוּ וַיִּצְטַעְרוּ וַיִּתְגַּעְגַּעוּ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְסוּף כָּל סוּף יִתְקַרְבוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי זֶה, וְאִזּוֹ יֵרָאוּ שֶׁאֵין שׁוֹם תְּנוּעָה דְּקִדְשָׁה נֶאֱבָדַת חֶסֶד וְשָׁלוֹם. וְעַל יְדֵי כָּל תְּנוּעָה וּבְקִשָּׁה שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ אֶת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ זֹכָה לַעֲשׂוֹת אֵיזָה תְּקוּן, עַד אֲשֶׁר יִזְכָּה לַעֲלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה (הַלְכוֹת גְּבִיַת חוֹב מִהִיתוּמִים הַלְכָה ג

אות

אות-קא

עֵינִין מִה שֶׁאֲסוּר לְיַאֲשׁ אֶת עִצְמוֹ לְעוֹלָם וְצְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּרַצוֹנוֹת וְכִסּוּפִין חֲזָקִים דְּקִדְשָׁה וּלְהֵאֱמִין, שֶׁהָרָצוֹן בְּעִצְמוֹ הוּא גַם כִּן טוֹב וְשִׁיכוּלִין עַל יְדֵי זֶה לְזָכוֹת לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עַד שֶׁהִתְרַחַקוּת יִהְיֶה תַכְלִית הַהִתְקַרְבוֹת וְהִירִידָה יִהְיֶה תַכְלִית הָעֲלִיָּה, (עֵינִין רַצוֹן אוֹת כ"ז כ"ח כ"ט)

אות-קב

עֵינֵינוּ אֵיךְ שְׁצָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד לְהִרְבּוֹת בְּתַחֲנוּנִים וְצַעֲקוֹת וְהִתְבּוֹדְדוֹת אֶף עַל פִּי שְׂנֵדָמָה לוֹ שְׁזָה כְּמוֹ שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּזֶה וְאִינוּ רוֹאֵה שׁוֹם פְּעֻלָּה כָּלֵל, אֶף עַל פִּי כֵן עַל כָּל פְּנִים הוּא בְּבַחֲיִנַת מַחֲאָה נֶגֶד הַסְטֵרָא אַחֲרָא שְׁלֵא תוּכַל עַל יְדֵי זֶה לְהִחְזִיק בְּנַחֲלָתוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, לְעוֹלָם, עַיִן הִתְבּוֹדְדוֹת כ"ט

אות-קג

הָאָדָם יֵשׁ לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִים לְבִרְכָה, אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל אָדָם קוֹנוֹת לוֹ וְכוּ, וְאֵלוּ הָאַרְבַּע אַמּוֹת הֵם בְּחִינַת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַגּוֹיָה כְּמוֹבָא, הֵינּוּ כִּי בְּכָל אָדָם יֵשׁ בּוֹ שֵׁם הַגּוֹיָה בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹבֵן בִּזְהַר הַקְּדוּשָׁה, וְשֵׁם הַשֵּׁם זֶה בְּחִינַת אֹר הָאֵמֶת בְּחִינַת הַאֹרֶי, כִּי אֵמֶת הַלְעוֹלָם, כִּי בְּכָל אָדָם בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא אֶפְלוּ בְּדִיּוּטָא הִתְחַתּוּנָה בְּחִינַת רְשׁוֹת הַרְבִּים שְׁיֵשׁ שֵׁם אַחֲזִיזַת הַחִיצוֹנִים, אֶף עַל פִּי כֵן בּוֹדָאִי גַם שֵׁם יֵשׁ בּוֹ עַדִּין אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה הַמְשַׁרְשֵׁת בּוֹ וְזֹאת הַנִּקְדָּה הִיא בְּחִינַת שֵׁם הַגּוֹיָה בְּרוּךְ הוּא הַמְשַׁרְשֵׁ בְּכָל אָדָם שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹר הָאֵמֶת, וַיִּמְאֹר הִזָּה נִמְשָׁכִין אַרְבַּע אַמּוֹת שְׁיֵשׁ לְכָל אָדָם שְׁקוֹנוֹת לוֹ אֶפְלוּ בְּרְשׁוֹת הַרְבִּים, כִּי אֶפְלוּ אִם הָאָדָם בְּמְקוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים בְּחִינַת רְשׁוֹת הַרְבִּים גַּם שֵׁם יֵשׁ לוֹ מְקוֹם וְאִין שׁוֹם מְנִיעָה וּבִטּוֹל בְּעוֹלָם כִּי גַם שֵׁם יֵשׁ לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת אֹר הָאֵמֶת, שְׁעַל יְדֵי זֶה רוֹאֵה כָּל הַפְּתָחִים שְׁיֵשׁ בְּתוֹךְ הַחֲשָׁד וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא וְזוֹכָה לְבָרֵךְ וְלְהוֹצִיא כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים הַמְשַׁקְעִים שֵׁם וְעַל יְדֵי זֶה קוֹנֵה כָּל הַקְּנִינִים, כְּמִבְּאֵר בְּפְנִים וְזֶה גַם כֵּן בְּחִינַת אַרְבַּע אַמּוֹת שְׁיֵשׁ לְהָאָדָם בְּשֵׁבֶת גַּם בְּרְשׁוֹת הַרְבִּים. וְכֵן אֶפְלוּ הַיּוֹצֵא חוּץ לְתַחוּם יֵשׁ לוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת, כִּי אֵלוּ הָאַרְבַּע אַמּוֹת הֵם בְּחִינַת רְשׁוֹת הַיְחִיד, יַחֲוִדוּ שֶׁל עוֹלָם כִּי הֵם נִמְשָׁכִין בְּשַׁרְשׁוֹן מִשֵּׁם הַגּוֹיָה בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹר הָאֵמֶת הַמְאִיר לְהָאָדָם בְּכָל מְקוֹם אֶפְלוּ אִם יֵצֵא בְּעוֹנוֹתָיו חוּץ לְתַחוּם הַקְּדוּשָׁה, אֶף עַל פִּי כֵן יֵשׁ לוֹ מְקוֹם גַּם שֵׁם וְגַם מִשֵּׁם יְכוֹל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְהַעֲקָר עַל יְדֵי שְׁאִיךְ שֶׁהוּא אֶף עַל פִּי כֵן יִמְשָׁד עֲצָמוֹ בְּכָל כַּחוֹ רַק אֵל נִקְדָּת הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ וְאֵז יֵאִיר לוֹ הָאֵמֶת בְּתוֹךְ הַחֲשָׁד וְיִזְכָּה לְרִאוֹת הַפְּתָח, אֵיךְ לְהַכְנִס אֶל הַקְּדוּשָׁה וְיִשְׁבֵּר כָּל הַמְנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים וְהַבְּלוּלִים הַנִּמְשָׁכִים מִהַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵם

נטורי תרעא העומדין אצל הפתח דקדשה, בבחינת לפתח חטאת רובץ
והם מחשיבין עיני האדם כל כף, עד שאינו רואה הפתח ונדמה לו כאלו
אין שום פתח לפניו להפנס אל הקדשה, מחמת גדל המניעות שמשתטחין
לפניו. ועל כן עקר התקון והעצה לזה הוא רק אמת כי על ידי שימשיך
עצמו אל האמת, יראה שאין שום מניעה כלל, והכל הוא רק באחיזת
עינים ויזכה לראות הפתח דקדשה ולהפנס שם לבטח. וזה בחינת ארבע
אמות שנותנין לו להאדם לפני הפתח לפרק שם משאו, כמבאר בפנים
(הלכות חלקת שתפות הלכה ד אות ג ד ה ו)

אות-קד

לפעמים האדם נכנס לעבודת השם ומתחיל לעלות מדרגא לדרגא, ופתאם
נדמה לו, שהוא נתרחק מהקדשה מאד לבחינת קצוי ארץ וים רחוקים.
כי רואה שחוזרין ועולין על מחשבתו מחשבות ותאוות והרהורים וכו' מה
שלא עלו על מחשבתו זה כמה ימים או שנים. אל יפל לב האדם עליו על
ידי זה, כי לפעמים זהו לתכלית שלמות טובתו, כי מחמת שפבר הגיע
למדרגה כזו שהוא בסמוך אל הקדשה ממש ורוצה לכנס לפנימיות
הקדשה, על כן אי אפשר לו להפנס לשם עד שיחזר וילך דרך המקומות
הפגומים, שהיה שם בתחלה ויתקן מה שפגם ויחזר ויברר ויעלה כל
הניצוצות הקדושים שהורידם לשם על ידי עוונותיו. ואז נעשה מזה
תקונים גדולים בבחינת קטרת ואז יזכה להפנס לפנימיות הקדשה ממש.
כי זה עקר תענוגיו ושעשועיו יתברך, כשמעלין הניצוצות הקדושים
מעמקי הקלפות, ויכול להיות כשנתרחק האדם ביותר ואף על פי כן הוא
ממשיך עצמו אל השם יתברך בכל פעם, שיקבל השם יתברך ממנו נחת
רוח גדול מאד, כי מאחר שהוא במקומות הרחוקים מאד וממשיך עצמו
משם להשם יתברך, אזי בכל תנועה ותנועה ובכל המשכה והמשכה הוא
גורם שעשועים גדולים להשם יתברך, ואם יהיה חזק בדעתו למשך את
עצמו תמיד אל השם יתברך יהיה איך שיהיה אזי סוף כל סוף יחמל עליו
השם יתברך ויפנס על ידי זה דיקא לפנים ממש לתוך בית הקדשה עין
פנים. (שם הלכה ה אות ו ח, עין יראה אות קכ"ג)

אות-קה

העקר הוא האמת כי בודאי אם יסתכל על האמת לאמתו בודאי יחתר להשם יתברך עד שישוב אליו באמת, כי אף על פי כן מה יהיה בסופו, וסוף כל סוף יהיה מכרח להתתקן על ידי ענשים קשים ומרים, על כן הלא טוב לו שישוב מיד. כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל, כמבאר אצלנו כמה פעמים, כי כל הנפילות והיאושים של העולם הוא רק מחמת הרחוק מאמת שמטעה את עצמו לומר שאינו יכול עוד לשוב, כמו שכתוב: לא יאמין טוב מני חשד, שאינו מאמין שאפשר עדין לשוב מני חשד וכל זה מחמת השקר, כי הוא מבקש לעצמו עלילה לפטר עצמו מעבודת השם יתברך. כי כל אדם בטבעו יש לו רע המונעו מעבודת השם וצריך לסבל צער ויגיעות גדולות לשבר זה הרע, ועל כן הוא מבקש בכל פעם לפרש עצמו מעבודת השם מחמת הרע שבטבעו אף על פי כן אוי לו מיצרו אוי לו מיצרו, כי אימת הדין עליו, מה יעשה ליום פקדה. אך כשרואה שמתחיל כמה פעמים למשך עצמו קצת להתקרב להשם יתברך ואינו יכול לעמד בשום נסיון קל, אזי מוצא לעצמו תרוץ לומר, מה אעשה, באמת הייתי רוצה לשוב להשם יתברך, אבל יצרי מתגבר עלי בכל פעם ומה כחי כי איחל עוד, כי כבר נתפסתי בגלות גדול עד שאי אפשר לשוב עוד חס ושלום. אבל באמת כל זה הוא פתוי היצר הרע והסתת הבעל דבר מעצם הרע שבטבעו שרוצה לפטר עצמו ולפרש מהשם יתברך על ידי דחיה וטעות זה. ובאמת הוא מטעה את עצמו, כי סוף כל סוף מה יהיה בסופו, כי אין חשד ואין צלמות להסתתר שם כל פועלי און. ובודאי יהיה מכרח לתן דין וחשבון לפני השם יתברך ולא יותרו לו דבר אחד, ואם יש לו רק דעת כל שהוא ראוי לו לבלי להניח להטעות את עצמו, כי באמת אין שום יאוש כלל ואיך שהוא צריך לו לחתור ולבקש הצלה ומנוס מעמקי שאול תחתיות ומתחתיו. ואם הוא רואה שאף על פי שהוא חותר ימים ושנים להשם יתברך ועדין לא שב מטעותו, אף על פי כן יהיה עקשן גדול מאד ויאחו בעבודת השם יתברך בדרך עקשנות, כמבאר במקום אחר, ויתלה עיניו למרום תמיד איך להנצל מעתה על כל פנים ממה שהוא צריך להנצל כל אחד לפי בחינתו וראוי להאדם הבר דעת שיהיה מרצה, שאפלו אם לא יפעול בכל טרחו ויגיעתו שמתנגע בעבודת השם ואינו עולה בידו בשלמות, רק שעל ידי זה יזכה על כל פנים להנצל פעם אחת בכל ימי חייו מפגם אחד מעברה אחת או מהרהור ותאוה אחת וכיוצא, הינו שזוכה על ידי עבודתו ותפלתו והתבודדות שלו וכו' שעל ידי זה יש לו עברה אחת פחותה מחשבון עוונותיו מאשר היה לו אם לא היה חותר ומתפלל להנצל מהם, גם זה די לו. כי סוף כל סוף לא יהיה נשאר מכל עמל ויגיעת האדם בעולם הזה כי אם מה שזכה לפעמים להנצל מרע ועברות ולחטף לפעמים איזה מצוות ודבר טוב. ואי אפשר להאריך בזה, עד היכן צריכין להתחזק תמיד בהשתוקקות להשם יתברך ולא ניח את הרצון לעולם. והעקר הוא האמת, כי מי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומסתכל על האמת שלא יאבד עולמו הנצחי, בודאי ישוב אל השם מכל מקום שהוא כי אמת ה

אות-קו

כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְהִתְקַרֵב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה צָרִיךְ שְׂיַעֲבְרוּ עָלָיו אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת יְרִידוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, וְצָרִיךְ שְׂיִהְיֶה גְבוּר חֲזָק לְחַזֵּק לְבָבוּ בְּכָל פְּעַם לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ מִשּׁוּם יְרִידָה שְׂבַעֲוֹלָם, וְכָל אֱלוֹ הָעֲלִיּוֹת וְיְרִידוֹת שְׂעוֹבְרִין עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַמְּלַחְמוֹת וְהַצָּרוֹת שְׂעִבְרוּ עַל כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל מִיָּמוֹת עוֹלָם, כְּמַבָּאָר בְּפָנִים (עֵין גְּלוֹת וּגְאֻלָּה אוֹת י"ח). וְהַעֲקָר הוּא הַתְּחַזְּקוֹת לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד אֲף אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא לְהֶאֱמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׂאִין שׁוּם יְרִידָה בְּעוֹלָם, כִּי בְּכָל מְקוֹם יְכוֹלִין לְמַצֵּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיַנַּת אִם אֶסֶק שְׂמִים שֶׁם אֶתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּךְ, כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁנּוֹפֵל לְשֶׁאוֹל תְּחַתִּיּוֹת רְחֻמָּנָא לְצָלוֹ, אֲף עַל פִּי כֹן צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד וְלְבָלִי לִיֵּאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ לְעוֹלָם, כִּי גַם שֶׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּחִינַת וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּךְ. וְזֶה עֲקָר הַכָּלל בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם וְהִיסוּד שֶׁהַכָּל תְּלוּי בּוֹ לְבָלִי לְפַל בְּדַעְתּוֹ לְעוֹלָם, אֲף אִם יַעֲבֵר עָלָיו מָה. וְכָל הַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ מִיָּמוֹת עוֹלָם שְׂזָכוּ לְמָה שְׂזָכוּ אֲשֶׁרִי לָהֶם אֲשֶׁרִי חֲלָקִים, כֹּלָם לֹא בָּאוּ לְשִׁלְמוֹתָם כִּי אִם עַל יְדֵי בְּחִינָה זוֹ עַל יְדֵי שֶׁלֹּא הָיוּ מְיֻאָשִׁין עֲצָמוֹ לְעוֹלָם, כִּי גַם עָלִיהֶם עֲבְרוּ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת הַרְבֵּה, רַק שֶׁהֵם הִתְחַזְּקוּ עֲצָמוֹ בְּכָל פְּעַם אֲף עַל פִּי שְׂעִבְר עָלִיהֶם מָה שְׂעִבְר. וְעַל יְדֵי הַתְּחַזְּקוֹת שְׂלָהֶם (שְׂקוֹרִין דְּעַר הַאֲלֻטִּין זִיד) זָכוּ לְמָה שְׂזָכוּ אֲשֶׁרִי לָהֶם (הַלְכוֹת אֲוֵנָה הַלְכָה ג א)

אות-קז

עֲקָר הַהִתְחַזְּקוֹת שְׂיִזְכֶּה לְהִשְׁאָר קִים עַל מַעֲמָדוֹ לְעוֹלָם וְלֶאֱחוֹז עֲצָמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּכָל הַנְּפִילוֹת וְהַיְרִידוֹת שְׂבַעֲוֹלָם וְאַפְלוּ בְּשֶׁאוֹל תְּחַתִּיּוֹת חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לֹא יִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם אִפֹּן בְּעוֹלָם הוּא עַל יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי עֲקָר הַתְּשׁוּבָה הוּא תְּפִלָּה, כְּמַבָּאָר בְּפָנִים (שֶׁם אוֹת ב וְעֵין הַתְּבוּדוֹת אוֹת ל"ב ל"ג ל"ד ל"ה)

אות-קח

מבאר בדברינו כמה פעמים שהחסדים מתחדשים בכל בקר, כמו שכתוב: חֲדָשִׁים לְבַקְרִים וְכוּ, מִכָּל שָׁבוֹעַ בְּכָל חֹדֶשׁ וּבְכָל שָׁנָה, מִכָּל שָׁבוֹעַ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר. כי סוף כל סוף חסדו יתברך יתגבר עלינו ויביא לנו משיח צדקנו, וכל מה שקרוב יותר לביאת המשיח, השם יתברך ממשיך עלינו חסדו הגדול ביותר, בבחינת ועושה חסד למשיחו, כי משיח ומשיך החסדים בשלמות, ועל ידי אלו החסדים יש לנו תקוה תמיד להתקרב אליו יתברך אפלו הגרוע שבגרועים. אך כל אלו החסדים הגדולים שהוא יתברך רוצה להמשיך עלינו בכל עת אין מי שידע מהם בשלמות כי אם הצדיק האמת, וכל מי שמקרב אליו הוא מודיע לו רחמיו וטובו הגדול יתברך שהם עד אין חקר, אשר על ידי זה יכול כל אחד להכין את עצמו מעתה על כל פנים לקבל האוצר מתנת הנס של השם יתברך. והעקר על ידי אמונה ורצון שידע האמת באמונה שלמה על מה אתי להאי עלמא ויתחזק ברצונות חזקים תמיד לשוב אליו יתברך, ויחתר בכל כחו להתקרב לצדיקים וכשרים שיודעים לחזקו וליעצו בעצות נכונות ואמתיות, עד אשר יזכה לשוב אל השם וירחמהו וכו' (הלכות מתנה הלכה ד אות ח עין יראה אות קלי"ב)

אות-קט

בודאי צריך לעבר על האדם כמה וכמה עליות וירידות, כי אי אפשר לעלות מדרגא לדרגא כי אם על ידי הירידה שקדם העליה ואז הירידה היא תכלית העליה, אך אף על פי כן יש הרבה שנפלו על ידי הירידות שעברו עליהם, ועל כן צריך שתדע, שצריכין להתחזקות הרבה ועקשנות גדול בלי שעור שכל זה הוא בחינת עזות דקדשה, שצריכין קדם שזוכין להפנס אל מדור הקדשה, בבחינת נהלת בעזף אל נה קדשף. ועקר הפח של ההתחזקות צריכין לקבל מהצדיקים הגבוהים במעלה מאד, שזכו לבחינת תורת השם ותפלת השם ממש ששם החסד והצדקה עד אין סוף, בחינת חסדי ה כי לא תמנו שזה החסד ממשיכין ביותר בראש השנה, כמבאר בפנים ובאמת אי אפשר להבין ולהשיג כלל החסד והצדקה הנמשך משם, כי הוא בחינת תפלת השם, שהשם יתברך בעצמו כביכול

מתפלל על זה להמשיך ולגלות החסד הנפלא הנעלם הזה. ובזה יכולין להתחזק הכל בכל עת מאחר שמאמין בדברי רבותינו, זכרונם לברכה, שגלו לנו שיש תפלת השם, שהשם יתברך בעצמו כביכול מתפלל, יהי רצון מלפני שייבשו רחמי את כעסי וכו' ושם החסד והצדקה עד אין קץ והוא בחינת סתרי נסתרות גבוהים מאד שאי אפשר להשיגם, כי אם גדולי הצדיקים המבחרים שזכו לזה והם יכולים לעורר ולהמשיך עלינו החסד והצדקה הנפלאים הנ"ל. ובכחם יכולין הכל להתחזק ולהתגבר בעזות דקדושה ולשוב אל השם

אות-קטו

צריך האדם לחזק את עצמו להתקרב להשם יתברך תמיד מכל מה שיעבר עליו בגוף ונפש וממון. כי יש מי שמטעה את עצמו, שאינו יכול להתקרב להשם יתברך מחמת רבוי היסורין והתלאות ודחקות הפרנסה שעובר עליו. ואם יסתכל בעין האמת יראה, שכל היסורים העוברים עליו הם בחסד גדול ולא באו עליו לרחק אותו על ידי זה מהשם יתברך חס ושלו, רק אדרבא, לקרב אותו ביותר ולעוררו בתשובה ולפדותו על ידי זה מענשים קשים רחמנא לצלן, ומדינה של גיהנם ולזכות לעולם הבא. ובפרט שבתוך הצרה והיסורים בעצמן יכולין למצא בהם הרחבות גדולות, בחינת בצר הרחבת לי, וכמבאר במקום אחר וכן יש מי שמטעה את עצמו שאינו יכול להתקרב להשם יתברך מחמת עצם רבוי פגמיו שנתרחק על ידם מאד מהשם יתברך. וכבר מבאר בדברינו הרבה שאסור לאדם ליאש עצמו חס ושלו, כי אפלו אם הוא כמו שהוא אף על פי כן עדין יכול לחטף תורה ומצוות ולזכות לחלק טוב לעולם הבא. וצריך לחזק את עצמו מאד בהנקדות טובות שמוצא בעצמו עדין וידע ויאמין, כי עדין יש לו תקוה לשוב להשם יתברך באמת. ואם יאמר האמת שהיסורים בחסדים גדולים וגם יש בי נקדות טובות עדין, אף על פי כן מה אעשה שרבו הפגמים והקלקולים גברו עלי כל כך, עד שקשה לי לסבל גם מעט היסורים וכן עצם הקטנות וחלישת הדעת שיש בלבי מרבו פגמי וקלקולי. אף על פי כן על ידי שיחזק את עצמו ויסתכל על החסדים והרחבות וכן על הנקדות טובות על ידי זה יוכל על כל פנים לחזק לבבו לשפך שיחו ותפלתו לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים הרבה, עד שיושיעו השם יתברך בשלמות ויציל אותו מכל היסורים וימחל לו על כל עוונותיו ויזכהו לתשובה שלמה (הלכות פריקה וטעינה הלכה ד אות י"ג)

אות-קטז

צָרִיךְ כָּל אֶחָד אֶפְלוּ אִם נָפַל וְנִתְרַחַק כְּמוֹ שֶׁהוּא, אָף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר לְחֹטֵף אֵיזָה טוֹב בְּכָל יְעַת וְלִלְמַד עַל כָּל פְּנִימִים מְעַט בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֵיזָה הֶלְכוֹת מֵהֶלְכוֹת הַתּוֹרָה, וְלִהְיוֹת אֲזִינוּ הֵיטֵב לְשִׁמְעַ וְלִדְבַק עֲצֻמוֹ בְּקוֹל הַשֵּׁם הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַקּוֹרָא בְּלֵב הָאָדָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל יְעַת שְׂיִשׁוּב אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִטּוֹת אֲזִינוּ וְלִבּוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל הַשֵּׁם שֶׁעַל כָּל פְּנִימִים יִהְיוּ לוֹ רְצוֹנוֹת חֲזָקִים וְכִסּוּפִין גְּדוֹלִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזֶה יִקָּר מְאֹד. וְהַעֲקָר לְשִׁמְחַ בְּכָל עֵז וּלְבָרָךְ וְלִהְיוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יְעַת עַל הַחֲסֵד הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ חֲמֻדָּה גְּנוּזָה אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְכוּ וְזֶה עֲקָר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִזְהַר בָּהּ מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֻנָם לְבָרַכָּהּ, הֵינּוּ לְהוֹדוֹת וּלְבָרָךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יְעַת עַל מְעַט דְּמַעַט הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲדִין מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְעֲקָר כָּל הַחֲרָבֵן וְגִלוֹת יִשְׂרָאֵל הִיָּה רַק בְּשִׁבִיל זֶה, שֶׁלֹּא קִיְמוּ כְּכֹל הַנִּי"ל, שֶׁזֶה בְּחִינַת עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְכוּ עַל עֲזָבָם אֶת תּוֹרָתִי, הֵינּוּ שֶׁעֲזָבוּהָ לְגַמְרִי וְלֹא נִזְהָרוּ לְחֹטֵף עַל כָּל פְּנִימִים מְעַט לְמוֹד הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם, וְזֶה וְלֹא שִׁמְעוּ בְּקוֹלִי, הֵינּוּ שֶׁלֹּא הִטּוּ אֶת אָזְנָם לְשִׁמְעַ בְּקוֹל הַשֵּׁם הַקּוֹרָא בְּלִבָּם בְּכָל יְעַת. וְעֲקָר וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֻנָם לְבָרַכָּהּ, שֶׁלֹּא בָּרְכוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה, הֵינּוּ כְּנִי"ל, וְזֶהוּ וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ דִּיקָא, כִּי זֶה הַלּוֹךְ וְדָרָךְ נִפְלָא מְאֹד לְהִתְקַרֵּב עֲצֻמוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל מִינֵי נְפִילוֹת וּוִירִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם עַל יְדֵי בְּחִינַת בְּרַכַּת הַתּוֹרָה, הֵינּוּ לְבָרָךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יְעַת עַל נְעִימַת חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ שֶׁזְּכִינוּ לְתוֹרָה קְדוּשָׁה כְּזֹאת. וְאֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא אָף עַל פִּי כֵן אָנוּ זֹכִינֵן בְּכָל יוֹם לְחֹטֵף אֵיזָה נִיצוּצוֹת וּנְקֻדּוֹת טוֹבוֹת מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וּבְזֶה יֵשׁ לָנוּ לְשִׁמְחַ נִפְשָׁנוּ מְאֹד וּלְחִזֵּק לְבַבְנוּ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִם הָיוּ הוֹלְכִים גַּם אִזּוּ בְּדָרָךְ זֶה לֹא הָיוּ בָּאִים לִיְדֵי נְפִילוֹת כְּאֵלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, שֶׁהִיָּה בְּבֵית רֵאשׁוֹן גְּלוּי עֲרִיוֹת וְעִבּוּדָה זָרָה וְכוּ, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֻנָם לְבָרַכָּהּ, וְלֹא הָיוּ לָהֶם צְרוֹת כְּאֵלָה וְגִלְיוֹת וְכוּ. וְעַתָּה כָּל תְּקוּנָתָנוּ לְשׁוּב לְאֶרְצָנוּ וּלְבֵית מִקְדָּשָׁנוּ הוּא רַק עַל יְדֵי זֶה, כִּי לֵית מְלִתָּא דָּא תַּלְיָא אֶלָּא בְּתִיּוּבְתָא, וְעֲקָר הַתְּשׁוּבָה הוּא רַק עַל יְדֵי זֶה (שֵׁם אֹת לִיָּה)

אות-קי

עקר בריאת האדם וירידתו לעולם הגשמי הזה המלא קלפות והסתות וכו' הוא כדי שיוכל להוציא החסדים הנעלמים מאד מהעלם אל הגלוי שזה עקר גדלתו יתברך, כי מדת החסד נקרא גדולה וכל מה שמוציאין חסדו מהעלם אל הגלוי נתגלה גדלתו יתברך יותר. וזה בעצמו גם כן הענין של בחינת ירידה תכלית העליה, כי על ידי שמחזק עצמו גם בעת הירידה על ידי האמונה בעצם חסדיו יתברך עד אין קץ ותכלית, על ידי זה מוציא החסדים הנעלמים אל הגלוי שזה עקר גדלתו יתברך, ועל ידי זה זוכה לעלות בעליה גדולה ולהשיג השגה יתרה בגדלתו יתברך. וזה גם כן בחינת במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, כי על ידיהם נתגלה גדלת חסדו וטובו יתברך ביותר (שם אות ט"ו)

אות-קיא

אי אפשר לילך בדרך צדקה וחסד חנם לבד כי אם כן לא יעשה כלום חס ושלום, רק אדרבא, יעשה מה שלבו חפץ חס ושלום, ויסמך על חסדיו ה ואין זה דרך התורה הקדושה. אבל גם לילך בדרך משפט לבד גם כן אי אפשר, כי אין העולם מתקיים על פי מדת הדין לבד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, וכמו שרואין בחוש שהרבה נפלו ונתרחקו על ידי רבוי המשפט והדין יותר מדי שהחמירו על עצמן הרבה עד שאמרו בלבבם שאפס תקוותם חס ושלום, לפי רבוי עוונותיהם וקלקוליהם ופגמיהם העצומים. ואם כי אמת שפגמו וקלקלו הרבה, אף על פי כן צריכין לבטח בחסדי השם ורחמיו, שאינם כלים לעולם שעדין עדין יש תקוה בכל יום ובכל עת ובכל שעה כל ימי חייו אפלו אם הוא כמו שהוא, כי חסדי השם לא תמנו וכו' ועל זה אמר שלמה, אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה, וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, אם רשעת מעט אל תרשע הרבה, ואפלו אם כבר הרשיע הרבה חס ושלום, אף על פי כן לא יוסיף וירשיע עוד הרבה ביותר, וכל מה שממעט קצת מלהרשיע בודאי הוא טובתו לנצח, וגם על ידי זה יוכל לזכות בסוף לשוב להשם יתברך בשלמות, כי אין שום יאוש בעולם כלל, כי מדה טובה מרבה ממדת פרענות. ומה כשאדם פוגם או עובר עברה חס ושלום, השם יתברך משגיח ומסתכל על כל פרט ופרט, כמו שכתוב: אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו וכתוב, ממכון שבתו השגיח וכו' המבין אל כל מעשיהם, מכל שכן וכל שכן במדה טובה שבודאי אין שום תנועה טובה נאבדת לעולם ועל כן מי שרוצה לסמך רק על החסד חנם ויפרק על לגמרי חס ושלום, זה בחינת קלפת ישמעאל שיצא מאברהם שהיתה עקר מדתו חסד וצדקה. וכן להפך, מי שנופל מחמת רבוי המשפט והדין והחמרות יתרות והמרות שחרות שמכביד על עצמו, זה בחינת קלפת עשו שיצא מיצחק שמדתו דין ומשפט, ועל כן שאל

את אביו האיך מעשרין תבן ומלח, חמרות יתרות הנ"ל, כי חמרות יתרות הם גם כן פגם גדול לפעמים וכמבאר במקום אחר. ועקר השלמות הוא כשנכלל משפט וצדקה ביחד שזה בחינת יעקב בחינת משפט וצדקה בייעקב וכו' ועל כן היתה מטתו של יעקב שלמה ועין פנים (שם אות ל"ז ל"ח)

אות-קיב

ענין התחזקות בעבודת השם על ידי שינוע האדם היטב, כי אין לו כי אם אותו העת והרגע שהוא עומד בה עכשו ולא יחשב כלל משעה לחברתה, [עין יראה וכו' אות קל"ה קל"ו קל"ז]

אות-קיג

כל זמן שאין האדם מיאש את עצמו מלחפש אחר אבדותיו הרבים ברצונות וכסופין טובים ונגעוועים חזקים להשם יתברך, אז יש לו תקנה עדין שיחזירו לו אבדותיו בשלמות, [עין רצון אות ל"ח]

אות-קיד

אסור לראש עצמו חס ושלום, אף אם תעה כשה אובד, כי אין שום יאוש בעולם כלל בבחינת ואציעה שאול הנד, וזה עקר התשובה כמבאר בפנים, וזה בחינת מצות השבת אבדה קדם יאוש דיקא (הלכות אבדה ומציאה הלכה ב אות ב)

אות-ק"ז

יש סודות פאָלוי שְׁעַל יְדֵיהֶם יְכוּלִין לְהִתְקַרֵב לֵה יִתְבַּרְךָ אֲפֻלוּ הֶרְחוּקִים
בְּיִתְרָה וְזֶה בְּחִינַת הַסּוּדוֹת שְׁמַגְלִין הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּסוּד וּבִלְחָשׁ וְהַכֵּל
רַק בְּשִׁבִיל תִּקּוּן הָעוֹלָם, כְּדֵי שְׁיִתְקַרְבוּ כָּל הֶרְחוּקִים לְעִבּוּדְתוֹ יִתְבַּרְךָ.
וּמָה שְׂאוּמְרִים דְּבָרִים אֵלּוּ בְּסוּד וּבִלְחָשׁ הוּא סוּד מָה שְׂאוּמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּחִשָּׁאֵי וּבִלְחָשׁ דִּיקָא. וּמִי שְׂמַאֲמִין בְּאַמַּת בְּסוּד
הָ אֲשֶׁר לִירָאִיו, יֵשׁ לוֹ תִקְוָה תְּמִיד לְצִאת מֵרֶשֶׁת זֹו טְמֻנוֹ לוֹ, וְזֶה בְּחִינַת:
סוּד הָ לִירָאִיו וְכוּ עֵינֵי תְּמִיד אֵל הָ כִי הוּא יוֹצֵא מֵרֶשֶׁת רַגְלֵי (הַלְכוֹת)
הַפֶּקֶר וְנִכְסֵי הַגֵּר הַלְכָה (ד)

אות-ק"ח

מְבַאֵר בְּפִנּוּנוֹת, שְׁבִפְסַח וּסְפִירָה מְכַרְחִין לְקַבֵּל הַמַּחִין שְׁלֵא כְּסֻדָּר, דְּהֵינּוּ
שְׁמַקְבְּלִין הַמַּחִין דְּגִדְלוֹת קָדָם הַמַּחִין דְּקֻטְנוּת, וְעֵין שֵׁם בְּעֵנִין הַשְּׁנוּיִים
הַנִּפְלְאִים שְׁיֵשׁ בְּיָמִים הָאֵלּוּ מִיּוֹם אֵל יוֹם בְּעֵנִין הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחִין הַנִּי"ל.
וּמְבַאֵר שֵׁם שְׁמָה שְׁמַכְרְחִין לְקַבֵּל הַמַּחִין אֲזִי שְׁלֵא כְּסֻדָּר הוּא מַחֲמַת גִּדְל
אַחִיזַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא שְׁהוּא זְהֻמַּת מְצָרִים שְׁנֶאֱחָזַת אֲזִי בְּהֵם עֲדִין,
שְׁמַחֲמַת זֶה הַהֲכָרַח לְקַבֵּל הַמַּחִין שְׁלֵא כְּסֻדָּר. וְהֵינָה אֵף עַל פִּי שְׁשֵׁם מְבַאֵר,
שְׁאִין מְקַבְּלִין הַמַּחִין שְׁלֵא כְּסֻדָּר רַק בְּיָמִים הַלְלוּ מַחֲמַת הַנִּי"ל. אֲבָל תְּמִיד
מְקַבְּלִין הַמַּחִין כְּסֻדָּר. אֵף עַל פִּי כּוּ מִמִּילָא מוּבָן שְׁכָּל זֶה לְעֵנִין הַמְּשַׁכֵּת
הַמַּחִין בְּכָלל שְׁנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הָעִבּוּדָה שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, אֲבָל בְּפִרְטִיּוֹת כָּל
זְמַן שְׁהָאֲדָם אֵינּוּ נְקִי מֵעוֹנוֹתָיו וְצָרִיךְ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁזֶה בְּחִינַת יְצִיאַת
מְצָרִים בְּפִרְטִיּוֹת, אֲזִי הוּא צָרִיךְ גַּם בְּשָׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה לְקַבֵּל הַמַּחִין שְׁלֵא
כְּסֻדָּר כְּפִי בְּחִינַת יְצִיאַתוֹ מִמְצָרִים, דְּהֵינּוּ מַזְהֻמַּת עוֹנוֹתָיו וְכָלל כָּל
הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחִין וְהַחֲכָמָה וְהַשְּׁכָל הוּא לְדַעַת וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ
וּלְהִתְקַרֵב אֵלָיו שְׁזֶה עֵקֶר הַתְּכֵלִית. וּבְכָל יוֹם וְיוֹם יֵשׁ חֲכָמָה וְשְׁכָל מִיַּחַד
שְׁזֶה עֵקֶר הַטּוֹב שְׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם וְהוּא עֵקֶר אֹר הַיּוֹם וְהַשְּׁמֵשׁ שְׁמַאִיר בְּכָל
יוֹם, רַק כָּל יוֹמָא אֵית לֵה גִדְר מְלַבֵּר דְּלָא יַעוּל כָּל בַּר נֵשׁ לְהַאי טוֹב, כְּגוֹן
חֲשׁוּכָא דְכֻסְיָא לְנְהוּרָא כְּמְבַאֵר בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ, שְׁזֶה בְּחִינַת קְלִפָּה הַקּוּדְמַת
לְפָרִי, שְׁזֶה בְּחִינַת כָּלל כָּל הַסְּבוּת וְהַמְּאֲרְעוֹת שְׁעוֹבְרִין עַל כָּל אֲדָם בְּכָל
יוֹם, וְהַתְּפִשְׁטוֹת וְהַשְּׁתַּטְחוֹת הַבְּלָבוּלִים שְׁמַתְגַּבְּרִין עַל הָאֲדָם בְּכָל יוֹם,

עד שֶׁבְּכָל פְּעַם נִדְמָה לוֹ, שֶׁבְּזֶה הַיּוֹם אֵי אֶפְשֶׁר לוֹ לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְרוֹצֶה לְדַחֹת אֶת עֲצָמוֹ מִיּוֹם אֶל יוֹם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְזֶה אֲסוּר גְּדוֹל, כִּי צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְשַׁבֵּר הַגְּדָרִים וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁמִּתְגַּבְּרִין עָלָיו וּלְמַצֵּא הַטּוֹב שֶׁבְּזֶה הַיּוֹם דִּיקָא וּלְהַמְשִׁיךְ הַמַּחִין וְהַשֶּׁכֶל הַמִּיחָד לְזֶה הַיּוֹם דִּיקָא, וּלְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי זֶה כְּפִי בְּחִינַת אוֹתוֹ הַיּוֹם דִּיקָא כְּמַבְאָר כָּל זֶה בְּפָנִים בְּאַרְיִכוֹת (עַיֵן יִרְאֶה אוֹת קַמִּיג פֶּסַח וְסַפִּירָה אוֹת קַנִּיז קַנִּיח) וְהִנֵּה כְּפִי הַמְשַׁכֵּת הַמַּחִין שֶׁצָּרִיךְ לְקַבֵּל בְּכָל יוֹם בְּפִרְטוּיּוֹת כְּמוֹ כֵּן זֶה לְעֵמֶת זֶה מִתְגַּבְּרִין וּמִשְׁתַּטְחִין כְּנִגְדּוֹ בְּחִינַת הַגְּדָרִים וְהַמְּסַכִּים וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁיֵּשׁ עַל הַטּוֹב שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי כְּפִי הַשְּׁנוּיִים הַגְּדוֹלִים שֶׁיֵּשׁ בֵּין הַמַּחִין הַקְּדוּשִׁים, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ שְׁנוּיִים רַבִּים לְאִין מְסַפֵּר בְּעֵנֵן הַגְּדָרִים וְהַמַּחְצוֹת שֶׁיֵּשׁ עַל כָּל יוֹם וְיוֹם, וּמִזֶּה נִמְשָׁכִין כָּל מִינֵי הַדְּחִיּוֹת וְהַבְּלָבוּלִים שֶׁבְּאִין עַל הָאָדָם בְּכָל יוֹם. וְעַל כֵּן אֵל יֵפֶל לֵב הָאָדָם עָלָיו אִם רוּאָה, שֶׁבְּיָמִים הַקְּדוּמִים הַתְּפִלָּה קָצַת בְּכוּנָה וְהִיָּה לוֹ אֵיזָה נִיחָא קָצַת מִן הַבְּלָבוּלִים וְכוּ וְעַכְשָׁו מִתְגַּבְּרִין עָלָיו הַבְּלָבוּלִים וְהַמְּנִיעוֹת בְּיוֹתֵר, כִּי יָכוֹל לְהִיּוֹת שֶׁהַיָּמִים הָרַאשׁוֹנִים הֵיוּ בְּבְחִינַת הַמְשַׁכֵּת הַמַּחִין דְּגִדְלוֹת אֲצֵלוֹ, שֶׁשֵּׁם אֵין אַחִיזַת הַחִיצוֹנִים שֶׁהֵם הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלָבוּלִים כָּל כָּד, וְעַכְשָׁו צָרִיךְ לְקַבֵּל גַּם בְּחִינַת מַחִין דְּקִטְנוּת וּלְפַעֲמִים הֵם בְּחִינַת קִטְנוּת דְּקִטְנוּת, שֶׁשֵּׁם הַסְטֵרָא אַחְרָא נֶאֱחָזֵת בְּיוֹתֵר וְעַל כֵּן נִדְמָה לוֹ שֶׁקִּשָּׁה לְעַמֵּד כְּנִגְדַּת הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שֶׁבְּזֶה הַיּוֹם. אֲבָל בְּאַמַּת צָרִיךְ לְהֶאֱמִין, שֶׁבּוֹדָאֵי גַם בְּזֶה הַיּוֹם יֵשׁ בּוֹ טוֹב, רַק שֶׁצָּרִיכִין לְשַׁבֵּר הַגְּדָר שֶׁכְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם כְּדִי לְזַכּוֹת לְזֶה הַטּוֹב שֶׁבְּזֶה הַיּוֹם דִּיקָא כְּנִי"ל וְעַל כֵּן צָרִיכִין לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְאִם לְפַעֲמִים מִשְׁתַּטְחִים כְּנִגְדּוֹ מְאֹד עַד שֶׁאֵי אֶפְשֶׁר לוֹ בְּשׂוּם אַפֵּן לְהִתְפַּלֵּל כְּרָאוּי, אָף עַל פִּי כֵּן צָרִיךְ לִידַע וּלְהֶאֱמִין, שֶׁגַּם הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם וְהוּא מְנוּי וְסַפּוּר בִּימֵי חַיֵּיו, וְעַל כֵּן אֵי אֶפְשֶׁר לוֹ בְּשׂוּם אַפֵּן לְהִתְפַּלֵּל כְּרָאוּי בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם יִשְׁתַּדֵּל לְעֲשׂוֹת בּוֹ עֲבוּדָה אַחְרַת, לוֹמֵר שֶׁאֵר תְּחַנּוּת וּבִקְשׁוֹת בְּכוּנָה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ אוֹ לְלַמֵּד יוֹתֵר אוֹ לְעַסֵּק בְּמַצּוֹת וּגְמִילוֹת חֲסָדִים. כִּי רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכֵךְ הָרַבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמַצּוֹת, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְהַחִיּוֹת עֲצָמֵנוּ בְּכָל יוֹם בְּכַמָּה מִינֵי לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְכַמָּה מִינֵי מַצּוֹת וְכוּ. וְהַעֲקָר שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל שְׁלֵא יִטְעָה חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה בְּטֵל וְהוֹלֵךְ, כִּי צָרִיךְ לְחַשֵּׁב בְּכָל יוֹם שֶׁאֵין לוֹ כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם לְבַד בְּבְחִינַת הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ (הַלְכוֹת פְּקֻדוֹן ד' אוֹת ה' ו' ז' ח')

אות-קיט

אָף עַל פִּי שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהִזְדַּרֵּז בְּעִבּוּדַתוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְפָרַע חוֹבַת כָּל יוֹם וְיוֹם בְּזַמְנוֹ דִּיקָא בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, אָף עַל פִּי כֵּן צָרִיךְ גַּם כֵּן לְהִתְחַזֵּק מְאֹד

לְהַמְתִּין וּלְצַפּוֹת לְיִשׁוּעַת הַשֵּׁם אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא רוֹאֶה, שְׁעֵדִין הוּא רְחוֹק
לְגַמְרֵי מַעְבֹּדֵת הַשֵּׁם, אֵף עַל פִּי כִּן לֹא יִרְפָּה יָדָיו חֶסֶד וְשָׁלוֹם, מִלְּהוֹחִיל
וּלְהַמְתִּין לְיִשׁוּעַת הַשֵּׁם תָּמִיד וְעַל יָדֵי זֶה דִּיקָא יִזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת יִשׁוּעָתוֹ,
[עֵינִן כֹּל זֶה יִרְאֶה אוֹת קַמִּיד פִּסַּח וְסִפְיָרָה אוֹת קִי"ס]

אות-קכ

עֵינִין מֵה שְׁעָקֵר שְׁלֵמוֹת אֱמוּנָת חֲכָמִים הוּא לְהִתְחַזֵּק כֹּל כֶּדֶד עַד שְׁיִאֲמִין גַּם
בְּעֵצְמוֹ כִּי בְּגִדְל כַּח צְדָקָתְךָ שֶׁל הַצְּדִיקִי אֲמַת יַעֲלוּ גַם אוֹתוֹ מַעֲלָה מַעֲלָה,
וּלְעַת עֲתָה גַם הִתְקַרְבוֹת בְּעֵצְמוֹ שְׁמֵת־קָרֵב אֲלֵיהֶם וּמֵאֲמִין בָּהֶם הוּא
טוֹב וְיִקָּר מְאֹד. וְעָקֵר הָאֱמוּנָה הוּא בְּמֵה שְׁאִין מְבִינִים בְּשִׁכָּל כִּי־דוּעַ, וְכִמּוֹ
כִּן גַּם בְּעֵינֵי זֶה אֵף עַל פִּי שְׁלֵפִי שְׁכָלוֹ וַיִּדְעֵתוֹ הוּא רְחוֹק עֵדִין מְאֹד מֵהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵף עַל פִּי כִּן צָרִיךְ לְהֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה כִּי בּוֹדֵאֵי גַם מְעַט נִקְדוּתוֹ
הַטּוֹבִים יִקָּרִים מְאֹד בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ [עֵינִן אֱמוּנָה אוֹת קַנִּי"ה]

אות-קכא

עֵינִין מֵה שְׁאִין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כֹּלֵל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְצַמְצֵם עֵצְמוֹ מֵאִין
סוּף עַד אִין תְּכַלִּית וּמְרַמֵּז לְהֵאָדָם רְמִזִּים לְהִתְקַרֵב לְעִבּוּדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְכֹל
אָדָם, כִּפִּי הָרְאוּי לוֹ עֲכָשׁוּ בְּמִקוֹמוֹ וְשִׁעֲתוֹ, וְעַל יָדֵי זֶה יִכּוֹלִין לְזַכֵּר אֶת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד בְּכֹל מְקוֹם וּבְכֹל זְמַן וּבְכֹל הַמְדַרְגּוֹת שְׁבַעֲוֹלָם [עֵינִן
יִרְאֶה וְכוּ אוֹת קַנִּי"ה]

אות-קכב

ענין מה שעל ידי התורה הקדושה אנחנו ישראל מקשרין בו יתברך תמיד
והתורה הקדושה היא יורדת אפלו בעמקי תהום לעורר אפלו את הפחות
שבפחותים להשם יתברך, ועל ידי עסק התורה יכולין הכל להתקרב אליו
יתברך אפלו אלו שכבר נשקעו בתוך סטרא דמותא חס ושלוס, ודברי
תורה אינם מקבלים טמאה לעולם, רק אדרבא, מעלין את האדם
מטמאה לטהרה [עין תורה אות ק"ב]

אות-כג

שרש הבעל דבר והסטרא אחרא הינו שרש השתלשלות יניקתם הוא
מבחינת תחלת הצמצום של חלל הפנוי שהשם יתברך, כביכול, העלים
והסתיר אור חכמתו בשביל הבחירה. וההעלמה וההסתרה הוא, כביכול,
כמו בחינת גנבה, כי באמת לאמתו יש שם השם יתברך, רק שהוא מעלים
ומסתיר עצמו, כביכול, בשביל הנסיון והבחירה, בבחינת אפה אל
מסתתר, וכעין שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, שאמר הקיסר אלקיכם
גנב הוא, והשיב לו שהוא לטובה וכמבאר שם המשל. ומשם שרש הגנבה
והערמות והמרמות של הבעל דבר שהוא ראש לכל הגנבים וברא על האדם
בערמה ובמרמה גדולה, כמו שכתוב: יארב במסתר וכו' יארב לחטף עני
וכו'. ועל כן עקר התקון על ידי אמת על ידי שיודעים שבכל מקום נסתר
השם יתברך אפלו בתוך תוקף התגברות החשך של היצר הרע וחילותיו,
אף על פי כן גם שם יכולין להמשיך על עצמו אור האמת, עד שיאיר לו
לצאת מתוך החשך והאפלה ולהתגבר על מה שצריך להתגבר, כי גם
החלל הפנוי מלא מאלקותו יתברך. ועל כן פשימשיך עצמו אל האמת
לאמתו אז בודאי אין חשך ואין צלמות להסתיר שם, כי גם חשך לא יחשיך
ממך וכתוב, כי אשב בחשך ה אור לי. ואז לא די שיזכה לצאת מתוך
החשך אף גם יזכה להוציא כל הטוב שהיה כבוש בהם מכבר. וכל מה
שהחשך מתגבר עליו ביותר ידע, שצריך להתגבר ביותר להמשיך עצמו
אל האמת, ואז יזכה להוציא על ידי זה הטוב הכבוש בהם יותר ויותר,
שזה בחינת מה שהגנב כשנמצא הגנבה בידו משלם כפל ואם טבח או
מכרו אז משלם ארבעה וחמשה, כמבאר בפנים [ועין אמת אות ע"ז ע"ח]
(הלכות גנבה הלכה ה אות ט י)

אות-קכד

עקר קדשת ישראל בכל יום הוא ציצית ותפלין שהם בחינת אור האמת, כמבאר בפנים, והם בחינת שור ושה. ולפעמים מתגברת הסטרא אחרא כל כך עד שגונב חס ושלום, גם בחינת השור ושה וטבח או מכרו שמטיל פגם או מבטלו לגמרי חס ושלום, אפלו מעקר קדשתו שהוא ציצית ותפלין. והוא גם הוא צריך להתגבר לבלי ליאש עצמו ולמשך עצמו מעתה על כל פנים אל האמת לאמתו, ולדרש ולחתר לשוב אל השם יתברך באמת. כי סוף כל סוף מה יהיה ממנו, ויחפש ויבקש וידרש מעתה על כל פנים אחר תכליתו הנצחי, עד שיעזר לו השם יתברך שימצא הגנב ואז יוציא ממנו בכפלי כפלים, בבחינת תשלומי ארבעה וחמשה הנ"ל (שם אות טו). ועין עוד התחזקות גדול ממה שיכולין הכל להתקרב להשם יתברך על ידי אור האמת שמאיר גם בעצם חשכת לילה, שזה בחינת תפלת ערבית בלילה שאז אין זמן ציצית ותפלין, [עין אמת אות פ]

אות-קכה

כל זמן שהאדם מחזק את עצמו באמונה שלמה וכו' אז יש לו תקוה לעולם [עין] אמונה אות קע"ג

אות-קכו

אף על פי שכל הרוצה לגשת אל הקדש מכרח לעורר מטה עז של עבודתו, הינו הפח וזכות של נקדותיו הטובים בפרט הפח וזכות של צדיקי אמת החוסה בהם, אין זה רק בשביל להכניע הרע שבו, הינו מחמת שהבעל דבר בא לבלבל אותו גם ממעט עבודתו ולהחליש דעתו מרובי קלקוליו ופגמיו המרבים, על כן מכרח לחפש בעצמו איזה נקדות טובות בכדי להחיות ולחזק את עצמו, בבחינות ועוד מעט ואין רשע וכו', כמבאר במקום אחר. אבל לפני השם יתברך יעמד כדל וכרש וישפך לבו פנים ורק ברחמים ובתחנונים ולא יתלה בשום זכות כלל וגם לא ידחוק את השעה כלל וכו'. וזה בחינת מה שנאמר בידוד, עדינו העצני, ודרשו רבותינו

זְכוּנוֹם לְבָרְכָה, כְּשִׁיזְצֵא לְמַלְחָמָה מִתְקַשֶּׁה עֲצָמוּ כְּעַץ וּכְשֶׁהִיָּה עוֹסֵק
בְּדַבְרֵי תוֹרָה מְעַדֵּן עֲצָמוּ כְּתוֹלָעַת (עַיֵן כָּל זֶה בְּתַלְמוּד תוֹרָה אוֹת ק"ד)

אות-קכז

בְּאוֹר הַרְבֵּה בְּעֵינָיו מֵה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה אֶפְלוּ בְּעֵינָיו
הַהֲתַקְרְבוֹת אֶל הַקְּדוּשָׁה, רַק צָרִיכִין לְהַמְתִּין הַרְבֵּה וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעַת הַשֵּׁם,
עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְפָרֵשׁ שִׁיחֲתוּ הַיֵּטֵב לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, עַד
שֶׁיִּזְכֶּה לְקַבֵּל דְּבוּרִים חַמִּים כְּגַחְלֵי אֵשׁ וְאַחַר כֵּן צָרִיכִין לְהַמְתִּין עוֹד
הַרְבֵּה, עַד שֶׁיִּתְמַלֵּא בְּקִשְׁתוֹ וְעַד שֶׁיִּתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת. וְאַף עַל
פִּי כֵן גַּם בְּתוֹךְ זְמַן הַהֲמַתְנָה וְהַשְּׁהִיָּה אֲסוּר לְשַׁכַּח וּלְהַסִּיחַ דַּעְתוֹ מִן
הַשְּׁתוֹקְקוֹת וְהַכְּסוּפִין וְהַגְּעוּגוּעִים אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ [עַיֵן הַתְּבוּדוֹת אוֹת מו, וְ
יִרְאֶה אוֹת קס"ד, פֶּסַח וּסְפִירָה קס"ה קס"ו]

אות-קכח

צָרִיךְ כָּל אָדָם לִידַע, שְׁחוּט הַשְּׁעָרָה יָקָר מְאֹד מְאֹד וְהוּא תְלוּי בְּכָל עֵת
בְּחוּט הַשְּׁעָרָה. שֶׁיִּכּוֹל הָאָדָם לְקַלְקֵל הַרְבֵּה עַל יְדֵי חוּט הַשְּׁעָרָה חֵס
וְשָׁלוֹם, וּמְכַל שֶׁכֵּן שֶׁיִּכּוֹל לְתַקֵּן הַרְבֵּה עַל יְדֵי חוּט הַשְּׁעָרָה, כִּי מִדָּה טוֹבָה
מְרַבֶּה מִמֵּדַת פְּרַעֲנוּיֹת, כִּי חוּט הַשְּׁעָרָה בְּקְדוּשָׁה יָקָר מְאֹד מְאֹד. וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו זָכָה אוֹתָנוּ בְּמַצּוֹת רַבּוֹת בְּכָל יוֹם וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
מוֹשֵׁף אֶת עֲצָמוּ מֵהָרַע אֶל הַטוֹב בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי הוֹלֵךְ מִבֵּיתוֹ וּמַעֲסָקוֹ
לְבֵית הַכְּנִסֵּת וּמִנִּיחַ טְלִית וְתַפְלִין וּמִתְפַּלֵּל וְכוּ, וּבּוֹדֵאֵי נִמְצָא בְּכָל זֶה כְּמָה
וְכְמָה נִקְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁעָרוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁהֵם יָקָרִים אֲצֵלוֹ
יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד וְכֵן אֶפְלוּ בְּעֵינָיו תַּאֲוֹת וְהַרְהוּרִים שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עַל
הָאָדָם בְּכָל יוֹם, וּבּוֹדֵאֵי מִי שֶׁהוּא אִישׁ כְּשֶׁר קִצַּת יֵשׁ לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים
מְזָה וּמִתְגַּבֵּר בְּכָל עֵת נֶגֶד הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַרְהוּרִים. וְכָל תְּנוּעָה שֶׁמִּנְתַּק אֶת
עֲצָמוּ מֵהֵם כְּחוּט הַשְּׁעָרָה הוּא יָקָר בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא יָדַע
יְצַרְנוּ וְכוּ, וְיוֹדַע אֵיךְ הֵינְךָ הָרַע מִתְגַּבֵּר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל כֵּן יָקָר
בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ כָּל תְּנוּעָה וְתְנוּעָה אֶפְלוּ הִיא כְּשֶׁעָרָה מִמֶּשׁ מֵהַשְּׁעָרָה
מוֹשֵׁף אֶת עֲצָמוּ מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא אֶל הַקְּדוּשָׁה כִּי הָאָדָם בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה

שהוא מלא קלפות והם פרוכים אחר האדם מאד מאד, ולולי הקדוש ברוך הוא עוזרו היה נופל בידו חס ושלום, על כן צריך כל אדם להשפיל על דרכיו בכל עת לשמר עצמו מאד שלא תתחיל מחשבתו לצאת חוץ מהגבול דקדשה חס ושלום, אפלו פחוט השערה. כי על ידי פגם פחוט השערה שנוטה מן הדרך הטוב חס ושלום, יכול להטות הרבה לדרךים נבוכים, וכאשר יודע כל אחד בנפשו, שעקר קלקולו ופגמיו וחטאיו רחמנא לצלן, כלם התחילו מחוט השערה על ידי שלא היה נזהר בתחלה לשמר מחשבתו היטב ונמשך אחר המסית מעט מעט רחמנא לצלן, כמו שכתוב: הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, היום אומר לו עשה כך וכו'. וכפי התגברות היצר הרע על האדם היה חס ושלום, אפיס תקנה, אך מדה טובה מרבה כי חוט השערה דקדשה יקר מאד ועל כן צריך האדם לידע גם ההפך, שכשמתגברים עליו מאד ונדמה לו שכבר נתעה כל כך עד שאי אפשר לו לעמד נגדם, צריך לידע ולהאמין שכל תנועה ותנועה שישנתק וימשיך את עצמו מהם אפלו פחוט השערה הוא יקר מאד בעיניו יתברך בלי שעור, ואלו השערות יתלקטו יחד ברבות הימים ויזכה על ידם להשגת אלקות שנמשך על ידי צמצומים קדושים שהם בחינת שערות שהם נעשים על ידי בחינת השערות הנ"ל, הינו על ידי שאיש הישראלי מושך את עצמו מרע לטוב בכל פעם שעקרו תלוי פחוט השערה, כי אפלו צדיקים גדולים תלויים בכל עת פחוט השערה, בבחינת וסביביו נשערה מאד, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (הלכות נזיקין הלכה ד אות ג וע"ן צדיק אות ע"ד)

אות-קכט

עקר היהדות תלוי בהתחזקות שהוא בחינת עזות דקדשה, שכל מי שמחזק את עצמו בכל פעם אפלו פחוט השערה, כמו כן הוא נכנס בגבול הקדשה בבחינת נהלת בעזף אל נוה קדש, ויתקרר יותר אל תורה ותפלה ולצדיקי אמת. וכך מה שזוכה לתורה ולתפלה יותר, כמו כן זוכה לעזות דקדשה והתחזקות גדול ביותר וכך חוזר חלילה, עד שיכול על ידי זה לבוא למדרגות גדולות בעבודת השם, אם יזכה לחזק ולאמץ את עצמו תמיד בכל עת ולהיות עז כנמר בכל הבחינות. הן שיהיה לו עזות דקדשה כנגד גופו המגשם שהוא עז פנים ביותר בעניי התאוות, והן שיהיה לו עזות דקדשה כנגד כל מיני העזי פנים שבדור שהם כלל כל המונעים והמסיתים והמדיחים אותו מדרך האמת לאמתו, וכן גם להפך חס ושלום, שעל ידי חלישות הדעת כל שהוא יכול לפל בדעתו, ועל ידי זה יתרחק מתורה ותפלה וכמו כן נחלש דעתו יותר חס ושלום, וכן חוזר

חלילה עד שהרבה נפלו על ידי זה לגמרי. ועל זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו', כי עקר התגברותו הוא להחליש לב האדם בתחבולותיו ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו בכל יום לחזק לבנו בכמה מיני התחזקות, שחזקו אותנו הצדיקי אמת בתורתם ושיחתם הנפלאות והנוראות והעמקות מאד מאד כבר היה מה שהיה חס ושלום. ועל כן עקר הסלם לעלות מדרגא לדרגא בעבודת השם הוא רק על ידי התחזקות ועזות דקדשה כנ"ל (הלכות מעקה ושמירת נפש הלכה ד אות ב ג)

אות-קל

בכל פעם שרוצין לעלות מדרגא לדרגא בודאי ההכרח שיהיה ירידה קדם העליה ואז בודאי האדם בסכנה גדולה ויש עליו מלחמות גדולות וצריך להתחזק הרבה הרבה, עד שיבטל המסך המבדיל והחשך שקדם לאור שהוא בחינת הירידה שקדם לעליה, עד שתתהפך הירידה לעליה, וזה עבודת הצדיקים והכשרים כל ימי חייהם, כי על כל אדם שבעולם עובר כל זה, כי אפלו מי שהוא במדרגה פחותה מאד מאד ואפלו אם עבר מה שעבר וגם עתה הוא כמו שהוא, אף על פי כן בכל עת שמתעורר באיזה תנועה קלה להתקרב לאיזה דבר שבקדשה אזי לפי בחינתו יש לו תקף עליות וירידות הרבה כפי התעוררותו להתקרב להשם יתברך. כי אפלו מי שהוא בתוך הארץ ממש אפלו בשאול תחתיות ומתחתיו רחמנא לצלן, גם משם כשמתעוררין לעלות משם גם יש בודאי כמה וכמה מדרגות בלי שעור כמו למשל בגשמיות כשם שיש מדרגות רבות מבית לעליה ומעליה לעליה, וכל שכן אם ישער בדעתו כמה מדרגות יש מארץ לשמים מכל שכן משמים למעלה ולמעלה למעלה, כמו כן תוך גוף עבי הארץ בודאי יש שם כמה וכמה מדרגות, אם ישער בדעתו בורות ומחלות בעמקי הארץ הרבה, בודאי אם רוצה לעלות משם מעמקי הבורות והמחלות בודאי ההכרח, שילך ויעלה מדרגא לדרגא, ואזי כשרוצה לעלות ממדרגתו לאיזה מעלה ומדרגה גבוהה ממנה קצת אף שגם זו המדרגה עדין בתוך עמק הארץ הרבה, אף על פי כן אזי משתטחין כנגדו הרבה בכל פעם ועל כן יש להאדם מלחמות גדולות ומניעות רבות בכל פעם שרוצה לגשת לאיזה עבודה של קדש. ולפעמים מעצם המלחמה הוא נכשל לפעמים ואינו עומד בנסיון חס ושלום, ואז צריך להתחיל מחדש. על כן צריכין התחזקות גדול ועצום מאד בכל פעם בכל יום ובכל עת, לרחם על עצמו ולחשב על תכליתו וסופו בכל פעם, כי סוף כל סוף מה יהיה ממנו, ואיך שיהיה ואיך שיהיה הוא מחיב ומשעבד ללחם מלחמת השם בכל מה שיוכל. כי היגיעה בעצמה מה שמתנגע וחותר על כל פנים בכל פעם

לצאת ולעלות מפחיתות מדרגתו זה גם כן יקר מאוד מאוד בעיני השם
יתברך. ואם יתיגע ויחתר ויתפלל בכל יום להשם יתברך, שיוציאהו
ממקומות אלו שנפל בהם, בודאי יהיה אחריתו לטובה כי סוף כל סוף
יתהפך הכל לטובה וכל הירידות יתהפכו לעליות גדולות בבחינת ירידה
תכלית העליה (שם) ב (ה)

אות-קלא

מי שחס על חיו האמתיים הנצחיים, אִזי כל מה שרואה שהסטרא אחרא
שהם בחינת היכלי התמורות מתגברים ומתפשטים ומשתטחים כנגדו
יותר ויותר. כמו כן הוא מתגבר ומתאמץ ומזדרז יותר להתקרב להשם
יתברך, מחמת שרואה שרוצים לדחותו לגמרי חס ושלום, וזה בחינת
התרחקות תכלית ההתקרבות ירידה תכלית העליה. וזה בחינת מה
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, על ממרא הוא שנתן לו עצמה על המילה,
ממרא הוא בחינת היכלי התמורות שהתגברו והשתטחו כנגדו ועל ידי זה
דיקא נתייעץ למול את לבבו בשלמות (הלכות אישות הלכה ד אות י"ט)

אות-קלב

כשרוצה האדם לכנס אל הקדשה, אִזי מתגברין ומתפשטין כנגדו הסטרא
אחרא שהם היכלי התמורות מאד, וכל מה שהוא סמוך יותר לפתח
הקדשה, מתגברין ומתפשטין כנגדו מאד מאד עד שיש הרבה שכבר היו
אצל הפתח וחרו רחמנא לצלן, מחמת שלא ידעו שכבר הם אצל הפתח
או מחמת שמשתטחין כנגדו מאד מאד עד שקשה לו לשברם. אבל האיש
הכשר באמת הוא יושב וממתין ומתעכב ימים הרבה אצל פתח הקדשה,
ואף על פי שבתוך זמן זה שהוא מתעכב אצל הפתח ומקוה ומיחל להכנס
לפנים, מתגבר עליו חמימות היצר הרע מאד, אף על פי כן הוא עושה את
שלו ויושב וממתין אצל פתח הקדשה ואינו רוצה לשוב לאחוריו בשום
אופן, וזה בחינת והוא יושב פתח האהל, ישיבה מלשון עכבה, כמו שאמרו
רבותינו זכרונם לברכה, וכחם היום מרמז על התגברות חמימות היצר
הרע, אף על פי כן הוא אינו רוצה להטעות את עצמו וחושב על תכליתו

הנצחי באמת ואינו שב לאחור בשום אפן יהיה איך שיהיה, רק הוא יושב וממתין ומתעכב אצל פתח הקדשה ימים רבים כמה שיהיה. ואף על פי שאין מניחין אותו להפגס לתוך הפתח, וחם היום שהוא חמימות היצר הרע לוקט אותו מאד אף על פי כן הוא אינו מניח את מקומו ויושב ומתעכב אצל פתח האהל של הצדיקים והכשרים עד ירחם מן השמים. וזהו גם כן בחינת ויהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל, כמבאר בפנים (שם) אות הני"ל

אות-קלג

עקר המתקת כל הצמצומים והדינים הוא על ידי השכל ויש לכל צמצום בחינת שכל פרטי, שעל ידי זה השכל דיקא נמתק זה הצמצום. אך יש בחינת שכל הכולל בחינת חכמה עלאה ששם נמתקים כל הצמצומים והדינים, אך אי אפשר לקבל משם כי אם על ידי רבוי הספרים של התורה הקדושה וכמבאר בפנים וזה בחינת מה שעקר התחברות איש ואשה שהם בחינת שכל וצמצום הוא גם כן על ידי ספר כתיבה או קדושי שטר. וכן הפרוד שביניהם הוא גם כן על ידי ספר כריתות דיקא, כי בין החבור ובין הפרוד אי אפשר עד שיעלו לשם לבחינת שכל הכולל הני"ל שמקבליו משם על ידי בחינת ספר. ומזה בא מה שלפעמים יש קטטות ומריבות בין איש לאשתו, עד שבאין אצל הרב לסדר להם גט. ואז דיקא מתרצין ומתפייסין זה עם זה ונתחזק ביותר האהבה והקשר שביניהם, וזה מחמת שנמשך עליהם הארה מהמתקת השכל הכולל ששם נמתקין כל הדינים וכל המחלקת שבעולם. אך מחמת שעל פי רב אין להם כח לקבל משם המתקת בשלמות על כן נגמר הגט על פי רוב כי אין להם כח להמתיק המחלקת שביניהם בשלמות, רק אדרבא, עולין לשם לבטל הקשר והחבור בשרשו העליון שזה בחינת הגט (עין זווגים וכו' אות כ"ז כ"ח) אבל השם יתברך חפץ חסד וכבר בחר בנו מכל העמים במעמד הר סיני שנקרא יום חתנתו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ביום חתנתו זה מתן תורה וכבר נשבע לאבותינו ולנו שלא לרחק אותנו לעולם חס ושלום. על כן מה שהשם יתברך מזכיר עלינו כמה פעמים לשונות של התרחקות ופרוד כביכול, אין פונתו כי אם בשביל התקרבות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, משל למלך שהיה לו פעס עם אשתו ושלח אחר הסופר לכתב לה גט ובתוך כך נתפייס עמה אמר לסופר, צא וכפל לה כתבתה. הינו פני"ל כי ההתרחקות והפרוד חס ושלום, לבטל הקשר שיש ביניהם מכבר אי אפשר כי אם כשעולין עד בחינת חכמה עלאה בחינת שכל הכולל, והשם יתברך מלא רחמים ותכף כשעולין לשם, אזי תכף נכמרין רחמיו יתברך ואזי נתהפך הדבר ולא מבעיא שאינו מבטל הקשר שם חס

וְשָׁלוֹם, אֲדַרְבָּא, מִמְּשִׁיךְ מִשָּׁם הָאָרְהָ גְדוּלָה לְבִטֵּל כָּל הַצְמָצוּמִים וְכָל הַדִּינִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְכָל הַכְּעָסִים וְכָל הַקְּפָדוֹת שֶׁהָיָה לוֹ עַל יִשְׂרָאֵל מֵעוֹלָם בְּכָלֵל וּבִפְרָט הַכֹּל מִמְּתִיק וּמִבִּטֵּל עַל יְדֵי הַבְּחִינָה חֲכָמָה עֲלֵאָה, שֶׁנִּתְעוֹרַר לְהַמְשִׁיךְ הָאָרְהָ מִשָּׁם בְּשִׁבִיל פְּרוּד וְסֹפֵר פְּרִיטוֹת חֵס וְשָׁלוֹם. כִּי עֲכָשׁוּ נִתְהַפֵּךְ הַדְּבָר עַד שֶׁאֲדַרְבָּא, נִמְשָׁךְ מִשָּׁם הַמְּתָקָה גְדוּלָה שְׁזָה בְּחִינַת מַה שֶׁאָמַר לְסוֹפֵר, צָא וּכְפַל לָהּ כְּתִבְתָּהּ, הֵינּוּ שֶׁנִּמְשָׁךְ הָאָרְהָ גְדוּלָה מִשָּׁם בְּשִׁבִיל חֲזוּק הַהִתְחַבְּרוֹת וְאַהֲבָה וְשָׁלוֹם. וְזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּרַחֲקוֹת תְּכֵלִית הַהִתְקַרְבוֹת, כִּי כָּל עֵקֶר פְּוִנְתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ מַה שֶׁכְּבִיכּוֹל, קָרָא הַסּוֹפֵר לְכַתֵּב הַגֵּט, הֵינּוּ מַה שֶׁהִזְכִּיר שֶׁם הַתְּרַחֲקוֹת חֵס וְשָׁלוֹם, כָּל פְּוִנְתּוֹ הִיא לְטוֹבָה גְדוּלָה בְּשִׁבִיל הַתְּקַרְבוֹת פְּנִי"ל. וְזֶה בְּחִינַת וְהָיָה בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יֹאמַר לָהֶם לֹא עָמִי אַתֶּם יֹאמַר לָהֶם בְּנֵי אֵל חֵי, בְּמִקּוֹם דִּיקָא כִּי דִּיקָא בְּמִקּוֹם הַהִתְרַחֲקוֹת בְּחִינַת גֵּט שֶׁרָצָה לְכַתֵּב חֵס וְשָׁלוֹם, וְלִהְיוֹת הָאָרְהָ מִשְׁכָּל הַכּוֹלֵל בְּשִׁבִיל פְּרוּד וְהַתְּרַחֲקוֹת חֵס וְשָׁלוֹם, כְּבִיכּוֹל, וּבְמִקּוֹם הַזֶּה דִּיקָא יִתְהַפֵּךְ וְיִמְשָׁךְ מִשָּׁם הַמְּתָקָה לְכָל עַד שֶׁיֹּאמַר לָהֶם בְּנֵי אֵל חֵי, כִּי מִשָּׁם דִּיקָא נִמְשָׁךְ כָּל הַמְּתָקוֹת שֶׁבְּעוֹלָם פְּנִי"ל. (הַלְכוֹת גִּטִּין הַלְכָה ג אֹת ד וְעִין גַּם כֵּן תוֹרָה אֹת קִי"ב)

אות-קלד

בְּתֵקָה הַגְּלוּת בְּתֵקָה הִירִידָה שֶׁל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֶׁנוֹפֵל מֵאֵד חֵס וְשָׁלוֹם, לְסִטְרָא דְּמִסְאָבָא אִזְ דִּיקָא אֵינּוּ יְכוֹל לְקַבֵּל חַיּוֹת מִשׁוּם קְדָשָׁה פְּרִטוֹת כִּי אִם מִבְּחִינַת הַקְּדָשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה מֵאֵד, שֶׁהִיא יְכוֹלָה לְהַתְעַלֵּם וְלַהֲסִתֵּתָר גַּם בְּמִקּוֹמוֹת הַטְּמֵאִים לְגַמְרֵי וְלַהֲחִיּוֹת הַנוֹפְלִים לְשֵׁם חֵס וְשָׁלוֹם, בְּבְחִינַת וְעִבְרַתִּי בְּאַרְצָה מִצְרַיִם וְכוּ אֲנִי וְלֹא מִלֵּאדָּה פִּידוּעַ. וְעַל כֵּן בְּאַמֶּת לְפַעְמִים הִירִידָה הִיא תְּכֵלִית הַעֲלִיָּה, כִּי מֵאַחַר שֶׁעַל כָּל פְּנִיִם בְּאַמֶּת מְקַבְּלִין בַּעַת הִירִידָה וְהַגְּלוּת מִהַקְּדָשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה מֵאֵד, עַל כֵּן אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי מִכָּל הַמִּקּוֹמוֹת הַרְעִים וְהַטְּמֵאִים שֶׁבְּעוֹלָם יְכוֹלִין לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. כִּי אֲדַרְבָּא, שֶׁם דִּיקָא מְלַבֵּשׁ וְנִסְתָּר וְנִעְלַם קְדָשָׁה עֲלִיּוֹנָה מֵאֵד, וְעַל כֵּן אִם יִזְכֹּר אָדָם זֹאת בְּתֵקָה יִרִידָתוֹ וְנִפְּלָתוֹ וְיִאֲמִין זֹאת בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁדִּיקָא בְּמִקּוֹמוֹ מִסְתִּיר עֲצָמוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּעֲצָמוֹ לְהַחִיּוֹתוֹ וּמְרִיז לוֹ רְמִזִּים מִרְחוֹק לְשׁוּב אֵלָיו בְּשִׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה לְבַד, אִזְ בּוֹדָאֵי יְכוֹל לְזַכּוֹת לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ מִכָּל מִקּוֹם שֶׁהוּא וְלַהֲפִיךְ הִירִידָה לְעֲלִיָּה, וְכַמְבָּאָר בְּמִקּוֹם אַחַר, דְּהֵינּוּ שֶׁיִּזְכֶּה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹם כְּפוּרִים, שֶׁאִז עוֹלִין לְשֵׁם לְבְחִינַת הַקְּדָשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה הַנִּי"ל בְּתְכֵלִית הַעֲלִיָּה. כִּי עַל יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה רְאוּיִים לְעֲלוֹת לְשֵׁם וּלְקַבֵּל מִשָּׁם שְׁפַע גְּדוּל וְרַב טוֹב לְבִית יִשְׂרָאֵל וְלַהֲמַתִּיק כָּל הַצְמָצוּמִים וְהַדִּינִים עַד שֶׁעוֹנוֹת נִתְהַפְּכִין

לְזָכוֹת

(שָׁם

אוֹת

כִּי־א

כִּי־ב)